

ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་རིང་ལོ།

ཚོམ་པ་ལོ། འགྲུལ་བཞུད་རིང་ལོ། འགྲུལ་བཞུད་རིང་ལོ།

བ་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུག་རིབ་མོ།

ཚུམ་པ་ལོ།

ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསྟན་པ།

༢༠༢༣

རྩོམ་པ་པོའི་གཏམ།

དེ་ལ་འདི་ལོ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་ལོ་དུས་འགྲུང་སློབ་གྲི་རྣམས་སློབ་དགོན་དང་། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཡུལ་སློབ་གོམས་གཤེས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཙམ་
དང་། དགུ་བརྒྱ་པའི་ནང་གི་རྣམས་སློབ་དགོན་ཉམས་གསོའི་སྐོར་དང་། སྐབས་དེའི་ཡུལ་
གྲི་གནས་བབས་དང་། དགོན་པའི་གྲུབ་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་གཙོ་ས་རྣམས་སློབ་
དགོན་གྲི་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་འདས་དོན་རྣམས་སྐོར་རྒྱ་ཡིན། ཚོམ་འབྲི་པའི་
སྐབས་སུ་སློབ་པ་པོར་གོ་བའི་སྐད་དུ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་མི། གཞུང་ཆེན་
དང་མི་འབྲེལ་ཚོས་ཚིག་དང་ཡན་ཉིད་རིགས་སྤང་གང་སྐབ་དང་། སློབ་གྲི་སླེས་ཆེན་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་དང་མི་འབྲེལ་ཞེས་ས་དང་བསྟོད་ཚིག་གང་ཉུང་དང་།
མ་འོངས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱེད་གཞིའི་ཆེད་སློབ་འདོགས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ནས་དགོས་
འཆར་མེད།

དཀར་ཆག

ཚོམ་པ་པོའི་གཏམ།	iii
༡ དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུལ་སྐྱེ་ལྷངས་དང་བྱིས་དུས་ཀྱི་འཚོ་བ།	1
༢ ཁོར་ལུག་དང་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་དཔེར་བཞོན་པ།	8
༣ ཉམ་སྟོན་དགོན་བཏབ་པ་དང་དགོན་པའི་རྟེན་གྱི་སྟོན།	13
༤ དགོན་པའི་འདོན་ཚོགས་སྟོན།	32
༥ དགོན་པའི་གར་འཆམ་སྟོན།	40
༦ སྟོབ་སྟོང་གྲེད་ཕྱོགས་ཐད།	44
༧ འཛིན་སྟོང་གྲེད་མཁའ།	48
༨ དགོན་འོག་གི་ཐོང་སྟེའི་སྟོན།	49
༩ དགོན་པའི་ཞིང་འགོག་སྟོན།	50
༡༠ དགོན་པའི་ཡན་ལག་སྟོན།	51
༡༡ དགོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཚོ་བ།	53
༡༢ ཉམས་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་ཁུངས།	56
༡༣ ཉམས་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣ་དོ་སྟོན།	57
༡༤ དགོན་པའི་གནས་བབས་དང་ཉམས་གསོ་དངོས།	65
༡༥ རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན།	67
༡༦ སྟོབ་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་སྟོན།	73
༡༧ འབགས་ལུལ་དུ་བསྟོན་འཆར་སྟོན།	82
༡༨ འབགས་ལུལ་དུ་བསྟོན་པའི་དམིགས་ལུལ།	84
༡༩ འབགས་ལུལ་དུ་དངོས་སུ་ཐོན་པའི་སྟོན།	89
༢༠ ལུལ་དགོན་ནང་མི་དང་བཅས་པ་བྲལ་བའི་སྟོན།	91

༡༡	བ་ཡུལ་ནས་འབགས་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།	100
༡༢	ཐོད་དང་བལ་ཡུལ་ས་མཚམས་བརྒྱད་ནས་སོང་བའི་སྐོར།	102
༡༣	སྤེ་ཤེ་ཤེ་བའི་དང་བལ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།	108
༡༤	བལ་ཡུལ་ས་སུང་དམག་གི་ས་བརྒྱད་ནས་ཐོད་དུ་གཏོང་བའི་སྐོར།	118
༡༥	འགྲུལ་སྐངས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་སྐར་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་པ།	126
༡༦	འགྲུལ་བརྒྱད་དེ་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།	136
༡༧	དཔོན་པའི་ཁོར་ཡུག་དང་འཚོ་གོས་སོགས་སྐྱེད་པ།	151
༡༨	ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཡུགས་སྐྱོར་བའི་སྐོར།	162
༡༩	ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་གི་སྐྱེད་ས་འགྲུལ་སྐོར་སྐྱེད་པ།	165
༢༠	ཕྱི་ལོ་སྐྱོད་ཡིག་སྐྱོར་བའི་སྐོར།	167
༢༡	དེང་དུས་ཚན་རིག་སྐོར་སྐྱོར་བྱས་པའི་སྐོར་སྐྱེད་པ།	170
༢༢	གསུང་ཚོས་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་སྐྱེད་པ།	172
༢༣	གནས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེད་པ།	181
༢༤	གནས་སྐོར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོང་ཚོར་སྐྱེད་པ།	191
༢༥	འཕྲི་རུ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་མཚན་ཞབས་གནང་བའི་སྐོར།	201
༢༦	དཔེ་ཁྲིད་སྐོར་སྐྱེད་པ།	209
༢༧	སྐོ་ནད་ལེ་བེ་(Tuberculosis)ཡི་ས་མནར་ནས་སྤོང་འདུ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།	218
༢༨	ཞོར་འཕྲོས་ཡུལ་གྱི་སྤོང་སྤོང་ལ་ཐུན་སྤོང་སྐོར།	225
༢༩	ཐོད་དུ་ལོག་པའི་སྐོར།	232
༣༠	ཐག་རིང་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་སྐྱོད་སྐྱོར་པ།	242

༡ རག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུལ་སྐྱེ་ཁྱབ་དང་བྱིས་ཁྱེས་
ཀྱི་འཚོ་བ།

རག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ནི་སྐྱེ་ལོ་༡༩༢༩ ལོར་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་
རྩ་རྫོང་། ཚ་རྩུ་ལུལ་ཚོ་འམ་ཚ་རྩུ་ཤང་གི་ཁྱབ་སྐོར་གཏོགས། ཉེ་མོ་ལྷོང་གྲིམ་ཚང་དགུ་ས་
མ་ཞེག་གི་ནང་དུ་ཡབ་འོད་གསལ་དང་ཡུམ་གོ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས། རགས་
ཤོད་འབྲི་རྩ་རྫོང་ནི་ནག་རྩུ་ས་གནས་ཀྱི་ཤར་འོས་དང་ཚབ་མདོའི་བྱ་བ་འོས། དབུས་
ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཚར་གཏོགས་བ་རྒྱལ་ལོ་དབུས་རྒྱུ་ལྷོད་
རྒྱུད་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་གོ་ལའི་ཤར་ཀྱི་གཞུང་ཐེག་༡༩/༢༧—༢༩/༣༧ དང་། བྱང་
གི་འབྲེད་ཐེག་༣༡/༡༣/༣༣/༣༠ བར་དུ་གནས་ཡོད། རྒྱ་ཁྲིམ་སྐྱེ་ལེ་འོས་སྟོམས་གྲུ་
བཞེ་མ་༡༡༩༥༢ ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་འོས་ནས་མཐོ་ཚད་ཚ་སྟོམས་མིད་༩༠༠༠
ཟེལ། རགས་ཤོད་འབྲི་རྩ་རྫོང་གི་གནས་ལུལ་ཀྱི་བཀོད་པ། རི་མ་ཐང་གཙོ་བོ་བྱས་
པའི་རི་མཐོ་གོ་ག་རོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གངས་འབྲུགས་རི་བོ་དང་མཚོ་དང་མཚེ་ལུ་ཡང་
མང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་འོས་ནས་མཐོ་ཚད་རྩུང་དམའ་བ་སྟེ། གནམ་གཤིས་ཉ་ཅང་བཟང་
ཞིང་ལོ་རེའི་ཚར་རྒྱ་འབབ་ཚད་ཉོའོ་མིད་༥༠/༢༥༠ བར་ཟེན་གྱི་ཡོད། རི་སྐྱེས་སྟོག་
ཚགས། རྒྱང་དང་། གཉན། ལྷ་བ། ལྷ་བ། གནའ་བ། དགོ་བ། གཞིག་རྗེད་མོང་། གསལ།
གཡི། འཕར་བ། རྒྱ་གོ་བ། སྤྱང་གི། ལ། སྤྱེལ། ལྷག་སྟག་སོགས་དང་། བྱ་རིགས་ཐང་།
བྱ་དཀར། རྒྱང་ལྷོ་ལྷོ་ནག། དང་པ། ལུ་བྱུག། བྱ་གོང་ལོ། བྱ་ལི། བྱུ་ལོག། ལུ་ལིང།

གྱི་ཡོད། དབྱར་མཚེས་མོང་དང་ཁ་ཐག་རིང་པོར་སྤོང་ཅིང་། ལྷོན་དུས་སུ་དགྲུན་ས་
 ལས་གཞན། ཞིང་མོང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྤོང། སོས་ཀའམ་དེ་ཕྱིད་ཀར་དབྱར་ས་དང་
 དགྲུན་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བུ་བ་སྤོང་སོལ་ཡོད། ཉོ་ཐོ་མོང་ལ་བྱིམ་དུད་དུག་ཅུ་ཡས་
 མས་ཤིག་ཡོད། ཁོང་དང་མ་མ་གཅིག་པའི་སྲ་གུ་བུ་གསུམ་དང་བུ་མོ་གཅིག་བཅས་
 མིང་སྲིང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁོང་ཆེ་ཤོས་རེད། དུས་དེར་བོད་མདོ་དབྱས་ཁམས་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མེ་འོབས་རབ་དུ་འབར་
 བཞིན་པའི་དུས་ཚོད་རེད། དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་དབལ་རིག་གསུམ་གང་ས་སྤྱིའི་
 ཐད་ནས་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སོང་དང་འགོ་བཞིན་པའི་སྐལ་ངན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། མི་
 སྐར་སོ་སོའི་གནས་སྡངས་ཀྱང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱད་པར་རེ་ཞན་རེ་སྲུག་དུ་ཕྱིན་
 དང་འགོ་སྐྱས་ཡིན་མོད། ད་དུང་སྲ་གའི་ཁ་ལ་ལྷ་ལྷག་ཅེས་བ་ལྟར་ཁོང་གི་བ་མ་གཉིས་
 ཀྱང་བཟའ་འཐོར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། བང་མི་རྣམས་དཀའ་སྲུག་གི་གནས་སུ་སྤྱང། བ་མ་ཁ་
 ཁར་སོང་རྗེས་སུ་པ་དང་མཉམ་དུ་བུ་གཅིག་ཡོད། དེ་མིན་གཞན་མིང་སྲིང་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱལ། ཁོང་ཡུག་དང་དུས་ཚོད། བྱིམ་ཚང་གི་གནས་སྡངས་
 སོགས་རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན། ཁོང་མ་བུ་བཞི་ནི་སྐབས་མེད་མགོན་
 མེད་དུ་གྱུར།

སྲ་གུ་རྣམས་ལོན་ཚུང་བས་ངལ་ཚོལ་གྱི་ལས་ཀའི་རུས་བ་འདོན་མི་ཐུབ་ཅིང་།
 ཨ་མ་གཅིག་ལུའི་རུས་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱིམ་གཞིས་བསྐྱུང་དགོས་པས་ཁོང་གི་བྱིམ་
 ཚང་ཉམ་ཐག་སྐྱོ་བོ་ཞིག་དུ་གྱུར། སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤའ་བ་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ།
 བོད་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཞིང་འཕྲོག་མང་ཚོགས་ལྷོགས་ཤི་ཐེབས་

མཁལ་ཉུང་ཉུང་གཏན་ནས་མིན། དེ་བས་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་པ་མ་ཚོའི་དམིགས་
 དུལ་ནི། སོ་སོའི་སྤྲ་བུ་སྤྲ་བ་ཤིང་ཅམ་ཞིག་དང་། བདེ་ཐང་དང་ནས་གསོ་སྦྱོང་
 ཟུབ་ཅིང་འཚང་ཡོངས་འབྱུང་ཟུབ་བ་ཅམ་ལ་རེ་བ་འཚང་གི་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་དང་སློབ་
 རོན་གྱི་ལག་ཁྲིར་ཞེས་བ་མི་ལ་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་པ་སློབ་ཕྲུལ་དུ་འཚར་བ་
 ལ་ཟུབ། སྤྲ་བུ་རང་ཉིད་ལ་འང་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་། དེ་ལ་སེམས་
 འབྲུགས་དང་རྣམ་པ་སོགས་འདད་དེས་ཤིག་ཡོད་ནའང་། སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་
 འཛོལ་རྒྱ་ཉ་ཅང་དཀའ། དཔེར་ན། དའི་ཁྲིམ་ཚང་ཡོད་སར་ཐང་མགོ་གོང་རྒྱི་ཚུས་
 སམ། རྒྱི་ཕྲུལ་ཚོར་སློབ་བྲལ་གཅིག་ཡོད། མིང་ལ་གཞུང་བཅུགས་སློབ་བྲལ་ཟེད། དེའི་
 བང་དུ་ཅུ་ཁག་རེ་ནས་སྤྲ་བུ་རེ་དེའི་ས་མིག་མ་གཏོགས་ཐོབ་ཐང་མེད། ཅུ་ཁག་ཅས་
 བ་ཐེམ་དུད་སྤུམ་ཅུ་ཡས་མས་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་བཞེས་ཉེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་གོ།
 དེ་ལ་མཉམ་ལས་ཀྱང་ཟེད། དེའི་གོ་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཁྲིམ་ཚང་སྤུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཀྱིས་
 ལས་ཀ་མཉམ་དུ་བྲས་ཤིང་། ཟས་གོས་བགོ་བའད་བརྒྱག་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་རེ་ལ་
 བགོ་བའད་རེ་གྲེད། ཁྲིམ་ཚང་དེའི་བང་དུ་དལ་ཚོལ་མི་སྣ་ཡག་པོ་མེད་ན། རྒྱ་རེའི་ལྟོ་
 ཚས་འདད་བ་ཞིག་རག་མི་ཟུབ། དཔེར་ན། དའི་བང་དུ་རྒྱ་མཁུག་སླེབས་སྐབས་སུ་ཁ་
 ཟས་རྫོགས་ཉེ། བ་མ་གཉིས་འབྲུ་ཏོག་ཅམ་རེ་འུན་གཡུང་འཚོལ་དུ་བརྒྱག་དགོས་པ་
 བེ་རྒྱན་ལྡན་ཡིན།

མདོར་ན། ཅུ་ཁག་རེ་ནས་སྤྲ་བུ་རེ་མ་གཏོགས་གཞུང་འཇུགས་སློབ་བྲུང་ཚུད་
 གྱི་མེད། དེ་ཡང་ལས་གྲེད་ཀྱི་སྤྲ་བུ་དང་། རོན་རོན་གྱི་བསམ་སློབ་ཡོད་པའི་པ་མའི་སྤྲ་
 བུ་མ་གཏོགས་སྤྲ་བུ་རློབ་བྲའི་ས་མིག་འཛོལ་ཁག་པོ་ཡིན། ཁོང་གི་གོང་བ་དེ་ལ་ཅུ་

ཁག་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཞེས་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་ཡོད།

མདོར་ན། མྱོང་དེར་སྤྲ་བུ་གཉིས་མ་གཏོགས་སློབ་གྲུའི་ས་མིག་མེད། དེ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་མི་མང་ཤོས་ཡིག་ཚོངས་པ་ཡིན་པས།
 སློབ་མཁན་རག་ཁག་པོ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་ཁྲིལ་ཡོངས་ལ་ངལ་རྩོལ་གོང་འཕེལ་གཏང་རྒྱ་
 གཙོ་གནད་ཡིན་པ་ལས་སློབ་སྦྱོང་གཙོ་བོ་ཆགས་ཀྱི་མེད། ཡང་མྱོང་པ་རེ་དེའི་ནང་དུ་
 མཚན་མོའི་སློབ་གྲུ་ཞེས་པ་མན་སོགས་དེ་ཅུ་མེད་པའི་སློབ་གྲུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
 སློབ་གྲུ་དེར་སློབ་སྦྱོང་ཆ་ཚང་བའམ་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པ་མ་ཟད། སློབ་ཚན་
 དེས་མ་ཡོངས་མཐུན་ལས་ལ་མན་སོགས་ཉ་ལམ་མེད། དེའི་དམིགས་ཡུལ་མྱོང་པའི་
 བང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་ཡིག་ཚོངས་སེལ་ཆེད་རེད། ཉིན་
 ལྟར་ཞིང་འབྲོག་གི་ལས་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་བྱུང་རྗེས་སུ། བཞན་པ་རྣམས་མཚན་མོར་རྒྱ་
 ཚོང་གཅིག་གཉིས་རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོག་པའི་ཚེ། ན་གཞོན་རྣམས་
 ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཡང་མྱོང་པའི་མཚན་མོའི་སློབ་གྲུར་ཉིན་གསུམ་བཞི་ཕྱིན་
 གྱིང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་དབང་འདུག་ཟེར་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བཏང་བ་རེད། ང་ལྟར་བསམ་སློབ་
 ཡག་པོ་གཏོང་དུས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་མོའི་སློབ་གྲུའི་དགེ་གན་གྱི་ཤེས་ཚད་དངོས་
 གནས་སློབ་པོ་རེད། ཞིབ་ཅིང་སྤེལ་བའི་བཟླ་བ་རེ་བྱས་ན་ཆ་གསུམ་པར་སློབ་ཐུབ་ཅུལ་གྱི་
 སློབ་དགེ་ཡིན་ཚོད་འདུག། ང་ཉིད་ཤས་རིང་སློབ་གྲུ་དེར་སློང་སྐབས་སུ། སློབ་ཐུག་
 མང་ཤོས་ཤིག་ལ་ཀ་ཁ་ག་ངོ་སློང་ཐབས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་སྐད་
 དང་རྒྱ་ཡིག། ཡང་ན་བོད་ཀྱི་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་སློབ་རྩིས་སོགས་གང་ཡང་
 སློབ་ཀྱི་མེད། སློབ་ཐུག་དག་ཤོས་རེད་ཅེས་པའི་ངོ་གདོང་ཐལ་མདོག་ཆགས་པའི་ན་

གཞོན་ཁ་ཤམ་ཤིག་ཡོད། དེ་རིང་སང་ཉིན་དེའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དུས་ཁོང་ཚོ་
 འབྲུ་འདེད་མགྲོགས་ཤོར་སྒོག་ཐུབ་ཅམ་ཡིན་ཚོད་རེད། སློབ་དུས་ལ་དབྱུང་ན་ཉིན་ལ་
 སློབ་ཚན་ཡོད་ན་ཉིན་ལ་སློབ་ཚན་འཚོག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གང་གིས་རེད་ཅེ་ན། དགོ་གན་
 དང་དགོ་སྤྱད་ཚང་མར་སྟོ་སྤྲེལ་མེད་པ་མ་ཟད། མཚམས་མཚམས་སྤྱོད་གས་འདྲུ་ལའང་
 འགོ་དགོས། འཛིན་ཆས་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་མེད། སློབ་སྤྱད་སློབ་ཁང་དུ་སླེབ་
 སྐབས་ཚགས་བར་རྙིང་རྩལ་འགའ་ལག་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་ཡང་སྒོག་བསྐྱར་སྒོག་བྲམ་ནས་
 དུས་ཚོད་འཁྲོལ་ཐབས་བྱ་དགོས། སློབ་སྤྱད་ལ་འདོད་པ་མེད་ཅིང་སྤྱད་པ་བསམ་ཡང་
 མེད། དེ་ལས་ལྗོག་སྟེ་བཅོན་གྱིས་དེད་པའི་བཅོན་རའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
 རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག། ལྷ་མཚན་ནི། སྐབས་དེར་ལུང་པའི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་ཅན་
 མིག་དཔེ་ལྟ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ་བ་ནའང་འགྲིགས། ཐང་མགོ་གོང་དུ་མི་གངས་ཉིས་
 བརྒྱ་ནས་སུམ་བརྒྱའི་གཡས་གཡོན་ཡོད་ངེས། ཡིན་ཡང་། ཡིག་རྫོངས་མིན་པ་མི་ཉི་
 སྤུ་མེད། སྤྱིར་སྐབས་དེར་མཚན་སློབ་སོགས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། སློབ་སྦྱོང་གི་
 གོ་སྐབས་དེ་ཁོང་ལ་འཛོལ་མི་སྲིད། ཁོང་ནི་བྱིས་ཚང་ཉམ་ཐག་གི་བྱ་སྤྱད་ཡིན་པས་གོ་
 སྐབས་དེ་མི་རག་བ་དང་། རག་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ནའང་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་མེད་
 པས་འཛོལ་མི་སྲིད། དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་ཡང་ཁོང་མ་བུ་བཞིའི་སེམས་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་
 དང་སློབ་བྲེལ་བ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཡོང་གི་མ་རེད། ད་དུང་སྤྱ་བུ་ཆེ་ཤོས་ཁོང་ཡིན་པས་
 རང་ལོ་བརྒྱུད་ལོན་བ་ནས་བརྒྱུད་དུ་ཁག་གི་བེུ་རྩི་དང་། ལུ་བུའི་རྩི་བོ་སོགས་ཀྱི་
 ལས་ཀའི་ཁོངས་སུ་འཇུག་ཞུགས་བྱ་དགོས།

སྤྱིར་བཏང་ནས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་མི་ཚང་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སྤྱ་བུ་ལོ་

བརྒྱུད་ལོན་རྗེས་སུ་བེ་བྱ་རྗེའི་ལས་ཀ་ཐོབ་ན་དབྱལ་པོ་ནོར་རྟེན་གྱི་དགའ་ཚོར་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན། ལྷ་གྲུ་མང་ཤོས་ལས་ལོ་མ་ལོངས་བར་གྱི་འབྲུག་བཞིན་དུ་མོང་སྟོང་སྟངས་
སྟོགས་འབྲུག་བརྒྱུད་ཅིང་ཉི་མ་འགྲོ་ཐབས་བྱ་དགོས།

དོན་དག་སྟོང་པོ་བཤད་འདོད་པ་ནི། ཁོང་ལ་མཚོན་ན་སྟོབ་སྟོང་གི་གོ་སྐབས་
ཡག་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནི། ཁྱིམ་ཚང་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་སྐབས་ཤོད། རྒྱུད་དུས་
ཁོང་ལ་དགོ་ཆུན་བསྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རིག་སྟོབས་བཟང་བ་
དང་། སྟོབ་སྟོང་ལ་དགའ་ཚོས་ཡོད་པས། མཉམ་ལས་སྐབས་སུ་ལས་ཀ་འཛིན་དུ་འོད་
ཡིག་སྟོག་ཅུལ་རང་སྟོང་བྱས་ཏེ། སྤྱིས་སུ་དགོན་པར་འཇུག་དུས་དམིགས་བསམ་
པོད་ཡིག་སྟོག་ཅུལ་སྐྱེད་མི་དགོས། སྤྱིས་སུ་ཁོང་གི་ཨ་མར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་ཞིག་འཁོར་
ཏེ་མ་བྱ་ནམས་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱེད། མིང་ལ་དག་ལྟ་བུར། བ་ཡུལ་ནང་ཆེན་
ནས་ཡིན་པར་གྲགས། ཡུལ་མི་ཚོས་ཁོ་ལ་ནང་ཆེན་དག་ལྟ་བུ་ཞེས་འཕྲོད། ལྷན་པོ་ག་
ཏོག་ཅུལ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་དང་། ཚོང་ལས་ཅན་ཅིག་འདྲ་བུ་དུ་ཡོད། མ་གྲོ་རྒྱག་ལ་
ནང་ཆེན་དག་སྟོབ་ཀྱི་བྱ་གཉེས་བྱུང། ཁྱོད་བསྟོནས་ཁོང་གི་མ་ལ་སྤྱིར་སྤྱི་གྲུ་བྱུག་ཡོད།
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོའི་གཞུང་གཞིན་ནས་བཟུང་
པོད་ས་ཡོངས་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཐུན་བུ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལྷན་ཏུ་
ཁོང་གི་ཁྱིམ་དུ་འགན་འཁུར་མཁན་གྱི་སྤྱིས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྤྱི་གྲུ་རྒྱལ་ཀྱང་
ནང་མོན་ཅིང་། ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་བྱུང་གྱི་ཡོད་པས་ཁྱིམ་གཞིས་སྟོགས་འབྲུག་གི་
གནས་ལས་གྲོལ། ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དུས་དང་གཞུང་གཞིན་གྲོང་རྫོགས་ལ་བསྟོན་ན་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་དུད་ཁྱིམ་ཞིག་མིན།

ཁྱིམ་དུ་དགོང་ཟས་སྐྱུ་སྐྱུ་དག་རྒྱལ་པ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིད། ཟས་དེའི་ནང་དུ་འབྲུ་དང་ཚུ་
ཚོ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཤ་དང་ཚེལ་སོགས་གང་ཡང་མེད།

ནས་རྒྱུན་ནང་ལ་མི་རྒྱན་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁང་བ་སྐོ་ལྷགས་བརྒྱབ་སྟེ་སྐྱུ་
གུ་རྒྱམས་མོང་གསེབ་དུ་བཞུགས་ཉུལ་གྱིད་ཅིང་དུས་ཚོད་བསྐྱུལ་དགོས། ཉིན་ཞིག་སྐྱུ་
མཚེད་རྒྱན་བ་དེད་གཉིས་ཕྱི་ལོགས་སུ་བསྐྱད་ཡོད། ཉིན་གུང་ཁ་ལག་སྐྱུ་མ་ཐག་
ཡིན་ཡང་མོད་ཞོག་ཏུ་ཅང་སྟོགས། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྐྱུ་གོས་མ་ཤི་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
མོད་ཞོག་རྒྱག་པའི་ཁ་ལག་གཏུ་ནས་མི་རྒྱུ་བས་དེད། སྐྱུ་མཚེད་གྱིས་དེད་གཉིས་
ནང་དུ་འཇུག་ནས་ཡོས་བརྗོད་དགོས་ཟེད། ངས་ཞོས་བཤའ་བ་ལྟར་ཁས་སྐྱུངས་ཉེ་དེད་
གཉིས་སྐྱེའུ་ཁུང་ནང་ནས་འཇུག་ཞིང་། མེ་སྐྱར་ཉེ་ཡོས་བརྗོད་འཆར་བྱས། དེད་གཉིས་
ལ་ཡོས་བརྗོད་པའི་ཉམས་སྐྱོང་མེད་པས་མེ་ཤུགས་ཆེ་བྱགས་ནས་ཡོས་རྒྱམས་ཕྱི་དུ་
འཕར་འགོ། གཅིག་གིས་སྐྱད་བརྒྱབ་ཅིང་བ་མའི་སར་སྐྱུ་ནས་ཁང་བ་མེས་འཚོག་
འགོ་གི་འདུག་ཅེས་ལན་བསྐྱུལ་བར་བརྟེན། ཨ་མ་བསྐྱེབས་ཉེ་སྐོ་ལྷགས་སྐྱེ་ནས་ནང་
དུ་ལྟ་དུས་ངས་མེ་སྐྱར། སྐྱུ་མཚེད་གྱིས་ཡོས་རྗོད་བཞིན་གྱེལ་བ་ཆེ་བའི་སྐྱབས་སུ་
ཞེས། ཨ་མས་གནས་རྒྱལ་དེ་མཚོང་བས་སེམས་སྟོད་དུ་བབས། འོན་ཀྱང་། དེད་
གཉིས་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་རེའི་བ་འབྲུ་ཏོག་ཅམ་དེ་བརྒྱས་བ་མཚོང་བས། སྐྱུ་གུ་མ་རབས་
ཐ་ཤལ་དེ་འདྲ་བཞུགས་ཡོད་པེས། ག་པེ་བཞུགས་དང་རྒྱལ་འགྲུར་ཅི་སྟོན་གྱི་ཡོད་མེད་ལྟ་
མོངས་མ་གྲུང་བར། ཏོག་སྟེ་ཨ་མ་མཚོང་བས་ཞེད་ཐག་ཚོད་ནས་སྐོས་ཕྱིན་བ་ཡིན།
ནས་རྒྱུན་ར་ཚོ་ཨ་མས་ཉེས་དུང་གཏོང་གི་ཡོད། ཨ་མ་སྐོར་སྐྱོང་བ་གསུགས་སྟོབས་
ཚེན་པོ་མེད་ལ། ཤ་མདོག་དག་པོ་དང་སྐྱེ་གསུགས་ཏུ་ཅང་མཚེས་མ་ཞིག་མིན་ཡང་།

མཚོང་སྤང་བདེ་ཞིང་ཡིད་དུ་ལོང་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུང་ཚོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་གཞན་ལ་ཁ་ཚོད་
 རྒྱག་པར་ཐེ་ཚོམ་སྲུ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་མཁུན་ཞིག་ཡིན། རྣམ་རེག་ཚོད་ཅིང་དམིགས་
 དུལ་ཆེན་པོ་ལྟན་པ། འུ་བ་ཅི་ཡིན་ཏུང་བསྐྱབ་པོད་པ་དང་འཛོལ་བུས་ཅན་ཡིན་པ་མ་
 ཟད། གཞན་གྱི་མདུན་དུ་དུས་ནམ་ཡང་མགོ་མི་སྐྱུར་ཟེར་མཁུན་ཞིག་ཡིན། སྲུ་གུ་
 རྣམས་གྱི་གཟུགས་པོ་ཨ་མ་དང་འབྲ་ཆེ་ཤོས་ང་དང་སྲིང་མོ་རྒྱུང་བ་གཉིས། དེ་
 གཉིས་གཟུགས་པོ་རྒྱང་རྒྱང་རེད། རོ་གཏོང་གི་དབྱིབས་གཟུགས་འབྲ་ཆེ་ཤོས་སྲིང་
 མོ་རྒྱང་བ་དང་། སྐྱུན་མཆེད་ཚན་བ་དང་རྒྱང་བ་ཁོང་གསུམ་རེད། དེ་མིན་གཞན་དག་
 སྲིང་མོ་ཚན་བ་དང་། རའི་འོག་མ་སྐྱུན་མཆེད་རེད་ཚོ་གསུམ་པ་དང་འབྲ་ཆེ། པ་ཚན་ནི་
 གཟུགས་རིང་ཞིང་སྤ་ལ་ཤ་ཡང་སྐྱམ་པོ་རེད། ཤ་མདོག་དཀར་པོ་དང་རོ་གཏོང་ལ་ཁོ་
 ཉམས་མེད་ཅིང་། འུ་མོའི་གཏོང་དབྱིབས་དང་རྒྱང་ཟད་འབྲ། རྒྱུན་དུ་གྲོང་མི་རྣམས་ལ་
 རོ་གཏོང་འཇུག་གིས་བསུ་བའི་རྣམ་འགྲུང་སྟོན་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གཞན་ལ་ཕན་
 སེམས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་གཞན་ལ་རོགས་པ་བྱ་རྒྱུར་དགག། དུལ་མི་རྣམས་གྱིས་ཁོང་
 ལ་སྟེ་དགའ་ཞེས་འབོད། དེའི་དོན་རང་ལས་གཞན་གཅེས་བར་འཛོལ་བའི་དོན་ནམ།
 རང་དོན་ནམ་སྐྱེད་དོན་བསྐྱབ་མི་བྱབ་བའམ་སྐྱབ་བར་མི་བཅོལ་མཁུན་གྱི་དོན་ནོ།།

སྟེ་ལོ་༡༥༡༠ རྗེས་སུ་ཁོང་ནི་ཐང་མགོ་གྲོང་དུ་གྲོན་ཆས་བཅོ་མཁུན་གསལ་
 ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འུ་མོ་ལོ་རྒྱུང་གི་བགས་ཚད་བཅོ་ཅལ་གྱི་ཐང་ལ་དུལ་དུ་
 བྱུང་། སྟོན་ཐོག་བསྐྱུས་ཚར་ནས་ལོ་རྗེས་མའི་དབྱིད་ཀའི་ཞིང་ཁ་འདེབས་ལས་མ་
 བྱེད་བར་དུ། གྲོང་ནང་དུ་ཁྱིམ་ཚང་རེས་མོས་སུ་གྲོན་ཆས་བཅོ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། གྲོང་
 པ་དེའི་ནང་དུ་འཚོམ་བཅོ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོམ་ན་སྐྱིན་བདག་གིས་རའི་པ་ལ་རེ་

བ་རྒྱལ་གྱི་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི། སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་བཀའ་གཏོང་ཚོག་ཅིང། བགས་
ཚོག་རེ་བཟོ་བྱུང་བར་དུས་ཡུན་ཉི་མ་གསུམ་བཞིའི་རིང་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཞལ་
ལག་སྦྱང་མི་དགོས་ལ་བཟོ་སྐྱེ་ཡང་མ་སྦྱང་ན་འཇུག།

མདོར་ན། རེད་མིང་སྲིང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་ལ་པན་སེམས་ཆེན་པོ་དང་
གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་པོ་སོགས་ཡོད་པ་ནི་པ་ལས་ལྷུང་བའི་རྒྱུད་པ་དང་། རང་ཤེད་ཚ་
པོ་དང་སྟོབས་པ་ལྡན་ཞིང་སློ་སྟོབས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡི་རྒྱུད་འགྲི་བ་རེད། པ་མ་གཉིས་ཀྱི་
གཤིས་རྒྱུད་མ་སྦྱང་བའི་ཆ་འགའ་བརྗོད་ན། རིག་སྟོབས་ཡག་པོ་དང་དྲང་པོ། གཡོ་རྒྱུ་
མེད་ཅིང་གཞན་ལ་པན་སེམས་ཆེ་བ་སྟེ་གཏོང་སྟོན་ལྡན་པ་སོགས་སོ།།

ཡང་ཉིན་ཞིག་ང་ཚོའི་སྐྱེར་ར་གཅིག་གི་ལག་པ་ཆག་པའི་སྐྱེར་དེ་གསལ་
བཤད་ཅིག་གྲུས་ན། མཉམ་ལས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་སྐྱེར་ལ་བདག་པའི་ར་ལུག་འགྲི་
སོགས་ཁ་ཤུག་ཡོད། དེ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་བེད་སྟོད་ཡོངས་རྫོགས་གཏོང་བའི་དབང་ཆ་
མེད། བཤའ་དགོས་ན་རུ་ཁག་གི་འགོ་བློད་ལས་བཀའ་འཁྲོལ་འཛོལ་དགོས། བཀའ་
འཁྲོལ་ཞུས་ན་འདྲ་བའི་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཏུ་ལམ་མེད། སྐབས་དེར་འགོ་བློད་པལ་ཆེ་
བ་སྟོན་ཐོན་གྱི་མིང་འཛིན་ཅམ་མ་གཏོགས་སྟོབ་སྟོང་མེད་པ་མ་ཟད། གཞན་ལ་བསམ་
ཤེས་མེད་ཅིང་མི་ཡི་བདེ་སྤྱུག་ལ་བསམ་སྟོག་གང་ཡང་མི་གཏོང་མཁན་འབྲ་བོ་རེད།
ཁོང་ཚོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཞེས་སྟོལ་རྒྱུན་མགོ་གཏོང་སྟོག་པའི་
བསམ་སྟོན་ཅམ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་དེད་ཚང་གིས་དུ་ར་ཁ་ཤུག་གི་ལག་ཡོད། དེའི་ནང་
ནས་གཅིག་གི་ལག་པ་སྟོན་དུས་ཤིག་ལ་ཆག་ནས་བཙོས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། དེ་

མ་ཡང་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་ཅན་པ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ། ངཚོའི་ནང་འགྱུར་མེད་གྲུལ་རིམ་
ཡིན་ཡང་དཀའ་ངལ་དེ་འབྲ་ཡོད། གཞན་འགྱུར་ལྡན་གྲུལ་རིམ་དང་ལོག་སྲོད་པ་
སོགས་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་དེ་ལས་ཆེ་རེས། མ་གཞི་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཞེས་
བའི་དུས་ངན་དེ་ནགས་ཤོད་འབྲི་བུ་ཅམ་མིན་བཅུ། བོད་ས་ཡོངས་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
ཡོངས་ལའང་དཀའ་སྤྲུག་དེ་ལྷང་དགོས་ལྗོངས། དེ་ནི་དེ་དེ་དུས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འཚོ་
བ་དང་ལས་ཀ་སྟེ། སློབ་སྦྱོང་དང་ཁོར་ཡུག་གམ་བསམ་སློབ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་གྲེང་
བ་ཅམ་མོ།

༡ ལྟར་སློབ་དགོན་བཏབ་པ་དང་དགོན་པ་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྐོར།

དང་པོ་གོ་བའི་ཡོང་སྐད་ལྟར་སློབ་དགོན་རོ་སློབ་རོ་བ་ཅམ་ཞིག་གེད་པར་
འདོད། ལྟར་སློབ་དགོན་ཞེས་པ་རྟེན་ཚོ་ཤོག་དང་། རྟེན་ཆུས། ད་ལྟ་ཆ་ཆུ་ཤང་ངམ་
ཡུལ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། དགོན་དེ་ལ་ལྟར་སློབ་ཚོས་འཁོར་སྤིང་ཞེས་འདོགས།
སྤྱིར་ལྟར་མོས་དང་ལྟར་སློབ་ཉ་མོས་སོགས་འབྲི་ཆུལ་མང་མོད་ཀྱང་། ལྟར་སློབ་ཞེས་
པ་དག་སར་རོས་འདྲིན་གེད། གང་གིས་ཤེས་ན། ཚོས་རྒྱལ་སློང་བཅའ་སྐྱམ་པོས་རྒྱ་
བཟའ་ཀོང་རྫོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་གྲེད་སྐབས། ཀོང་རྫོ་ནགས་ཤོད་འབྲི་བུ་བརྒྱད་ནས་
ཕེབས་པའི་ལམ་བཅུ། ལ་ཁྲི་(ཡུལ་སྐད་དུ་ལ་མི་)ལར་ངལ་གསོས་ཉེ་དགོན་པའི་ས་
དབུད་གཟིགས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ངས་འདིར་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ་ན་བལྟས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཡིད་སློབ་སྟེ། བ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་གསུངས་ཉེ། དགོན་མིང་ལ་ལྟར་སློབ་ཚོས་འཁོར་

སྤྱིར་ཞེས་བཏགས་པར་གྲགས། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ར་མགོ་དང་ས་མགོ་བཀོལ་མི་
རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། འོ་ན། བལྟས་སློན་ལབ་དགོས་པ་ལས་ལྷ་སློན་རི་ལྷ་
བརྗོད་རིགས་ཤེ་ན། བརྗོད་བདེ་དང་། དུལ་མེད་རྒྱ་གདངས་ལ་རེས་པར་
བསྟུན་དགོས་པ་མ་ཟད། ལྷ་ཞེས་པ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། མིར་གཞི་དང་རྗེས་
འཇུག་ལྟམ་ན། ལྷ་བ་ལ་ཡིད་མོས་བཤམ་སློན་པ། དགའ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ལོ། མོས་
མ་ལབ་པར་སློན་ཞེས་ཅའི་ཕྱིར་འབྲི་ཞེ་ན། སྤྱིར་མོས་ཞེས་གྲི་དགོས་པ་འདྲ་བོ་ཞེག་
ཡིན་ཡང་། སློན་གྱི་ཡིག་རྙིང་བལ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་སློན་ཞེས་འཁོད་བ་དང་། དུལ་མེད་
རྒྱ་འཇུག་བརྗོད་བདེ་ཞིང་སློན་དང་མོས་གཉིས་གྱི་གོ་དོན་ཡང་ཉེ་བོ་ཡོད་པས་ན། སློན་
བཀོལ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སློན་པོ་མགར་གྱིས། ལྷ་སློན་གྱི་ཐད་ཀའི་དུལ་
ཆུའི་སྤིབ་བརྗོད་དུ་ཆགས་པའི་རབ་བརྟན་ལུན་ཚོགས་སྤྱིར་བཏབ། ལྷ་སློན་དགོན་
པ་ཆགས་ཡུལ་ནི་འབྲི་དུ་རྗོད་ནས་ཉ་ཚུགས་གཅིག་གི་སར། རྒྱལ་མོ་རྩལ་རྒྱལ་
ནགས་ཆུའི་རྒྱ་བརྗོད་ཉིན་ཕྱོགས་ཡིན། གནས་དེར་དབྱར་དུས་སུ་མདུན་གྱི་རི་པོར་
སྤྲུག་པ་ཡང་མོང་གཡོ་བཞིན་ཁ་བྲུག་གི་གསུང་དབྱངས་སྟོན་མོ་ན་བར་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་ཐོས། དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སློན་མདོག་སུ་གྱ་སྤྱོད་ཐེང་ཐེང་ཡོད་པ། ཞིང་གསེབ་
ཏུ་བྱ་དང་གྱི་ཏུའི་སྐྱད་སྟོན་སྤང་སྤང་སྟོག་པ། སློན་དུས་སུ་སློན་འབྲས་སྟེ་མའི་མགོ་བོ་
རྒྱུང་གིས་ཡོམ་ཡོམ་གཡོ་བ། ལྷགས་རིགས་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྱིར་ནམས་
སློན་ཐོག་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་གེལ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན། སྤྱིར་ནགས་ཤོད་ལུང་པར་
དགུན་དུས་སུ་གནས་གཤིས་གང་མོ་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་ཉིན་ཁྲུག་ཡིན་

བས་ཉི་མ་འཆར་སྒྲ་བོ་དང་བཀལ་སྲི་བོ་ཡིན་པས་གང་ངར་དེ་ཅམ་མེད། དེ་ཡང་མེ་
 མཁའ་རྒྱ་མཚོ་༡༤ ས་བག་སྲི་ལོ་༤ ༣༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུམ་པོའི་དུས།
 རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཀོང་ཇོའི་གཙུག་གི་མི་བརྒྱ་ཉེ་བརྒྱ་དང་།
 བོད་རྫོམ་མགར་གཙུག་པོའི་རྟེན་པ་བརྒྱ་བཙུག་པོའི་ཡང་ཕེབས་ལམ་དུ། ལ་ཁྲིའམ་ཡུལ་སྐྱད་
 དུ་(ལ་མི)ལ་སྐྱེད་དུ་རྒྱ་བཟའ་སྐྱེད་ལ་བསོས་ཉེ་དོ་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་དང་། ས་
 བོང་ནོར་བུའི་བར་མཚན་ཅེས་བ་དེ་ལ་ཀོང་ཇོའི་ཕྱག་གིས་དོ་སྣ་ཕིགས་ཉེ་ཆིབས་རྗེས་
 དེར་བཏགས་པར་གྲགས། དེར་རྟེན་ཞེས་ཞིག་གྲང་ཡོད། དེ་ནི་ཡུལ་མིས་ཀོང་ཇོའི་
 ཆིབས་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་པར་འདོད། ཀོང་ཇོའི་ཆིབས་རྗེས་འདོགས་ས་ཞེས་པའི་བ་
 བོང་དེའི་ཨི་ཁུང་། ལ་འོག་གི་དགོ་ཚུལ་གྲགས་ཚོས་དང་དགོ་ལེགས་གཉིས་དགོན་བ་
 དང་ལ་འོག་བར་ཡར་མར་འགོ་བའི་སྐབས་ཞིག་ལ་གཏོར་བར་གྲགས། ཡུལ་མིའི་རག་
 རྒྱལ་དུ། “རྒྱ་བཟའི་ཆིབས་རྗེས་འདོགས་སའི་དོ་སྣའི་ཨི་ཁུང་གྲགས་དགོ་མིང་ཅན་
 གྱིས་གཏོར། སྐབས་དེར་དུས་ངན་འཆར་ལ་ཉེ་”ཞེས་པའི་ཡུང་བསྐྱེད་ཞིག་གྲང་ཡོད་
 པར་འདོད། དེར་སང་པ་བོང་ཨི་ཁུང་འོ་ཅན་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། མཁའ་ནག་ཚོས་
 འབྲུང་ལས། “ནགས་འོད་ལུའི་ཚོས་སྡེ་རྟོ་མོས་ནི་རྒྱ་བཟའ་བཏག་དེར་སང་སྐྱ་གུ་
 དུ་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་འཁོད།

ཡང་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུམ་པོས་མངོད་པའི་བཀའ་ཆེན་མས་ཀ་ཁོལ་མ་
 ལས། “དེ་ནས་རྫོམ་པོ་ཁམས་སྟོད་ནགས་འོད་སྡེ་བོ་ནགས་སུ་སྐྱེབས་པ་ན། ནགས་
 འོད་ན་ཨ་ཙོང་འཁོར་བཙུག་པ་རྒྱས་སོ།།” ཞེས་འཁོད། ཡུང་དེས་ཅི་ཞིག་སྟོན་
 ཞེ་ན། བོད་རྫོམ་མགར་རྒྱ་བཟའ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ལ་ཡོང་མ་སྐབས་དུས་གང་

འཚམས་ཀྱི་ནག་ཏུ་འགོར་བར་བསྐྱབས། དེ་ནས་ཤོད་སློབ་ཀྱི་བཟའ་འཁོར་གཡོག་གི་
རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཡོང་བས་ནགས་ཤོད་ཏུ་རྗེས་ཟེན་པར་འདོད། ལུང་པའི་དག་རྒྱུན་
ལྷ་རྩམས་ཀྱི་བཟའ་དང་ཤོད་སློབ་མགར་བཅས་ནགས་ཤོད་ཏུ་ལུན་རིང་བསྐྱད་པར་
གྲགས། ཡང་སུམ་བུ་ཚོས་འབྲུང་ལས། “སྐར་མོས་ཚོས་འཁོར་སྤིང་ནི་ཀྱི་བཟའ་ཀོན་
རྩོད་ཡར་ཕྱོན་དུས་ནས་བྱུང་ཟེང་ཞིང་དེའི་དགོན་ལག་རབ་བརྟན་སྤིང་ནི་ལྷ་ཅེ་སྐྱ་མས་
བཏབ།” ཅེས་གསུངས། ཁང་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་
བ་སྐྱ་དར་གྱི་ཚོས་འབྲུང་འབྲེལ་ཡོད་དང་བཅས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་
འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། “སྤོང་བཅན་གཤེགས་ལོ་༦༥༩ ལ་ཡིན་པར་ཉུང་ཉོང་ཡིག་
རྙིང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་ཏུས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐང་རྩུབ་རྙིང་པར། ལུགས་སྤང་གྱི་ལོ་
༦༥༡ ལོར་ཀོན་རྩོད་ལ་གཤེགས་བ་གསལ།” ཞེས་འཁོད།

དེ་ལྷ་རྩམས་དགོན་པ་འདེབས་ལོ་སློབ་མ་དང་མི་མ་སྐྱབས་བ་བྱུང་ཡོད། ཀོང་རྩོས་
དེ་ནས་ལྷ་རྩམས་དགོན་གྱི་ས་དབྱུང་གཟེགས་ཉེ་ཡར་ཕྱོན། རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་ཐང་
ཀར་ཉིན་ཕྱོགས་ནས་མེབས་སྐྱབས་ཡི་གེ་དུག་མའི་དབྱངས་རིང་འཐེན་བཞིན། དུག་
མཛུ་བ་གྱིས་གཡལ་གཟུགས་གཉིས་ཅམ་གྱི་པ་ཤོང་རྩོས་སུ་མ་ཉི་ཡིག་དུག་གིས། ཀྱི་
བཟའི་མ་ཉི་རྩོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩོད་རྩོས་སུ། དེང་སང་མ་ཉི་རྩོ་གཟུགས་
གསལ་བོད་ཅམ་མི་མཛོན། ཡང་ཁ་ཤས་གྱིས་བཤད་པ་ལྷ་རྩམས་ལུལ་མི་ཞིག་གིས་
རྩོད་རྩོས་ཀྱི་མ་ཉི་རི་མོ་གསལ་བོ་མི་འདུག་ཅེས་ལབ་ཅིང་། ད་ཡོད་རི་མོ་དེ་གཞོང་
གིས་བརྗོད་པའི་བཤད་སློབ་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྷ་རྩམས་དེའི་མིང་ལ་དབྱངས་རིང་
ཁྲུག་ཅེས་ཟེད། དེ་ནས་ལེ་དབང་གཅིག་ཅམ་སོང་རྗེས་སུ་བུ་མོ་སྐྱབས་གསུམ་གྱིས་ཀོང་

ཚོའི་ཆེ་བས་ཁར་འཇུག་སྐྱོད་ཀྱིས་འདིར་དགོན་པ་ཞིག་ལྷན་བཏབ་ན། དེད་ཀྱིས་
རོགས་གཏེད་ཅེས་རྒྱལ་རིང་མིམས། དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་དམག་ཚོར་མ་དང་། དུང་སྐྱོད་ལ།
དུང་སོལ་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པར་གྲགས།

སྤྱིར་ཁོང་གསུམ་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱང་མ་དང་བྱུང་བར་དུ་དགོན་འདིའི་
ཕུན་སོལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱང་མ་ཡིན། དགོན་ཀྱི་ས་དབྱུང་གནས་འཁོར་ལོ་ཆེ་བས་བརྒྱད་
ཀྱི་མར་གཤམ། ས་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་སྟེང་། སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་
གཞོགས་གཡས་སུ་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་བའི་སྟེང་དུ། ཀོང་རོས་ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་ཅན་
ཞིག་བཞེངས་པར་གྲགས། དགོན་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ས་དབྱུང་
ཤར་ཀྱི་སྟག་རྒྱ་མོ། མཚོན་དོན་ལ་ཁྱིའི་(ལ་ཕྱིའི་)བ་མོང་(དེ་ནི་རྒྱ་བཟའི་ཆེ་བས་ཕྱེ་བ་
འདོགས་ས།) ལྟའི་གཡུ་འབྲུག་སྟོ་མོ། མཚོན་དོན་མཁུན་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དུལ་ཆུ། ལུབ་
ཀྱི་བྱ་དམར་ལོ། མཚོན་དོན་གློད་ཕྱང་དབྱུང་དཀར་ལྷག་(སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་
ཆེ་གསུམ་སྐྱུབ་པར་བཞུགས་པའི་གནས།) བྱང་གི་སྐལ་བ་རྒྱ་མོ། མཚོན་དོན་དམ་ཅན་
ལྷག་(རྒྱ་བཟས་གཏེར་དུང་ལེན་སའི་ལྷག་) རྒྱལ་རི་དང་མཁུན་རིའི་ས་དབྱུང་ཕུན་
སུམ་ཚོགས། རྒྱལ་རི་ཚོས་ཕྱང་བཅིགས་པ། མཁུན་རི་བཟ་ཤིས་ཉགས་བརྒྱད། ཡང་
དགོན་ཀྱི་ལུབ་ཏུ་ས་འདུལ་ནས་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན། ཤར་ཀྱི་གཏེར་རྩ་རྩ་མ་ལྟོག་རོང་
(ལུ་རོང་) (རྒྱ་བཟས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའི་རྩ་)སོགས་སོ། གནས་དེར་རྒྱ་བཟས་
བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་དེའི་ཀ་གདུང་གི་བཞོས་དབྱིབས་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་
དམིགས་བསལ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། དུས་རབས་ག་དུས་ཡིན་མིན་གསལ་བོ་མེད་པར་
རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་ཤར་ལུབ་གཉིས་ལ་ཀ་བ་གཉིས་ཅན་ལྷ་ཁང་གཉིས་བཞེངས། དེ་

གསུམ་ལ་དབུ་ཅེ་ཤར་མ་དང་བྱུང་མ་དཀྱིལ་མ་ཞེས་གྲགས། དེའི་མདུན་དུ་ཀ་བ་སྲུམ་
 ཅུ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་བཞེངས། དེ་ལ་ལྷར་སློབ་གྱི་འདུ་ཁང་དམར་ལྗིང་ཟེར།
 འདུ་ཁང་ལ་སློ་མཚོར་ཀ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཁང་དང་སློ་མཚོར་ཐོག་བཅེགས་ཀྱང་
 བཞེངས། ཚོགས་ཁང་གི་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་འཛིགས་ཤིང་ཁང་གསར་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་
 ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། འཆམ་པའི་སྲུག་དུ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་ཀྱི་དབྱུ་གཏོར་གར་འཆམ་
 གྱི་དུང་བ་དང་། ར་སྐབ་རྩུང་མཁན་བཞུགས་ས་དེར་ཁང་བ་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། དུས་
 འགྲུར་སློབ་དུ་དུང་བ་དང་ར་སྐབ་རྩུང་མཁན་བཞུགས་ས། ལུགས་འདི་ཉར་སློབ་ས་
 ཡར་ཁ་སློགས་ནས་བཞུགས་ཟེར། འཆམ་པོ་འདུ་ཁང་རྒྱ་སློབ་ས་ཐོན་གྱི་ཡོད། སྐབས་
 དེར་འདུ་ཁང་གི་ཤར་སློ་དེ་མེད་པ་འདྲ། འདུ་ཁང་གི་རྒྱབ་མདུན་དང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
 གྲུ་བ་སྐེར་སོ་སོར་གྲུ་ཤག་བརྒྱབ། སློབ་ལྷར་སློབ་གྱི་དུར་ཁོང་དཔོན་པ་ནས་ལེ་དབར་
 གཅིག་ཅེས་སྟེ་དཔོན་གྱི་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ངོས་སུ་ཡོད་ཟེར། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་
 མགོ་སྟོང་དུ་དེ་གཡང་མོ་ཁྲག་དུ་སྟོས། དེར་སང་ཡུལ་མིས་དུར་ཁོང་རྙིང་པའི་ཉེ་བཞོར་
 གྱི་ཞིང་ཁ་ལའང་དུར་ཁོང་ཅེས་འབོད།

དེར་དཔོན་པའི་གྲུ་བ་རྣམས་སློབ་ལམ་འདོན་དུ་ལེབས་སྐབས་ཐག་རིང་བྲགས་
 པས་སྐབས་མི་བདེ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་དབྱུར་གནས་སྐབས་སུ་ཞིང་དཀྱིལ་ནས་
 འགོ་བ་དེ་དབྱུར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་མི་མཐུན་པར་གཟེགས་ནས། དཔོན་པས་རྗེའི་
 དངོས་སྟོན་གྱི་སྤྱི་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་གྱི་སྟེ་རབས་ཁྲབ་བདག་སྟག་ལུ་བ་སྐྱེ་ཤིང་
 བརྒྱད་པ་བརྗོད་ལ་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་རྟ་སེར་སྟེང་དང་། སྐང་སྐང་གཡང་མོ་ཁྲག་
 མོགས་དུར་ཁོང་གྱི་ས་ཆ་མང་པོ་གཟེགས་པའི་ནང་ནས། ད་ལྟར་ཀ་ལའི་དུར་ཁོང་

ཆགས་ལུལ་དེའི་གཡམས་གཡོན་དང་རྒྱབ་མདུན་སོགས་ས་དབྱུང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་ས་
 མཐོང་སྟེ། གཡམང་མོ་ཁྲིག་ཏུ་ཀ་ལིའི་དུར་ཁྲོད་གསར་དུ་བཏབ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མིང་ལ་
 གཡམང་མོ་ཁྲིག་ཅེས་ཟེར། ཡང་འགའ་ཤམ་གྱིས་ཉ་ཉ་དགོད་པའི་དུར་ཁྲོད་དང་ཀ་ལིའི་
 དུར་ཁྲོད་ཀྱང་འབོད། དུར་ཁྲོད་དེ་དགོན་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་དང། ཚུ་མ་གྲོག་རོང་(ལྷ་
 རོང་)གི་གཡམས་རྒྱར་དེར་ཡོད། སྤང་པོ་འཛོག་པའི་འོག་དུ་གསར་འདུས་དང་མཁའ་
 སློད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གོང་རིམ་གྲུས་ནས་བཞག་ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་ས་རྒྱུད་དང་
 མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། དགུན་དུས་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་
 སྐབས་སྤང་པོ་ཁེངས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དོ་བཟུག་སྟེ་དུ་བཞག་ན། ཕྱི་ཉིན་སྤང་པོ་
 ཁེངས་པ་བོས་སྐབ་ཟེར། དེ་ནི་དུར་ཁྲོད་དང་དེའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་རུས་
 སྟོབས་ཡིན་པར་གྲགས། དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་གྱི་ཤིར་སོང་བ་
 རྣམས། སྤང་པོ་དོ་བཟུག་འོག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ་དུ་འཛོག་
 སོལ་མི་དང། དཀྱིལ་འཁོར་བཙོག་གི་བ་ཕོག་འགྲོ་ཟེར། སྤང་པོའི་བདག་པོ་རྣམས་
 སེམས་སྦྱག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་གིས་ཤེ་ན། ས་དབྱུང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་
 དུར་ཁྲོད་དང། དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེ་དུ་སྤང་པོ་འཛོག་སྐབ་ན། སྟེ་བ་
 རེས་མར་སྤུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་འཕྲོག་རེ་བཅངས་པས་སོ།།

དུར་ཁྲོད་བཞེངས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་སར་ཕྱག་འཚམ་
 དུ་ཕེབས་མཁའ། བདེ་ཆེན་མཐོང་གོལ་ཞེས་བ་ཞིག་བྱུང། དེ་ལ་སྦྱག་ཕྱ་བརྒྱ་བརྗ་
 གྱིས་དུར་ཁྲོད་འདིའི་ནང་དུ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཕྱག་ལས་ཤིག་གནང་རོགས་ཞེས་
 གསུངས། ལུལ་སྐྱེད་དུ་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དུར་ཁྲོད་ནང་དུ་དགོ་འདུན་

དམངས་ཀྱིས་ཤི་བོའི་ཆེད་དུ་སློན་ལམ་དང་སྲོད་བ་འདོན་པ། དེའི་རྗེས་སུ་མཁན་པོ་
 གཙོས་བཀའ་བཙུན་མ་པས་ཤི་བོའི་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བ་སྤར་གྲུབ་རྗེས་སུ། དེར་གཙོས་
 བཏོན་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་ཁམ་བཏབ་སྟེ། དེ་བྱ་བོད་ལ་སྲོད་མཁན་ཞིག་ལ་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་
 བརྗོད། འཕྲོས་དོན། བཀའ་བཙུན་ཞེས་པ་དགའ་ལྡན་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན།
 སྤྱིར་ལྷ་རྩམས་སློན་དགོན་གྱི་བྱ་རྒྱུན་གདན་སར་ཐེབས་སྐབས་སུ། སེར་སྟོད་དགའ་ལྷོ་
 འབྲས་སྟོད་གསུམ་གང་དུ་ཐེབས་ན་ཚོག་གྲང་། དུས་འགྲུལ་སློན་དུ་དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་
 ལྷོ་བ་ཁང་ཚན་དུ་མང་ཤོས་ཐེབས་སོལ་ཡོད་ཟེར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷ་རྩམས་དགོན་
 དུ་ཚོག་ཉམས་བཞེས་མ་གཏོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་མེད། དེ་བས་བྱ་རྒྱུན་
 རྣམས་ཚོ་ག་ཡག་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགའ་པོས་ཡོད་བ་ཚོས་ཉིད་པེད། དགའ་ལྡན་
 དགོན་ནི་སེར་འབྲས་གཉིས་དང་མི་འབྲ་བར་མདོ་སྐྱབས་རྒྱུང་འབྲེལ་ཞེས་ལབ་སྟོལ་
 ཡོད་བ་ལྷ་རྩམས་ཚོ་ག་དང་སྐབ་མཚོད་སོགས་འདོན་སྟོལ་ཡོད། དེ་བས་བྱ་རྒྱུན་མང་ཤོས་
 དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས་ཤིང་། བཀའ་བཙུན་མཚན་གནས་ཐོབ་རྗེས་སུ་མར་རང་དགོན་
 དུ་ལོག་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས།

དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་བཙུན་མཚན་གནས་ཐོབ་བ་ལྟར། རང་དགོན་ནས་རྒྱགས་
 མཐར་སོན་ཞིང་། གདན་ས་སེར་འབྲས་སོགས་ལ་ལོ་གསུམ་བསྟན་ཅིང་རང་དགོན་དུ་
 གཏོད་སྟོད་ཞེག་གྲུབ་རྗེས་ལྷ་རྩམས་དགོན་ནས་བཀའ་བཙུན་མཚན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།
 སྐབས་དོན་སྐྱེད་བྱ། རྟོགས་ལྡན་བདེ་ཆེན་མཚོ་གོལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་བརྩོན་བརྗོད་ཀྱི་ཞལ་
 རོ་སྟོག་མ་རུས་པར་སྐྱ་ཚེའི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་བར་དུ་དེར་བཞུགས། ཁོང་སྐྱ་འཚོ་
 བཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རོགས་དགོན་མནའ་གོང་གི་བྱ་གྲགས་པ་མཐར་ཕྱིན་

རྟོགས་ལྡན་དུ་བསྐྱོས། གྲགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལ་སྟག་ཕུ་སྦྱ་མེད་དགུ་བ་ཚོས་གྱི་ཉི་མས་
 རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཕུག་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་ལ། དགོན་པ་ཉམ་གསེའི་སྐབས་སུ་གྲགས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་སྦྱ་སར་བབས་ཟིན་པས་དགོན་པའི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་མེད།
 གྲགས་པ་མཐར་ཕྱིན་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདེ་ཆེན་མཐོང་གོལ་གྱིས་རྟོགས་ལྡན་རོས་
 འཛིན་གཞན་ལ། རབ་བཞུན་དགོན་གྱི་རྟོགས་ལྡན་རག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དགོན་
 པ་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་ལྡན་ལོ་མང་བྱས། སྐབས་དེར་ལྟར་སློབ་དགོན་པར་དམིགས་
 བསལ་རྟོགས་ལྡན་མེད། ང་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་རྗེས་སུ་བདག་གི་ཅ་བའི་སྤྲུལ་བཀའ་བཅུ་
 ངག་དབང་དོན་ཡོད་གྱིས་གསུང་དོན། སྦྱིར་ལྟར་སློབ་དགོན་གྱི་རྟོགས་ལྡན་སྟག་ཕུ་སྦྱ་
 མེད་རིམ་བྱོན་གྱིས་བསྐྱོ་སློལ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཐབས་ལམ་དེ་མེད་པས། དབུ་ཐང་གོང་
 གི་འཕྲིན་ལས་ལ་རྟོགས་ལྡན་བྱེད་རོགས་གསུངས་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་ལྟར་སློབ་དགོན་
 གྱི་རྟོགས་ལྡན་དུ་བསྐྱོས།

སྐབས་དོན་མེད་བྱ། རྟོགས་ལྡན་བདེ་ཆེན་མཐོང་གོལ་ནི་བྱམས་བཅེ་ལྡན་ཞིང་།
 མྱང་རྟོགས་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་དད་འདུན་དང་དགའ་བྱུས་ཚད་
 མེད་བྱེད། དུར་ཁོང་དེ་རྣམ་འཕྱོར་མ་དང་ཐུན་མིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་གྲགས། མི་
 རོ་འཛོག་སའི་འོག་ཏུ་མཁའ་སློང་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞིག་དང་། སྤང་པོ་ལ་སློབ་ལམ་
 འདོན་སྐབས་ལྷ་མང་བཞུགས་ས་ཁང་བ་ཀ་བ་གཉིས་ཅན་གྱི་གྲལ་ལྷམ་གཅིག་ཡོད།
 དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་མཚོད་རྟོག་གཉིས་བཞེད་ལ། གཅིག་གི་དབུ་ཁང་ནང་དུ་རྣམ་
 འཕྱོར་མའི་སྦྱ་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་བཞགས། རྟོགས་ལྡན་བདེ་ཆེན་མཐོང་གོལ་གྱིས་དུར་
 ཁོང་ནང་དུ་མི་མགོ་བསམགས་ཉེ་དེས་བཅེགས་པ་བརྒྱབ་ཡོད། གང་གིས་ཤེས། དེར་

ཚོས་མངལ་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་འཆི་བ་མི་ཉྱལ་བ་ཤོད་སྲུང་རྒྱུ་དེ། དེང་སང་མི་མགོ་
 བཅིགས་པའི་དུང་ཁྲོད་གཞན་ལ་མཐོང་དགོན་བསམ། དུལ་སྐྱོར་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།
 མདོར་ན། དུལ་མི་ཚན་རབས་ཀྱི་དགེ་རྒྱུན་དུ། དུང་ཁྲོད་འདི་ཁྲུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་
 ཟེ། རྒྱ་མཚན་ནི། ཁྲུང་བདག་སྟག་ཕུ་བ་ཆེན་པོས་ས་དབྱུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
 གཟིགས་པ་དང་། ཉེགས་ལྡན་དང་པོ་བདེ་ཆེན་མཐོང་གྲོལ་ཡང་གང་ཟག་རང་ག་བ་
 ཞིག་མིན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོ་བཀྲལ་ཐོག་ཏུ་ཐོག་མར་གཞན་རྒྱུའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་།
 དབྱུང་ཐང་གོང་ནས་མཁའ་སྐྱོད་མའི་སྐལ་བར་གྲགས་པ་ཞིག་གི་སྐུ་ཕུང་ཡིན་པར་གྲེང་།
 སྤྱིར་མོ་རང་གསོན་པོའི་སྐབས་སུ་བྱམས་སེམས་ལྡན་ཞིང་གཏོང་པོད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་
 པར་གྲེང་། ཕུང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐོས་རྗེས་སུ་ཀ་ལིའི་ཐོག་ཏུ་མཁའ་སྐྱོད་མ་རང་བྱུང་
 གི་རི་མོ་ཡོད་པར་གྲགས། དུང་ཁྲོད་ལུང་ནས་རྒྱལ་བའི་རྩ་མ་གྲོག་རོང་(ལུ་རོང་)གི་
 རྩ་མི་ཀོང་རོས་གཏེར་དུ་བཏོན་པར་གྲགས།

ཡོངས་གྲགས་སུ་དེ་ལ་རྒྱ་བཟའི་གཏེར་རྩ་ཟེར། དཀྱུན་དུས་སུ་གནམ་གཤིས་
 རི་ལྗང་གང་ཡང་འབྲུགས་པ་མི་ཆགས། ལྷ་བ་ལོ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཟེར་འཕྱང་རྒྱུང་
 ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཚན་བ་རྣམས་པས་དེ་ཡོན་ཆབ་གྱི་ཆེད་དུ་ལེན་བ་མ་གཏོགས་འཕྱང་
 རྩ་ཟེར་གྱི་ཟེད། གང་གིས་ཤེས། རྩ་ཟེར་ཚན་འཁོགས་ཀྱི་ན་ཆ་གྲུམ་བུ་སོགས་ལ་
 གཞོད་ཅེས་ལབ་སྐོལ་ཡོད། ཡང་དགོན་པའི་ས་དབྱུང་དག་རྒྱུན་དུ། དབྱུང་གཏོར་སྐབས་
 གར་བ་ཨ་ཅ་ར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚན་བས་ཁྲོལ་བསྐྱབས་འདི་ལྗང་ཟེད། ལྷི་མི་
 འཕྱུར་ཟངས་དམར་ལྷགས་ཀྱི། བར་མི་འཕྱུར་ཅ་རྒྱུན་ཀ་ག། བར་མི་འཕྱུར་དཔལ་ལྷན་
 དུས་འཁོར། ཆགས་སྐུ་བ་ཆབ་མདོ་དཔལ་ལྷན། གྲགས་སྐུ་བ་གཡུ་འབྲུག་སྐོ་ལོ། ལྷ་ས་

ར་ཚོ་ཆེ་ལས་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྒྲ་ཡོད་ཅེས་ལབ་སྒོམ་ཡོད་ཀྱང། ཀོང་རྫོ་
 བོད་ལ་མེབས་པའི་དུས་ཚིགས་དང་། ར་ཚོ་ཆེ་བཞེངས་པའི་ལོ་དུས་སོགས་ལ་
 གཞིགས་ན། བཅུ་གསུམ་དང་གསུམ་འཁྲུལ་བར་མངོན། ཟངས་དམར་ལྷགས་རི་ཞེས་
 བ་དགོན་གྱི་མདུན་དུ་འབབ་པའི་རྒྱལ་མོ་དེའུ་ལྷུ་ལྷུ་ལ། འགས་རྒྱའི་ལུང་ནས་བྲག་
 དམར་པོ། དེས་དགོན་པ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། བར་མི་འགྲུང་ཚུན་ཀ་བ་ཞེས་བ་
 རྩོན་དུས་རྒྱ་བཟས་རྒྱ་བ་རི་ནས་གཉེར་དུ་བཞེས་པའི་ཚུན་གྱི་ཀ་བ་དབུ་ཅེ་དཀྱིལ་
 མའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས། བར་མི་འགྲུང་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ཞེས་བ་དགོན་པའི་
 སྐྱེའི་གཙོ་བོ་སྟེ། ཀོང་རྫོ་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་འདྲེས་པའི་རྒྱ་མི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་
 དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་ལྷན་ལྷན་ཅན་ཞིག་ཡོད། དེག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྒྱལ་འཇུག་
 རྒྱུ་ལྷན་དུ། དགོན་པའི་སྐྱབས་ལྷན་ལྷན་ཅན་གཉེར་གཉེར་བའི་སྐབས་སུ། དགོན་པའི་རྩོན་གཙོ་
 དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་ལྷན། ཐང་མགོ་གྲོང་གྲུ་དག་དབང་སྐལ་བཟང་གིས་ཁྱེར་
 བས་ཉར། དག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་རྩོན་གཙོ་ཉར་བའི་རིམ་བ་རྣམས་རོབ་ཅམ་ཞུས་
 བ། དག་དབང་སྐལ་བཟང་ནི་ཐང་མགོ་གྲོང་ནས་རེད། ཞོ་ཚོ་བུ་སྐྱབས་ལྷན་ཡོད། གཉིས་གྲུ་
 བ་གྲུས། དུས་འགྲུང་རྩོན་དུ་དག་དབང་སྐལ་བཟང་གིས་རྒྱ་གྲིང་ཡག་པོ་འབྱུང་བ་དང་།
 ལྷ་འཆམ་ཡང་ཡག་པོ་འཆམ་ཟེར་བ་མ་ཟད་ཡི་གེ་སྟོན་ཡག་པོ་ཅན་ཞིག་ལ་རོས་
 འཛིན་གྱེད། ཞོང་ངའི་ཞང་པོ་རེད།

གང་ལྟར་ཡང་དགོན་པ་གཉེར་བའི་ཉིན་དེར། སྒྲོ་ཀ་བ་རིང་པོ་གཅིག་གི་
 འགྲམ་ལ་ལངས་ནས་ལས་ཀ་གཏན་ནས་མ་བྲས་ཟེར། གང་མཚམས་ཤིག་ལ་དཔལ་
 ལྷན་དུས་འཁོར་ས་ལ་གཡུག་མ་ཐག་ཏུ་ཞོས་ཀ་བ་འཁྲུལ་གྱེད་ཅིག་ཁྱེར་ཏེ། དེའི་ནང་

གྱི་ཡིན་པ་ཤེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ རྗེས་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ། དཔལ་ལྷན་
དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་དེ་བསྟན་འཛིན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷར་སློན་དགོན་དུ་ལུལ། བསྟན་
འཛིན་འཇམ་དཔལ་སོགས་གྲུ་པ་ཚན་པ་རྣམས་གྱིས་ཚོས་ཆས་མང་ཤོས་ཤོར་བའི་
སྐབས་སུ། དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་གཅིག་ལ་ཚོས་ཆས་གཞན་ལས་ཟུར་དུ་བཀར་འདོད་གྱི་
སློ་སྤྱེས་པ་དེ། དགོན་གྱི་སྤྱང་མ་དཔལ་ལྷ་མོའི་ཚོ་འབྲུལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་
ཡོད།

ཡང་ཨ་ཅ་རས་དགོན་འདི་དང་འགྲེ་དུ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་སྦྱིར་གཉིས་
ནགས་ཤོད་དགོན་ཁག་དགུ་ཡི་མ་དགོན་ཡིན་ཞེས་བསྒྲགས། སྤྱིར་ནགས་ཤོད་པ་
དགོན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རགས་ཤོད་ཚོ་དུག་གི་ཁོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཚུའི་ཚུ་རྒྱད་
དུ་ཆགས་པའི་དགོན་པ་དགུ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་གོ་དགོས་སྟུམ་མོ། དུས་འབྱུར་སློན་
དུ་དགོན་པ་དེ་གཉིས་གྲུ་གངས་མང་ཤོས་ཡིན་སྟེ། སྤྱིར་སྐབས་དེར་ལྷར་སློན་དགོན་
དུ་གྲུ་གངས་༡༥༠ ཡས་མས་ཡོད་པར་གྲགས། ཀོང་རོས་དགོན་པ་དེར་གཏེར་དུང་ཆ་
གཅིག་བཞག་པ། ཡ་གཅིག་ད་ལྟ་ཡང་ཤག་རོང་པོ་དགོན་དུ་ཡོད་ཟེ། དེའི་རྗེས་རིམ་
རོབ་ཅམ་ཞུས་ན། ཤག་རོང་པོ་དགོན་གྱིས་ལྷར་སློན་དགོན་པར་གཏེར་དུང་ཡ་གཅིག་
གཡོར་རོགས་དང་། རྗེས་སུ་མར་སྤྱད་ཡོང་ཞེས་གཏའ་མ་རྟ་ཞིག་བཞག །རྗེས་སུ་དུང་
མར་སློན་ཤོག་ལབ་སྐབས་རིན་པ་རྟ་ལུལ་ཟེན་པས་དུང་ར་ཚོ་ལ་དབང་ཞེས་མ་སྤྱད་
པར་གྲགས། དག་རྒྱན་དུ་“གཏེར་དུང་ལྷགས་ཐག་གིས་མ་བཏགས་ན། ལྷར་སློན་
དགོན་དུ་འཕྱར་འགོ་”ཟེར་བཞེན་རྒྱན་དུ་ལྷགས་ཐག་གིས་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལབ་
སྟོལ་ཡོད། ཡང་ལུལ་མིའི་དག་རྒྱན་དུ། སློན་རྣམ་པ་ཞིག་གིས་ད་ལྷར་“གཏེར་དུང་

གཉིས་དགོན་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བཞུགས་པ་ནི། མ་འོངས་དུས་ནས་ཞིག་གི་ཚེ་ན་
དགོན་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ནས་གཉེར་དུང་གཉིས་མཉམ་དུ་གཉོང་བའི་དུས་
ལྷིག་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཅེས་ལབ་པར་གྲགས།

རྒྱ་རྒྱུ་དགོན་དུ་སྐབས་ཡོད་གཉེར་དུང་ཡ་གཅིག་དེ་དུས་འགྲུང་སྐབས་སུ་ཉོ་ཐོང་གི་སྐབས་
སྐབས་ཉར་ནས་༡༥༧༥ རྗེས་སུ་དགོན་པར་སྐྱུལ། དེའི་སྐོར་རྩོམ་ཚམ་ཞུས་ན།
དགོན་པ་གཉེར་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་མེན་གསལ་ཁ་གཏན་ནས་མེད། ཉིན་ཞིག་
ཉོ་ཐོང་གི་སྐབས་སུ་འགའ་དགོན་ཕྱུལ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེ་དུ་འགྲོ་སྐབས་གཉེར་དུང་གྲང་སྐྱུལ་
གསེབ་ནས་ཉེད། སྐབས་སུ་ཞུས་ནས་ནང་དུ་ལོག་པའི་ལམ་པར་ལྷ་སྐྱུང་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཁོས་སྐབས་
ཚོར་བཤད་དོན། ཁྱོད་ཚོ་ལ་འདིས་པམ་ཐོགས་ཤང་ཡང་མེད། དེ་ར་ལ་སྐྱོད་དང་དེ་ལྟ་
མོའི་མཉམ་དུང་བཟོ་དགོས། དས་ཁྱོད་ཚོ་ལ་ཅེད་ཆས་ཐེ་བོ་སྐྱུང་དགོས་ལའ་ཅིར་ཐེ་
གོ་དང་གཉེར་དུང་བརྗེས། སྐབས་སུ་ཚོས་དུང་གི་སྐོར་གཞན་ལ་ལའ་མི་སྲིད་པ་མ་ཤེད་
སྐྱེས་ནས། ལྷ་སྐྱུང་གིས་དུང་གཞན་ཞིག་ལྟ་མོའི་མཉམ་དུང་དུ་བཟོས་ལོད། དེ་གཉེར་
དུང་ཡིན་ཞུས་ཀྱངས་ནས་གཞན་ལ་བསྐྱུགས་པས་རྗེས་སུ་དེའི་ཐང་ལ་དཀར་པལ་མ་
གྲང་ཡང་། གཉེར་དུང་སྲིད་པ་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས་པས་སྐབས་བརྗེ་བོ་མང་པོ་
བརྒྱུ་ལ་ཅིར་མཐར་ཉར་སྐབས་ཚམ་གྲང་ཡོད། ཡང་གོང་རྗེས་རྒྱུ་བ་རི་ལས་གཉེར་དུ་
བཞེས་པའི་སྐབས་དས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཉི་དུས་འགྲུང་སྐབས་སུ་དུ་ཐང་གོང་སྐྱུང་
སྐྱོབ་ཀྱིས་ཉར་ནས་རྗེས་སུ་དགོན་པར་སྐྱུལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དགོ་བོ་སྐོས་ཀྱི་བོ་རིལ་
དཀར་འདེགས་གྲང་སྐྱུལ། བོ་རིལ་དཀར་འདེགས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་དགོ་བོ་སྐོས་ཀྱིས་
ཁྱེར་གྱི་ཡོད། དགོན་པའི་སྐྱིག་འགལ་ཆེ་རིགས་གྲང་སྐབས་བོ་རིལ་དཀར་འདེགས་

གྱིས་ཉེས་པ་གཏོང་དཔ། མི་མང་གིས་དེ་མངལ་ཁ་ཡང་ལྷ་སྲོལ་ཡོད། གཙོ་བོ་དེས་
 རྒྱུན་རྒྱུ་བར་ཆད་དང་ན་ཆ་མང་པོ་བསྐྱོད་ཟེར། སྐྱེ་དེའི་སྐྱོར་རོལ་ཅམ་ལྷུས་ན། ཉོ་ཚོ་
 བྱོང་དང་མིག་ཞེས་པའི་སྤང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་སྤང་སྐྱོབ་གཉིས་སྐྱུན་མཆེད་ཉོག་
 ཅམ་འགྲོ། དགོན་པ་གཏོར་སྐྱབས་དགོན་གྱི་ལྗེ་མིག་དང་མིག་གི་ལག་པར་ཡོད་པས།
 སྤང་སྐྱོབ་གྱིས་དང་མིག་ལ་ལྷག་ཤིང་གཟུགས་གཅིག་སྤྲད་ནས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཁ་
 སར་མ་ཉེ་ཉོས། རྗེས་སུ་དང་མིག་གིས་སྐྱེ་དེ་སྤང་སྐྱོབ་ལག་པར་ཡོད་ཅེས་ལབ་པར་
 བརྟེན། སྤང་སྐྱོབ་ལ་འབྲི་བཅུད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུང་བ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་བསྐྱོགས་ནས་
 སྐྱེ་དེ་ཐོན་སོང་ན། བ་བྱ་ཚང་མ་བཅོན་ཁང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ལབ་པས། སྤང་
 སྐྱོབ་ཞེད་ནས་བྱ་བད་ཆེ་ལ་ཅི་འདྲ་བྱ་དགོས་ཞེས་བྲིས་པས། བད་ཆེས། ད་བར་དུ་
 དཀའ་ཆེགས་གངས་མེད་བརྒྱུད་ནས་ཉར་ཐུབ་ཅམ་བྱུང་ཡོད། དེ་རིང་གཏན་ནས་མ་
 སྤྲ། རྒྱ་ལ་གཡུགས་ཡིན་ཞེས་ལབ་ན་ཡིད་ཆེས་སྲིད་ཅེས་ལབ། སྤང་སྐྱོབ་གྱིས་བད་
 ཆེས་ལབ་པ་ནང་བཞིན་ལག་བསྐྱར་བྱས་ནས་ཉར་ཐུབ་ཅམ་བྱུང་ཟེར།

ཡང་དགོན་པ་དེར་སྐྱོལ་མ་གསུང་འགྲོན་མ་ཞེས་པའི་སྐྱོལ་མའི་སྐྱེ་བརྟན་ཞིག་
 ཡོད། དག་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཉོ་ཚོ་བྱོང་གྱུར་བརྒྱ་སྟོང་དཔོན་ཞེས་པ་ཞིག་ ༡ བྱོང་ས་ལྟ་བ་
 ཆེན་པོ་མངལ་བཅར་ལྷུས་ཤིང། སྟོང་དཔོན་གྱིས་ ༢ ལྟ་བ་ཆེན་མོ་ལ་ལྟར་སྐྱོན་
 དགོན་ལ་རྟེན་སྐྱབ་གནང་རོགས་ལྷུས་པས། དེ་མ་ཐག་གཟིམ་རྒྱུང་ནང་ནས་སྐྱོལ་མའི་
 སྐྱེ་བརྟན་དེས་ང་འགོ་ཞེས་གསུང་གྲོན་པར་བརྟེན་སྐྱོལ་མ་གསུང་འགྲོན་ཞེས་གྲགས།
 དེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་རྒྱུ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཞལ་ཐང་རྩ་ཆེན་ཞིག་གྲང་གནངས་ནས། ༢
 རྒྱལ་དབང་མཚོ་ག་གིས་ཁྱོད་འགོར་འགྲངས་མེད་པར་པ་ལྷུལ་དུ་སོང་ཞིག་ཞེས་

བཀའ་གནངས། ལྷོང་དཔོན་ ༥ རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལྷན་རང་ལུལ་དུ་ཐོན།
མི་ཐེ་བརྒྱད་ནས་འགོ་སྐབས་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བཅས་པས། གྲུང་བརྒྱ་ལྷོང་དཔོན་མིག་
ཚད་དམ། མིག་སྒྲིད་ནས་(ཁ་བ་དང་ཉི་འོད་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་མིག་གིས་འགོ་ལམ་མི་
མཐོང་བ་ཆགས་པ)འགོ་མ་ཐུབ་པར་དེར་ཉིན་ཤས་ལུས།

སྐབས་དེར་ལྷན་སྐོན་དཔོན་གྱི་བྲ་བ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་འདི་ལྟར། དཔོན་པོའི་
མདུན་དུལ་ཆུའི་པར་སྟོབས་སྲུང་ཆུ་ཐང་ནས་ཉ་ལ་གཟར་ཆེན་སྐྱ་ཆས་སྟངས་ཅིང། མི་
ལ་ཁབ་མོག་འཁོར་གསུམ་གྱོན་པའི་སྐྱ་མི་ལྟ་ལྟར་སྐོན་དཔོན་པར་ཁ་གཏད་ཅིང་
དུལ་ཆུ་ཀལ་བཞེན་ཡོང། རྒྱ་དཀྱིལ་ཚམ་དུ་སྐྱེབ་སྐབས་བྲ་བ་དེ་ལ་འོད་ཆེན་པོ་
ཞིག་པོག་པས། ཁོང་ལ་ཅིག་ལྷགས་པ་ལྟ་བུར་གྲུང་ནས་སེམས་གསལ་ལ་མི་གསལ་
བར་གྲུང་ཉེ་ས་ལ་འགྲེལ། རོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོ་བུར་དུ་བཞུགས་པར་བཞི་གི་བ་
སྐོན་ཡིན་སྟེང་པས། ཨ་གད་བདུག་ན་བཞུགས་པའི་བཞེན་བདུགས། རྗེས་སུ་བཞུགས་པ་སེམས་
སྐབས་བྱུང་རིམ་རྣམས་བརྗོད་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལ་མཚན་པའི་ལྟས་ཤིག་ལ་རོས་
འཛིན་བྱས། དེའི་ཉིན་ཤས་རྗེས་སུ་གྲུང་བརྒྱ་ལྷོང་དཔོན་དཔོན་པར་འཁྲོར་ནས་སྐོས་
མ་གསུང་འགྲོན་དང་གནས་ཆུང་ཞལ་ཐང་གཉིས་ལུལ་ཉེ། ༥ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྐོབ་
སོགས་བྱུང་རིམ་རྣམས་རྒྱས་པར་ལུས། མི་ཐེ་ཁར་སྐྱག་པའི་སྐབས་སུ་དཔོན་པོའི་བྲ་
བ་གཅིག་ལ་གནས་ཆུང་ལ་དེ་བྱུང་ཡོང། བྱུང་རིམ་ཚང་མ་དཔོན་པས་བང་ཆེན་བཏང་
ནས་ཁབ་བདག་སྟག་ལུ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་སྟོན་གསལ་ལྷགས། སྟག་ལུ་རིན་པོ་ཆེས།
ཉགས་དང་རྟེན་འགྲེལ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་བྲ་བ་དེ་ལ་གནས་ཆུང་ལྷགས་ནས་སྟ་
འབེབ་འཆར་ཡོད་ཀྱང། ཨ་གད་བདུགས་པས་རྟེན་འགྲེལ་ཆུང་འཆུགས་སོང། དནས་

བཟུང་གནས་ཚུང་གི་བསྐྱར་གསོ་འདོན་བཤུར་དང་། དེའི་གར་འཆམ་རྒྱག་པ་སོགས་གནས་ཚུང་གཙོ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱང་མ་རུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས། དག་རྒྱུན་དུ་གནས་ཚུང་བསྐྱར་གསོ་དང་། གར་འཆམ་སོགས་ ༥ རྒྱལ་དབང་མཚོག་དང་སྟག་ཕུ་སོགས་གྲིས་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་རྩ་ཆེན་རེད་ཅེས་གྲགས། ཡང་དག་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལས་སྐྱོལ་མ་གསུང་འབྲོན་ཀོང་ཚོས་དགོན་པའི་རྒྱལ་རིམ་ལས་གཉེར་དུ་སྤངས་པར་གྲགས། གར་ལྟར་ཡང་། དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་དེ་དབུ་ཐང་གོང་དགོ་སྤོང་བསྟན་བཤུར་དང་རྒྱས་གྲིས་ཉར་ནས་༡༩༥༥ ཟླ་སུ་དགོན་པར་ཕུལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དབུ་ཐང་དེ་གི་སྤྱོད་ཆས་སེར་སྤོང་ཞེས་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གྲང་ཡོད། དག་རྒྱུན་དུ་དེ་བུ་ཤང་ཤང་གིས་ཁུར་ཡོང་བར་གྲགས། དེ་ཡང་མཉམ་དུ་ཕུལ། གནས་སྤྱོད་ལས་གྲུབ་པའི་མཐོན་པོ་ཕུག་དུག་པ་ཞིག་ཡོད།

དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་ཉེ་མོ་གོང་གི་འཕྲིན་ལས་གྲིས་ཉར་ནས་ཟླ་སུ་དགོན་པར་ཕུལ། ག་ཤིན་ཟེ་ག་ཤིད་དམར་གྱི་ཉེན་ཉེན་ཅན་གཅིག་ཡོད། དེ་དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་ཐང་ཐང་ཁ་བུ་ཉེ་མོ་འཇམ་ཚང་གིས་ཉར་ནས་༡༩༥༦ ཟླ་སུ་དགོན་པར་ཕུལ་ཡོད་ཤོད། ལྷག་ལྷན་གྲང་རྒྱལ་བཟང་པོས་བཞག་པའི་རོལ་མོ་གཅིག་དང་ཐང་མགོ་སྟོ་འཕེལ་གྲིས་བཞག་པའི་རོལ་མོ་གཅིག །སུམ་མདོ་སྟེ་པ་ཚང་གིས་བཞག་ཡོད་ཤོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཁ་ཤིག་ཡོད་བསམ་མོད་གྲང་གསལ་པོར་མ་དེས། དེ་རྣམས་དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་ཉར་ནས་བཞག་པའི་སྤྱོད་རྩིང་ཁོར་རེད། དགོན་པའི་གསུང་རྟེན་ལག་སྤྱིལ་ཚོས་འཁོར་བར་རིམ་ལྡོ་བཅེགས་ཀོང་ཚོའི་མ་ཉེ་ལག་གིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་གྲང་དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་རྩ་ཆེན་དུ་བྱིན། ཐུགས་རྟེན་ཤེལ་གྱི་མཚོད་

རྟེན་ལྷ་གང་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུས་འགྲུང་སྐབས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ད་ལྟར་ལྷ་ག་ཡོད་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ལམ། དུས་འགྲུང་སྐབས་སུ་
དང་ལྡན་རྣམ་པས་ཐབས་སྣ་ཚོ་གས་དང་། དཀའ་ཚེགས་གངས་མེད་བརྒྱུད་དེ་རྗེས་སུ་
དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་འབྲུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་རྣམ་པས་
བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྷ་རྩམས་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་བོ་ལྷ་ཅན་པལ་ཆེ་བ་དུས་འགྲུང་སྐབས་
སུ་ཉར་ཚགས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཐུགས་རྟེན་རྣམ་རྒྱལ་མཚོན་རྟེན་ཞིག་ཡོད་
པའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཐུལ་བའི་འབྲུལ་པོ་ཉི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་མཚོན་
རྟེན་ཅ་གཉོར་སོང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ག་མེད་དུ་གྱུར།

སྐྱེ་ལོ་༡༩༤༦ རྗེས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་ལྷ་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་བཟོ་བཤོད་
གནངས་ཤིང་། དགོན་པའི་གཡམས་སུ་མཚོག་རྟེན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཉམས་གསོ་ལེགས་
པར་བྱུང། དགོན་དེའི་གསེར་འབྲུ་ཆབ་མདོ་འབགས་པ་སྣམ་གཙུགས་ཤིང་། དེའི་
གཟུངས་འབྲུག་འབགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཆས་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པར་
གསལ། ལྷ་རྩམས་ཚོས་འཁོར་སྤིང་ཚོས་བརྒྱུད་དགེ་ལུགས་དང་། ལྷ་རྩམས་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེའི་དངོས་སྟོན་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སྟོན་མ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། སྤྱི་རྒྱུར་སེར་པོ་ལས། ལྷ་རྩམས་སྐུ་འབྲུམ་ལ། ལྷོ་བ་གྲུ་རུ་འོད་
ཟེར། ལྷོར་ལུང་བསོད་ནོལ། ཨ་མདོ་རབ་འབྲུམས་ལ། ཉོར་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན། ཚོས་
ལུན་ཚོགས། རབ་མདོ་སྟོ་བཟང་དར་རྒྱས། ལྷོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར། ཚེར་གསེབ་སྟོ་
བཟང་ཚོས་རྒྱལ། སོག་པོ་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། སེར་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་སོ།།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ གཡས་གཡོན་དུ་དགོན་བདག་སྐྱེ་མ་ཡོངས་འཛིན་གྱིང་རིན་པོ་
 ཆེ་ཡིན། དེ་དུས་ནས་གྱི་ཆེ་དང་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གྱིང་སྐྱེ་མ་དགོན་འདིའི་
 དགོན་བདག་ཆགས་པ་གསལ་བོར་མ་ཤེས་ཀྱང། ཆབ་མདོ་འབགས་པ་སྣམ་གྱིང་སྐྱེ་
 མ་ལ་དགོན་པ་དེ་ཕུལ་བའི་དགའ་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང། ལྟར་སློན་དགོན་པར་
 གྱིང་སྐྱེ་བྱང་གི་གཟིམ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཟེད། ཉགས་ཤོད་རབ་ལྟར་རོགས་གསུམ་
 གྱི་དགོན་བདག་སྐྱེ་མ་གྱིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། དེར་གྱིང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཆ་བ་གདན་སའི་
 གྲུ་པ་ཞིག་རྒྱུན་སྡོད་བྱེད་ཟེད། དགོན་པ་ཉམས་གསའི་རྗེས་སུ་མཚམས་མཚམས་ལ་
 ཡོངས་འཛིན་གྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བརྟན་འདོན་སྲོལ་ཡོད།

སྐབས་དོན་གྱིང་གྲུ་དགོན་པ་དེར་གདན་སར་ཕེབས་སྡོད་བའི་གྲུ་པ་མེད་ན་མ་
 གཏོགས། དགོན་དེ་ནས་སློབ་མཐར་སོན་བ་ཅམ་གྱིས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་བྱེད་མི་
 ཚོགས་སྟེ། དགོན་པ་དེའི་གདན་སར་ཕེབས་སྡོད་བའི་གྲུ་རྒྱུན་དམིགས་བསལ་ཆེན་པོ་
 དེད། དགོན་པ་ནས་རྒྱལ་མཐར་བྱིན་ཅིང་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ། རྩོགས་གྱིང་གང་
 ཡང་མེད་པར་མ་མཐར་ལོ་གསུམ་གདན་སར་བཞུད་ཅིང་རྒྱུར་ལོག་གྲུབ་རྗེས་སུ།
 དགོན་པར་གཏོང་སློ་ཞིག་བཏང་ན་ཡོན་ཏན་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་བསྟོས་པར་དགོན་པའི་དགེ་
 བསྐྱོས་དང་མཁན་པོའི་གྲལ་རིམ་དུ་རྒྱུད། དེ་གཞན་དགོན་པའི་ལས་སྟེ་རྒྱུང་ཆགས་
 གཏན་ནས་འཇུག་མི་དགོས། ཤོང་འཁོད་དགོན་པ་བཏབ་རྒྱལ་དང་རྟེན་གཅོའི་སློར་
 དག་དབང་ཚོས་གྲགས་དང། དག་དབང་ཚོགས་མེད། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས། དག་
 དབང་བསྟན་རྒྱས། དག་དབང་བསྟན་འཛིན། དག་དབང་ཚོས་ལྡན་བཅས་དང་གོ་
 བསྟར་གྲས་ཤིང། ཅན་ཚོད་རྣམས་བཞོད་པ་ཡིན་པས་ནོར་འཇུག་གྲུང་ཡོད་ན་

དགོངས་དག་ལྷ།

༤ དགོན་པ་འི་འདོན་ཚོག་སྐོར།

གསང་བ་འདུས་པ། འཛིགས་ཀྱིད་ལྷ་བརྟན་གསུམ། བདེ་མཚོག་ལྷ་ཉི་བ་དང་།
 ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བདག་མདུན་བུས་གསུམ་དབང་
 ཚོག་བཅས་དང་། བསྐྱར་གསོ་ལ་མགོན་པོ་བྲུག་བྲུག། མགོན་དཀར། ཚོས་རྒྱལ། ལྷ་
 མོ། དུང་སྐོང་། རྣམ་ལྷས། གནས་རྩུང་། གནས་ལྷ། ཀོང་སའི་གསོལ་མཚོད་ཀྱང་འདོན།
 ཀོང་སའི་སྐོར། དགོན་པའི་མཚོད་སྡེའི་ནང་དུ་ཀོང་ས་གསོལ་མཚོད་དང་མི་གསོལ་མཚོད་
 རིགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དགོན་པའི་འཚོགས་ལ་ཀོང་སའི་གསོལ་ཁ་འདོན། ལྷིན་
 བདག་ཀོང་ས་མི་གསོལ་མཚོད་ཞིག་ཡིན་ན། ཉིན་དེར་ཀོང་སའི་གསོལ་ཁ་འདོན་གྱི་
 མེད་ཅན། འོན་ཀྱང་། ལྷ་བ་སྐྱེར་སོ་སོ་འཚོགས་ལ་ཀོང་སའི་གསོལ་ཁ་འདོན་མཚོད་
 དང་མི་འདོན་མཚོད་རིགས་གཉིས་ཉེ། དེ་གཉིས་བར་ལ་དཀར་པོ་དང་ཚོད་རྩྭ་ག་
 གཏན་ནས་མེད། མགོན་དཀར་དང་དུང་སྐོང་གནས་རྩུང་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡི་ལོ་ཤིས་
 མ་ཞིག་ཡོད། དེ་མི་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་ཅན་བས་རེད། རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེས་ས་
 སྐབས། ལྷ་རྩོན་དགོན་པའི་རྒྱུན་འདོན་གནས་རྩུང་དཔེ་ཆ་བར་མ་རག་གི་འདུག་ལ།
 ལྷ་མོའི་མངོན་བརྟོན་གིས་མ་དེའང་མ་མོའི་འབྲུག་བསྐྱར་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱངས་པ་འདྲ་བོ་
 འདུག། ཚོས་རྗེའི་ལྷགས་མཁར་དང་ལྷ་མོའི་ཚོས་གཏོར། མ་ཉི་འབྲུག་སྐྱབ་དང་། ལྷ་རྩུང་
 གནས། རྣམ་རྒྱལ་སྐོང་མཚོད། གནས་བརྟན་བྲུག་མཚོད། རབ་གནས་རྒྱས་པ། ལྷོན་

ཟླ་བ་ལྷན་པ། ཟླ་མ་མཚོད་པ། གཞི་གསུམ་ཚོ་ག་དང་ས་ལམ་ག་སུམ་སོགས་དག་
ལྷགས་སྤྱིའི་འདོན་ཆ་དང་། དགོན་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོན་ཆ་རྣམས་འདོན།

ལྷར་སློན་དགོན་པའི་ལོ་འཁོར་སྐབས་མཚོད་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ། བོད་ཟླ་དང་པོའི་
ཆེས་ཉ ལ་ལྷ་མོའི་ཆེས་གཏོར། དེ་ནི་དགུ་གཏོར་གྱི་འཆམ་དང་གཏོར་རྒྱལ་སོགས་
ཚར་རྗེས་ཡིན། ལྷ་མོའི་ཆེས་གཏོར་རྒྱབས་སུ་ཚོགས་མཇུག་ལ་ཞུ་མཁན་མི་མང་པོ་གྲས་
མཐར་སྟོད་སྲོལ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ལྷ་མོའི་ཆེས་གཏོར་མཇུག་ལ་ཞུས་ན་ལོ་གཅིག་གི་
རྒྱུན་རྒྱུ་བར་ཆད་བརྒྱུ་བྱས་ཟེར། ཆེས་གཅིག་གི་མཚན་མོའི་ཚུ་ཚོད་དང་པོ་ཡས་
མས་སུ་འཚོགས་སྲོལ་ཡོད། བྲ་བ་འདོན་ཁ་ཁྲལ་ཡག་པོ་མེད་པ་རྣམས་ ཉིན་དེར།
སྐྱུག་ས་ནས་བཤད་ན་རོ་ཆ་པོ་དང་ཁ་སྐྱེད་ས་པོ། ཡང་སྲོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་
ན་མ་འོངས་པར་སློབ་སློང་རྩེད་ཐག་བྲ་དགོས་སྐྱུམ་པའི་འདུན་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་གི་ཡོད།
གང་གིས་ཤེ་ན། བྲལ་མཐར་མི་མང་ཚོགས་མཇུག་དུ་ཡོང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་ཏུ་དེའི་
དགྲིལ་ན་ནང་མི་སྐྱུན་མཚེད་མང་པོ་ཡོད་པས་སོ།།

ལྷ་མོའི་ཆེས་གཏོར་གྲོལ་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་བྲ་བ་རྣམས་ཉིན་ཤས་ཁྲིམ་དུ་ལོག་
སྲོལ་ཡོད། དགུ་གཏོར་ཚར་དུས་དགོན་པའི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་སྤྲིགས་ཀྱིས་
བཀའ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁྲོམ་པ་རྣམས་དགུན་ཁའི་ལྷགས་རྒྱུད་རང་མ་དང་མི་ཚོགས་
འདུས་བྲགས་པས་མང་ཤོས་ལ་ཆམ་པ་ཕོག་ནས་ལོག་འགྲོ། བོད་ཟླ་ཉ ཆེས་ཟེ ༥ ལས་
སོག་གཏོར་བསྐྱང་གསོ་ཉིན་ལ འཚོགས། ཉིན་དང་པོ་གསུམ་ལ་འདོན་བྲ་དགུ་གཏོར་
བསྐྱང་གསོ་དང་མཚུངས། ཉིན་བཞི་པ་དང་ལྷ་བར་སྐྱུགས་མཁར་གཏོར་སྐབས་ཚོས་

རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་སོ་འདོན། ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་གཏོར་རྒྱལ་དང་ཨ་རག་རྒྱལ་ཅིང་དག་པོའི་
བསྐྱེད་ཚོགས་བྱེད་སྒོའ་ཡོད། བོད་རྒྱ་ནང་པའི་ཆེས་པ་ལ་ནས་ཉལ་བར་སྒོམ་ལམ་ཆེན་མོ།
བོད་རྒྱ་ནང་པའི་ཉལ་བར་སྒོམ་ལམ་ཆེན་མོ་བར་འདྲིམས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་མཚོན། བོད་
རྒྱ་ནང་པའི་ཆེས་པ་ལ་ནས་ཉལ་བར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་སྐྱེས་པ་མཚོན། བོད་
རྒྱ་ནང་པའི་ཆེས་པ་ཉལ་བར་སྐྱེས་པ་མཚོན། མཚའ་མས་དེར་དབྱར་ཁའི་
འགྲོག་གྲོ་འཕམ། དབྱར་གནས་ཀྱི་འགྲོག་གྲོ་(འགྲོག་གྲོ་)ཡོད།

དེའི་གོ་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བྱིས་དུ་དབྱར་གནས་མ་འཚོགས་པའི་སྒོན་དུ་རྒྱ་བ་
གཅིག་གཉིས་རིང་གྲུང་གསེང་དུ་འགྲོ་བའཕམ། ཡང་ན་དབྱར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྟེ་ལེན་
ཕྱིར་འགྲོ་བའི་དོན་རེད། བོད་རྒྱ་ལྷན་པའི་ཆེས་པ་ཉལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་མཚོགས་
ཕྱིར་སོགས་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་ན་མ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བར་གསོ་སྐྱོར་གྱི་འོང་འཚོགས་
སྒོའ་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་མང་དབྱར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྟེ་ལེན་ཕྱིར་རང་
བྱིས་དུ་གྲུང་གསེང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡན་མན་ལ་ཡོག་ཅིང་། ཆེས་པོ་ལྟེ་ལེན་དགོན་
པར་འགྲོར་བའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས། ཉེན་གུང་གལས་གཡོན་དུ་འགྱུར་མཁན་རྣམས་
གསོ་སྐྱོར་རྒྱུ་ཞེན་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཡོད། ཆེས་པ་ཉལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་མཚོན་དུ་དབྱར་
ཁའི་ལེན་དགོས། དབྱར་ཁའི་སྐྱེས་པ་མཚོན་པ་བཟུང་དགག་དབྱེ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་ཞབས་
ལ་སྐྱེས་པའི་ཅན་མ་གཏོགས། རྒྱ་བ་ལྟེ་ལེན་གཉིས་རིང་སྐྱེས་པ་གཏན་ནས་གྲོན་མི་ཚོགས།
ཉེན་གསུང་རིང་རྒྱ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འཚོགས་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ། ས་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་སྐྱེས་
ནས་ན་ཚས་འགྲོ་ཁག་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་གྲོམས་ནས་དཀའ་ངལ་མེད་པར་
ཚགས་འགྲོ། དབྱར་གནས་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་

འཇིགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ལྡན་དང་བ་འབྲེན་པ་ཞིག་ཡོད། སྐབས་དོན་ཚོར་གཤིས་སྐྱོར་དབྱུང་བྱེད་ཀྱིས་རིང་སྐྱབ་མཚོན་དུས་མཚོན་སྐབས་མ་གཏོགས། ཉིན་ལྟར་གསང་འདུས་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དང་། རྣམ་འཛོམས། ལོ་མ་གྲོན་མ་སོགས་འདོན། སྐབས་དེར་རྩལ་བཞི་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པའ། རྩལ་བ་སྲ་རྩལ་ཚིགས་སྲི་རྩལ་སོགས་སོ།།

མཐར་གསང་འདུས་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཉིན་བདུན་འཚོགས། དབྱུང་གནས་ཀྱི་མཐར་བདེ་མཚོག་སྐྱབ་མཚོན་ཉིན་དུག་བདུན་ཞིག་ལ་འཚོགས། བདག་འཇུག་སྐབས་སྲི་རྩལ་བདུན་གཏོང་། དེའི་གོ་རིམ་བཤད་ན། ཞོགས་པར་ཅམ་སྲི་རྩལ་དང་། དེ་ནས་ཚུ་ལ། གུང་ཚིགས་སྲི་རྩལ་སྲི་རྩལ། གུང་ཚིགས་སྲི་རྩལ། དགོང་རྟེན་སྲི་རྩལ་གཉིས་བཅས་མ་སྣང་འདོགས་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། སྐྱིན་བདག་དམིགས་བསལ་མེད་ན། སྲི་རྩལ་དང་དགོང་རྟེན་སྲི་རྩལ་གཉིས་བསལ་ཆེར་བ་རུ་རོམ་ཞེས་རྩལ་དང་རུ་སྟོང་བ་ཞིག་གལ་དུ་ཁྱེད་ཅམ་ཁྱེད་བ་མ་གཏོགས་རྩལ་གཏོང་སྲོལ་མེད། དུས་འགྲུར་སྟོན་དུ་དགོན་པར་ཞོ་སྐྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དབྱུང་གནས་འཚོག་ཁར་ཞོ་སྐྱ་གཉིས་དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་ལྷ་མ་ནང་དུ་རུ་བ་སྟོན་ཏེ། དབྱུང་གནས་ཆེ་དགོན་པར་ཉིན་ལྟར་ཞོ་བསྐྱལ་དགོས། དེ་བས་ལྷ་བ་གཅིག་དང་ཁྱེད་རིང་སྲི་རྩལ་སྐབས་སྲི་ཞོ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཟེར་ཡང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་སྲི་རྩལ་བདག་མེད་ན་ཞོ་ཉིན་ལྟར་ཡོང་གི་མེད། ཡང་དབྱུང་གནས་ནང་དུ་དབྱུང་བདག་ལྷ་མའམ་མཁན་པོས་སྐྱིན་བདག་གནང་ཞིང་། གནས་བརྟན་བུག་མཚོན་རྒྱས་པ་ཉིན་གཉིས་ལ་འདོན་གྱི་ཡོད། དབྱུང་གནས་རྗེས་སྲི་རྩལ་དབྱུང་དགག་དབྱེ་ཉིན་གཉིས་མཚོན་རྟེན་རྒྱབ་རུ་གུར་བུམ་སྟེ་འཚོག་སྲོལ་ཡོད། དགག་དབྱེའི་ཉིན་དང་པོར་གྲུ་བ་གན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་བསང་རྒྱས་པ་ཞིག་འདོན་གྱི་

རེད། ལྷ་གཞིན་རྣམས་མི་རྒྱལ་སྐྱོད་པ་དང། འེད་འཕྲུག་ལྷ་གསལ་གྱི་སྐབས་ལྟོན་པ། ལྷ་གསལ་ལྷ་གསལ་སྐབས་ལྟོན་པ་སོགས་ཅེད་མོ་ཅེ་སྐོལ་ཡོད། དུས་ལྟར་སྐོན་དུ་དགག་དབྱེད་སྐབས་སུ་གདན་སར་མེད་སྐོར་བའི་ལྷ་གསལ་རྣམས་མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་བཟོ་སྐྱོད་ཡང་བྱེད་ཟེར། དུས་ལྟར་སྐོན་དུ་དགག་དབྱེད་ཉིན་ལ་སྐྱོད་དང་ཇ་སྐྱུག་སོགས་གཏོང་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་ལོ་གཏོང་སྐོལ་ཡོད་ཀྱང། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་སུ་ལྷ་གཏོང་དང་མི་གཏོང་ཐད་ལ་བསྐྱོད་ཏོག་ཅམ་ཡོད་ནའང། ང་དགོན་པར་ཡོད་སྐབས་སུ་བཀག་མེད།

མོད་ལྷ་༩ ཆེས་༡༣ ཉིན་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་སྐབས་ལྟོན་པ། དུས་ལྟར་སྐོན་དུ་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དང་མཚོན་རྟེན་སོགས་ལ་སྐྱུ་དཀར་དང་ཁ་དམར་གསོལ་ཆེད། ལྷ་གསལ་གྱིས་སྐྱུ་དཀར་སྐྱེ་མོ་ཆེ་བ་ཞིག་དང། ཁ་དམར་སྐྱེ་མོ་ཆུང་བ་རེ་ཞུས་དུ་འབྲུལ་དགོས་ཟེར། དེ་ཡང་གསར་བ་དང་ཚན་པའི་ས་མཚན་ལོད་མེད་མི་ཤེས། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་སུ་མི་མང་གིས་དང་རྒྱང་ས་ཐོག་འབྲུལ། ཉིན་དེར་ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་ལག་སོགས་དགོན་པའི་ཁང་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱུ་དཀར་དང། ཁ་དམར་གསོལ་སྐོལ་ཡོད། མོད་ལྷ་༡༠ ཆེས་༡༤ ལ་དགོ་ལྷ་ལྷ་མཚོན་ཆེན་མོ། དེའི་ཉིན་ས་ལས་ཀ་གསུམ་ལེ་འུ་སུམ་ཅུ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་འདོན་གྱི་ཡོད་ཐོན། དགོང་མོར་སྐྱེ་དགོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཚོས་བརྒྱུད་དབྱེ་བ་མེད་པས་དམིགས་བཅེ་མ་འུར་དེར་དེར་སྐོག་པ་དང། དེའི་མཚན་རྒྱུན་ཡང་བཞུགས་སྐོལ་ཡོད། ལྷ་མཚོན་ཅེས་མཚོན་མེ་འབྲུལ་གྱི་རེད། མོད་གསེབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཁང་དང་ལྷ་གསལ་ཁང་ནང་དུ་ཡང་མཚོན་མེ་འབྲུལ་དེད། དེ་ཡང་གངས་ལྷ་རེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པར་རྫོམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང། དེ་ནི་ལྷ་མཚོན་ཅེས་པའི་མིང་ལ་འབྲུལ་བ་ཅམ་རེད་ཐོན། མོད་ལྷ་༡༡

ཆེས་མཁོ་དགུ་གཏོར་ཆེད་གཏོར་བཞེད་མར་རྒྱལ་དང་མཁོ་གི་དགོང་མོར་དགུ་གཏོར་
 བསྐྱར་གསོ་གཏོར་མ་གྱིན་རྒྱལ་བཤམ། འདོན་བྱ་གཙོ་མོ་ཆེ་གོང་ཞེས་པའི་དཔེ་གིས་མ་
 ཞིག་ཡོད། ཆེས་མཁོ་དགུ་གཏོར་བསྐྱར་གསོ་དངོས་སུ་འཚོགས། ཉིན་དང་མོ་དགུ་
 བཀོལ་མཁན་དགུ་མཛད་དངོས་ཡིན། དེའི་ཉིན་དགུ་མཛད་ཀྱིས་གཏོར་སྐོ་ཞིག་གཏང་
 དགོས་འདོད། ཉིན་གཅིག་ལ་ཇ་མུག་བདུན་དང་ཤ་སྐྱལ་རྟོག་རྟོག་རེ་ཡང་འབྲུལ་དགོས།
 དགུ་གཏོར་ཉིན་དང་མོར་དགུ་མཛད་ཀྱི་གཏོར་སྐོ་དང་། དབྱར་གནས་སྐབས་སུ་གནས་
 བརྟན་སྲུག་མཚོད་མཁན་པོའི་གཏོར་སྐོ། འཆམ་ཆག་ཉིན་དང་མོར་དགོ་བསྐོས་ཀྱིས་
 གཏོར་སྐོ་རྒྱག་དགོས་འདོད། དོན་ཅི་ཞེ་ན། མཁན་པོ་དང་དགོ་བསྐོས་དགུ་མཛད་བཅས་
 ལ་དམིགས་བསལ་དགོན་པའི་སྤྲིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་ཡོང་སྐོ་ཞིག་ཡོད་
 པས་སོ།།

ཉིན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་ར་རེས་ཞེས་སྐྱད་བཟང་བ་གཉིས་ཀྱིས་དགུ་
 མཛད་བྱེད། དགུ་གཏོར་བསྐྱར་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་འདོན་བྱ་གཙོ་མོ་འཇིགས་བྱེད་དང་
 བསྐྱར་གསོ་ཡིན། བསྐྱར་གསོ་བདད་དབྱར་ས་མང་པོ་འཇེན་གྱི་ཡོད། དེ་བས་ཞོགས་པ་
 རྩེ་ཚོད་ལྷ་པ་ཅ་མ་ནས་འཚོགས་ཀྱང་། དགོང་མོའི་རྩེ་ཚོད་བདུན་པ་བརྒྱད་པའི་
 གཡས་གཡོན་བར་དུ་ལོ་ལ་མི་སྲུག་ ཉིན་གཅིག་ལ་ཇ་མུག་བདུན་ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་
 དབྱར་གནས་བཞིན། མུག་པ། སྲ་ཇ། གྲུང་ཆིགས་སྲ་མ། ཕྱི་ཇ། གྲུང་ཆིགས་ཕྱི་མ།
 དགོང་རྟོང་སྲ་ཕྱི་གཉིས། དགུ་གཏོར་དང་མོག་གཏོར་སྐབས་སུ་སྤྱིན་བདག་ཡོད་ན།
 ཕྱི་ཇའི་སྐབས་ཤིང་། གྲུང་ཆིགས་ཕྱི་ཇའི་རྗེས་སུ་འབྲས་སྲུག་ཤིང་གཏོར་སྐོལ་
 ཡོད། བཤད་སྐོལ་ལྟར་ན་ཇ་མུག་དགུ་ཞེས་པའི་མ་སྐྱད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཀྱང་བཏང་ན་

འབྲུང་མི་སྐྱབ་པས། བ་རུའམ། ཁོག་ལྗེར་སྟོང་པ་ཞིག་གྲམ་དུ་ར་ཚབ་ཏུ་ཁྱེར་ནས་མར་
མོག་འགོ་སློལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

འདོན་སྐྱངས་རོབ་ཚམ་ཞིག་ལུས་ན། སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད། ཡན་
ལག་བདུན་བ་དང་ལྷུང་ག་ཤགས། རྒྱལ་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་འདྲིགས་ལྷེད་རྣམས་
གྲུབ་རྗེས་སྟུ། མགོན་པོ། མགོན་དགའ། ཚོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྟ་ལོ། དུང་སྐྱོང་མ།
ནམ་མཉམ། གནས་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་མཛོན་བརྟོད་སྐྱབ་འདྲེན། བཤགས་པ། བསྐྱང་བ་
བཅས་ཚར་གཅིག་གཤོན་དགོས། དེ་ནས་བསྐྱང་བའི་སྐྱབས་སུ་ར་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད་
པར་བཤགས་པའི་བརྗོད་བརྒྱབ་ཅིང་ཚར་གཅིག། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་ལོ་དང་དུང་
སྐྱོང་ལྟ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བཤགས་པ་ཚར་གསུམ་ར་སྐྱབ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱང་བ་
མཛོགས་འདོན་ཚར་གསུམ་དེ་གྲུབ་ན། མགོན་པོ་ནས་བརྒྱུད་གནས་རྒྱུང་པར་
བཤགས་པ་ཚར་གཅིག་དང་། ར་སྐྱབ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱང་བ་ཚར་གཅིག།
དེ་ནས་སྐྱགས་བརྒྱ་དང་གཉོར་འབྲུལ་བརྟོད་པ་སོགས་བསྐྱང་གསོ་འདོན་སྐྱངས་སྐྱི་
དང་མཚུངས། ཉིན་དང་པོ་དང་གསུམ་པར་སྐྱབ་འདྲེན་སེམས་འདོན་དང་། སྟོད་བ་ཚྱལ་
འདོན། སེམས་འདོན་དང་ཚྱལ་འདོན་གྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདོན་རྟམི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་
པས་ནའོ། ཉིན་གཉིས་པར་འདོན་རྟེ་ལས་རྫོག་གི་རེད། ཉིན་གསུམ་པའི་འདོན་རྟེ་
དང་པོ་དང་མཚུངས། ཉིན་དང་པོར་བཞེངས་ཤིག་མ་དང་། ཉིན་གཉིས་པར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྲུང་ཡང་ཟེར། གང་གིས་ཤེ་ན། དབྱངས་དང་པོ་མགོན་པོའི་སྐྱབ་འདྲེན་
བཞེངས་ཤིག་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ནའོ། ཉིན་གསུམ་པ་
དགུ་རྒྱུད་ཟེར། དེའི་ཉིན་དུང་རྒྱ་སྐྱེད་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་ས་ར་སྐྱབ་བརྒྱུངས་ཏེ། རྫོག་

པ་རྣམས་དགུ་རྒྱུ་བྱ་དགོས་བས་སོ། ། རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་རག་དྲུང་དང་རྒྱ་སྒྲིབ་འབྲུང་
 མཁའ་ལ་གོ་དགོས། རྒྱུ་བ་མི་བཞི་ལ་དགུ་གཏོར་དང་སོག་གཏོར་བསྐྱང་གསལ་
 སྐབས་སུ། དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ལུག་ཤ་རྒྱུ་བ་ཞེས་སྤྱད་ནས་སྐྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཙོ་བོ་མཚན་མོར་དགུ་གཏོར་དང་སོག་གཏོར་གྱི་སྣེ་གསལ་གཏང་
 དགོས་པ་དང་། བསྐྱང་གསལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བ་འདྲེན་གྱི་སྣེ་གསལ་དང་།
 བསྐྱང་བའི་སྣེ་གསལ། རྟོད་པའི་སྣེ་གསལ། སྣེ་གསལ་ཚམ་མེན་པར་སྤྱི་བ་འདྲེན་
 དང་བསྐྱང་བ་རྟོད་པ་སོགས་དབྱེད་ཏེ་འཕྲུལ་སྐབས་རྒྱུ་བ་སྒྲིབ་འབྲུང་དགོས། དེ་
 བས་དགུ་གཏོར་དང་སོག་གཏོར་སྐབས་སུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད།
 དེ་ལ་བསམས་ནས་བསྐྱང་བ་བཤགས་པའི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ་ངལ་
 གསལ་ཆེད་དུ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ལོག་ཆོག།

རྒྱུ་བའི་དུས་མཚེད། ས་ལས་ཀ་སུམ། ཆེས་བརྒྱུད་ལ་སྟོད་ཆ་དང་། སུམ་ཚུ་ལ་
 སྤྱད་ཆ་འདོན། ཆེས་བརྒྱུད་ལ་བདེ་མཚོག་དང་། བརྒྱུ་བཞི་ལ་གསང་འདུས། ཆེས་ཉི་ཤུ་
 དགུ་ལ་འདྲིགས་ཀྱི་དང་བསྐྱང་གསལ་འདོན། དགའ་ལྡན་ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ་ཆར་ནས་
 འཆམ་ཇའི་ཉིན་མ་ལུག་བར་འཆམ་རྗེས་ནང་དུ་སྤྱི་བ་རྒྱས་པ་འདོན། འཆམ་ཇ་ཞེས་
 པ་ལོད་རྒྱ་ཉ་ཆེས་ཉ་མ/ ཉ་མ་བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་འཆམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོད་
 བནར་རལ། ག་སྤྱི་ག་ཀྱི་དུས་ཉིན་མོར། དགེ་འདུན་དམངས་ལ་དམིགས་བསལ་ཇ་
 དང་ཅམ་པ་རྒྱུ་བ་སོགས་འཆམ་རའི་ནང་དུ་གཏོར་བའི་ཉིན་ཞེས་གོ། །སྤྱི་བ་རྒྱས་
 པའི་འདོན་ལ། རྫོགས་པ་རྣམ་གསུམ། ཆེ་སྣ་རྣམ་གསུམ། སུན་དུག། གལ་ས་བཅུ་རྣམ་
 འཛོམས་སོགས་འདོན། ལོང་འཕོད་དགོན་པའི་ཆོ་གའི་སྟོར་དག་དབང་ཆོས་གསལ་

དང་། དག་དབང་ཐོགས་མེད། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས། དག་དབང་བསྟན་རྒྱས། དག་
དབང་བསྟན་འཛིན། དག་དབང་ཚོས་ལྡན་བཅས་དང་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། དམ་ཚེད་
རྣམས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ལོར་བ་བྱུང་ཡོད་ན་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ལྷ།

༥ དགོན་པ་འི་གར་འཆམ་སྒོར།

བོད་ལྗེ་༡༢ པའི་ཚེས་༡ ལས་གཉིས་འཆམ་དང་འཆམ་གསར་བ་སྐྱུར་དགོས་
འི་གས་རྣམས་སྒོར་བཅར་འགོ་འཇུགས་གྱེད། གཉིས་འཆམ་ཞེས་པ་མི་གཉིས་གཉིས་
བྱས་ནས་འཁྲབ་དགོས་པའི་འཆམ་གྱི་མིང་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། ལུ་བ་དང། འགོང་།
བལ་པོ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །འཆམ་སྒོར་བཅར་གྱེད་པའི་མིང་ལ་འཆམ་ཆག་ཟེར། བོད་ལྗེ་
༡༢ ཚེས་༡༥ ལས་བཟུང་འཆམ་མང་འཆམ་ཆག་འགོ་འཇུགས་གྱེད། དེ་ལས་བཟུང་
འཆམ་སྐྱུར་དང་འཆམ་རྩ་སོགས་རྟུང་སྐོལ་ཡོད། ཚེས་༡༥ ལས་ཉིན་རེར་འཆམ་
གཉིས་གསུམ་རེ་འཆམ་ནས། ཚེས་༢༣ གྱི་སྟོན་དུ་འཆམ་ཡོངས་རྫོགས་ཚར་གཅིག་
འཆམ་དགོས། བོད་ལྗེ་༡༢ ཚེས་༢༣ དང་༢༣ ལ་འཆམ་རྩ་ཞེས་པ་ཉིན་གཉིས་ལ་
འཆམ་ཡོངས་རྫོགས་ཚར་གཅིག་འཆམ་དགོས། འཆམ་རྩའི་ཉིན་དགེ་བསྐྱོས་གྱིས་
རྩམ་པ་དང་རྩ་མར་རྩུར་བ་སོགས་གཏང་དགོས་པ་མ་ཟད་ལ་སྐལ་ཞེས་པ་ལ་རྟོག་
རེའང་གཏོང། རྩམ་པའི་དགྱིལ་དུ་མར་ལེབ་གཞོགས་བྱས་ནས་བཅུགས་ཡོད། དེའི་
མིང་ལ་རྩ་ཚོ་ཞེས་འབོད། ལྷ་མཚན་མི་དུད་འགྲོའི་རྩ་ཚོ་ལྟར་རྩམ་པའི་དགྱིལ་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལས་བཞག་ཡོད་པས་རེད། གལ་མགོ་ནས་མར་གཏོང་སྐབས་མཚམས་རེར་

གལ་མཐར་སླེབ་དུས་མར་རྫོགས་འགྲོ། འཆམ་ཇའི་ཉིན་འཆམ་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་
 ཆེན་གྱི་སྟོད་འབག་དང། ཐེར་གཟུམ། ཐེར་ཤམ། རས་མགོ་སྐྱ་གཉིས་གྱི་འཆམ་ལྷམ་
 སོགས་གཟབ་སྐྱོས་སྐྱས་དག་སྐྱས་སྲོལ་ཡོད། ཉིན་དེར་འབག་དང་འཆམ་གོས་མ་གྲོན་
 བ་ཙམ་དེད་མ་གཏོགས། དགུ་གཏོར་གྱི་འཆམ་དངོས་དང་འབྲ་པོ་དེད། ཉིན་དེར་མི་
 མང་ལྟ་མོ་ལྟ་རུ་ཡོང་མཁམ་ཉ་ཅང་མང། ལྷག་ཏུ་དགུ་གཏོར་ཆེས་༡༩ དང་༢༠ ལ་
 ཡོང་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱགས་རྗེ་དང། ཁང་སྐྱང་བ་རྣམས་དམིགས་བསལ་ཡོང་གི་དེད། ཁ་
 ཤམ་གྱིས་དགུ་གཏོར་འཆམ་དང་འཆམ་ཇའི་འཆམ་གཉིས་བྱས་ན། ལྟ་མོ་འཆམ་
 ཆག་སྐྱབས་གྱི་འཆམ་ཡག་པོ་ཡིན་ཚུལ་ཤོད་མཁམ་ཡང་ཡོད། གང་གིས་ཤེ་ན།
 འཆམ་པོ་རྣམས་འབག་མ་གྲོན་ཅང། འཆམ་པོ་སྐྱ་དང་སྐྱ་ཡིན་མིན་ངོ་ཤེས་ཐུབ་པས་
 སོ།། གང་ལྟར་ཡང། ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་དགོན་པའི་གོ་སྐྱིག་འོག་གཉིས་འཆམ་མ་
 གཏོགས་པའི་འཆམ་སྐྱོང་བརྟེན་གྱི་པའི་ས་ཁོངས་མེད། གཉིས་འཆམ་རྣམས་དགུ་
 གཏོར་བསྐྱང་གསོའི་ཕྱི་ཇའི་སྐྱབས་སུ་འཆམ་རའི་ནང་དུ་དགུ་གཏོར་དངོས་མ་ཐུག་
 བར་དུ་འཆམ་སྐྱོང་བརྟེན་གྱི་ཆོག།

ཆེས་༡༩ དང་༢༠ ཉིན་གཉིས་རིང་སྤྱི་ཆས་གོས་དང་འབྲ་འབག་བྱག་
 མཚན་དང་བཅས་ཉེ་གར་འཆམ་གྱི་བྱེད་སྐོ་དངོས་གཞི་ཡིན། གར་འཆམ་གྱི་རྣམ་
 གངས། ཨ་ཙ་ར། ཉགས་སྤྱི་གར་འཆམ་དང། རྒྱ་ཉག་ཏུ་ཤང། ལམ་འགྲོས། འཁོར་
 མོ། འཆམ་ཆེན། ཤུ་བ། གིང་ངམ་མགོན་པོ། གནས་རྒྱང། ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ། སྐྱུལ།
 འཕྲོང། གིང་རུས། བལ་པོ་སོགས་སོ།། དུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་༡༩ དང་༡༩ དགོང་
 མོར་གར་འཆམ་གྱི་སྐྱོན་གསན་ཞེས་བ་རག་དུང་དང་རྒྱ་སྤྱིང་ས་རུབ་ཙམ་ནས་རྒྱ་

ཚོད་གཉིས་ཡན་མན་འབྲུད་སྲོལ་ཡོད། རབ་བརྟན་དགོན་དང་ལྷ་རྩམས་དགོན་གཉིས་
 ཁ་ཐག་ཉེ་བོ་ཡིན་པས། དུང་བ་རྣམས་འགྲན་ཚོད་ཡུས་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོར་དུང་
 དང་རྒྱ་སྒྲིང་འབྲུད་སྲོལ་ཡོད། ལྷན་གསལ་སྐབས་རྒྱ་སྒྲིང་ཐེབས་རྒྱག་གི་རྣམ་གྲངས་
 །ལྷ་རྒྱུད། ཞོ་ར། མ་ཉི། རྒྱ་ནག་གི་ལྷགས་རི། ལྷགས་ར། ཡང་ཚོ་ག་འདོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱ་སྒྲིང་གི་རྣམ་གྲངས། བཟ་ཤེས་ཡང་ཡོད། ལྷོད་པའི་སྲུང་རྒྱུད། ལྷོ་རོལ། བཟ་ཤེས་
 གང་ཞེས། བསྐྱར། ལྷུ་བ་འབྲེན་སོགས་སོ། དུང་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མི་ཤེས་ཀྱང་།
 ལྷོ་རི་ཆ་ནས་དུང་ཆེན་འབྲུད་སྐབས་འབྲུང་དང་རྒྱུད། ཉི་དང་ཆ་གས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་
 ཀྱང་ཡོད། གང་འཆམ་དང་པོ་ཨ་ཅ་ར་གཉིས་ཐོན་ནས་ཚན་པས། ལྷ་རྩམས་དགོན་གྱི་
 གནས་བཤའ་དམ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁོམ་པར་སློབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཉིན་གཉིས་
 ཀྱི་རིང་ལ་འཆམ་པ་བ་དང་མི་མང་གིས་འཁྱུར་དགོས་པའི་སློབ་ལམ་རྣམས་སློབ་གི་
 རེད།

ལྷོ་ག་ལམ་འགལ་རིགས་བྱུང་ན་ཉེས་རྒྱུད་གཏོང་བ་དང་། མི་དམངས་དཀྱིལ་དུ་
 ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ལད་མོ་བྱེད་པ་དང་། དག་གི་བརྗོད་པ་ཆོག་འདྲ་མིན་ཤེད་
 ལྷུད་ནས་རོ་ཆ་པོ་དང་ཁ་སྐྱེངས་པོ་ཡང་བཟོ་སྲོལ་ཡོད། ཁོམ་བསྐྱབས་ཆར་ན་རྒྱ་ནག་
 ལྷ་ཤའ་དང་། ལགས་ལྷོ་གར་འཆམ་སོགས་ཐོན་གྱི་རེད། ཉིན་དང་པོའི་སྤྱོད་ལགས་
 ལྷོ་རི་ཆམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆམ་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྷ་ཡོད། གཙོ་པོ་ལགས་ལྷ་དང་། འཁོར་
 རྒྱ་ཆ་ལྷག་དཀར། ལྷུད་དམར་ལྷག་སློ། ལྷ་མའི་མཐའ་འདོད། མེ་མོ་རག་སྐྱེངས་སོགས་
 སོ། ལྷུད་པའི་མེ་འབྲེང་ཡང་ཡོད། ལྷོ་རྒྱུད་འཆམ་ཆེན་སྐབས་སུ་ཡང་མེ་འབྲེང་
 ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱུད་པར་གང་ཞེ་ན། ལགས་ལྷོ་སྐབས་སུ་མེ་འབྲེང་ལང་ནས་

འགྲོ་དགོས་པ་དང་། འཆམ་ཆེན་སྐབས་སུ་འཆམ་པོ་རྣམས་ཉ་བོ་འཕུ། བསྟན་དགའི་
 གཟུགས་བསྐྱེད་མེད་འཆམ་པོ་ཚོས་རྒྱལ་དང་། མགོན་པོ། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ། ཉ་
 མགོན། འཛིགས་ཀྱིས། ག་ཤིན་རྗེ་རྣམས་ནང་དུ་གཞོལ་དགོས་པས་སེར་འཕྲེང་འཆམ་
 པོའི་རྒྱབ་ནས་འགྲོ་སློལ་ཡོད་པར། གཞོལ་ཞེས་པ་འཆམ་པོ་དེ་རྣམས་ལྟ་ཡི་གར་དང་
 བཅས་ཉ་བོ་འཕུ། བསྟན་དགའི་གཟུགས་ཡོད་པར་སེབས་པའི་དོན་རེད། ཉ་བོ་
 འཆམ་པོའི་དཀྱིལ་དུ་བཞག་ཡོད། འཆམ་པོའི་ནང་ནས་ཉ་མགོན་གཞོལ་སྐྱེད་ས་ཉ་མས་
 ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཟེར། དུལ་མིའི་བཤད་སློལ་ལ། འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱིས་ཁག་པོའི་མི་རྣམས་ལ་
 འདི་ལྟར་ལབ། ཉ་གས་ལྟའི་འཆམ་ཐོན་རྒྱ་དང་གཅིག་པ། ཉ་མགོན་གཞོལ་རྒྱ་དང་ཁྱད་
 མི་འདུག་ཅེས་ལབ་སློལ་ཡོད། ཉ་གཉིས་པར་སྤྱོད་གནས་རྒྱུ་སྐབས་སུ་སེར་འཕྲེང་
 ཡོད། ལྷོ་རྩོད་ལྟ་མོའི་སྐབས་སུ་སེར་འཕྲེང་ཡོད། སེར་འཕྲེང་སྐབས་སུ་རྒྱ་སྤྱིང་དང་
 རབ་དུང་། དུང་དཀར་དང་སློལ་པོར། ར་སྐབ་སོགས་ཁྲིའ་ནས་དེར་གསེར་སྐྱེམས་
 འདོན་དགོས།

དགོན་པ་ཉ་མས་གསེའི་རྗེས་སུ་དགུ་གཏོར་གཏོར་རྒྱག་མེད་ལ། གར་འཆམ་
 སྐབས་སུ་ཉ་བོ་བསྐྱེད་ཚོགས་སོགས་མཚོན་ཀྱིས་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད། དགུ་གཏོར་
 ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་དགོན་པའི་ནང་དུ་མི་ཚོགས་ཉ་ཅང་ཆེ། མྱོང་གསེབ་ཁག་གི་ནང་
 དུ་ཁྲིམ་སྐྱེད་མཁུ་དང་སྐྱུགས་འཚོ་མཁུ་མ་གཏོགས་གར་འཆམ་ལ་ལྟ་ཡོད་གི་རེད།
 ཆེས་མཁུ་དང་མཁུ་ལ་རབ་བཞུན་དགོན་གྱི་གར་འཆམ་གྱི་ཀྱིད་སློལ་ཡིན། ཆེས་མཁུ་ལ་
 ཁྲིམ་པ་རབ་བཞུན་དགོན་དང་། ༣༠ ལ་ལྟར་སློན་དགོན་དུ་ཡོད་གི་རེད། ཆེས་མཁུ་
 ལ་དགོན་པ་གཉིས་གར་འཆམ་དུས་མཉམ་དུ་འཁེལ་གྱི་ཡོད། ལྟར་དགོན་གྱི་སྤེ་རྣམས་

ལྷ་རྩམས་དགོན་དང། རབ་དགོན་གྱི་སྡེ་རྩམས་རབ་བཟླ་དགོན་དུ་གར་འཆམ་ལ་ལྷ་
རུ་འགོ་འདུག་གྲེད་སློལ་ཡོད་ཡང། ལྷ་རྩམས་དགོན་གྱི་ཤུ་བ་དང། རབ་དགོན་གྱི་ཡ་རུ་
གཉིས་ལ་མི་དམངས་རྩམས་གྱིས་དམིགས་བསལ་དགའ་མོས་གྲེད་ཅིང་ལྷ་རྩམས་མཁའ་
ཡང་ཡོད། ༡༩ འཆམ་གྱི་གྲེད་སློལ་ཚར་རྗེས་སུ་མཁའ་པོས་མི་མང་ལ་དབང་ཞིག་
བསྐྱར་སློལ་ཡོད། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་གྲེད་སློལ་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པ་ཡིན།

༦ རྫོང་རྫོང་གྲེད་སློལ་སྐབས་ལྟར།

བོད་ཡིག་རྫོང་རྫོང་ཆལ་མ་གཏོགས་འགྲི་རྩལ་དང། ལུས་ཉགས་སྟོན་དག་སོགས་
དགོན་བའི་རོས་ནས་རྫོང་ཚན་དང་རྒྱགས་རྫོང་སོགས་གང་ཡང་གྲེད་སློལ་མེད། ལྷ་རྩམས་
སོ་སོ་གྲོང་བར་ཚོས་རྫོང་མང་པོ་འགོ་དགོས་བསམ་རྫོང་ཆལ་སྐྱུས་དག་རྫོང་གི་རེད།
ལུང་བའི་བཤད་སློལ་ལྷ་རྩམས་ལྷ་རྩམས་ཡིག་པོ་ཞིག་ཆགས་དགོས་ན། འབྲུ་འདེད་པོ་
གཅིག་ཡན་མན་སྐྱར་དགོས་ཟེད། འབྲུ་འདེད་རྫོང་རྒྱགས་པ་ལྷ་རུ་ཞིག་དགོས་ལས་གྱི་
ཡོད། ཁ་དཔེར། ཀ་ཁ་རྫོང་འདོན་ཁྲི་ལས་མོད་(ལུག) ། འབྲུ་འདེད་རྫོང་འདོན་ཉ་ལས་
མཁའོགས་ཞེས་ལབ། གང་ལྷ་རྩམས་འབྲུ་འདེད་སྐྱུས་དག་མ་ཆགས་བར་དུ་བསྐྱུས་པ་རྫོང་གི་
འཇུག་གི་མ་རེད། ཡང་ཁ་ཤས་གྱིས་སོ་སོའི་འགན་རང་ཁྱེད་གྱིས་འགྲི་རྩམས་སྐྱུས་སྐྱུས་
ཉགས་སྟོན་དག་སོགས་རྫོང་མཁའོགས་ཡང་ཡོད། རྫོང་རྫོང་གྲེད་སློལ་བའི་ས་ཁོངས་ལྷ་
མཚོད་འཚོགས་ནས་འཆམ་ཆག་བར་ཞོགས་བར་རྒྱགས་འོག་པ་རྩམས་འཆམ་རའི་
ནང་དུ་བརྒྱད་རྫོང་བ་བསྐྱུས་དགོས་པ་དང། དེ་གྲུབ་ནས་སོ་སོའི་རྫོང་འདོན་མཚམས་

ནས་སློབ་འདིན་སྐྱོད་དགོས་ཟེད། འོན་ཀྱང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་སུ་དགོན་
པར་ཡོད་སྐབས་སུ་ལུགས་སྐོལ་དེ་འགོ་བཙུགས་ལུབ་མེད།

གསར་བ་སྐྱིག་ཞུགས་ནས་སློབ་ལམ་རྣམས་བརྒྱུད་དང་སླ་མཚོད་སློབ་སླ་བལྟས་
པ། གདུགས་ཤེས་སེང་གསུམ། ཀུན་རིག་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དབང་ཚོགས།
འདིགས་ལྷེད་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ། གསར་འདུས་དང་བདེ་མཚོག་བདག་མདུན་
བུམ་གསུམ་དབང་ཚོག་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལམ་ག་གསུམ་ལེ་ཏུ་སུམ་ཚུ་
རྣམས་འདུ་ཁང་ནང་དབུ་མཛད་དང་དགེ་བསྐྱོས་སོགས་ཀྱི་སར་སློབ་ཐོག་ཏུ་སྐྱེ་བུ་གས་
འབྲུལ་དགོས། ས་ལམ་ག་གསུམ་ཞེས་བཞེས་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་རེད། དེ་རྣམས་སློབ་ཐོག་གས་
ལུབ་མེད་ན་སློབ་མཐར་སོན་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་སློབ་ཐོག་གས་ཀུན་རིགས་དང་།
འདིགས་ལྷེད་བརྒྱན་གསོ་བཅས་རེད། ཀུན་རིགས་སྐྱེ་བུ་གས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུགས་པ་
ལུབ་རྗེས་སུ་དབུ་མཛད་དང་དགེ་བསྐྱོ་གཉིས་རང་འག་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ།
གསོལ་ཚིགས་ཤིག་བསྐྱིག་དགོས་པ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་ཞལ་ལག་གོ་མ་མར་
ཁུ་འབྲུལ་དགོས་ལ། ལུག་ཤ་རྒྱུད་པ་གཅིག་ལྷེད་དགོས་ལུམ་ཤིང་དབུ་མཛད་དང་
དགེ་བསྐྱོས་གཉིས་ལ་འབྲུལ་དགོས། དེའི་མིང་ལ་གསལ་རིང་གསལ་ལུབ་ཞེས་
འདོགས། ཀུན་རིག་ལུགས་སྐྱོད་དེ་ཡང་ཉིན་དེར་མགོ་སླ་བརྒྱུད་ནས་མཐུག་ཤིས་
བརྗོད་བར་དུ་སློབ་ཐོག་ཏུ་སྐྱོད་ལུབ་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ཀུན་རིག་གི་ལུགས་ཆེན་ཟེང་
བཞིན་སྐྱོད་གསལ་གྱང་གང་འཚམས་ཡོད། ལུགས་ཆེན་ལུབ་ནས་སྐྱེ་བུ་གས་དང་ལྷ་སེང་
གྱོན་ཚོག་ལ་ཞག་ཐོར་ཡང་ཁྱེད་ཚོགས། ཞག་ཐོར་ཞེས་བཞེས་པ་འཚོགས་ཚའི་ནང་དུ་མར་
མང་པོ་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་འཚོགས་ཐོར་ལས་མར་སྐྱོད་ས་པ་རྣམས་གསོག་སའི་ཐོར་

འཇུག་མི་ཚོ་གྲགས།

དེའི་རིང་ཆར་པ་དང་ཁ་བ་སོགས་བབས་ཀྱང་སྐོ་མཚོར་འོག་ཏུ་ལང་བསྟན་
 དགོས། ཉིན་ཚོ་གས་སོགས་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ཚུང་གང་ཡིན་ཏུང་། ཆབ་གསེང་གི་
 བར་གསེང་སྐབས་སུ། རྒྱལ་ས་མཐར་སོན་པ་རྣམས་ཆབ་གསེང་གྲུབ་རྗེས་སུ་འདུ་ཁང་
 བང་ཏུ་ག་ལེར་གན་རིམ་བཞིན་ལེབས་འགྲོ། གསར་ཏུ་བ་རྣམས་ཆབ་གསེང་གྲུབ་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆམ་དུའི་ནང་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། སོ་སོའི་རྒྱལ་ས་སྟོན་བྱ་དགོས་པའི་འཛིན་
 མཚམས་ནས་སྟོར་དགོས། དེ་ཡང་ཁ་ཆར་ཏུ་ཡུག་པ་བསྟོས་མེད་གྱིས་རྒྱལ་ས་མཐར་
 ཕྱིན་པ་རྣམས་བཞུགས་གྲུབ་ཏུ་མ་འབོད་བར་ཏུ་བསྟན་དགོས། བཞུགས་གྲུབ་ཏུ་
 འབོད་གྲུབ་མཚམས་སྐྱབ་གཉེར་གྱིས་སྐོ་མཚོར་ནང་ནས་འབར་རྩ་བ་རྟུང་ཡོང་། དེ་ནས་
 སུ་མཐོགས་སྟར་བརྒྱལ་ས་ནས་གྲུབ་པ་སྟོན་ཚོགས། ཞོགས་པ་སྟེ་ལོང་ལངས་ནས་སོ་
 སོའི་གན་གྱི་སར་དཔེ་ཆ་སྟོ་འཛིན་སྟོར་དགོས། ཉིན་རྒྱལ་ཆུ་ཚོད་བཞི་པའི་གཡས་
 གཡོན་ནས་བདུན་པ་ཡན་མན་བར་དགེ་གན་གྱི་མདུན་ཏུ་སྟོ་འཛིན་སྟོར་དགོས། བང་
 དགོང་གཉིས་ཀར་དགེ་བསྟོས་སྟོར་གཡེང་ལ་ཡོང་སྟོས་ཡོད་པས། སྟོར་གཡེང་
 སྐབས་སྟོ་འཛིན་མ་སྟོར་བར་བསྟན་ན། ཁ་སྐྱབ་ཉེས་རྟུང་གཏོང་རྒྱུ་ལྡེད། བསྟན་
 གསེང་ན་དབྱངས་དང་། རྒྱན་རིག་གི་ལུག་རྒྱ། ཐེག་རྒྱལ་ཚོམ། གསར་རྟུང་གཏོང་
 བཞེངས་མར་རྒྱན། ལྷའི་གར་འཆམ་སྐྱབ་མཚོད་ཁག་གི་ན་དབྱངས་སོགས་སྐྱར་
 དགོས་ཀྱང་། དགོན་པའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་ས་སྟོན་གཏོང་སྟོས་མེད།

༥ འཇིག་སྐྱོད་བྱེད་མཁན།

དཔོན་བདག་སྒྲིང་སྒྲ་བྲང་། དེ་ཡང་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ནང་དུ་ཆབ་མངོ་
 འཕགས་པ་སྣའི་རྗེས་སུ་དཔོན་འདིའི་དཔོན་བདག་སྐྱ་མ་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་པ་ཞིག་
 མོས་སྟོང་། མཁན་པོ། དབུ་མངོང་། དཔེ་བསྐྱོས་གཅིག་། ཆོས་མངོང་གཅིག་། ལས་སྣེ་
 འཇིག་སྐྱོད་ཀྱི་སོ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་སྐྱོད་བྱེད་། སྐྱིར་དཔོན་པའི་སྐྱིག་ལས་སྐྱོར་
 དཔོན་བདག་སྐྱ་མ་དང་མཁན་པོའམ། དབུར་བདག་སྐྱ་མ་གཉིས་ལ་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་
 ཡོད། དམིགས་བསལ་དཔོན་པའི་སྐྱིག་ལས་སྐྱོར་ཁྲིམས་བདག་དཔེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་
 འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པ་དཔོན་པ་སྐྱི་བྱེད་ས་དང་མཚུངས། དབུ་མངོང་གིས་དཔོན་
 པའི་འདོན་ཉ་དབུངས་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གནང་། གཞི་རྩའི་སྐྱིག་ལས་གཏན་
 འབེབས་དང་འགྲུར་བ་གཏང་དགོས་པ་སོགས་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་རྣམས། གཙོ་པོ་
 ལྷག་ལྷས་དཔོན་མནའ་ལ་འོག་། མཐའ་མགོ་ཉོ་ཐོ་དབུ་མངོང་སོགས་གྲོང་པ་འཇིག་ལས་
 ཡོང་བའི་ལྷ་རྒྱུན་ལས་སྣེ་འཇིག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད། དེང་སང་ལྟར་ན། གྲོང་པ་འཇིག་གི་
 ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་རྒྱུན་གྱི་སྣེ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོན་མ་སོག་ཉིང་ས་
 གཟུག་ཟེར་སོལ་ཡོད། དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འབྲོག་སྣེ་རྣམས་ཏུ་བ་འབྲོག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ཀྱང་། ཞིང་ཁ་གྲོང་འཇིག་གི་ནང་དུ་ཡོད། དེ་བས་དེ་འཇིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ།།
 སྐྱི་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེབས་རྩ་དང་དཔོན་པས་ས་ཁང་དང་ཞིང་སོགས་བདག་སྐྱོད་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད།

༡ དགོན་པོ་གཤིས་ལྟོན་གྱི་སྒྲིག་པ།

མཚོན་སྡེ་ནམས་ས་མ་འབྲོག་ཏུ་འཚོ་གནས་བྱེད་ཀྱང་། ལུང་པ་འགའ་པས་ལ་
 འབྲོག་པ་རྒྱུ་པའི་འཚོ་བ་རོལ་བ་ཞེན་ཡོད། དགོན་པའི་ཚོལ་ཁོངས་ལྷ་རྒྱུན་ལྷ་མོ་མང་དང་
 ཚོ་རྒྱལ་ལོ་ཚོ་གཉིས་ནས་ཡོད། ལྷ་དུས་སུ་རྒྱུ་ཚོ་པའི་ཆར་གཏོགས་ལྟོ་ཚོ་གསུམ་
 དང་། ལྷ་མོ་ཚོ་པའི་སྡེར་གཏོགས་ལྟོ་ཚོ་གསུམ་བཅས་ལྟོ་དུག་གི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་ཞེས་བཅོ་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་ལ་ཁྲི་ཡན་ཆད་མང་མགོ་དང་། ཉོ་སྤོ་དབུ་མང་
 ལྟོ་གསུམ་ལྷ་མོ་ཚོ་པའི་སྡེར་གཏོགས་ལྟོ་ཚོ་གསུམ་ལ་ཁྲི་ཡན་ཆད་ལ་འོག་དང་། དགོན་གཞན་
 ལྷ་གསུམ་གསུམ་རྒྱུ་ཚོ་པའི་སྡེར་གཏོགས་ལོད། དེ་ལ་ལྟོ་དུག་ཅེས་འདོགས་ལྟོ་མེ་
 མེའི་ཁོངས་གཏོགས་ནས་ལས་སྡེ་མེ་མེ་ལངས་ཉེ་ལྷ་སྡོམ་དགོན་གྱི་ལས་སྡེ་དུག་
 ཅེས་བ་དེར་སང་གི་མ་སྡེར་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ༡༩༤༩ རྗེས་སུ་ཡང་མང་མགོ་ལྟོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ལས་སྡེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 པའི་ལས་སྡེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 བདག་གཉེར་སོགས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷ་མོ་དེར་ཞེས་སང་ལོ་གཉིས་མེར་སྡོམ་ཚོགས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 གཏོགས་འདེབས་ལས་བྱེད་སྲོལ་མེད་ཀྱང་། ལས་སྡེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 དེས་ཡོད། ལྷ་མོ་སུ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 མང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

གི་ཡོད། གཏོང་ཅ་དེ་དགོན་གྱི་སྤྱི་སོ་མི་གཉིས་གྱིས་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས། སྤྱི་སོ་
བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་པ་འཛོན་སོ། ཡང་ན་ནང་ཚང་འཕྲོར་སྤྱག་ལྷན་པ་དམིགས་
འཕེན་དུ་བཟུང་ནས་བསྐོ་སྐོལ་ཡོད་པར་གྲགས།

༡༠ དགོན་པའི་ཡན་ཡག་སྐོར།

ལྟར་སློན་དགོན་དང་རབ་བརྟན་དགོན་གཉིས་གྱི་སྤྱི་ཁོངས་ནགས་ལྟའི་ལྷ་
མཁར་དང་གོང་ལུང་རི་ཁོང་གོང་མ་ཞེས་པའི་སྐབས་གནས་སམ། ཡང་ན་གནས་དེ་
གཉིས་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་མི་རྣམས་གྱི་བསང་དང་གསེར་སྐྱེམས།
སྐབས་ཉེན་དང་བསྐྱེ་ཉེན་འབྲུལ་ཡུལ་བཞུགས་གནས་མཚམས་ཁང་ངམ་ལྷ་ཁང་
གཉིས་ཡོད། དེའི་རོ་སློང་འོ་ཅམ་ཞུས་ན། བགས་ལྟའི་ལྷ་མཁར་ནི། བགས་ཤོད་སློང་
ཟླ་ཐང་ཡུལ་ཚོའི་ཁོངས་གཏོགས་ནགས་ཚུའི་སྤྱི་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་ནགས་ཤོད་
ཡུལ་གྱི་སྤྱི་སྐབས། ཡུལ་ལྷ་ནགས་ཤོད་ནགས་ལྷ་ངམ་ལྟའི་མདུན་སྤོགས་གཡང་ཐང་
དུ་ཆགས། དེར་རྒྱན་དུ་མཚམས་པ་བ་ཞེས་བཞུགས་ནས་དེས་གནས་རི་ནགས་ལྷ་
ངམ་ལྟའི་བསང་དང་གསེར་སྐྱེམས་རྒྱན་འདོན་བྱེད་དགོས། བགས་ལྷ་ངམ་ལྷ་ནི་སྤྱི་
ནགས་ཤོད་པ་སྐྱུ་སེར་དང་ཚོས་སྤྱགས་ཚོས་བརྒྱུད་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས། ལུང་
པ་སློང་སྤྲད་ཀྱང་གྱིས་སྤོགས་དང་འཕྲིན་ལས་སྐྱུར་པའི་ཡུལ་ལྷ་རུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་
རེད། རི་དེ་ཉ་ཅང་མཐོན་སོ་ཡིན་པས་དབྱར་དུས་སུ་མ་གཏོགས་རི་ཅེ་ཏུ་རྒྱུད་ཉ་
སོགས་སློན་དུ་འཕྲོ་མི་ཐུབ། དབྱར་དུས་སུ་འང་ཆར་པ་མི་འབབ་པའི་སྐབས་དང་

བསྐྱབ་ནས་འགྲོ་སློལ་ཡོད། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་ནགས་ལྷ་ནགས་རྒྱལ་ལ་དུལ་རྒྱའི་
ཉིན་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ནགས་ལྷའི་ལྷ་མཁར་ནགས་རྒྱའི་སྲིབ་བརྒྱད་དུ་ཆགས།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། ལྷ་མཁར་ཆགས་ཡུལ་ནགས་ལྷའི་མདུན་ཉག་ཉག་ཏུ་ཁེལ་
བ་དང་། དེར་སློལ་རྫོང་མེར་ནག་ཅེས་པའི་ནགས་རྒྱལ་ལ་དུལ་རྒྱའི་ཁྱུག་སོ་ཞིག་
ཡོད། དེ་ནི་ས་བབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གྲགས། མེར་ནག་ནང་དུ་ལོ་ལྷར་
གཉེར་བུམ་སྐལ་བ་སོགས་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་དགོས། ནགས་ལྷའི་ཉེ་འཁོར་
སེང་ཐང་དང་གཡང་ཐང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་ནགས་ལྷའི་ལྷ་མཁར་ཉ་སྐོར་དུ་ཡང་
ཡང་འགྲོ་སློལ་ཡོད། ཉ་སྐོར་ཞེས་པ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་སུམ་ཅུ་ལ་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་
བའི་དོན་ནོ།།

ནགས་ཤོད་སྤེལ་དགོན་པལ་ཆེ་བས་ནགས་ལྷའི་བསང་དང་གསེར་རྒྱུམས་
འདོན་གྱི་རེད། ལྷར་སློབ་དང་རབ་བརྟན་དགོན་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ནགས་ལྷའི་བསང་
ཡིག་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་འདོན་སློལ་ཡོད་ལ། དགུ་གཉེར་སྐབས་སུ་ནགས་ལྷའི་གར་
འཆམ་ཡང་གྲ་རྒྱས་པོ་ཡོད། རྫོང་ལུང་རི་ཁོང་གོང་མ་ནི་ནགས་ཤོད་སྤེལ་རྒྱ་ཐང་ཡུལ་
ཚོའི་ཁོངས་གཉེན་གས། སུམ་མདོ་ཕྱོགས་བརྒྱན་དགོན་རྫོང་ལུང་བསམ་གཏན་སྐྱིད་གི་
ལྷག་དེར་ཡོད། དེར་སློབ་དཔོན་བརྗེ་འབྲུང་གནས་རྒྱ་བ་གསུམ་རིང་སྐྱབ་པར་
བཞུགས་པའི་དག་རྒྱུན་ཡང་ཡོད། དེ་བས་རི་ཁོང་གོང་མ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་གནས་རི་
ཡིན་ཞེས་ལབ་སློལ་མཆིས། སུམ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་རྫོང་ལུང་རི་ཁོང་
སྐོར་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། ཉ་སྐོར་འགྲོ་བའི་ལུགས་སློལ་ཡང་ཡོད། སྐྱབ་གནས་དེ་
གཉིས་༡༩༥༩ ལོ་དུ་ནགས་ཤོད་སྤེལ་ལྷར་སློབ་དགོན་དང་། རབ་བརྟན་དགོན་

གཉེས་ཀྱིས་མཚམས་པ་བ་རེས་མོས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠ རྗེས་སུ་
བགས་ལྷའི་ལྷ་མཁར་ལྷར་སློན་དཔོན་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་གཏོང་ཅིང་། ཚོད་ལུང་རི་ཁོང་
རབ་བཏུན་དཔོན་གྱིས་བདག་སྐྱོང་གཏོང་། རིག་གཞན་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སུ་ལྷར་
སློན་དཔོན་གྱི་ཚང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྩ་གཏོར་བཏང་སྟེ། ཞིང་ས་ཏུ་བསྐྱུར་བས་སློན་
ཐོག་ལོ་མང་རིང་བཏབ། དུས་འགྱུར་སློན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔོན་པའི་རོ་སློན་དོན་ཙམ་
ལྷས་བེད་ཏོ།།

༡༡ དཔོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཚོ་བ།

དུས་རབས་༣༠ ལོ་རབས་༤༠ བར་གི་དཔོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་རོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེང་ན། སྐབས་དེར་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་འབྲིང་ཙམ་དང་།
མཉམ་ལས་གཏོར་ནས་ལོ་ཤས་སོང་བས་སོ་སོའི་རུས་པ་ལ་གཞིགས་ནས་ལས་
གནས་གཉེར་ཚོགས། ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུགས་དང་ཞིང་ས་དབྱར་རྩ་
དགུན་འབྲུ་སོགས་འཚོ་རྟེན་ཡིན། ཚོང་ལས་གཉེར་མཁལ་ཉ་ཅང་ཉུང་། སོ་སོའི་ཐོན་
རྗེས་དབྱར་རྩ་དགུན་འབྲུ་དང་བལ་སོགས་བཙོངས་ནས་ལོ་ཞིབ་དང་མར་འབྲས་
སོགས་ཉོ་སྐྱུབ་གཏོང་། དཔེར་ན། རྟེན་ཚུས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་གྲོང་ཚོ་སུམ་ཅུ་ཡན་
མན་ཡོད་རེས་ཀྱང་ཚོང་ཁང་གཅིག་ལས་མེད། དེར་ཅ་དོས་ཙམ་ཅིག་ཅིག་རྒྱ་དང་མངར་
ཆ། ལྷམ་དང་རས་ཆ་སོགས་ཉུང་ཤས་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ཉོ་མཁལ་སྟེབ་སྐབས་སུ་
ཚོང་ཁང་གི་སྐོ་སྤྱོད་མེད་ན། ཚོང་དཔོན་གྱིས་སྐོ་རྩ་རྒྱ་ཚོད་ལྟེང་ཙམ་སྤྱུག་འཇུག་གི་

ཡོད། དེས་ཅི་མཚོན་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་ཚོང་ལས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་།
 ཚོང་པ་འགྲན་ཚོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་མཚོན་སྟབས། ཡང་ལོ་བཅུ་ལྔ་ག་ཁ་ཤས་རིང་
 ཚོས་བྱེད་ས་མ་རག་པས་མི་དམངས་རྣམས་ཚོས་དད་ཉ་ཅང་ཆེ། དགོན་པ་ཉམས་
 གསོའི་ལས་ཀ་དང་སྤངས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ལས་སྒྲ་སྒྲོར་གཅིག་ཀྱང་སྤོད་སོལ་མེད།
 དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་དགོན་པར་རོགས་གང་སྟབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དམངས་ལ་
 དདུལ་དགོན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དུལ་དེར་ཐོན་ཁུངས་ཡག་ཤོས་དབྱར་རྩ་དགུན་
 འབྲུའི་རིན་པོང་རྒྱུད། འོན་ཀྱང་། སེམས་ཁམས་སྤྱིད་པོའི་ངང་ནས་མི་ཆེ་སྤྱེལ། བཟའ་
 ཚང་ཁ་འཐོར་ཞེས་བ་སྲིད་མཐའ་ཅམ་དང་། འགྲན་ཚོད་མེད་པ་མ་ཟད་གཅིག་པན་
 གཅིག་རོགས་དང་ལྷན་མེད་ཀྱི་འཆམ་མ་སྟུན་ཉ་ཉ་ཉོའི་ངང་ནས་འཚོ་སྤོད་བྱེད། དེ་
 ལ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་དེས། རིག་གསར་སྐབས་སུ་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་
 མ་ཟད། ཆེ་ས་ནས་ཆེ་སྤོག་ཤོར་བ་དང་བཙོན་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བ་
 སོགས་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། རྒྱུང་སར་ལྷོ་རྒྱ་བ་གོང་ཁོག་
 རྒྱག་པ་ཞིག་བཟའ་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་དུས་ལས་ཐར་བ་ཅམ་གྱིས་སྒོ་ཡིད་ཚིམས་ནས་
 བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ནང་ཐང་མགོ་གོང་མ་གཏོགས་ལྟར་སྤོན་དགོན་དུ་འགྲོ་སའི་
 རྒྱངས་འཁོར་ལམ་མེད་པས་ཤིང་ཆས་སོགས་ལུང་བ་གཞན་ནས་འདྲེན་དགོས་པ་
 རྣམས། ཐང་མགོ་ནས་དགོན་པ་བར་དུ་མིའི་འུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁུར་བ་དང་འབྲུད་
 པ་སོགས་བྱ་དགོས། དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་དགོན་པའི་གྲུ་བ་རེད།
 དགུན་དུས་སུ་ཤིང་བཟོ་བ་དང་། དབྱར་དཀྱིད་སྟོན་སོགས་ལ་ཅིག་པ་བཅིག་རྒྱ་དང་

གྲུང་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱ་དགོས། གྲུ་པ་རྣམས་ལ་དགོན་པས་ཞོགས་པར་རྩམ་ཐུག་
 ཅིག་སློང་གི་རེད། དེའི་ནང་དུ་རྒྱུར་བ་སྐྱབས་ཡོད། ཞོ་ཡོད་ན་ཐུག་པའི་ནང་དུ་སྐྱབས་གི་
 རེད། གཞན་ཐུག་པའི་ནང་དུ་ཤ་སྐྱབས་པའི་ལུགས་སོལ་མེད། མ་གཞི་ནས་དགོན་པ་
 ཅམ་མི་བར་གྲོང་གསེབ་ཏུ་འདྲ་ཞོགས་ཟམ་སུ་ཤ་ལུགས་སོལ་གཏན་ནས་མེད།
 ཞོགས་ཟམ་སུ་ཤ་ལོས་ན་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་སྲིན་པོའི་ལུལ་དུ་སྐྱེ་རེས་ཞེས་འབྲེལ་བ་འདྲ་
 རྒྱག་གི་རེད། དེའི་གོམས་གཤེས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་བ་སྣོངས་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་
 སང་ཞོགས་པ་སྣ་པོར་ཤ་བཟའ་དགོས་ལྷུང་ན་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག། ཉིན་གྲུང་
 བོད་ཇ་དང་གོ་སྐྱུན་སྲེག་རེ་སློང་སོལ་ཡོད། ཡང་མཚམས་རེར་ཤ་ཡོད་ན་འབྲས་ཐུག་
 གཏོང་གི་རེད། ཉིན་རྒྱ་བ་དགོན་པས་བོད་ཇ་ཞིག་གཏོང་དག། མ་གཞི་ནས་སྐབས་དེ་
 ཏུས་ཇ་མངར་མོ་ཞེས་པ་གོ་སློང་མེད། རྩམ་པ་ཟ་ན་སོ་སོས་འབྲེང་དགོས། ཞོགས་པ་
 ཐུག་པ་འཕྱང་བའི་སྐབས་དང་ཉིན་གྲུང་ལྟོ་བའི་དུས་སུ་སློལ་མ་དང་ེ། རྒྱལ་བའི་
 ཞབས་བརྟན་སོགས་འདོན་སོལ་ཡོད། དགོང་ཟམ་སོ་སོའི་ནང་དུ་གྲ་སྐྱིག་མ་བྱས་ན་
 དགོན་པའི་ངོས་ནས་གང་ཡང་མེད། སྐབས་དེར་ཤ་དང་མར་རྒྱུར་བ་སོགས་འབེལ་
 འབེལ་སྐྱབས་སྐྱབས་མེད་ཀྱང་། འབྲས་དང་གོ་ཞིབ་རྩམ་པ་སོགས་དུད་ཚང་ནས་ག་ཚོད་
 དགོས་དགོས་རྒྱུ་གི་ཡོད་ཅང་། དགོང་ཟམ་ཐད་ལ་སེམས་ཁྲུལ་བྱ་མི་དགོས། དགོན་
 པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྲུ་བ་མེད་ཀྱང་། གྲུ་པ་གཙོ་ས་མི་དམངས་
 གྱིས་རོགས་རམ་དང་བཅས་ཉམས་གསོ་བྱུང་བར་བྱས།

༡༡ ཉམས་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱངས།

དཔལ་འབྱོར་ཐང་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རོགས་གང་སྐབ་བྱས་ཡོད། དེའི་ནང་
 བས་གཙོ་མོ་ལྷ་བྱ་རྒྱ་ཐང་ཡུང་དཀར་སྐབ་བསྟན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཇུག་དང་།
 དབུ་ཅེ་བྱུ་མའི་ཐོག་ཁར་རྒྱ་མའི་གཟེངས་རྒྱུ་ལྷ་རྩམ་གསུམ་གཙོ་ས་སྐྱ་
 བསྟན་སོགས་ཅེ་དགོས་པ་གཟེངས་ཆས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་བྱས། རྒྱ་ཐང་
 རིན་ཆེན་ཆེ་དབང་ཆང་གིས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་ཉེན་གྱི་སྦྱིན་བདག་དང་། དབུ་ཐང་སྐྱ་
 འབེལ་ཆང་གིས་དབུ་ཅེ་དཀྱིལ་མའི་ཤིང་ཆ་དང་། འདུ་ཁང་གི་ཀ་རིང་བཞིའི་ཀ་འཕམ་
 དང་བཞུགས་ཁྲིའི་ཁྲི་ཆས་སོགས་སྦྱིན་བདག་བྱས། ཁྲི་ཆས་དང་ཀ་འཕམ་སོགས་ཀྱི་
 གོས་ཆེན་དུས་འཇུག་སྐབས་སུ་ལྷ་ས་ནས་ཉོས་ཤིང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་
 མོའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་བསྟན་ཉེ་སྦྱུལ། གོས་ཆེན་དེ་ཡང་
 ཉོར་སྟག་ཤི་དང་བརྒྱ་ཅན་ལྡན་སོགས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གོས་རྩིང་ཡིན། དཔེར་ན།
 བཟོ་བའི་སྐབས་སུ་རེམ་ཅེས་འབྲེག་གཙོད་མི་སྐབ་པ་ཡོད། རྒྱ་མའི་ཁྲི་ཆས་ལ་བཞག་
 བའི་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་སོགས་དཀར་རྩིང་རིན་བྲལ་དང་། དུལ་གོང་དང་དུལ་ཉིང་
 སོགས་མང་པོ་བཞག་ཡོད། སྦྱིར་དབུ་ཐང་སྐྱ་འབེལ་སོགས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་གཙོ་ས་
 བའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཆེ་ཡོད་རྒྱུར་ཡོད་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཡོད། ཡང་དགོན་པས་བསྐྱེ་
 ཆགས་བྱེད་སྤྱོད་ཐང་ནས། ཡུལ་མིས་སྐུལ་བའི་གསོལ་ཁའི་རྩམ་པ་དང་འབྲུ། དབུ་
 གཉོར་སྐབས་སུ་སྐུལ་བའི་སྤྱུག་སྤྱུགས་དང་བལ། གཞན་ཡང་ཤ་མར་རྒྱུར་བ་རྒྱུན་ཆང་
 ཉམས་གསོའི་ཆེད་ཤིང་དང་བརྗེ་གི་ཡོད།

༡༩ ཉམས་གསོའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣ་དོན་རྒྱུད།

དགོན་པ་གསར་བ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་འཛིན་དབུ་ཐང་ལྗོང་སྐུ་
 འཕེལ་ཚང་གི་བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་དང། དབུ་ཐང་རོམ་ལྷ་ཚང་གི་དགེ་སློང་
 བསྟན་པ་དར་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་བྱས། བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་
 ཡོད་ཅེས་བ་སྐྱི་ལོ་༡༩༣༣ ཡས་མས་སུ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་དབུ་ཐང་ལྗོང་རུ་འཁྲུངས་
 ཤིང། རྒྱུ་དུས་ནས་ལྷར་སློབ་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང། ལྷར་སློབ་དགོན་རུ་
 རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གཙོ་བོ་ལའི་འདོན་ཚོགས་དང། གཏོར་བཅོ་དང་ཐེག་རྒྱལ་ཚོན། ལྷའི་གར་
 འཆམ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱགས་མཐར་སོན་རྗེས་གདན་སར་ཕེབས་ཤིང།
 དགའ་ལྗན་ཤར་ཅེ་ལྷོ་པ་ཁམས་ཚན་རུ་སྐྱེག་ཞུགས་གནང་སྟེ། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་
 རོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ལོ་རྒྱུག་གནང། མ་ཟད་བསྐྱུས་སྡེའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅིང་དབུ་
 མའི་དམ་བཅའ་འདོགས་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་དུས་འགྲུར་བྱུང། ཁོང་ནི་རིག་གནས་
 གསར་བརྗེའི་མེ་འོབས་ཁོང་རུ་དཀའ་སྐྱུག་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་དེ། སྐར་ཡང་ཚོས་དང་
 རང་མོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྗན་ཉམས་གསོའི་ལས་འགྲུལ་ལ་
 མཉམ་ཞུགས་གནང། སྐབས་དེར་ས་གནས་གཞུང་གིས་དགོན་པའི་ལས་ཀའི་འགན་
 ཁུར་བ་ཁག་ཅིག་དེར་སློང་མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་བའི་ནང་རུ་ཚུད། དེ་ནས་
 བརྒྱུད་ཁོང་རང་ཡུལ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་འབྲེགས་སུ་ལོག་ཅིང། ལྷར་སློབ་དགོན་པ་
 ཉམས་གསོ་གནང་བ་དང། དགོན་གྱི་ལས་འགན་སྲུག་རུ་བཞེས་པ་སོགས་མདོར་ན་སྐྱུ་
 ཚོའི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་བར་རུ་ཚོས་སྐྱེགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདུག་བར་བྱས།
 བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་མཚོག་ནི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་དང། ང་ཚོ་སྐྱ་བ་བྱེད་

པའི་སྐབས་སུ་དགེ་ལྷལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་རབ་བྱུང་གི་མཁའ་ཤོ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
ལས་སློབ་ཡང་ཡིན། ལྷ་རྩམས་དཔོན་ཅེས་དུ་མ་ཟེང་ཤག་རོང་པོ་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་
གདན་འདེན་བྱས་ཏེ། དཔོན་དེར་དགེ་ལྷལ་བསྐྱུབ་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་བཅིགས་པ་
སོགས་དགེ་ལས་གངས་མེད་བསྐྱུབ་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་ཏུ་ལྷ་རྩམས་དཔོན་གྱི་སྡེ་དཔོན་
ཡོངས་ཀྱི་གསོན་པ་སྐྱབས་འཇུག་ལུ་ས་དང་། སི་ན་བསྟེན་འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་
ཆེན་དམ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཟངས་ཅིག་བརྗོད་ན། དེ་ལྷ་མ་ཁོང་སྐྱབས་ལུགས་རིང་པོ་
དང་ཤིང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ལྷ་རྩམས་ཏུ་ཅང་ཚོད་པོ་དང་ལྷག་ཏུ་སྐྱུ་ཅམ་
བ་ཞིག་རེད། ལྷ་བཟོ་བ་དང་ཤིང་བཟོས་རྒྱག་པ། འཆམ་གོས་དང་འཛིན་འབག་བཟོ་
བ་སོགས་ལ་ཏུ་ཅང་མཁས། དེ་བས་ང་ཚོ་འདི་དཔོན་པའི་ནང་དུ་འཛིན་སྐྱབས་མང་པོ་
བཞེངས་ཡོད། གར་འཆམ་གྱི་འབག་མང་པོས་ཁོང་གིས་བཞེངས། དཔོན་པའི་སྐྱུ་ཁང་
དང་ཚོགས་ཁང་ནས་མར་བཅིས་པའི་གྲ་བ་སོ་སོའི་གྲ་ཤག་ཡན་ཆད་མང་པོས་ཁོང་
གི་ལམ་སྟོན་འོག་ཏུ་བྱུག། འོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ལུ་ཚུགས་ཆ་པོ་དང་མི་
མཚོན་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁས་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ལྷ་རྩམས་དུ་ས་གནས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་ལ་གྲུས་ཞབས་དང་སྡེ་ལེག་ཡག་པོ་གཏན་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་རིག་
གནས་གསར་བརྗེ་སྐབས་སུ། སྟོན་ཚོན་པ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་འགས་འོ་ཚོལ་དང་
འཐབ་འཛིང་བྱས་དྲགས་པའི་ལུགས་རྒྱུན་སྲི་ལོ་༡༩༤༧། རྗེས་སུ་ཡང་ལྷག་ཡོད།
གདན་པའི་ལྷ་གྲུབ་ལུགས་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་རྩམས་དེར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་
དུ་བཤད་གྲུའི་དཔོན་པ་གཅིག་གྱུང་མེད། དེ་བས་གྲུ་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་

ན། མི་མང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཤེས་པ་དང་། མོ་རྒྱལ་མོད་པ། མི་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ལྷན་གསོལ་འདོན་ཤེས་པ་སོགས་ཡིན། ཁོང་གིས་མོ་གཏན་ནས་འདེབས་ཀྱི་མེད། གང་གིས་ཤེས་ན། དེ་ནི་འགན་ལྷི་ལོ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། བཤད་སྐད་ས་དེ་དང་གྲེད་སྐད་ས་དེ་ནི་གདན་སའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། ལུང་ལུག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་གྲེད་སྐབས་ཤེས་དང་སྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡག་ཤོས་མོ་འདེབས་རྒྱ་དེ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ ལོར་སྐྱེད་ཡང་ར་ལ་རྒྱན་དམ་པ་མཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཐོབ། སྐབས་དེར་ཁོང་ལ་གྱིབ་སྐྱོན་ཐོག་ནས་འབྲུངས་ཡུལ་དུ་ཐང་གོང་དུ་བཞུགས། དེར་ཁོང་གི་ཚ་བོ་ཀུན་དགའ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་ཕྱི་ལེགས་པོ་སྐྱབ་ཀྱི་འདུག

དགེ་སློང་བརྟན་པ་དང་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠ ཡས་མས་སུ་ནགས་ཤོད་འཕྱི་དུ་དུ་ཐང་གོང་དུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཚུང་གཞིན་ཏུ་ཉིད་ནས་ལྟར་སྐྱོན་དགོན་དུ་རབ་ལུང་དང་དགེ་སློང་བསྐྱབ་སྐྱོམ་གྲངས། དུས་འགྲུར་སྐོན་དུ་དུ་ཐང་གོང་གི་འོས་གཞིར་བསྐྱེད་ས། རིག་གསར་སྐབས་དཀའ་སྤྱུག་རྒྱ་གཉེར་བཞིན་བརྒྱུད་དེ། སྐྱེད་ཡང་ཚོས་དད་རང་མོས་འགོ་རྒྱལ་པ་ནས་བཟུང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་དུ་ཐང་མཇུག་དང་ཡས་ཀའི་འགན་བཞེས་གནང་ས། ཁོང་ཚོ་ག་ཡུག་ཡིན་དང་འདྲིམ་འབག་བཟོ་བ། གཏོར་བཞེད་ས་དང་འཆམ་གོས་བཟོ་བ་སོགས་སྐྱུ་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། དེ་བས་དགོན་པར་འཆམ་གོས་དང་འབག་སོགས་མང་པོ་བཟོས་ཡོད། དགེ་སློང་སློབ་ཐང་ཐང་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠ ལོར་དུ་ཐང་གོང་དུ་འབྲུངས། ཁོང་ལ་སྐྱོན་མཆེད་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དགེ་སློང་སློབ་ཐང་ཐང་པ་ཁོང་དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་བཙོན་ཐོག་ཏུ་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་ཅིང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་དུས་སུ་དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་དང་

འདུཁང་སོགས་བཞེང་བའི་ཤིང་ཆ་དང། གཞན་གྱི་ཅ་དངོས་ཉོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་སོགས་
གྱི་འཕགས་ཁུར་གྲངས། དགེ་སློང་རྒྱལ་བསྟན་ཉོ་སྤྲོད་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠ལོར་འཇུགས།
དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སློན་དུ་ལྷ་སར་ཡུན་རིང་བསྐྱད། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་འགོ་
བཙུགས་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་སློན་དགོན་དུ་ཡོང་ནས་དབུ་མཛད་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྐློས་ཀྱང་
ལས་གནས་དུས་གང་མཚམས་བྱས། དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ལེགས་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༠ གཡས་གཡོན་དུ་འཇུགས། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་གང་འཆམ་
སློབ་མཁན་གཙོ་བོ་བཞི་ལ།

དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་འཇམ་དབལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་ཐང་མགོ་བོང་དུ་
འཇུགས། དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་དགོན་གྱི་རྟོན་གཙོ་དབལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ཉར་ཞིང་
རྗེས་སུ་དགོན་པར་འབྱུང་མཁན་དེ་རེད། ལྷ་མཁར་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་
ཁོང་དགོངས་པ་མ་རྗེས་བར་དུ་ནགས་ལྷའི་ལྷ་མཁར་གྱི་མཚམས་པ་བ་བྱས་ནས་
བཞུགས། དགེ་སློང་དག་དབང་འཇམ་དབལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠ ལོར་ཐང་མགོ་བོང་དུ་
འཇུགས། ཁོང་དུས་འགྲུར་སློན་དུ་འགྲོར་སྤྲོད་ལྷན་པའི་ཁྲིམ་ཚང་ཐང་མགོ་བསྐྱར་དབང་
འདུས་ཚང་ནས་ཡིན། དུས་འགྲུར་སྐབས་སུ་དགའ་ཁག་གངས་མེད་བརྒྱད་སློང་།
དགོན་པའི་གྲ་བ་གན་པའི་ནང་ནས་ལུ་ཚུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། སློན་གྱི་སློབ་འཛིན་
གྲུབ་པའི་འདོན་ཚོག་གི་དཔེ་ཆ་རྣམས་རིག་གསར་སྐབས་སུ་བཞེད་བྱིན་ཀྱང། དགོན་
པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་གསར་བྱ་བ་བཞེན་དུ་དཔེ་ཆ་བསྐྱར་སློང་བྱས་ཤིང།
དགོན་པའི་དབུ་མཛད་དུས་ཡུན་རིང་སོར་བྱས་པ་དང། ལྷའི་གང་འཆམ་གྱི་འཆམ་
དཔོན་དང། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་ལས་ཀ་གསར་བ་བཞེན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་

དགུང་ལོ་ལྷག་ཅུ་ཟེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང། ཉིན་ལྟར་རྒྱང་ཕྱག་ལྷག་བརྒྱ་ཙམ་རེ་འགྲུལ་གནང་
 བས་འབྲས་བུ་ལས་ཡང་ན་བསོད་ནམས་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་
 རང་ལོ་༤༩ རོག་ཏུ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་གཏམ་ཞིག་ཐོས། གཞན་ཁོང་དང་ལོ་ཚོད་
 མཉམ་པའི་གྲོག་རབས་རྣམས་རང་ལོ་༤༠ ནང་ག་ཤེགས་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་ལ་རེད་
 གཉིས་གཉེན་ཉེ་རེད་ཅེས་ཏེ། ང་གསར་པ་ཡིན་སྐབས་སུ་རོགས་པ་མང་པོ་བྱས་ལྟོང་།
 ལྷག་ཏུ་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཞུ་ཁོང་གིས་ལྟར་སློབ་དགོན་གྱི་བླ་རྒྱུན་སྤྱི་ལ་ཡིན་
 ཟེར་ཞིང་དེ་དུས་དུས་བྱ་གཅིག་དང་། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཡིན་ཟེར་ནས་དུས་
 བྱ་གཅིག་དང་། དེ་མིན་གཞན་ང་ཚོ་ཁག་ཅིག་ལ་ཡིན་ཞེས་དུས་བྱ་ཁ་ཤས་ཤིག་བཟོས་
 ཏེ་སྐྱར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་མ་རེད་ལོ་མང་རིང་བསྐྱར་ལྟོང་། ཉེ་ཆར་
 ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཞེས་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ཐག་ང་ཚོས་བསྐྱོན་གང་
 གཟབ་བྱས་ཡོད།

དེ་ལས་གཞན་རེད་ཚོས་འཛོན་པ་དང་རུས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག། ཁོང་
 དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལྟར་སློབ་དགོན་དུ་དུས་འགྲུར་སློབ་གྱི་བླ་བ་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་
 མེད། ཐང་འགོ་སློང་དགེ་སློང་དག་དབང་རབ་གསལ་ལོ་བླ་བ་ཉམ་རྒྱུང་ལ་རབས་ཤིག་
 རེད། ལས་ཀ་ག་རེ་ཡིན་ཡང་ངས་འཛོན་གི་མ་རེད་ཅེས་ཁེངས་སྐྱུང་གནང་གི་ཡོད།
 མཚམས་རེ་བཀའ་བརྒྱུད་དབང་དོན་ཡོད་སོགས་གྱིས། དག་དབང་རབ་གསལ་
 གྱིས་བྱ་བ་ག་རེ་ཡིན་ན་འགན་ཁུར་ཅ་བ་ནས་སྤེད་གྱི་མ་རེད་ཅེས་ཚོགས་གཏམ་
 བཏང་ནའང་། ཁོང་གི་རང་བཞིན་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་སློལ་མེད། ཐང་འགོ་སློང་དགེ་
 སློང་སློབ་ཐང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལོ་རེ་ཞང་པོ་དང་། ང་ལྷག་བྱས་ཞེས་སུ་བོད་ཡིག་གི་གྲོག་

དང་། འདོན་པ་སློབ་འཛིན་སློབ་པའི་ཀུན་ཡང་ཡིན། ཁོང་ནམ་རྒྱུན་དགོན་པར་སྡོད་ཀྱི་
 མེད་ཀྱང་། དུས་མཚོན་གཤམ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་དགོན་པར་སོང་ཞིང་། ལམ་
 རྒྱུན་དུ་ཁོང་གི་སྲིད་མོ་ཆེ་རིང་གཤམ་འཛོམས་དང་། དེའི་བྱ། གཞན་སྲིད་མོ་གཤམ་རྒྱུང་
 བཅས་འཚོ་བ་མཉམ་དུ་སྦྲེལ་གྱི་ཡོད། ཁོང་ལ་གྲུ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གང་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་འགྲུར་སྡོད་དུ་ཀུན་རིག་རྒྱལ་མཚོ་མཚམས་སུ་རིག་
 གནས་གསར་བཞེ་འགོ་རྒྱལ་མཚོ་སོང་ཟེད། ཡི་གེ་ཡག་པོ་སློབ་གི་རེད། དེ་བས་གྲོང་
 པའི་ནང་དུ་གཟུངས་བསྐྱུས་དང་བརྒྱུད་སྡོད་པའམ་བསྐྱུས་བཟང་སོགས་དག་འདོན་
 མང་པོ་བྱེད། ང་དགོན་པར་གཏན་སྡོད་མ་བྱས་པའི་སྡོད་དུ་ལྷ་བ་བཞི་ལྗེའི་རིང་མ་ཡི་
 གེ་སྡོད་པ་དང་འདོན་ཆ་སློབ་འཛིན་བྱས་སྡོད། ཉི་མའི་གྲུང་ཁོང་གི་སར་འགོ་གི་མེད།
 ལྷན་དགོང་དཔེ་ཆ་སྡོད་ཆེད་དེར་སོང་ཞིང་མཚན་མོར་དེར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་
 ཁྲོད་རིག་པ་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་བཞིན་རེ་བ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། ལྷག་ལྷས་གྲོང་
 བཀའ་བཅུ་དབང་དབང་མན་བདེ། ཁོང་དུས་འགྲུར་སྡོད་དུ་སེ་ར་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་
 དཔེ་ཆ་ལོ་གསུམ་ཅམ་ལ་གཟེགས་སྡོད། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་དགྲུང་ལོ་
 མཚོན་པོ་རེད་ལ། དེ་བས་དགོན་པར་དབྱུང་གནས་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་ཉ་ལམ་ལྷག་
 ལྷས་གྲོང་དུ་བཞུགས་གི་ཡོད། ལུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་གཤམ་སྡོད་པའོ་བདེ་བར་
 འདུལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སྡོད་ཞིག་ལ་རོས་
 འཛིན་བྱེད།

ལྷག་ལྷས་གྲོང་དགེ་སྡོད་དབང་དབང་ཀུན་དགལ། ཁོང་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་
 དཔལ་འབར་དུ་འགྲུ་ཞབས་རྒྱུར་རིང་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཁྲིད་འོག་དམག་ཏུ་ཞུགས་སྡོད་ཡོད་

བས། ང་ཚོ་རྒྱུ་དུས་མཚམས་རེར་དེའི་སྐོར་ཏོག་ཅམ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་སངས་
 བོ་དེ་ཅམ་མེད་པས་རྒྱུར་ཅམ་མ་གཏོགས་མང་པོ་ཐོས་སྤོང་མེད། ཁོང་གིས་གསུངས་
 བ་ལྟར་ན། རྒྱུ་དུས་འདོན་ཚོགས་ཐད་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྤོང་ཡང་། རིག་པ་ཡག་པོ་
 མེད་པས་དགོན་པའི་འདོན་ཆ་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་སློ་འདོན་བྱེད་སྲུབ་མ་སོང་ཟེར། དགོན་
 བ་ཉམས་གསེའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་རོང་ཁང་ནང་དུ་སྤྲུལ་ལས་གནང་བ་དང་། དགོན་
 བའི་ཆེད་དུ་ཤིང་ཆ་ཉོ་བར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་ལྷན་གྲོང་དགེ་སྤོང་བྱང་རྒྱུ་བཟང་
 བོར་སྐད་ཡག་པོ་ཡོད། བསྐྱར་གསོ་དང་སྐྱབ་མཚོད་སྐབས་སུ་ར་རེས་(འདོན་བཟང་
 བའི་འགན)ཞེས་བ་དབུ་མཛད་བྱེད། སེང་ཐང་གྲང་དམར་གྲོང་གི་དགེ་སྤོང་སློ་བཟང་
 བཟོད་བ་དུས་འགྲུར་སྤོན་ཀྱི་སྲ་ཚན་ནང་ནས་ལོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཟེར། ཁོང་གི་རང་
 བཞིན་ནི་གསར་དུ་ལྷགས་པའི་དགེ་རྒྱལ་ཡན་ཚད་ལ་ལགས་སོ་ཟེར་བཞིན། ཚོགས་
 ལ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ཕེབས་ཀྱི་ཟེར།

གཞན་དགོན་བ་དང་དེ་གཞན་གྲོང་པའི་གནས་རྒྱལ་སོགས་ལ་རྒྱས་གཏོགས་
 ཏེ་ར་ཅམ་མི་བྱེད། ལྷ་ཐང་ཁ་བྱེ་ཆེ་བ་བཀའ་བཅུ་སློ་བཟང་དོན་ཡོད་ཅེས་བ་ཞིག་ཡོད་
 ཀྱང་། དུས་འགྲུར་རྗེས་སུ་ལྷར་སྤོན་དགོན་དུ་ཉ་ལམ་ཕེབས་སྤོང་མེད། ཁོང་རང་གིས་
 མཐའ་ལྷ་མོ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་དགོན་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཞིག་བཏབས་བ་ཐོས་སྤོང་།
 འོན་ཀྱང་། དེར་གཏན་སྤོང་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲ་བཅུན་ཡོད་བ་ཐོས་སྤོང་མེད། གཡང་ཐང་
 བྲག་རིང་དགེ་སྤོང་རག་དབང་རྒྱལ་མཚན་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ཡི་གེ་དག་འདོན་
 བྱེད་དགོས་ན་སྐད་གྲགས་ཉ་ཅང་ཆེ། གཟུངས་འདུས་ཉིན་གཅིག་ལ་སློག་སྲུབ་བ་དང་།
 བརྒྱད་སྤོང་བ་ཉིན་གཅིག་ལ་ཚར་གཉིས་དག་འདོན་བྱེད་སྲུབ་ཟེར། དགོན་པའི་འདོན་

ཆ་ཉ་ཅང་ཐང་མོ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོར་དག་གསལ་གསུམ་ཐང་ནས་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་འགྲུག་མི་རུས། ཡིན་ཡང་། དགོན་པར་དུས་ལུན་རིང་པོར་བཞུགས་གྱི་མེད། གཡང་ཐང་དགེ་སྐྱོར་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་སྐྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གོ་སྐྱོང་ཡང་། དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་རྗེས་སུ་ལྷ་རམས་སྐྱོན་དགོན་དུ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་སྐྱོང་མེད། སུམ་མདོ་རྟ་རྫོང་དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན། ཁོང་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྡོད་མང་ཤོས་ཤིག་དང་ཕྱག་ལས་བྱེད་ཆེ་ཤོས་གཅིག་རེད། དགོན་པའི་རུང་ཁང་ནང་དུ་དགོངས་པ་མ་རྗེས་པར་དུ་བཞུད་ཡོད། སུམ་མདོ་རྟ་རྫོང་དགེ་སྐྱོང་དག་དབང་ལོར་བུ་དགོན་པའི་ཨར་ལས་གྱི་མགོ་དཔོན་རེད། ང་བོད་དུ་ཡོད་སྐབས་ཁོང་རང་ལོ་༤༠ ནང་ལ་སྐྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མོ་གསར་སུ་གཅིག་གིས་ཤེད་ཕྱགས་ཁ་གཏད་གཅོག་མི་ཐུབ། སུམ་མདོ་རྟ་རྫོང་དགེ་སྐྱོང་སྐོ་བཟང་ལྷ་བཞོང་བཟོ་ལས་ཐང་ལ་ཡག་པོ་ཡོད་པས་དགོན་པའི་འཚོམ་རྒྱུ་གི་རེད། གོང་ལུས་རྣམས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་སྐོམ་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་སྐྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་གོ།

དགོན་པ་ཉམས་གསོ་དངོས་སུ་འགོ་འཇུགས་སྐབས། ལྷོ་ལོ་༡༩༥༧ གཡས་གཡོན་ལ་ཚོས་དད་རང་མོས་ཞེས་པའི་དུས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱ་གསར་གསུམ་ཡོད། རྟ་རྫོང་དབང་བསྟན་ལ་བསྟན། དབུ་ཐང་གོང་དབང་དབང་སྐྱེད་སྐྱེས་རྒྱུ། དབུ་ཐང་དབང་དར་རྒྱས་བཅས་སོ། ད་དུང་ཁ་གསལ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེའི་ཉིན་མོར་༡༩༥༩ ལོར་གྱི་བྱ་པ་ཚང་མ་འཛོམས་ཐུབ་མེད།

༡༧ དགོན་པའི་གནས་བབས་དང་ཉམས་གསོ་དངོས།

སྐབས་དེའི་ལྷ་རྩེ་དགོན་གྱི་གནས་སྤངས། ལྷ་རྩེ་དགོན་ནི་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱེད་སྐྱེས་སུ་མང་མེད་ཅེ་གཏོར་དུ་སོང་སྟེ། ཞིང་ས་ཏུ་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དགོན་ལྷུ་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་དང་༡༩༤༧ ལོར་སྤོང་གཡས་གཡོན་དུ་མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས། དགོ་སྤོང་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་སོགས་གྲུ་བ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་དུར་ཁོང་ཉམས་གསོ་བྱས། དེའི་རྗེས་མཚན་གང་ཞེ་ན། རིག་གསར་སྐབས་སུ་དུར་ཁོང་གཏོར་བཞིག་བྱས་ནས་དེར་མི་རོ་ཚོད་ཀྱི་ཟ་འཕྲོ་དང་ལྷག་ཏུ་མི་མགོ་རྣམས་ཁྲིས་ཟ་ཡི་ཡོད། དེ་ལ་ལྷུལ་མིའི་སེམས་ལ་མ་དགའ་བ་དང་མི་སྲིད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷུལ་དེར་ཕྱང་པོ་བྱ་ཚོད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་མ་བཟས་ན་འདས་པོ་དེ་ཡག་པོ་མིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། མདོར་ན། ཕྱང་པོ་ཁྲིས་ཐོས་ན་རྣམ་རྟོག་གམ་རོ་བདག་མེད་པ་ལྷ་ཏུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད། གནས་སྤངས་དེ་ལ་གཞིགས་ནས་དང་པོར་དུར་ཁོང་ཉམས་གསོ་བྱས། སྤྱི་ལོ་སྤོང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ལྷང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་ཆེ་ཏུ་ག་པའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷུལ་སྐྱེ་ཏེ་ཁིར་འཁོར་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆེས་སྐོར་བསྐོར་བའི་དུས་བཟང་ལྷང་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ། ཞིང་ས་དེར་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་ལས་འགོ་བཙུགས། དེ་ནས་བཟུང་གྲུ་བ་གཙོས་པའི་དགོན་འོག་གི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་ལྷངས་རང་འདོད་ཀྱིས། ཆ་ཆ་ལྷུང་ལྷུང་ཐོག་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཉམས་གསོ་བྱེད་སྤྱངས་ལ་འང་འདུ་ཁང་སོགས་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ། སྤོང་མའི་དགོན་རྩེད་གི་མང་ལྷུལ་གཞི་ལ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྣམ་

པ་རྒྱུར་ཅམ་མ་གྲུས། མཚམས་རེར་མང་ཤུལ་མ་རག་ནས་ཉིན་མང་པོར་ས་བརྐོ་
དགོས་པ་འདྲ་བུར་། འོན་ཀྱང་། བཀའ་བརྒྱུད་དབང་དོན་ཡོད་ནི་གསལ་གཏོང་གི་
རྣམ་པ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད། ཁོང་གིས་གདན་ས་ལས་ལེགས་ཆ་སྦྲངས་ཏེ། དགོན་པ་
བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་དོར་བ་ཅུད་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཇུག་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སྟོང་། དགེ་སྦྱོང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སོགས་གཞན་གྱི་པ་རྣམས་འདོད་
པ་མེད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་དབུ་ཅེ་དང་འདུ་ཁང་གསལ་པ་བཞེངས་སྐབས། གྲུང་གི་ཅེ་མ་
སྟོན་མ་དང་མི་འབྲ་བར། སྟེན་པད་དམ་སྟེན་རྒྱན་ཉིས་བཅེགས་བརྒྱབ་ཡོད། ཡང་སྟོན་
དབུ་ཅེ་དགྱིལ་མའི་སྐོ་དབུ་ཅེ་ཤར་བུབ་ཏུ་སྦྱང་མེད་ཀྱང་། ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་སྐོ་
ཤར་བུབ་གཉིས་ལ་སྦྱང། དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་དགོན་པའི་བཟོ་བཀོད་ལ་
གསལ་གཏོང་གི་རྣམ་པ་གང་འཚམས་ཡོད། མ་གཞི་ནས་དེང་སང་བསམ་སྟོའི་གཏོང་
དུས་ཁྱད་མཚར་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ སྟོན་དུ་ལྟར་སྟོན་དགོན་པར་ཚོགས་ཁང་རམ་འདུ་ཁང་ཀ་བ་
སུམ་ཚུ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། དེས་སུ་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཚུའི་ནང་
གི་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དེ་བཞིན་མ་གཏོགས་འགྲུར་བ་གཏན་ནས་གཏོང་གི་
མེད། དཔེར་ན། ཉིན་ཞིག་ཅིག་པའི་རྒྱང་རྒྱུང་འདྲེད་དེ་འཚོལ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་
ཁང་གི་ཤར་སྟོའི་གྲུ་རྒྱར་དེ་ནར་མོའི་དབྱིབས་ཤིག་རྟེན། མདོར་ན། ཤར་སྟོའི་སྟོགས་
གྱི་རྒྱར་དེ་གྲུ་བཞི་ཉག་ཉག་གྲུབ་མེད། དེའི་སྐོར་ལ་ལས་མི་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་ཏོག་ཅམ་
གྲུང་། མི་རབས་གསལ་པ་མང་ཆེ་བས་འདུ་ཁང་རམ། ཚོགས་ཁང་གསལ་པ་འདི་སྟོན་
མའི་ཚོགས་ཁང་རྒྱུང་པ་ནང་བཞིན་ཤར་སྟོའི་མཚམས་སུ་ནར་མོའི་དབྱིབས་གཟུགས་

གཏོད་མི་རུང་། ཁང་ས་གྲུ་བཞི་ཡོད་ན་ཡག་རབས་བཟང་། གན་བ་རྣམ་ས་གཙོ་ས་
རིགས་གཅིག་གི་ས་ཚོགས་ཁང་རྗེས་པའི་རྒྱ་ར་ལ་མོ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོས་པ་འབྲུ་
བར་ཅན་ཞིག་ཡོད་དེས་ཞེས་སྤྲོད་ཡོད་སོང་གནས་ས་གཏོགས་འགྲུར་བ་སྤྱི་ཅམ་མ་
བཏང་། དོན་དངོས་བརྗོད་འདོད་པ་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་གྲུ་གཅིག་ལ་ལ་ལ་མོའི་
དབྱིབས་སྡོམ་མ་ལྟར་བཞག་ཡོད། བོད་མིས་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་ས་དང་། བསམ་སྒོ་
གཏོད་སྐྱེད་ས་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་ཤིང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
གཏན་ནས་མེད་པས། བོད་པ་ཞེས་པའི་མི་རིགས་འདི་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཐད་ལ་རྗེས་སུ་
ལུས་པ་རེད་སྟེ་སྟེ་མོ།།

༡༥ རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒོར།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ ལོར་དག་དབང་འཇམ་དབྱེད་ས་རང་ལོ་༡༩ ཡིན། ལོ་དེར་ཁོང་
གིས་ས་མ་གཉིས་ལ་རང་ཉིད་ལྟར་སྡོམ་དགོན་ཏུ་གྲུ་བ་བྱ་འདོད་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་
དེ་ཡང་བསྐྱབ་ཚོག་པའི་རེ་བ་བཏོན་པ་དང་། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་གི་རེ་འདོད་ལྟར་
གནང་བ་བྱིན། ལྟར་སྡོམ་ཚོས་འཁོར་སྤོང་གི་མཁན་པོ་བཀའ་འཁོར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཅ་
པའི་སྐྱ་མ་དཀའ་བཏུང་ག་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལུང་བཞེས་ཏེ་དགོ་བཞེན་གྱི་བསྐྱབ་
སྡོམ་བསྐྱེད། རྗེས་སུ་དཀའ་བཏུང་མཚོག་གིས་ཁོང་གི་ཚ་བོ་འཇམ་དགོ་སྤྱི་ལུང་དབང་
ཚོས་གྲགས་ལ་ཡང་ཡང་གསུང་དོན། ངས་ན་གཞོན་མང་པོའི་སྤྱི་བེགས་ཏེ་གྲུ་བ་བྱས་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་ལུང་ག་པའི་སྤྱི་བས་སུ་ཉོ་ཐོའི་གྲུ་དབང་འཇམ་དབྱེད་ས་དང་།

མང་མགོ་འོ་གྲུ་དག་དབང་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་བསམ་ཚོར་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་། གཅིག་བྱས་ན་འདི་གཉིས་མ་འོངས་པར་ཡག་པོ་ཆགས་ས་ཡོང་ཞེས་གསུངས།
གསུང་དེ་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ང་ལ་འདི་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་དག་དབང་འཇམ་
དབྱུངས་ཀྱི་མི་ཚེ་དང་འགྲེལ་བའི་དེ་བཅིག་འཕྲི་གི་ཡོད་ན། དེ་གིས་ཤོག་ཅེས་
གསུངས་སོང་།

དག་དབང་འཇམ་དབྱུངས་དགོན་པར་བསྐྱེབས་པ་ནས་བརྒྱུད་པེད་གཉིས་པན་
ཚུན་རོ་ཤེས་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་ཏུ་བྱུང། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་པེད་གཉིས་སྤུན་མཆེད་ཐག་
ཉེ་བོ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཉེ་ཐོ་གྲོང་དང་། ང་མང་མགོ་གྲོང་ནས་ཡིན་པས་གྲོང་ཚོ་
ཁ་ཁ་དང་ས་ཐག་གིས་འགྲུངས་པས། བན་ཚུན་རོ་ཤེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འགྲོགས་
འདིས་ཆེན་པོ་མེད། ང་དགོན་པར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤྱི་ག་ལྷགས་
བྱས། རྒྱ་ཤས་རྗེས་སུ་ཁོང་དགོན་པར་ལྷགས། གྲུ་པ་ཆུན་གཞོན་ལ་གཞིགས་ན་ང་
ཉོག་ཅམ་སྐྱ་གྲེགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོ་ཚད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁོང་ཆུན་པ་ཡིན་པས། དུས་རྒྱུན་
དུ་པེད་གཉིས་དབང་ལ་ལས་ཀ་དང་ཁ་བཟང་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཆུན་
པར་ཁོང་བཅི་གི་ཡོད། ཁོང་གི་རང་བཞིན་རྩེད་ཐད་སྐྱེད་ན། གཟུགས་པོ་རིང་བོ་དང་
སྟོང་གྲག་ཅམ། གདོད་སྐྱུག་པོ་དང་རིག་སྟོབས་བཟང་བོ། སྐྱ་བ་རྩེད་ཞིང་རོ་ཆ་སྐྱོན་པོ།
གཞན་ལ་འགྲེལ་བ་བྱེད་འདོད་མེད་པ། དཀའ་ལས་རྒྱ་ག་རྒྱ་ལ་མི་སྐྱུག་པ། དམིགས་
ཡུལ་ཆེ་བ་དང་ལྷགས་བསམ་ལྟན་པ། སྐྱོབ་སྐྱོར་ལ་དགའ་བ་སྟེ། སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་
ཡིད་ཆེས་འཕྲིང་ཅམ་ཡོད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན།

དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གྲུགས་ར་ནང་ནས་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་
 བ་དང་། ལས་ཀ་རྩུང་པོ་ཡིན་པས་ཀླན་གཞོན་ཚང་མས་དགའ་མོས་བྱེད། ལས་
 རིགས་ཤིང་བཟོ་ཡིན། ང་ཚོ་ཤིང་བཟོ་གྲུགས་ར་བཞི་ཡོད། ལས་རིགས་ཀ་གཞུང་ཆེ་
 གཞོན་གྲ་དགོས། ཁོང་ཀླན་གཞོན་མེད་པར་འཆམ་མ་ཐུན་ཡག་པོ་དང་། ལྷག་ཏུ་ལས་
 ཀའི་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་མཁན་པོ་དག་དབང་དོན་ཡོད་དང་། དབུ་མཚན་བསྟན་པ་
 དར་རྒྱས། ཨར་པོའི་ལས་ཀའི་འགོ་བྱིད་དེད་གཉིས་ཀྱི་ཨ་ཞང་བྱིམ་པ་ལྷ་འཕེལ།
 གཞན་ཡང་གྲུ་བ་ཀླན་པ་ཀྱུན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་ཁོང་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་པ་དང་། བསྟོད་
 བསྐྱབས་ཀྱང་ཞེ་བྲག་གཉོང་གི་རེད། ལྷ་འཕེལ་ཞེས་པ་དེའི་ཨ་ཞང་ཡིན། ཁོང་དང་དེའི་
 ཨ་མ་གཉིས་གཅེན་གཟུང་རེད། ཁོང་དང་དང་འབྲ་བ་ཐང་མགོ་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་མ་ཟད་
 དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞང་པོ་ཡང་རེད། ལྷ་འཕེལ་གྱིས་ལྷར་སློན་དགོན་པ་
 གསར་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་ནས་བཟུང་། མཚུགས་ལེགས་པར་མ་གྲུབ་བར་དུ་ཤིང་
 གཞོན་པ་དང་གྲང་བརྟུངས་པ། བརྟེན་པ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགོ་བ་
 བྱས། ཁོང་གི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆ་པོ་དང་ནམ་རིག་རྒྱོད་པོ། ཁ་ཆ་བོ་ཚོས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན། ཐང་མགོ་གྲོང་གི་ཆེས་བཅུའི་དབུ་མཚན་ཡིན་པ་མ་ཟད་གཉོར་
 མ་ཡག་པོ་བཅའ་ཤེས། ཨ་ཞང་ལྷ་འཕེལ་དེད་གཉིས་དགོན་པར་དེའི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་
 སྟོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་འཕེལ་དེར་དེའི་ནང་མིའི་ཆ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ཡང་། ང་ལ་ཁང་པ་ཀ་
 གཉིས་ཁང་མིག་གསུམ་ཅན་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད། དེར་དགོང་ཟས་ངས་བཟོ་དགོས། ཁོང་
 གིས་ང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་སྟོན་དེ་ཅམ་བྱེད་གི་མ་རེད་ལ་བྱས་ཀྱང་ངས་ཉན་ཁག་པོ་
 ཡིན། ང་ནི་ཁོང་གི་སྲིང་མེའི་བུ་ཡིན་པས་དེད་གཉིས་རྒྱང་ཆ་པོ་དང་། རང་ཤེད་ཆ་པོ་

གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་བརྟོས་པ་འདྲ་བོ་ཡིན་པས། བན་ཚུན་ཁ་བརྒྱབ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲོ་
 ས་དེ་ཅུ་མ་མེད། ད་ལོར་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་ནས་ངའི་མི་ཚེ་འི་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་
 ཡང་ཡང་མཚོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཚིག་གཉིས་ལོང་ལས་རག་བྱུང། དང་པོ་ལོང་གིས་མི་སྲུ་
 དང་སྲུ་ཡིན་ཅུང་བཟང་རན་འབྱེད་པར་ཁྱོད་རང་ལ་བརྟེན་མི་དགོས། རོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཐུབ། མི་སྲུ་ག་ཅག་ལ་རོགས་བཟང་བོ་ཡང་མི་སྲིད་ཟེར། གཉིས་པ་
 མིའི་རང་བཞིན་ནི་བྱུང་མཚར་ཞིག་ཡིན། བཟང་བྱས་པ་ལ་བཟང་ལན་དགོས་ན།
 བཟང་དང་རན་གཉིས་མཉམ་བསྐྱེ་བྱ་དགོས། གཞན་མ་གཏོགས་བཟང་ལོན་བྱས་ན་
 གཞན་གྱིས་བཟང་ཡིན་པ་ཚོར་མི་སྲུ་ཟེར་གྲོང།

༡༩༤༦ ལོར་དགོན་དེར་དགེ་རྒྱུ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱབ་འགོ་བཙུགས། དེ་ཡང་
 འོད་རླུང་ལ་འདི་ཚེས་བཞི་ལྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས། ཡུལ་སྐྱ་རྣམས་འདེག་
 བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སྐྱོར་བའི་དུས་ཚིགས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྐབས་དང་བསྐྱབ་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་རྩེ་མི་གངས་བཙོ་ལོད། བསྐྱབ་སྐྱོན་སྤྱིན་པ་པོ་མཐའ་རིན་པོ་
 ཚེ་དག་དབང་དོན་ཡོད་མཚོག་གིས་རབ་བྱུང་གི་མཐའ་པོ་གནང་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་མི་
 གངས་བཙོ་ལོད་ལ་ཚིག་སྐྱ་མ་དགེ་རྩེ་གྱི་བསྐྱབ་སྐྱོན་ཁྲིན། དེ་ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་ལུགས་སྟར། བསྐྱབ་བྱར་མིར་འདོགས་སྐབས་སྲུ་མཐའ་རིན་པོ་ཚེ་
 དག་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱི་མཚན་བྱུར་དག་དབང་ཞེས་པ་དེ། དེད་ཚོའི་མིར་གི་མགོ་རི་
 རེར་སྐྱར་ཏེ། མིར་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེད་དུ་ཐུགས་སློན་དང་འབྲེལ་གསུམ་རིམ་སྟར་
 མིར་གི་བྱུང་རྩེ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏགས། གསུམ་རིམ་དེ་ཡང་སྟར་སློན་དགོན་པའི་སྐྱར་
 གྱི་སྐྱུག་བཞེས་སྟར་རྩེ་ལ་འདྲེད་བ་དགྲུགས་གནངས་སོང། དང་པོ་གསུམ་ལ། སངས་

རྒྱལ་བསྟན་པ་ཚོས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་མཚོན་དོན་དུ། མཚན་ཐོ་དང་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ཐང་མགོ་ཐོང་དར་གཡང་ཚང་གི་གྲུ་པའི་མིང་ལ་དག་དབང་
 སངས་རྒྱལ་དང་། གཉིས་པ་ཐང་མགོ་ཐོང་སྟོབས་རྒྱལ་ཚང་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་བསྟན་
 པ། གསུམ་པ་དབུ་ཐང་ཐོང་དོན་འགྲུབ་ཚང་གྲུ་པར་དག་དབང་ཚོས་འཛིན་ཞེས་
 བཏགས། མཚན་ཐོ་མཐའ་མ་གསུམ་ལ། ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་པའི་མཚོན་
 དོན་དུ། དང་པོར་དགོན་གནའ་ཁ་སྟེང་གོ་སྟུག་ཚང་གི་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་ལྷོ་བཟང་
 དང་། གཉིས་པ་ཉོ་ཐོ་གྲུང་བརྒྱ་འབེན་འདུལ་ཚང་གི་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་རྒྱལ་བསྟན།
 གསུམ་པ་དབུ་ཐང་ཐོང་གྲུ་དབང་གི་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་དར་རྒྱལ་ཞེས་བཏགས།
 མཚན་ཐོ་བར་བ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་རྒྱུད་
 དང་། རྒྱ་ཚེན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྟོད་སྟེལ་གསུམ་ཡོང་བའི་མཚོན་དོན་དུ།
 དང་པོར་དབུ་མ་པའི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་མཐུན་པར་མིང་གནང་སྐབས།
 དང་པོར་ཉོ་ཐོ་འོད་གསལ་ཚང་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས།

གཉིས་པ་སྟག་ལྟས་དག་དབང་དོ་དེའི་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་སྟུ་སྟུག། གསུམ་པ་
 དགོན་གནའ་ཁ་སྟེང་རིན་ཚེན་དབང་འདུལ་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་ལྷོ་བ་སོགས་དང་།
 གཉིས་པ་རྒྱ་ཚེན་སྟོད་རྒྱུད་འཛིན་སྟོད་སྟེལ་གསུམ་གྲེད་པའི་མཚོན་གྲེད་དུ་དང་པོར་
 དབུ་ཐང་སྟུན་འགྲུབ་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་བུམས་པ། དགོན་གནའ་ཁ་སྟེང་བུམས་པ་ཡར་
 འཕེལ་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་སོགས་མེད། དགོན་གནའ་ཁ་སྟེང་ཚེ་དབང་དོ་དེའི་གྲུ་པ་ལ་
 དག་དབང་མཁས་མཚོག་ཅེས་བཏགས། ཚང་མ་རིགས་པའི་གཞུང་ཁྲུགས་འཛིན་
 སྟོད་སྟེལ་པའི་མཚོན་དོན་དུ་དབུ་ཐང་སྟུ་འབེལ་གྲུ་པ་ལ་དག་དབང་ཚོས་གསུམ་དང་།

ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་དང་སྲོལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོད་སྐྱེལ་བར་བྱ་བ་དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ། ལ་འོག་གཡང་རྒྱས་ཚང་གྲ་ས་ལ་དག་དབང་ཚོས་བཟང་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཉུང་ཉུང་ས་པའི་མཚོན་དོན་དུ་དབྱ་
ཐང་ཇོ་མ་ལྷའི་གྲ་ས་ལ་དག་དབང་སྟོབས་རྒྱས་ཞེས་བཏགས། དང་པོར་ཉོ་ཐོ་བྱོང་ཆོ་
རིང་དག་འདུལ་གྱི་གྲ་ས་ནོར་སྐྱིད་སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་སྐབ་གི་ཡིན་ཞེས་སྟན་ཏུ་ལུས་
ཡོད་ཀྱང་། དུས་ཐོག་ཉག་ཉག་འབྱོར་མ་སྐབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བའི་ལྷ་རྩམས་ལ། བཀའ་
བཅུ་མཚོག་གིས་ནོར་སྐྱིད་དེ་རིང་འདིར་བསྐྱེབ་སྐབ་ཡོད་ན། གནས་བཞུག་བཅུ་དྲུག་
གི་མཚོན་དོན་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་པོ་ཞིག་འགྲིགས་ཀྱང་ནོར་སྐྱིད་བསྐྱེབ་སྐབ་མ་སོང་
ཞེས་གསུངས། གསང་སྟོན་སྲོལ་དཔོན་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
རྒྱ་མ་ལུ་རོང་(ཕྱོག་རོང་)གི་རྒྱ་འགྲམ་དུ་མིང་དེ། ལུས་པོ་རྒྱས་གཙང་མར་བཀྱས་ཉེ་
གྲ་ཆས་ཀྱོན་བཅུག་སོང་།

ལྷ་རྩམས་དགོན་གྱི་བྲག་ལེན་འདི་རྟེན། རབ་བྱུང་སྐབ་སྐབས་གསང་སྟོན་སྲོལ་
དཔོན་གྱིས་དགོན་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེར་རྒྱ་རྒྱ་མ་ལུ་རོང་(ཕྱོག་རོང་)དུ་བསྐྱབ་
བྱ་རྣམས་མིང་ལས། ལུས་གཙང་མ་བྲས་ཉེ་རྒྱས་གཙང་མ་འཇམ་སྲོལ་ཡོད། དེའི་སྐོར་
བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་ལགས་གདན་སར་བཞུགས་སྐབས་སུ་གདན་སའི་
དཔེ་མིང་ཅན་ལ་ལུས་ཆེ། ཅན་ལགས་ཀྱིས་ལུགས་སྲོལ་དེ་ཡག་པོ་ཞེས་གསེད། རབ་
བྱུང་སྐབ་སྐབས་མ་ཞིང་དང་མཚན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡོད་མེད་བཏགས་
སྐབས་དག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ལགས་ན། རྗེས་སུ་མ་འོངས་པར་ལུགས་སྲོལ་དེ་མ་ཉམས་པ་
བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐོར་བཀའ་བཅུ་ལགས་ཀྱིས་གསུངས། སྤྱིར་བཏང་ནས་

བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱིས། སློབ་མ་
ལ་མིང་འདོགས་སྐྱེས་ཡན་ཅད་སློབ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་དང་།
སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱགས་དགོངས་བཞེས་གྱི་ཡོད།

༡༤ སློབ་སྦྱོང་གི་རྒྱུ་ཀྱིས་པའི་སློབ་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ དང་༡༩༥༧ ལོར་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལགས་ཀྱིས་ལས་
ཞོར་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་དགོན་གྱི་འདོན་ཆ་འཛིགས་ལྟེན་དང་། བསྐྱར་གསོ། གཞན་ཡང་སློབ་
ལས་རྣམས་བརྒྱུད་དང་། སྐྱེས་སྐྱེས་མཚོག་སྟན་ལ། སྐྱེས་མཚོད་སོགས་རྒྱགས་སློབ་གཙང་
འབྲུག་གནངས། ལོར་དེར་གྲུ་གསར་རྣམས་དགོན་པས་སྤྱི་གར་འཆམ་དང་། བསྐྱར་
གསོའི་འདོན་རྟ་དབྱངས་སོགས་བསྐྱབས། ལོར་སྐྱེས་གཞུགས་ཡག་པོ་ཡོད་པས་སྤྱི་
གར་པ་སྤྱིས་དག་ཅིག་ཆགས་པ་མ་ཟད། གསུང་སྐྱེད་ཀྱང་པདེ་པོ་འདུག་པས་དག་
དབང་ཚོས་གྲགས་དང་ལོང་གཉིས་རྟ་དབྱངས་མང་ལ་ཅེ་སྤྱད་གཅིག་པེད་ཅེས་ལས་
ནའང་ཚོགས། མ་གཞི་སྐྱབས་དེར་རྒྱ་རྒྱུན་དགོན་དུ་གྲུ་པ་གན་པ་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་ཅན་
མང་པོ་མེད་ཀྱང་། གྲུ་གསར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རིག་སློབས་ཡག་པོ་ཅན་མང་པོ་ཡོད་
པ་མ་ཟད། དེ་ཚོའི་མང་པོས་ཤིག་ལ་དམིགས་བསམ་དགེ་གན་ཞེས་ལྟ་མཁན་མེད་
ཀྱང་སོ་སོས་འགན་ཁུར་ནས་སློབ་འཛིན་ལྟེན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འགྲན་རྩོད་
ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བས་སྤྱི་བུ་སློབ་དགོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་ཚོའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
མཚོག་སྐྱེས་ལྷུ་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་མང་བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་སློབ་དགོན་དུ་ཕེབས་སྐྱབས་ཤིག་

ལ། ཁོང་གིས་བཀའ་བཏུང་དག་དབང་དོན་ཡོད་ལ་ ལྷགས་མཉེས་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
འདི་ལྟར། ད་ལྟར་ནགས་ཤོད་ལུང་པར་ལྟར་སློབ་དགོན་དང་འབྲོང་སྣ་དགོན་གཉིས་ཀྱི་
གསར་བུ་རྣམས་འདོན་པ་ཞེ་དག་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཟུགས་བརྗོད་གནང་ས། ལུང་
སྤུལ་སྤུལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་གྱི་སློམ་ཞིག་རེད།
སྤུལ་བདེ་དགོན་རུ་བཞུགས་གི་ཡོད། ཚོས་རྒྱུད་དགེ་ལུགས་དང་ཉམས་ལེན་རིས་
མེད་ལ་བ་ནའང་ཚོགས།

ཁོང་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རུ་གདན་སར་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་དེ་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རུས་འགྲུང་གྲུང་། རིག་གསར་སྐབས་སུ་བཙོན་འོག་རུ་ཡུན་རིང་
བཞུགས་ཤིང་། མིང་རྩལ་དོན་འབྲོལ་རྗེས་སུ་སྤྱི་བདེ་དགོན་རུ་བཞུགས་ནས།
ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་རུ་ཚོས་རྒྱུད་རིས་མེད་ཐོག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་བསྐྱུར་
དར་ལུ་བུ་བྱས། ལོ་རེར་ནགས་ཤོད་སྟོད་སྦྱང་ཡོངས་ལ་ཚོས་འཕོར་ཐངས་རེ་སྐོར་
གནང་མཛད། ཡུལ་དེའི་གྲ་བཅོམ་པལ་ཆེར་དགེ་ཚུལ་སློང་བསྐྱབ་སྟོམ་ཁོང་ལས་
ལྷངས། སྐབས་དེར་ནགས་ཤོད་ཡུལ་རུ་སློམ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་གི་དགའ་
ཚོས་ཆེ་ཤོས་ཁོང་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ནགས་ཤོད་རུ་དགོན་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་བཅུ་
དགེ་ལུགས་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་འཛིན་ལའན་ཡིན་པས་ནའོ། ། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
ནས་བཤད་ན། ཁོང་ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་སློམ་ཡིན་རུང་ཀུན་སློང་གྲ་རྒྱུད་
བཞིན་གནང་གི་ཡོད། ཡར་ལས་སོགས་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་ལས་ཀ་གྲེད་སྐབས་
གྲ་མང་དཀྱུས་མ་དང་གནས་བབས་གཅིག་མཚུངས་གནང་གི་རེད། མཐོང་མན་ཁྱད་
མེད་ཀྱི་མི་ཀུན་ལ་འབྲེལ་ལམ་གྲེད་གནང་གི་ཡོད། མདོར་ན། ཚོད་ལྡན་གྱི་སློམ་ཞིག་

རེད་ཅེས་ཞུས་ན་དོན་དང་ལྡན་ནོ།།

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ཞེས་པ་དབྱ་བ་ལྡོང་སྐྱ་འབེལ་
 ཚང་ནས་ཡིན། མི་ཚང་དེ་ནས་ལྟར་སློབ་དགོན་དུ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་བ་
 དག་དབང་ཚོས་གྲགས་དང་ཚུང་བ་སྐྱལ་བཟང་སྲོགས་སྲུང་ཟེར། ཁོང་དང་པ་མ་གཅིག་
 པའི་བྱ་སྤྱན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བྱ་ཚུང་བ་གཉིས་བྱ་བ་བྱས། དེའི་རྒྱ་མཚན། ལྷ་
 འབེལ་ཚང་མི་རབས་མང་པོར་ལྟར་སློབ་དགོན་དུ་བྱ་སྤྱན་གཉིས་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕོ་
 རྒྱས་ཡོད། དགོན་པ་ཉམས་གསའི་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱན་ཚུང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཀྱང་
 པ་རྣམས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕོ་ཚོད་ཡོལ་བྱེད། དེ་བས་བྱ་ཚུང་གཉིས་བྱ་བའི་འཚོ་བ་པ་
 འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། བ་མ་སོགས་ནང་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་གཉིས་བྱ་བ་བྱ་
 དགོས་ཞེས་མེ་བ་བརྒྱབ་པ་དང་ཕོ་རྒྱས་ཕོད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཁོང་གཉིས་བྱ་བ་
 བྱས། ཚོས་གྲགས་བཀའ་བརྒྱུད་དག་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱི་ཚ་བོ་རེད། ཁོང་གཉིས་དང་རེད་
 གསུམ་བཀའ་བརྒྱུད་དག་དབང་དོན་ཡོད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་དང་། ལྷག་ཏུ་རེད་གཉིས་འཛིན་
 བྱ་གཅིག་པའང་ཡིན། དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ནི་སྐྱེ་བ་ཉུང་ཞིང་གཤེས་རྒྱུད་འཇམ་པོ་
 ཡིན་པས་ཀུན་དང་མཐུན་ལམ་ཡག་པོ་ཡོད། དགོན་པའི་གར་འཆམ་སྐབས་སུ་འཆམ་
 དཔོན་ཡང་བྱས། བྱ་གསར་ནང་ནས་འདོན་པའི་རྟ་དབྱངས་ཡག་པོས་དང་། ད་དུང་
 དག་དབང་ཐོགས་མེད་དང་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་གཏོར་བཙོ་མཚོད་དཔོན་ཚེ་
 ག་གཉིས་ཡིན། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྐྱུང་ཞིག་ཡོད། བྱ་གསར་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་བཙོ་
 མཉམ་དུ་སྦྱོང་བ་རེད། བཀའ་བརྒྱུད་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་གསུངས་དོན། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་རྩལ་
 ལ་གཞིགས་ན་གཏོར་བཙོ་མཚོད་དཔོན་སོགས་ཡོང་ས་མ་རེད། སོ་སོ་སྲོང་ཚོག་

སོགས་འགྲོ་སྐབས་གཏོར་མ་བཞེངས་ཤེས་ཅམ་བུང་ན་དེས་འབྲུས། དགོན་པའི་
གཏོར་བཟོ་མཚོན་དཔོན་སོགས་སྤྱངས་ཀྱང་ཡོང་ས་མ་རེད་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་
ངས་གཏོར་མ་བཞེང་རྒྱ་སྐྱོང་གི་མེད། དག་དབང་ཚོགས་མེད་ཅེས་པ་དགོན་གནང་
གོང་ནས་ཡིན། ཁོང་གི་ས་མིང་ལ་བྱམས་པ་ཡར་འཕེལ་འདོགས། དུས་འགྲུང་སློན་དུ་
ལྟར་སློན་དགོན་གྱི་གྲུ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟེན། འདོན་ཆ་དང་འདོན་ཐང་སོགས་ཡག་པོ་ཞིག་
ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཟེད། རྗེས་སུ་བྱམས་པ་ཡར་འཕེལ་སྐྱེས་རབས་ཉེ་བུ་གསུམ་
བུང་བའི་ནང་ནས་རྒྱུང་ཤོས་གྲུ་བ་བྱས། སྐབས་དེར་གཞན་ལ་བཤུད་དོན། འདི་བུ་
ཚོའི་ནང་ནས་སློ་རིག་གསལ་ཤོས་ཡིན་ལ་ང་རང་གི་ཚབ་ཀྱང་ཡིན། སྤང་མ་འོངས་
བར་དགོན་པ་ལ་མན་ཚོགས་དེས་ཤིག་ཡོང་ཞེས་ལབ་བར་གྲགས། བ་རྒྱས་གྱིས་ལབ་
བ་ལྟར་དགོན་པའི་འདོན་ཆ་དང་གཏོར་བཟོ་མར་རྒྱན། འཆམ་སོགས་ཡག་པོ་སྤྱངས་
ནས་དགོན་པར་ཞབས་མི་ཞུས། བར་དེར་ཞོར་འཕྲོས་མཚར་གཏམ་ཞིག་ཞུས་ན།
ལྟར་སློན་དགོན་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་དང་
དབུ་གཉིས་ལ་སྤར་གྱི་སྤྱག་སྲོལ་ལྟར་གར་འཆམ་བསྐྱར་གསོ་བྱས།

ལོར་དེར་འབག་མེད་པས་འཆམ་པོའི་ངོ་ཁ་བཏགས་གྱིས་བཏུམས་ནས་གར་
འཆམ་བྱས། ༡༩༥༦ ལོར་གྲུ་བ་རྒྱན་པ་དག་དབང་ལོར་བུ་དང་དག་དབང་མངས་
དཔལ། བསྟན་འཛིན་ལེགས་ཚོགས་སོགས་གྱིས་གར་འཆམ་བསྐྱབས་ཤིང་། གྲུ་
གཞོན་ཚམས་གྱིས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་གྱིས་སྐྱོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས། དེའི་
ཆེ་དེའི་དུས་ན་གཉིས་འཆམ་ཞེས་པ་མི་གཉིས་གཉིས་མཉམ་དུ་འཆམ་དགོས་པའི་
གར་འཆམ་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད། དཔེར་ན། ཤུ་བའི་འཆམ་དང་། འགྲོང་གི་འཆམ།

བལ་བོའི་འཆམ་ཞེས་པ་ཁ་གས་གྲུ་བ་གན་པ་ནམ་པས་སྐྱུས་དག་པོ་ཞིག་སློབ་སྦྱོར་གྱི་
མེད། དེའི་ཆེད་དུ་གྲུ་ལོག་གས་ཡང་ན་གྲུ་བྱུར་ཞེས་པའི་མ་སྐྱུད་སྐྱུར་ནའང་ཚོགས།
མདོར་ན། མྱོང་གསེབ་ཐང་མགོ་དག་དབང་ཀྱུན་དགའ་དང་། དབྱ་ཐང་དག་དབང་
ཐབས་མཁས། རྒྱ་ཐང་དག་དབང་སློབ་ཐང་སོགས་དཔོན་པར་སྐྱད་བཏང་ཞིང་ར་ཚོས་
སྐྱུངས། ལོ་དེར་དགོ་སློང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་འདྲ་འབག་བཞེངས་པ་དང་།
འཆམ་གོས་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་ཏེ་ཅི་མགྲོགས་གང་མགྲོགས་ཀྱི་
ལས་ཀར་བྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་། དུས་ཚོད་སྲུང་བ་དང་ལས་ཀ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་
ལོ་དེར་འདྲ་འབག་དང་། འཆམ་གོས་སོགས་མཚུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ།

ལོན་ཀྱང་། ལོ་དེའི་བོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་དགུ་གཉོར་གྱི་
འཆམ་བརྒྱབ། དེར་སང་ཡང་བརྗེད་མི་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ། ཉི་ཤུ་དགུའི་ནང་མོར་དགོ་
སློང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས། འདྲ་འབག་དང་འཆམ་གོས་སོགས་འཆམ་པོ་སོ་
སོ་ལ་ཅིས་སློད་བྱེད་བཞིན་པའི་མཚམས་དེར་ང་ཁོང་གི་མདུན་སར་སྤྱོད་ཏེ། ང་ལ་
འཆམ་ཆས་ཆ་གཅིག་སློད་རོགས་ཞུས། ཁོང་གིས་གསུང་དོན། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལོ་
འཆམ་རྒྱག་མི་སྦྱོར། གཅིག་ན་གསུགས་ཚད་མི་ལོན་པ་དང་། གཉིས་ན་འཆམ་ཡག་
པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་དུ་ལོ་ཁྱོད་ལ་འབག་སྐྱལ་མེད། ལོ་རྗེས་མར་ངས་
འབག་མང་པོ་བཟོ་སྦྱོར་པས་འབག་སྐྱལ་རག་ཡོང་ལ། གསུགས་ཚད་ཀྱང་ལོན་དེས་
རེད་ཅེས་གསུང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་དང་སྐྱུ་མིང་
ལ་ཉོ་ཐོའི་ལྷ་སློབ་ཅེས་འཛིན། ཁོ་དེར་བསྐྱེད་པས་ནས་གན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལགས་
ལ་འདི་ལྟར་ཞུས། ཨ་ཁུ་ལགས། ང་ལ་འབག་སྐྱལ་ཞིག་གནད་རོགས་ཟེེད། དགོ་སློང་

བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་དུ་སྐྱུ་མེད་དཔེ་བ་མེད་པས་ཨ་ཁུ་ཞེས་འཕོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་
རྒྱུ་མཚན་ནི། དང་པོར་དགོ་སྐོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱུ་མཚེད་ཀྱི་སྐྱུ་གུས་ཨ་ཁུ་
ཞེས་ལབ་པར་བརྟེན། ཨ་ཁུ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཁོར་གི་དངོས་མིང་འདྲ་པོར་ཆགས།
མདོར་ན། དགོ་སྐོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་སྐྱུ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་གསུང་པ་ཇི་བཞིན་སྐྱོ་བ་
ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བསྐྱར་ལྡབ་ཐེངས་གཅིག་མཛད།

མཚན་སྐོར་དེར་དང་དགོ་སྐོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་སྐྱུ་དབར་ལ་ཡར་ལུ་མར་གནང་
གི་སྐྱད་ཆ་དེ་སྐྱོ་བ་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། ཁོ་ལ་ཡང་དགོ་སྐོར་གིས་མང་པོ་
ཞིག་གསུངས་སོང་། ལྟོ་བའི་རང་ཤེད་ཆ་པོ་དང་ཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་རེད། དེ་
བས་ཨ་ཁུ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉན་པ་མ་ཟད་ལ་ལན་ལྟ་བུར་འདི་ལྟར་ལྟས། འཆམ་གོས་དང་
འབག་སོགས་ང་ལ་རན་པོ་འདུག་པ་མ་ཚད། ད་པོར་དུས་ལུན་རིང་པོར་སྐྱུངས་པས་
འཆམ་རྒྱུ་གེས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལྟས། དེ་ལབ་རྗེས་སུ་དགོ་སྐོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་
མཚན་ཁོར་ཁོ་ལངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས་གསུང་ལན་གང་ཡང་མ་བསྐྱོན་པར་
དབུ་ཅེ་ཤར་མ་ནས་དབུ་ཅེ་དཀྱིལ་མ་ཏུ་ཕེབས།

མཚན་སྐོར་དེར་དེད་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པའི་སྤྱི་གུ་ལམ་དང་། གར་འཆམ་གེས་
མིན་ལ་བསམ་སྐོར་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་ཨ་ཁུ་ལ་ཡར་ལན་སྐོག་པའི་མུག་ཏུ།
གནས་སྐབས་དེད་གཉིས་ལ་ལམ་འཕྲོ་བརྒྱུག་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། མི་རེ་ལ་འདྲ་འབག་དང་
འཆམ་གོས་རེ་རེ་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་དེའི་སྐབས་སུ་འཆམ་ཆས་གྲོན་རྒྱ་དང་མི་དམངས་
ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ལྟ་ཡི་གར་འཆམ་རྒྱུ་སྐོག་ལ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། འདོད་པ་ཡོད་

པ་ཅེས་མ་ཟད་འདྲ་འབག་འདྲོག་སར་སྐྱེན་ཏེ། འབག་ཚུང་ཤོས་ཡག་ཤོས་ཚུ་སྐྱེན་དང་
སེལ་ལྡོག་འབག་གཉེས་སྦྲེང་ས། འཆམ་ཆས་ཀྱང་སྤང་ཤོས་རེ་སྦྲེང་ས་ཏེ་གྲོན། རྒྱུན་དུ་
འདྲ་འབག་ཡང་ཤོ་དང་གསལ་ལོ་རྣམས་འཆམ་པོའམ་གར་པ་ཚོས་ཉལ་ཐོབ་རྒྱག་གི་
ཡོད། དེ་འཆམ་སྤྲེའམ་གར་འཁྲབ་སྐབས་གར་པའི་སྤྲེའམ་མཐའ་མར་འགྲོ་དགོས། དེ་
འདྲ་རེ་ལག་དུ་ཐོབ་སྟེ། ཁོས་སེལ་ལྡོག་དང་ངས་ཚུ་སྐྱེན་འབག་ཁྲེད།

མདོར་ན། ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གར་འཆམ་གྲངས་
ཉི་ལྷུ་ཡར་མར་ཞིག་འཆམ་སྲོལ་ཡོད་པའི་གྲུལ་ནས། དང་པོ་ལམ་འགྲོས་ཞེས་པ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མཐའ་དེད་གཉིས་དེའི་གར་པའི་གྲུལ་དུ་ཐོན། ལམ་འགྲོས་འཆམ་ཚར་
ནས་ཚུར་འགྲོར་སྐབས་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དང་། དག་དབང་དར་རྒྱས་གཉིས་
ལ་འབག་སྐལ་མ་ཐོབ། འབག་སྐལ་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲེད་པ་དེད། ཁོང་གཉིས་ནི་གྲུ་པ་
ཡ་རབས་ཡིན་པས་དེད་གཉིས་ལ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལབ་པ་མ་ཟད། འབག་བགོ་
བཤའ་རྒྱག་མཁན་ལའང་དེ་བས་ཤོད་ཀྱི་མི་འདུག། ཁོང་གཉིས་གྲུ་གསར་ནང་ནས་
འཆམ་ཡག་ཤོས་དང་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཅུང་། གར་འཆམ་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་ལྷ་སྟོབ་དེད་གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་པ་ཚན་པའི་ཞལ་བཞོད་ལ་བཙུགས་པ་བྱས་
པར། རང་འདོད་ཀྱིས་འཆམ་གྲུལ་དུ་ཐོན་པས་ཁོང་གཉིས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེའི་ལོག་གི་གར་འཆམ་རྣམས་དགོ་སྟོང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དེད་གཉིས་ལ་འཆམ་ཤེས་པའི་གདེང་ཚོད་མི་འདུག་པས།
འབག་དང་འཆམ་ཆས་དག་དབང་དར་རྒྱས་དང་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་
སྤྲེད། དེ་ནི་མཚར་གཏམ་འགྲོས་བཤའ་ཅེས་མོ།

མོ་དེར་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དྲུང་ཆེན་འབྲུད་རྒྱ་རྒྱུངས། ང་ཚོའི་
 དགོན་པའི་ལུགས་སྲོལ་དྲུང་ཆེན་འབྲུད་མཁན་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རིགས་བསྐོ་
 བཞག་གནང་སྲོལ་ཡོད་པས། ཁོང་དང་ལ་འོག་གོང་ནས་ཡིན་པ་དག་དབང་ཚོས་
 བཟང་གཉིས་བསྐོ་བཞག་གནངས། དག་དབང་ཚོས་བཟང་ལ་འོག་གོང་སྐལ་བཟང་ཚང་
 ཅས་ཡིན། མིང་སྲིང་བཞིའི་ནང་ནས་ཚུང་ཤོས་རེད། ཁོའི་ཨ་མ་ཐང་མགོ་གོང་ནས་ལ་
 འོག་ཏུ་སོང་བ་དང་དའི་གཉེན་ཉེ་ཡང་ཡིན། དེད་གཉིས་ཟུ་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྲུས་ཤིང་
 དེད་གཉིས་ཀྱི་ཞང་པོ་སློབ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སར་སློབ་ལམ་ཆ་བརྒྱད་སོགས་སློ་
 འཛིན་མཉམ་དུ་བྲུས་སྲོང་མོད། ང་དང་དག་དབང་ཐོགས་མེད། ཉོ་ཐོ་གོང་ནས་ཡིན་པ་
 དག་དབང་རྒྱལ་བསྟན། དབུ་ཐང་གོང་ནས་ཡིན་པའི་དག་དབང་དང་རྒྱལ་སོགས་རྒྱ་
 མིང་འབྲུད་མཁན་དུ་བསྐོས། དེད་ཚོའི་མིང་ལ་དྲུང་བ་ཞེས་འབོད། ལྷ་མ་ཅ་ཆེན་དེ་འདྲ་
 དགོན་པར་ཕེབས་སྐབས་སུ་སྟུན་གསལ་ཞེས་བའམ། ཡང་ན་གཟིམ་བརྟ་རྒྱ་མིང་དང་
 དྲུང་ཆེན་དགོང་མོར་ཚུ་ཚོད་བདུན་པ་ཅམ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། ཚུ་ཚོད་དབུ་པའི་
 གཡམ་གཡོན་བར་དུ་རེས་མོས་ཀྱིས་དྲུང་རྒྱ་མིང་འབྲུད་དགོས། ཅགས་ཚུའམ་རྒྱལ་
 མོ་དུལ་ཚུའི་སྲིབ་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་བརྟན་དགོན་དང་ཚུ་ཉིན་ཀྱི་ལྷར་སློབ་དགོན་བ་གཉིས་
 ཀྱི་དྲུང་བ་རྣམས་བན་ཚུན་འགྲན་ཅོད་ཆེན་པོ་ཡོད། དྲུང་དང་རྒྱ་མིང་འབྲུད་པའི་སྐབས་
 སུ་དུས་ཚོད་གཅིག་ལས་གཅིག་རིང་བ་འབྲུད་གང་སྟབས་བྱེད། དགོན་པ་དེ་གཉིས་ལ་
 ཅགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་སྟོད་དགོན་གཉིས་སམ་ཚུ་ཉིན་སྲིབ་གཉིས་ཟེད།

མདོར་བཞུ། དེ་གཉིས་ཅགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་དུ་དགོན་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་
 ཅང་ནས་སྟོད་དགོན་གཉིས་རེད། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དགེ་ལུགས་དང་། དགོན་

པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྐྱོ་མ་ཞིག་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དགོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་གསལ་ལྟར་
གཞིན་པར་མཉམ་དུ་འབྲུང་སྐོལ་ཡོད།

སྐབས་དེར་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྐྱོད་ཞེས་གྲགས་པའི་
སོང་། ཁྱོད་ཚོ་ཀྱང་སྐྱོད་འབྲུང་མཁན་རྣམས་སྤྱིད་པོ་རེད། ཀྱང་སྐྱོད་འབྲུང་པར་དཀའ་
ངམ་དེ་ཅམ་མེད། ང་ཞི་དགོན་པའི་ལས་སྡེས་དུང་ཆེན་འབྲུང་མཁན་དུ་བསྐོས་པས།
རྒྱུན་དུ་དུང་ཆེན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་ཤིང་ཁྲག་དམར་ཐར་ཐར་འཛོར་བ་ཞི་རྒྱུན་ལྡན་ཞིག་
རེད་ཅེས་ཤོད། ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་བ་རེད། ལྷ་གསར་རྣམས་དུང་ཆེན་
འབྲུང་མཁན་མ་ཁེལ་བའི་ཐབས་དང་། ཀྱང་སྐྱོད་འབྲུང་མཁན་དུ་འཁེལ་བའི་ཐབས་ལམ་
འཚོལ་གྱི་ཡོད། མདོར་ན། ལྷ་ལོ་༡༩༤༧' དང་༡༩༤༨ ལོ་གཉིས་ཀྱི་དགུ་གཉོར་དང་
སོག་གཉོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དགོན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་
དགོན་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་ནས་བཟུང་། ལོ་དེ་གཉིས་ལ་དུང་ཆེན་ཡག་ཤོས་བྱས་
སོང་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཆགས། ང་རང་གི་མཚོང་སྤྱོད་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲུང་བོ་བྱུང་།
དུང་ཆེན་དང་ཀྱང་སྐྱོད་གཉིས་མཉམ་དུ་འབྲུང་དགོས་པས། ངས་དུང་ཆེན་གང་འཚོམས་
འབྲུང་ཤེས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་བཤད་ན། རྒྱུན་དུ་དུང་ཆེན་འབྲུང་མཁན་གྱིས་
འབྲུག་པའི་བུ་ཕོ་ལྷོ་དུ་ཤི་མེད་ལ། སྐོབ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཀྱང་སྐྱོད་ནང་བཞེངས་
ཚོད་པ་བསྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་བསམ་སྤོང་། ལོ་དེ་གཉིས་ལ་དུང་ཆེན་ནམ་རག་དུང་
ཡག་པོ་ཆགས་དོན། ཁོང་དང་ཁོང་གི་རོགས་པ་ངག་དབང་ཚོས་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱོན་གསལ་རྣམ་དག་གིས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད།

༡༢ འབྲུག་སྐྱེའོ་འཁྲུག་འཁྲུག་འཁྲུག་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོའི་དགུན་ཁར་དགོན་པའི་གྲུང་གསེང་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ།
ཁོང་དང་ཁོང་གི་རོགས་པ་སྟེ་ཁྱིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་དང་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་
འགྲོགས་པོ། ཉེ་མོ་འོང་ནས་ཡིན་པ་སྐྱེའོ་ལ་བཙུན་འགྲུས་དང་ཕྱིས་སུ་གྲུ་མིང་ལ་སྐྱེས་
བཟང་རོགས་མེད་ལྷུ་བ་གཅིག་ཡོད། ཁོང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྟོད་གངས་རི་བརྒྱུད་དེ་
གནས་བསྐོར་དུ་སོང་བས། རྒྱ་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་མཉམ་སུ་ཕྱིར་འཕྱོད། དེ་དུས་ཁོང་གིས་
ང་ལ་བཤད་དོན། དེ་རིང་གི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་ཆེད་མངགས་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེར་
གནས་བསྐོར་དུ་སོང་བ་ཞིག་མ་རེད། རང་བཤད་བྲས་ན་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ལྔ་
ས་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་མངལ་ཆེད་དང་། གདན་སར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་སྤྱང་བཙུན་ལྷུ་ཆེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

རོགས་པ་བཙུན་འགྲུས་འབྲིང་དགོས་དོན་ནི། དེ་སྟོན་ཁོ་སྟོད་གངས་རིའི་
ཕྱོགས་སུ་ཐེངས་གཅིག་སོང་ལྷོང་ཡོད་པས་ཡིན། ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་སྟོད་
ཕྱོགས་སུ་ཡར་སྐྱོབས་སྐབས་གནས་གཤིས་གང་ངར་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། རོགས་པ་
སེམས་ཤུགས་ཆག་པ་སྤྱང་གྲུར་ཏེ་མར་ཐེངས་གཅིག་མ་ལོག་མུ་མེད་བྱུང་། ཁོས་ང་
སྟོན་མ་འདི་ནས་ཚར་གཅིག་སོང་ཟེན་པའི་ཉམས་སྟོང་ལ་དབགས་ན། འདི་ནས་ཡར་
སོང་ན་ལྷགས་རྒྱུང་ངར་མ་ཆེ་དུ་ཆེ་རུ་རེད། དེད་གཉིས་ཀྱི་ཚུགས་ཀ་དང་གོས་སྟོག་
ལ་གཞིགས་ན་ཉན་ཉན་འཆི་རྒྱ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་ཟེར་ཏེ། ལྷུ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་གྱིས་
མར་ལོག་དགོས་ལབ་ཀྱི་འདུག། ལྷུ་ཀྱི་ཁ་དབེ་ཞིག་ཡོད། མཛོག་ཉིས་པའི་སྟོད་དུ་

ཁྱིམ་སྤྱི་གཅེས་པ་ལྟར་རེད། སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཏོག་ཅམ་ན་
 སོང་བས་ཁོས་དེ་བས་འགོ་རོགས་མ་བྱས། མདོར་ན། རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐངས་གཅིག་རང་དགོན་དུ་ལོག་ཡོང་བ་ཡིན། ཡིན་ཡང་། ལོ་རྗེས་མར་
 ཏན་ཏན་འགོ་ཐུབ་པ་བྱ་རེས་ཡིན་ཟེར་བཞིན་ཨམ་གཅིགས་བསྐྱམ་བསྐྱམ་བྱེད། ལོ་
 རབས་བརྒྱད་ཅུའི་སྤྱད་དུ་ལྟར་སློབ་དགོན་དུ་བྲལ་ཚང་མས་ཞིང་སའི་ཐོག་ཏུ་མི་སྐྱེར་
 སོ་སོའི་བྲལ་འག་རེ་རྒྱག་གི་ཡོད། ས་རིན་ཡང་སྤྱད་མི་དགོས་མོད། དེ་བས་འགོ་སོང་
 ཡང་རྩུང་རྩུང་དང་། ཞིང་ཁ་དེ་སློབ་མ་དགོན་བ་རྩིང་བ་གཏོར་བའི་རྗེས་སུ་ཏོ་ཐོ་གོང་
 ལ་བདག་པར་བྱས། དགོན་བ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་ཏོ་ཐོ་གོང་གིས་སོ་སོ་ལ་དབང་
 བའི་ཞིང་ས་རང་མོས་ཀྱིས་དགོན་པར་སྤུལ། དེར་བྲལ་བ་སོ་སོས་རང་འདོད་ལྟར་བྲལ་
 ་འག་རྒྱག་ཚོག་པ་དང་། ད་དུང་ཅིག་རྗོད་དང་གྲང་ས་སོགས་སློབ་མའི་དགོན་ལུལ་གྱི་
 ཅིག་རྗོད་དང་གྲང་རོ་རྣམས་ལེན་ཚོག་ཚོག་ཡིན། ཨར་ལས་བྱེད་མཁན་ལའང་དམིགས་
 བསལ་ལས་སྐྱ་མི་དགོས། མི་མང་རྣམས་ལོ་མང་རིང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འཆིང་
 རྒྱའི་ནང་དུ་རྩྭ་ད་པ་ལས་གོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་དང་འབྲེལ། རོ་བདག་སོ་སོས་ཉིན་
 གཅིག་གི་ལྟོ་དུས་གསུམ་ཨར་པོ་ལ་སྤྱད་རྒྱ་མ་གཏོགས། གཞན་ལས་སྐྱ་སོགས་གང་
 ཡང་མེད་ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་པའི་དབང་གིས་དགོན་པའི་ལས་ཀར་དགའ་ཞིང་སློུ་ཞིང་སྐྱ་
 བ་ནས་སྐྱ་བར་ལས་ཀྱི་ཡོད།

སྐབས་དེར་དགོན་བ་དབང་ལུགས་ཚེན་པོ་རེད། དཔེར་ན། སང་ཉིན་ལས་ཀ་
 བྱེད་མཁན་ཏོ་ཐོ་གོང་དང་། གནངས་ཉིན་ཐང་མགོ་གོང་ཡིན་ཞེས་གོང་པ་རྣམས་ཉེ་མ་
 གཅིག་གས། ཡང་ན་ཉེ་མ་གཉིས་ཅམ་རེ་མོས་ཀྱིས་ཨར་ལས་བྱེད་དུ་བརྩམ། ལུལ་མི་

རྣམ་མཁན་གྱིས་དགའ་དགའ་སྐྱོ་སྐྱོའི་ངང་ནས་དགོན་པའི་ལས་ཀ་དང་ལྷན་སྟེན་སྐྱོ་སྐྱོ་
ཡོད། ད་དུང་ལས་སྐྱོ་མེད་པའི་ཁར་ཉེན་གུང་གི་སྐྱོ་སོ་སོའི་ནང་ནས་འབྱེད་ཡོང་གི་
རེད།

༡༥ འབགས་ཕྱུལ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་དམིགས་ཕྱུལ།

སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གྱི་ཡོངས་དང་མོད་ས་ཀྱུན་ལ་བྱི་དངོས་པོའི་ཐད་ནས་སྐྱོ་
པོ་རེད། དེའི་འབྲུག་སྐྱོན་གྱིས་མོང་རོགས་པའི་ཚུན་དང་གཉེན་ཉེའི་བར་ལ་འབྲུག་
བཙོན་མེད་ཅིང་ཐུག་དོག་ཅི་དེ་བས་ཀྱང་མེད། དེ་ལས་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་
པའི་གོམས་གཤེས་འབྲུག་སྐྱོན་མེད་པོ་རེད། དུས་དེར་རྣམ་སྐྱོན་དགོན་གྱི་ལྷ་རྒྱུན་རྣམས་
གྱིས་སོ་སོ་ལ་བདག་པའི་ཁང་པ་ཚོགས་བཅེགས་མེད་པ་ཀ་བ་གཉིས་ཅན་རེ་བརྒྱབ་ན།
སྐྱོར་སྐྱོར་སྐྱོར་ཡན་མན་མ་གཏོགས་འགྲོ་གྲོན་གཏང་མི་དགོས། ཡིན་ཡང་། ཁོང་གིས་
ཁང་པ་རྒྱག་གི་མིན་ཟེར། ཅི་རེད་ཅེས་འདྲི་སྐབས། གཞིས་དགོན་དུ་དུས་ལུན་ཅི་ཅམ་
བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཆགས་མི་སྲིད། དེ་ལས་འབྲུག་སྐྱོན་བསམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་
གདན་སར་སོང་ན་མ་འོངས་བར་སྐྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དགོས་མི་
རིགས་དང་ལུང་བ་ལ་ཐོག་ཚོགས་ཅན་ཞིག་ཆགས་སྲིད། མ་ཟད་མི་སྐྱེར་སོ་སོ་ལ་འང་
འདུན་ལམ་ཡག་པོ་ཡོང་ངེས་ཞེས་འོད་ལོར་དུ། རེད་གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་མཉམ་དུ་ཞེ་
འགྲོ་ཟེར། སྐད་ཆ་དེས་ང་ལ་ཆོད་དཔག་གེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དོན་དངོས་ལ་བ་ཀྱི་
ཡོད་ཆ་མ་འཚོམ། གང་གིས་ཤེ་ན། དེའི་སྐབས་སྐྱེད་སྐྱེད་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་རིགས་

ལ་དོ་སྣང་བྱས་སྲིད་མེད་ལ་མགོ་ཡང་འཚོད་ཀྱི་མེད། དེས་ན། ངའི་ལན་འདི་ལྟར་
བརྒྱལ། གནས་སློང་དུ་འགོ་ཞེས་གོས་འགོ་བཏོན་ན་གང་ཤེས། ཡོན་ཏན་ཆེད་དུ་ཞེས་
བ་དེ་ལ་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། སློབ་སློབ་སོ་སོའི་རྣམ་པས་འདང་ན་འདིར་སྦྱང་རྒྱ་མང་སོ་མི་
འདུག་གམ་ལམ། ཁོང་གིས་གནས་སློང་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཨེ་འགོ་ཟེའ། ངས་རྒྱ་གར་
ཟེར་བ་ག་འདྲ་ཞེག་ལ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། དེར་སོང་ན་ཁ་ཚུགས་ཅི་འདྲ་ཞེག་ལ་
གཏོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཅང་མི་ཤེས་པས། རྒྱ་གར་ལ་གནས་ཅུ་ཆེན་པོའི་རིགས་གང་ཡོད་
དམ་ཞེས་དེས། དེ་ལ་ཁོང་གིས་འབྲེལ་བ་འདད་མང་སོ་ཞེག་བརྒྱབ་གནངས།

ཡིན་ཡང་། ང་ལ་རྒྱལ་དུ་དེའི་ཐད་ནས་དོ་སྣང་མེད་པས་དོན་དག་ཅི་དང་གང་
ལབ་ཡོད་མེད་ད་ལྟ་ཡང་གསལ་སོ་རྒན་གྱི་མི་འདུག། མདོར་བསྟུན་ན། ངས་ཁོང་གི་
གོས་འཆར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་ངག་དབང་ཚོས་གྲགས་
གཙོས་མི་མང་སོ་ཞེག་ལ། རྒྱ་གར་ལ་མཉམ་དུ་ཨེ་འགོ་ཞེས་གོས་བསྟུར་ཐེངས་མང་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ཁེལ་གྱི་རོགས་ཤིག་མ་རག་པས་དུས་ལུན་རིང་སོ་དགོན་པར་
ལྷག། དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་བྱིས་ཚང་ལ་ཟ་འཕྲུང་གི་ཐད་དཀའ་ངལ་མེད་
ཀྱང་འཕྲོར་ལྷན་ཞེག་མ་རེད། ཡིན་ཡང་། ཁང་བ་མ་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱིས་ཚང་
གི་དཔལ་འཕྲོར་གནས་སྣངས་ལ་ཐུག་མེད། ཁོང་དགོན་པ་དེར་གཏན་སྡོད་བྱ་འདོད་
མེད་པས་གྲ་ཤག་མ་བརྒྱབ་པ་རེད། ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་པ་འོད་
གསལ་གཙོ་བོ་བྱས་པས་ཁང་བ་ཀ་བ་གཉིས་ཅན་ཞེག་གི་མང་བཅེགས་པ་དང་། ཀྱང་
བརྟུངས་ཉེ་ཐོག་གཡོག་མ་བཀའ་པར་ལོ་ལྷ་ཡན་མན་ཞེག་ལ་བཞག། དེའི་རྗེས་སུ་ང་
རང་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་བས་ཅི་འདྲ་བྱས་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་

དབྱུང་དུས་སྲུ་ཁོང་གིས་གསུང་དོན། ཁོང་དང་ལྷ་ར་སློབ་དགོན་གྱི་གྲང་ག་དབང་
 ལྷོ་བས་རྒྱས་གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་ཐག་བཅད་ཟེན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེད་གཉིས་
 མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ན་ཤོག་ཅེས་ཟེད། དེའི་སློབ་དུངས་ས་སྲོགས་གང་དུ་བྱིན་ན་
 དུལ་སྲོགས་གང་དུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། ཅུབ་སྲོགས་རྒྱ་གར་ལུང་པར་བསླེབས་
 བ་མཚུག་འབྲས་ཅི་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སློང་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྲོང་
 མེད་པས། ང་ཡོང་གི་ཡིན་ཞེས་ལབ་མ་ཤོད་པ་མ་ཟད་ཡུལ་གྲར་བའི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་ཕྱགས་འདུན། འཚོ་བ་དང་བརྒྱུད་རིམ་སོགས་གང་ས་ཅིའི་ཐད་ནས་ང་ལ་རྒྱས་
 མངའ་མེད་པས། ངས་ཚིག་ཐག་ཚོད་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཁྱོད་རང་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་
 ཡོང་གི་མིན་ཞེས་ལབ། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན། དེད་གཉིས་དགོན་པར་ལོ་གཉིས་ལྷག་
 རིང་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཁྱོད་འཆམ་སོ་ཞེ་བྲག་ཡོད་ལ།
 བན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དང་བསམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་སོ་ཡང་ཞེ་བྲག་བྱུང་།

ཉོ་བ་སྟེ་ཁོང་དགོན་པ་ལས་ཐོན་གྱི་ཡིན་གསུང་པའི་སྐབས་སྲུ་རའི་སེམས་ནང་
 དུ་བརྗོད་མི་ཤེས་པས་སྤྱོད་སྤྱང་ཞིག་གིས་སྟེ་བྲངས་ཏེ། འབྲས་མི་ཤོད་པ་ལྷ་བུའི་སྲོང་
 ཚོར་ཞིག་སྤྱིན་བྱུང་། ཡིན་ཡང་། འདུས་པའི་མཐའ་མར་འབྲལ། བསགས་པའི་མཐའ་
 མར་འཛད་ཅེས་བ་ལྟར། དེད་གཉིས་ལས་དབང་གིས་འབྲས་དགོས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་པར་བརྟེན་པས། ཤོད་པའི་གོམས་སྲོལ་ལྟར་ན། འགོ་མཁའ་ལ་སྲོད་མཁའ་གྱིས་
 སྤྱེལ་མའི་ཚུལ་དུ་དུལ་དང་ཁ་བཏགས་སོགས་བྱིན་པའི་ལམ་དང་ཕྱགས་སྲོལ་ཞིག་
 ཡོད།

དེ་བས་ངས་ཁོང་ལ་དདུལ་ཉོག་ཅམ་ཞིག་སྤྲད་དགོས་ཀྱང་ང་ལ་དདུལ་གཏན་
 བས་མེད། དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་ང་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོགས་ཤིལ་པོ་ཡོངས་ལ་
 ལག་དདུལ་དཀོན་པོ་རེད། ལྷག་ཏུ་གྲུ་བའི་ཁོང་ཡུག་ན་ལག་དདུལ་མཐོང་རྒྱ་མེད།
 ཡང་སྐོས་ལག་ཏུ་སྐོར་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་འབྲེར་རྒྱ་ཡོད་པའི་གྲུ་གསར་ཉུང་ཉུང་ཡིན།
 དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ས་པལ་ཆེར་ལ་བཞུགས་ཆོག་ལ། བགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་
 འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་བཤད་ནའང་འཇུག། མདོར་ན། འཚོ་བའི་ཚ་རྒྱུན་སྟོགས་
 འབྲུགས་མེད་ཅམ་དང་། ཡོང་ཁུངས་ས་ཞིང་ཐོག་ཏུ་འབྲུ་རིགས་འདེབས་ལས་བྱེད་གི་
 ཡོད། དེས་ལོ་རེའི་ཟ་འབྲུ་འདང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཚོང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུའི་འབྲུ་རིགས་སྟག་མ་
 མེད། འབྲོག་ས་ལ་ཡང་བལ་དང་ར་ཁུལ་ཉོག་ཅམ་བཅོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཕན་གཤོད་ཡོད་
 བ་ཅན་ཞིག་མ་རེད། ཡོང་འབབ་དྲག་ཤོས་དབྱར་རྩ་དགུན་འབྲུ་རི་ལས་བརྗོད་རྒྱ་དེ་
 ཡིན། དེ་ཡང་དེང་སང་ནང་བཞིན་རིན་པོང་ཆེན་པོ་འམ་མཐོན་པོ་གཏན་ནས་མ་རེད།
 རྒྱ་མ་གང་ལ་རྒྱ་སྐོར་༥༠༠ ཡས་མས་ཅམ་གནས་གི་ཡོད་དྲན། སྤྱིར་བཏང་ནས་
 དགོན་པར་སྐོད་མཁན་གི་གྲུ་བ་ལ་ནང་མིས་ཟས་རིགས་འདང་དེས་ཤིག་སྤྲད་གི་ཡོད་
 ཀྱང། དེ་ལས་བརྒྱལ་ཉེ་དདུལ་སྐོད་སྐོལ་ཉ་ལམ་མེད་ཅེས་ལབ་ནའང་ཆོག།

དདུལ་གི་གནས་སྤངས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། གནའ་དཔེ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། མ་
 ཤི་བའི་མི་ལ་མི་འཚའི་ཐབས་ཡོད་ཅེས་བ་ལྟར། ངས་ཐབས་ཤིས་ཤིག་འཚོལ་བར་
 བརྩམས། དེའི་ཐད་ལ་བསམ་སྐོ་མང་པོ་བཏང་ཡང་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ལོར་ཉ་ལམ་
 མ་རག། མཐར་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཚོད་ཅིག་ཡོད་པ་དྲན། དེ་ཞི་སྟུན་མཆེད་རྒྱ་བག་ནས་
 སྐོབ་གྲའི་ཀྱང་གསེང་ཡོང་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ང་ལ་རྩ་བའི་ཐབས་ཐོན་ཉེན་གི་རྒྱལ་དུ་བྱིན་པ་

རེད། མི་ཚང་མས་ཚུ་ཚོ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར། གདོང་ཤེལ་དམར་པོ་དང་ཆེ་ཆུང་
རན་པོ་ཡོད། དས་ཀྱང་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་པར་རྣོ་མ་པ་མ་ཟད། རྒྱུན་དུ་ཉར་ཚགས་ཀྱང་
སྤྲུལ་དག་གེད། ཡིན་ཡང་། ཚུ་ཚོ་དེའི་མིང་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་རིན་གོང་ནི་དེ་བས་མི་
ཤེས། རོན་སའི་བོ་ལྷ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་རོན་སའི་དུས་ཚོ་དེ་ཀྱང་མི་ཤེས། སྐབས་དེར་
སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཡུག་ཡིག་རྫོངས་པ་དང་དེར་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་ལ་རྫོངས་ནས་བསྐྱད་
ཡོད། ར་ཡང་དེའི་ནང་དུ་ཚུ་དེ་པ་རེད།

ཡིན་ཡང་། ཚུ་ཚོ་དེ་རིན་གོང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུན་དུ་ལག་པར་
འདོགས་བཞེན་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱན་མཆེད་སློབ་གྲྭ་བ་ཡིན་པས་
དདུལ་གྱི་ཡོང་ཁུངས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་ར་ལ་ཚུ་ཚོ་དེ་སྤྱད། དེ་བས་གཅིགས་
ཆེན་པོ་གེད། དེའི་ཉིན་མོར་ར་ལ་དདུལ་མེད་པ་དང་། དུན་རིང་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེ་
བའི་སྤུན་ཉེ་རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་རས་ཚུ་ཚོ་དེ་ཁོང་ལ་སྤྱད།
ཚུ་ཚོ་དེ་དས་རྒྱུན་དུ་གལ་ཆེན་གེད་གྱི་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་ཀྱང་ཤེས། དེ་བས་ཁོང་
གིས་གསུང་དོན། དེ་ར་ལ་སྤྱད་མི་དགོས་ར་ལ་སྤྱད་མི་དགོས་ཞེས་ཐེངས་མང་པོ་ལས་
ལྷུང་། དེ་ལས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁོང་ས་ཐག་རིང་པོར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ལག་
པར་དདུལ་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད་པའི་གནས་སྟངས་སོགས་དས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར། ལུ་ཚུ་གསལ་མཐའ་སྤྱིལ་གྱིས་ཚུ་ཚོ་དེ་ཁྱེད་གྱིས་འཁྱེར་དོགས།
རྗེས་མར་ལམ་དབར་སོགས་ལ་དདུལ་རྫོགས་ཤིང་དགའ་ངལ་འཕྲད་ན་ཚུ་ཚོ་དེ་འདི་
བཙོངས་ན་དདུལ་ཉོག་ཅམ་རག་སྤིང་ཅེས་བཤད། རེད་གཉིས་ཁ་བྲལ་ནས་ལོ་ལྗེའི་
རྗེས་སུ་བསྐྱར་དུ་སྤྲུག་སྐབས་རོག་མར་ངའི་ཁ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ཚུ་ཚོ་དེ་ག་

རེ་བྱས་ཡིན་ཞེས་ཤོར་སོང་། ཁོང་གིས་ལམ་བར་གྱི་དཀའ་ཚེགས་འོག་། ཁ་སྲུག་རྒྱ་
 གར་ལ་མ་བསྐྱེབས་པས་ལྷ་ས་དང་དགའ་ལྗོན་སོགས་སུ་ཡུན་རིང་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་།
 དེའི་ཚེ་དེུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་བཙོངས་པ་ཡིན། རིན་པོང་སློང་ཡིད་ཚིམ་པ་
 ཞིག་རག་མ་སོང་ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། ཁོང་དང་འདྲ་བ་གཉིས་གཞིས་གྱི་དགོན་པར་
 ལོ་གཉིས་ལྷག་ཅམ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྐྱད་རིང་ཉ་ཅང་སྦྱིད་པོ་བྱུང་། ཁོང་ངལ་ས་ལོ་
 གཅིག་གིས་རྒྱ་ལ་རེད། དེ་བས་ནང་ལས་གྱི་འགན་མང་ཤོས་ཁོང་གིས་བཞེས་གྱི་
 ཡོད། མཚམས་མཚམས་སུ་ཁོང་གི་བྲིམ་གཞིས་ཉོ་བོ་གོང་དང་། སྐབས་འགར་འདི་
 རང་ཐང་མགོ་གོང་དུ་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་བྱས་ཤིང་། མཉམ་འགྲོ་མཉམ་སྡོད་གྱི་ལོ་
 བྱུང་གཉིས་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་འཇུག་ཅམ་གྱིས་ཡོལ་སོང་། མཚམས་རེ་ཁོང་གིས་ང་ལ་
 འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཐད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་རྒྱུག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ར་ཞི་རང་ཤེད་ཚ་བོ་
 ཡིན་པས་རྣ་བར་དེ་ཅམ་གཏོད་གྱི་མེད།

༡༧ འཕགས་ལུལ་དྲུ་དངོས་སྤྱོད་པའི་སྐོར།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོར་ཁོང་དང་རོགས་པ་དག་དབང་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་པོད་ལྷོ་
 རྒྱུག་པའི་ཡར་རོས་གྱི་ཉིན་ཞིག་ལ་རང་དགོན་དང་མཐུན་ཐོགས། ས་མ་དང་ནང་མི། ཉེ་
 འབྲེལ་དགའ་ཉེ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཁ་བལ་ཉེ། ལུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་
 འཕགས་ལུལ་དུ་ཐོན་པ་རེད། དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་ལྷར་སྟོན་དགོན་པར་དབུ་ཅེ་
 རིགས་གསུམ་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་ཅན་ཞིག་དང་། དགོན་པའི་གཡས་སྤྱོགས་སུ་སྐར་

ཡོད་སོར་གཞག་ལྷ་རྩམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་ཆེན་སོ་ཞིག་གྲང་བཞེངས་ལྷུག་རྒྱུ་ཁང་ཁང་
ཐེབས་ཆག་ཅིག་དང་ལྷ་པ་སྐྱེར་སོ་སོའི་ལྷ་ཤག་གྲང་གང་འཚམས་ཤིག་ལྷུག་ ཡིན་
ཡང་། འདྲུ་ཁང་སོགས་གཞི་ནས་སྐྱེར་གཏོང་རྒྱ་རེད། དུས་ཚིགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཁོང་
གཉིས་འཕགས་ལྷུལ་སྤྱོད་སྲུ་ཁ་གཏང་དེ་ཐོན། དང་པོར་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་ཐེབས་བྱས་
ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བས་མ་འཁེལ་བ་དང་ལམ་འགོ་མ་བརྒྱུགས་པར་ཚུར་ཐེངས་གཅིག་
འཁོར་ཞིང་། བོད་དགའ་ལྷན་དགོན་པར་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡས་མས་སྲུ་བསྟན་འདུག།

ང་དང་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལྷ་༡༠ གཡས་གཡོན་ཅམ་ལ་རྒྱ་
གར་དུ་ཁ་གཏང་དེ་ཡོང་། དེད་གཉིས་གྲང་འགོ་མ་སྲུབ་པར་ཚུར་ལྷ་སར་ཐེངས་གཅིག་
འཁོར་ནས་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པར་རྒྱ་བ་སྤྱེད་ཅམ་བསྟན། དེར་དེད་གཉིས་ལ་
རོགས་པན་གནང་མཁན་པ་ལྷུལ་གཅིག་པའི་ལྷ་པ་ཞིག་ཡོད། མིང་ལ་སྤོ་བཟང་དགོན་
མཚོག་ཟེད། ཁོ་དབུ་ཐང་གོང་ནས་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ གཡས་གཡོན་ནས་པ་
ལྷུལ་ནས་ཐོན་ཏེ། བོད་དགའ་ལྷན་དགོན་པར་ལྷ་བ་བྱས་ཏེ་འཕགས་ལྷུལ་དུ་སྤྱིན།
འཕགས་ལྷུལ་དུ་མ་བསྟན་པར་ཚུར་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་འབྲས་སྤྱངས་སྲུ་སྤྱིག་ལྷུགས་
བྱས། ལྷ་བས་དེར་འབྲས་སྤྱངས་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྲུ་གཉེར་རེད། ཁོས་བཤད་དོན། ལྷོན་
མ་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དང་། དག་དབང་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ཁྱོད་ཚོ་དང་འདྲ་
བར་ལམ་ཁ་ནས་དཀའ་ངལ་ཚད་མེད་བྱུང་སྟེ་ཚུར་ཐེངས་གཅིག་འཁོར། དེ་དུས་
དགའ་ལྷན་ལ་དུས་གང་འཚམས་བསྟན་ཡོད། དང་པོར་དགའ་ལྷན་ལ་གཏན་འཇགས་
སྟོན་གྲབས་བྱས་ཤིང་རྒྱ་གམ་དང་ལྷ་ཆས་ཤག་ཆས་སོགས་ཉོས། རྗེས་སུ་ཡང་སྟོ་ཁ་
སོག་སྟེ་ཁོང་གཉིས་ཐོན་ཁར་ཅ་དངོས་སྟོར་ལ་ཁ་བད་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་འཕགས་

ཡུལ་དུ་ཐོག་རྗེས་སུ་ཁོང་གཉིས་ལ་བདག་པའི་ཅ་དངོས་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ངས་
 དདུལ་ཐོག་དུ་བསྐྱར་ཡོད། ཁྱིམ་བརྒྱུ་མས་སྒོར་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་
 གར་ལ་འབྱོར་བའི་སྐྱལ་བ་བྱུང་ན་ཁོང་གཉིས་ཉན་ཉན་སྟུག་གི་རེད། དདུལ་འདི་ཁོང་
 གཉིས་ལ་སྒོད་རོགས་ཟེར་བཞིན་དདུལ་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་རེད་གཉིས་ལ་བསྐྱར།
 རེད་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱེད་ས་རྗེས་སུ། རྫོང་བཟང་དགོན་མཚོག་གི་ཆ་འཕྲིན་ལྷག་
 ལུས་མེད་པར་ཁོང་གཉིས་ལ་ལ་བ་ཅིང་དདུལ་དེ་འཕྲོད་པར་བྱས། དག་དབང་འཇམ་
 དབྱངས་དང་། དག་དབང་སྟོབས་རྒྱ་གཉིས་དག་འཕྲན་ལ་མ་བསྐྱད་པར་ཐོག་མའི་
 དམིགས་འདུན་ལྟར། རྒྱ་གར་དུ་ ༥ གོང་ས་མཚོག་མཇམ་ཆེད་དང་། མཚན་ཉིད་རིག་
 པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་བར་བསྐྱར་དུ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ས་
 མཚམས་གང་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་ཡོད་མེད་དང་། ལམ་བར་དུ་དཀའ་ངལ་རི་ལྷོར་བྱང་
 མིན་སོགས་ངས་ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་དྲི་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་གསལ་པོ་ཞིག་ང་ལ་ལ་བ་རྒྱ་མེད།
 ཚོད་དཔག་བྱས་ན་ང་ཚོ་ལས་དབང་གཅིག་པ་དང་། ལམ་ཡིག་ལག་ཁྲིར་བསྟན་རྒྱ་
 མེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། དཀའ་སྟུག་རྒྱ་གཉེར་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྟོག་
 དམར་རྟ་རྩ་འབྲུ་པོ་དེ་མ་ཤོར་ཅམ་ཞིག་གིས་འབྱོར་ཡོད་ཅེས་ལ་བ་ན་འབྲུས།

༡༠ ཡུལ་དགོན་ནང་མི་དང་བཅས་པ་བྲུལ་བའི་སྒོར།

ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་རྗེས་སུ་ངའི་འཕྲོ་རོགས་འདུག་རོགས་གཙོ་བོ་དག་དབང་
 ཚོས་གྲགས་དང་། དག་དབང་ཐོགས་མེད། དག་དབང་རྫོང་བཟང་བཅས་ཡིན། དགོན་

པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་འདོན་པ་སློ་འཛིན་སོགས་བྱས་ནས་ལོ་ལྷ་ཡན་མན་དགོན་
པར་བསྐྱད། དག་དབང་སློ་བཟང་ཞེས་པ་དགོན་གནའ་གྲོང་ནས་ཡིན། ཁོང་ལ་སྤྱོད་
མཆེད་བྱ་གསུམ་དང་བྱ་ལོ་གཉིས་ཡོད། ང་ཚོའི་ནང་ནས་ཁོང་ལོ་རྒྱུང་ལོས་ཡིན་ཡང་
ལས་ཀའི་འགན་མང་ལོས་ཁོང་གིས་ཁུར་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཁ་ལག་བཟོ་སྐབས་མང་
ལོས་ཁོང་གི་ནང་དུ་བཟོ་ཡི་ཡོད། གཅིག་ན་ཁོང་གྲུ་ཡངས་པོ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ན་
གཉེན་ཉེ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པར་བུད་ཤིང་མང་པོ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས་མེ་ཤིང་འབེལ་པོ་
རེད། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བྲ་བ་ཀུན་གྱིས་ཁོང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་
བྱེད། གསུང་སྐད་ཡག་པོ་དང་འདོན་པ་སློ་འཛིན་ཡང་ཅེ་བྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱུང་དུས་
གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ལོ་ལྟས་སོང་གྲོང་བས་ཅིས་རིག་གུང་ཡག་པོ་ཡོད། དག་དབང་ཚོས་
གྲགས་རེད་གཉིས་འདོན་པ་མཉམ་དུ་སྐྱོད། དག་དབང་ཐོགས་མེད་དང་དག་སློ་བཟང་
ང་ཚོ་གསུམ་ལ་འགན་དུ་དམིགས་བསམལ་དགེ་ཚན་མེད་གུང་། སོ་སོས་འགན་རང་
ཁུར་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས།

རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་ཉེར་བཞི་བར་དུ་དགོན་པར་བསྐྱད་རིང་། སློབ་སྦྱོང་
འགན་སོ་སོས་འཁུར་དགོས་ལ་ཁ་ལག་གུང་སོ་སོས་བཟོ་དགོས། བམ་རྒྱན་ལ་མང་
རྒྱུང་བ་སོགས་འབེལ་འབེལ་ལྷུག་ལྷུག་མེད་གུང་། འབྲས་དང་གྲོ་ཞིབ་རྩམ་པ་སོགས་
དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མེད། དབྱིད་ཀ་དང་དབྱར་དུས་སུ་ང་ཚོ་གཅིག་ལ་ནང་ནས་ལ་
དང་ཐུད་སོགས་བསྐྱེལ་ཡོང་ན། དེ་མ་ཉིད་དུ་གྲོགས་པོ་ཚང་མ་འདུས་ཤིང་ལ་ཡོད་ན་
འཚོད་པ་དང་མོག་མོག་བཅའ་བ་སོགས་བྱེད། དག་དབང་ཐོགས་མེད་གྱི་ས་བྱམས་པ་
ཡར་འབེལ་དུས་འགྲུར་སློན་དུ་བྲ་བ་རེད། རང་དུ་མོག་མོག་བཅའ་རྒྱུ་ལ་དགའ་པོ་

ཡོད། དེའི་གོམས་གཤེས་སམ་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ལའ་ཀྱང་རུང་། རོགས་མེད་མོག་མོག་ལ་
 དགའ་བོ་ཡོད་ལ་བཅའ་ཡང་ཡག་པོ་ཤེས། དེ་བས་ནང་ནས་ཤུག་བསྐྱེབས་ན་མོག་མོག་
 བཅའ་གི་རེད། རའི་ནང་དུ་མོག་མོག་བཅའ་བའི་གོམས་གཤེས་མེད་ལ་བཅའ་ཡང་
 ཡག་པོ་མི་ཤེས་པའི་ཁར། མོག་མོག་དང་ཤེས་བཅོས་གཉིས་བྱས་ན་ཤེས་
 བཅོས་དགའ་མོས་ཆེ། དེ་བས་མོག་མོག་བཅའ་འདོད་མེད་ལ་བཟའ་རྒྱ་ལའང་དགའ་
 བོ་དེ་ཅམ་མེད། སློ་བཟང་ལ་དམིགས་བསལ་འདི་དགའ་ཞེས་གསལ་ཁ་འདོན་རྒྱ་ཅང་
 མེད། ཚོས་གྲགས་ཅི་ཀླན་དག་དབང་དོན་ཡོད་དང་། སྤུན་སྐྱེལ་བཟང་ལྷོགས་སྤང་
 གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅང་། བཟའ་བཞུད་སྐོར་ལ་ར་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 ལྟ་བུ་རེད།

ད་ལྟ་ཡང་ར་ཚོའི་གོམས་གཤེས་དེ་ལྟ་ཡོད། གོམས་གཤེས་དེ་རྣམས་ཤིན་
 ཆེན་པ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད། མདོར་ན། ཉི་མ་གཉིས་
 གསུམ་ནང་དུ་ཁྱིམ་ནས་བསྐྱར་བའི་རྒྱགས་སྤེལ་གཙང་མ་བཅོས་ཉེ་སྤོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷོན་
 སྤང་དང་དགུན་ཁ་དཀྱིད་སྤོད་སོགས་ལ་ར་ཚོ་མང་ཤོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེས་པ་ལ་
 འཚོད་པ་དང་མོག་མོག་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤང་ཚོགས་རྒྱག་མི་དགོས། གང་
 ལྟར་ལོ་གཞོན་སྐབས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྤྱིད་པོ་ཞིག་བྱུང་། ར་ཚོ་བཞི་དགོན་པ་ནས་ཐོན་
 པའི་སྐབས་སུ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཀྱུ་བ་ཟེན་ཅིང་རྒྱགས་མཐར་
 ཡང་ཕྱིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་སྤེལ་ལོར་ཞེས། སྤེལ་ལོར་ནགས་ཤོད་རོང་སྐོར་ཞེས་
 གནས་སྐོར་ཞིག་འགྲོ་སྐོར་ཡོད། སྤར་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤེལ་ལོར་ནགས་ཤོད་རོང་སྐོར་
 དུ་སོང་ན། གནས་ཅ་རི་བསྐོར་བའི་ཐན་ཡོན་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྐོར་གདལ། གནས་

ཤོད་རྩོམ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་ལོག་ཏུ་ནགས་ཤོད་གཅིག་ལུ་ཆགས་གྱི་མེད། འག་རྩོམ་ཤོད་ཤོན་དང་སོག་ཅན་དགོན། ཁི་རུ་རི་ལུ་མདའ་དགོན། རྩོམ་དབང་རྩོམ་སྐྱོར་སོགས་ཚུ་དགོས། བཀའ་སྐྱོད་ལོད་ལོད་ནས་ནག་གྱུར་སེལ་གསུམ་གྱི་དགོན་པ་རྣམས་སྐྱོར་ལོག་ཏུ་ཚུད་གྱི་མེད། དེ་གཞན་ནགས་ཤོད་ལོག་རུ་ལུ་ལུ་གྱི་དགོན་པ་དང་གནས་རི་ཁོང་སོགས་སྐྱོར་ལོད་ཏུ་ཚུད་དགོས། སྐབས་དོན་ལོ་དེ་ལྟོ་ལྟོ་དུས་སུ་ལཱ་ལོ་གོགས་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་པའི་གཉིས་ནགས་ཤོད་རྩོམ་ཏུ་ལོག་རྒྱུར་ཁ་གཡར་ཉེ་པ་ལུ་ལུ་ནས་ཐོན་འཆར་བྱས། སྐབས་དེར་པ་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། སྟུན་སྟུག་འབེལ་དང་། ཁྱེད་ལྟོན། སྤོང་མོ་སྐྱེ་མཚོ། བསོད་ནམས་མེ་ཉོག་སོགས་དགོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཏུ་ཡོད་པའི་ནང་མི་ཀུན་གྱིས་ར་རྒྱ་གར་ཏུ་ལོག་པའི་ལོ་ལོ་དོགས་གཞི་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་ལ་དབང་རྩོམ་གང་ཡང་མེད་པས་ཅི་གང་ལ་ལ་མ་ཐུབ། ལ་ལ་ནའང་ངས་ཉན་ཁག་པོ་ཡིན། དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ལའང་ཨ་ཁུ་བཀའ་བཙུང་དག་དབང་དོན་ཡོད་དང་། པ་སྐྱེ་འབེལ། དེ་བཞིན་སྟུན་མཚེད་རྣམས་གྱིས་དེ་གཉིས་ནགས་ཤོད་རྩོམ་ཏུ་ལོག་ཞེས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡག་པོ་བྱེད་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོ་ལ་རྒྱ་མཚན་དེས་ཅན་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོའི་གྲུ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནས་སྐྱོར་ལ་ཁ་གཡར་ཉེ་རྒྱ་གར་ཏུ་ཕྱིན། དུས་དེར་ནང་མི་སུ་གཅིག་གིས་གྲུ་པ་རྒྱ་གར་ལ་ལོག་རྒྱུར་ལོག་གྱི་མེད།

རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་སྟོན་ཏུ་དག་དབང་འཇམ་དབྱེད་སྐྱོར་དང་དག་དབང་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་རྒྱ་གར་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ལོ་ལྷུ་སོང་ཡང་གོ་རྒྱུ་ཐོས་རྒྱུ་མེད་ལ་ཚུར་ལོག་པའི་རེ་བའང་མེད། ལོག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་སྐྱོད་ལག་ཁྲིར་མེད་པས་ལམ་བར་ཏུ་འཆི་གསོན་ག་རེ་འབྱུང་གི་ཡོད་མེད་དཔག་ཁག་པོ་དང་། ཚུར་ཡོང་ནའང་དགོན་པར་

སྲུང་རྒྱུ་བཞེན་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་སྡོད་ས་རག་མིན་ཐད་ལ་དེ་བས་ལབ་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
ཆགས། དུས་དེར་བོད་མིའི་སེམས་ཁམས་སུ་ཚོས་དད་འཕགས་ཆེན་པོ་རེད། བྱ་ཞིག་
གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་དེས་གྲུ་བ་མཐའ་ལའོངས་བ་བྱས་ན་ནང་མི་རྣམས་འདོད་པ་ཚིམས་ཀྱི་
ཡོད། རྒྱ་སར་བབས་ན་དགའ་བོ་མི་བྲེད་པ་མ་ཟད། དུས་དེར་ཡུལ་མི་རྣམས་རྒྱ་བ་
ཁབ་གཞན་དུ་འགྲོ་མཁན་ཉུང་ཉུང་དང་ལྷ་ས་ལ་ཡང་སྡོད་མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད། གང་
ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་ནང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ཡུལ་ལ་མི་འོང་བ་ཞིག་སྟེ། ཡང་སྡོད་པེད་
གཉིས་ལ་ལམ་གྲོན་དུལ་དགོས། དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ལ་དུལ་ཏོག་ཅམ་ཡོད།

ནམ་རྒྱུ་ཁོ་ཚུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་མཉམ་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཅག་ཅིག་
སོགས་མཁོ་དགོས་རྣམས་བཀའ་བརྩུ་ལགས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་གནང་བས་ཚོས་
གྲགས་ལ་འགྲོ་སོང་མེད། ད་དུང་འགྲོ་ཁར་སྲུང་རྒྱུ་སྐལ་བཟང་ཕྱོགས་གྲང་ལ་གསལ་
པོ་ལབ་པས་སྲུང་རྒྱུ་ལྷིས་ཚན་ལགས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ། ཁོང་གི་སྐུ་འགྲེད་
གང་ཡོད་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ལ་སྤྲད། ནམ་རྒྱུ་དུ་ཁོང་གཉིས་ངའི་གསེས་ག་དང་
གཏན་ནས་མི་འདྲ། སྐུ་འགྲེད་བྱུང་ན་གང་བྱུང་གཏོར་གི་མ་རེད། ངའི་ལག་པར་སྐོར་
བརྒྱ་ཅམ་མེད། དེ་བས་ལམ་གྲོན་ཐད་ནས་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཅའ་དགོས། ངའི་ནང་
ལ་འདི་ལྟར་བཤད། དབང་རྣམས་སམ་རྒྱུ་ད་སྡེ་བདག་འཇུག་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། རྩོན་
རྒྱུ་གཙོག་ཏོར་དང་རིགས་ལྡན་སྡོད་གཡོག་སོགས་ཉོད་གོས་པས་དུལ་སྡོད་རོགས་
ལབ་ནས་ཨ་པས་སྐོར་ལྟ་བུ་སྤྲད། ང་ངང་གི་ནང་དུ་ཐང་ག་རྒྱང་རྒྱང་ལྟ་དང་ཁྱིམ་དུ་
སོག་དུས་བཞེན་རྒྱའི་རྒྱ་ལམ་ལམ་སྐོར་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བཅོངས། གཞན་
ཡང་ཁར་དང་ཁོར་ལ་སྐོར་ཁ་ཤས་རྒྱང་བ་བཅས་བསྐོས་པའི་སྐོར་ཆིག་སྟོང་

ལྷན་པོ་བྱུང་། འདི་ནང་མི་ལ་ནགས་ཤོད་རྩོད་འཕྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་
ལབ་མེད། ཉེན་ཞིག་སྟེན་ཚུངས་འཕྲོ་བྱུང་འཕྲོ་བྱུང་དགོན་པ་ལ་འབྲོར་ཅིང་། འདི་ཤག་ཏུ་འཕྲུལ་
ཉེ་ཁྲིད་ཨ་པས་དེ་རིང་མར་ནང་ལ་ཤོག་ལབ་སོང་ཞེས་ལན་བསྐྱུལ། རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད་
ཅེས་འདི་སྐབས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཁྲིད་རྒྱ་གར་ལ་འབྲོ་འཆར་འདུག་ཅེས་ལབ་པས་
རེད་ཟེད། ངས་ཁོ་ལ་འདི་ལྟར་བཤད། མ་གཞི་ནས་ང་ལ་དདུལ་མེད་པས་རྒྱ་གར་ལ་
རི་འདྲ་བུས་ནས་འབྲོ་བྱུང་བམ། ཡིན་ཡང་། མར་ཡོང་ཚོགས། ཁྲིད་རང་སྟོན་ལ་ལོག་
ནས་རྒྱགས་ལབ་པ་ཡིན།

མར་བསྐྱེད་ནས་ཨ་པ་ལ་དབང་རྟགས་གང་ཡང་མེད་པས་དེའི་སྐོར་ཚིག་
གཅིག་ཀྱང་ལབ་ཀྱི་མི་འདུག། ངས་ཀྱང་དེའི་སྐོར་བཤད་མེད། དེ་ལས་སྟོན་སྟེང་སང་
ཉེན་ཡང་དགོན་པ་ལ་འབྲོ་དགོས། དགོན་པར་ཉེན་ཤས་རིང་ཚོགས་འཚོག་དགོས་ཀྱི་
འདུག་ལབ་པས། ཨ་པ་ཡིད་ཆེས་སོང་། ང་དགོན་པ་ནས་ཐང་མགོ་བྱོང་དུ་སོང་རྗེས་
སྟེ། སྲིང་རྒྱུང་བསོད་ནམས་མེ་ཉོག་གིས་འབྲོག་ས་ནས་ཁྲིད་ཚང་གྲུ་བ་རྒྱ་གར་ལ་
ཐོས་ཐོལ་དུ་འབྲོ་འཆར་འདུག་ཅེས་པའི་གཏམ་འཆལ་ཞིག་ཐོས་མ་ཐག་དགོན་པར་
བརྒྱགས་ཀྱང་། དགོན་པར་ངའི་ཁང་པ་སྟོ་སྟེན་ས་བརྒྱབ་པ་མཐོང་བས། གཞན་ལ་རེད་
ཚང་གི་གྲུ་བ་ག་བར་ཕྱིན་སོང་ཞེས་དེས། བྱིམ་མཆེས་ཀྱིས་ཐང་མགོ་བྱོང་དུ་ཕོག་
སོང་ཞེས་པའི་གཏམ་དེ་མོས་ཐོས་རྗེས། སྲིང་རྒྱུང་གིས་གྲུ་བ་རྒྱ་གར་དུ་སོང་མེད་པ་
རང་ཐག་རང་ཚོད་ཀྱིས་མེས་སྟོན་སྟེན་བྱས་ཉེ་ཡང་འབྲོག་སར་ཕོག་འདུག། དེའི་
ཉེན་ཐོར་ཐང་མགོ་བྱོང་དུ་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀར་ཐུག་མ་བྱུང་། སྲིང་མོ་གཞན་པ་ནགས་
ཤོད་རྩོད་འཕྲོ་བྱུང་། རྒྱུང་བ་འབྲོག་སར་ཡོད། ང་ཐོས་ཐོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྗེ་སྟེ།

དམིགས་བསལ་ངས་ཁོ་མོ་གཉིས་ལ་སེམས་སྐྱུག་ཚད་མེད་བཟོས་ཡོད། བགས་ཤོད་
རོང་སྐོར་བ་ངའི་རོགས་ལ་གཉིས་ལྟོང་དུ་མ་བསྐྱེདས་བད། བགས་སྐོར་བ་སྐྱུ་བྱུང་ལ་
ཁོང་གཉིས་སེམས་སྐྱུག་གིས་མིག་རྩ་གཏོང་བཞིན་དེད་ཚང་གི་སྐྱ་ལ་མཐོང་ཚོས་བྱུང་
ངམ་ཞེས་འདྲི་བཞིན་བསྐྱུགས་འདུག་ཟེད། མ་གཞི་ནས་ལ་མ་གཅིག་པའི་མིང་སྲིང་སྐྱ་
དང་སྐྱ་ཡིན་ཏུང་མན་རྩུབ་བཅེ་དུང་མེད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད།

ལྟང་བར་དུ་ང་ལོ་༡༣ ལྐབས་སྐྱ་ཨ་མ་གྲོངས་ལ་རེད། ངའི་འོག་མ་བྱ་སྐྱུན་
གཉིས་ཡོད། དེད་ཚོ་མིང་སྲིང་དུག་གི་ནང་ནས་ཚུན་ཤོས་སྲིང་མོ་སྐྱ་མཚོ་ཡིན།
ལྐབས་དེ་དུས་སྲིང་མོ་དབལ་འཕྱོར་དང་མཉམ་དུ་གཉེན་སྲིག་བྱས་ཟེན་གྱིང་། དུ་སྐྱུག་
མིང་སྲིང་ལྐམས་གྱི་ཨ་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་གསོ་སྐྱོང་བྱས། ཁོང་ནི་ངང་རྒྱུན་རིང་
ཞིང་བྱམས་བཅེ་རྣམ་པ་སྟེ་ཡུལ་མི་ཀུན་གྱིས་དགའ་ཚོས་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོ་བྱ་
སྐྱུན་ལྐམས་གྱིས་ཁོ་མོའི་དག་ལ་མི་ཉན་སྐབས། ང་ཚོ་ལ་ཉེས་དུང་གཏང་རྒྱ་པར་
བཞག་ནས། བམ་རྒྱུན་དུ་མོ་རང་གི་ལས་དབང་ལ་འབང་ར་དང་། ཨ་མ་ངས་འདྲི་ཚོ་
ལ་ཅེ་འདྲ་བྱ་དགོས་ཁྲིད་གྱིས་གཟིགས་སམ་ཟེར་ནས་དུས་ནས་ལྟོད་གྱི་ཡོད། དུ་སྐྱུན་
ལྐམས་གྲོང་པའི་ནང་དུ་སྐྱོད་པ་རྩུབ་པོ་ཡོད་ལ། སྐྱ་བྱ་གཞན་དང་འཁྲུག་པ་ཡང་ཡང་
བརྒྱུ་ཡོད། དེ་བས་གཞན་གྱི་ལ་མ་ཚོ་ང་ཚོའི་སྲིང་མོ་དང་པ་ཡི་སར་ཡོང་ནས་རྟོག་
ག་རྒྱུན་ཚད་མེད་པ་བཟོ་ལྟོང་། ཁོ་མོར་ཚད་པའི་དྲིན་ལན་ང་ཚོས་དེས་པར་དུ་གསལ་
དགོས་གྱིང་། དོན་དངོས་དང་ལས་དབང་ལ་བསྐྱུན་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་སྲིང་མར་རེ་བ་
བརྒྱུག་རྒྱ་ལས་མ་འདས། ང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་བཟུང་བཅུ་དུག་སྐྱ་ལ་མ་བྱས་བད།
དུས་ཚོད་མང་ཤོས་སྲིང་རྩུང་བསོད་ནམས་མེ་ཏོག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོག་སར་ནོར་

ལུག་འཚོ་སྐྱོད་བྱས་ནས་བསྐྱད། ཁོ་མོས་ཟས་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ང་ལ་སྤྱད་པ་དང་།
ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་མོ་རང་གིས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ངའི་གཙུང་པོ་གཞན་ལ་
བསམ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་། དཔག་རབས་དང་བཟང་རབས་ལས་ཀ་འཛོལ་རབས་སོགས་
གཞན་ལ་བསྐྱབས། དེའི་དྲིན་ལན་ཡང་ཆེ་སྲི་མར་རེ་སྐྱབས་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་སོང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ང་ལ་ཡུལ་དུ་ཕོག་སྐབས་ཁོང་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་མི་
ཡུལ་འདི་ནས་ཁ་བྲལ་ཟེན། དེ་ནི་ངེད་མིང་སྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་བབས་པའི་ལས་
དབང་ཞིག་རེད། མ་གཞི་ནས་སྐྱེ་འཚེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱང་། ཁོང་གཉིས་ལོ་ན་རྒྱང་
རྒྱང་ཡིན་པ་དང་ར་རླུག་འདོད་ཀྱི་འདུན་བས་བསྐྱབས་དགོས་ཀྱང་སྐབས་མ་ལེགས་བས་
གོ་སྐབས་དེ་མ་བྱུང་། འདི་རོས་ནས་བཤད་ན་པ་མ་གཅིག་པའི་སྲིང་མོ་ཁོང་གཉིས་
ལས་མེད། ངས་ཁོང་གཉིས་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོད་འདོད་ག་ལ་ཡོད། དུས་མུང་
དེའི་ནང་དུ་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སེམས་ཀྱི་རླུང་ལ་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་བསམ་མི་
ཤེས་པ་དང་བརྗོད་མི་ཐོད་པའི་ལས་ངན་པ་ཞིག་སྤྲིན་པ་རེད། ལས་ཀྱིས་བརྟོས་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་དང་ལེན་བྱ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ང་ལ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་
སྐབས་སྲིང་མོའི་ནང་དང་ངའི་ནང་གཉིས་བར་ལ། དཔལ་འབྱོར་དང་ལས་ཀ་སོགས་
གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྤྱིད་སྐྱབས་མཉམ་རོལ་འདྲ་བོ་མ་གཏོགས་ཁ་ཁ་སོ་སོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་
རེད། འོན་ཀྱང་། སྐྱོད་ས་ཁང་པ་ཁ་ཁ་ཡོད་པས་སྲིང་མོ་ཆེ་བའི་དུ་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱིས་ང་
ཁོང་ཚོའི་ནང་དུ་ཤོག་ཟེར། སེམས་དགའ་སྐྱོ་འདྲེས་མའི་ངང་ནས་ནང་དུ་སོང་བ་ཡིན།
དེར་དུ་སྐྱབས་བཞེས་སྐྱབས་འདུག་ལ་ཆེ་བ་ལོ་བཅུ་བཞི་དང་དེའི་ལོག་མ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རེད།
གཉིས་དེ་ལས་རྒྱང་བ་རྟེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅན་གྱི་བུ་མོ་དེས་ང་ལ་ཁ་ལག་ཅིག་བརྗོད་

བྱུང་། རས་ཁང་པ་དང་ཁང་པའི་ནང་གི་ཅ་དངོས་རྣམས་མཐོང་སྐབས་སྲིང་མོ་སྐྱུ་མཚོ་
 དཔལ་ལེན་མིག་ལམ་དུ་ཤར་བ་མ་ཟད། འུ་མོས་ང་ལ་ཁ་ལག་སྦྱད་པ་དེ་སློན་མ་ལྟར་
 བཞིན་སྲིང་མོས་སྒྲོ་སྒྲོད་བཞིན་པར་འཁྲུལ་ཏེ་མིག་ཚུ་གཏན་ནས་འགོག་མི་སྲུབ་པ་
 བྱུང་། རས་སྒྲོ་དེ་ཅི་མཚུགས་གང་མཚུགས་ཐོས་ནས་ཐོན་ཅིང། བརྗོད་མི་སྲུབ་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་བརྗོད་ཐབས་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞིག་འགྲོག་སར་སོང་། དེར་སྲིད་
 ཚུང་དཔལ་པའི་སྐྱོ་གདུང་སྲ་མ་ནང་བཞིན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་སྒྲུའི་གནས་ཚུལ་འདྲི་བ་
 ལ་ད་ལྟ་ཁོང་གཉིས་དཔལ་པའི་སྐྱོ་གདུང་མིག་ཚུས་མིག་དབང་བསྐྱབས་ནས། སློག་སྦྱང་
 འཚར་ངོས་སུ་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐོང་བས། སྲིང་མོ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་
 བཞི་འདིར་མཚམས་འཛོག་ན་འདོད།

སྐབས་དོན་མུ་ཉིན་ནས་ལངས་ནས་དགོན་པར་སོང་ཞིང་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་
 པའི་ལྷ་སྐྱེད་བྱས། དེར་སྐྱེ་མ་དགའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་མངའ་བ་མ་ཟད་ཁོང་
 གིས་འདིར་ཡར་ཤོག་དང་། སྐྱ་བཞུར་རོགས་གྱིས་གསུངས་མ་ཐག་སེམས་ལ་
 དངངས་སྐྱབ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཁོང་གིས་ག་རེ་གསུང་ཡོང་ངམ། གནས་སྐོར་དང་རྒྱ་གར་
 ལ་འགྲོ་པའི་སྐོར་སོགས་དེས་ན། ལན་རྒྱལ་ཁག་པོ་ཆགས་སོང་སྐྱེས་པའི་ངང་ནས་
 དབུ་སྐྱ་བྱེད་ཀྱིས། དེ་ཚར་ནས་ཁོང་གིས་ནང་ལ་ཡར་ཤོག་རྩ་བུངས་གསུངས། རས་མིན་
 མིན་ད་ལྟ་བུའི་བ་ཡོད་ལྷས་ནས་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན། ཆུན་ལགས་ཀྱིས་ང་ཁོང་གི་ཆ་པོ་
 དག་དབང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་རོགས་པ་ཡིན་པ་མཁྲེན་མེད། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་
 གནས་སྐོར་རོགས་པ་དབུ་ཐང་གོང་གི་ཆུན་འགོགས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ལྷས་པ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ང་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མ་ལྷས། དེ་ལྷས་ན་རེད་གཉིས་གནས་སྐོར་དུ་གཏོང་།

ཡོང་དང་མི་ཡོང་སྲུང་གྲང་ལ་བ་མི་སྲུབ། མདོར་ན། བྱི་རོ་ཞིག་ལ་དཔུ་ཐང་གོར་སྲུ་
འབེལ་ཚང་གི་ནང་དུ་སོང་།

༡༡ བ་ཕྱུལ་ནས་འབགས་ཕྱུལ་ཏུ་དེད་སྲུང་སྲུ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།

ཚོས་གྲགས་ཀྱི་བ་སྲུ་འབེལ་གྱིས་ཁྱེད་གཉེས་ཉལ་བའི་སྐབས་སྲུ་གདན་དང་
ལྷོ་སྐོར་གྱེད་སྐོར་ཆས་དང་མེ་སྲར་གྱེད་སོགས་ག་པར་ཡོད་ཅེས་དེས། དེད་གཉེས་
ཉེན་གཉེས་རིང་མ་གཏོགས་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་འཆར་མེད་པས་ཁོང་གིས་གསུང་དོན་
གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ། ཐབ་ཆས་རྣམས་རོགས་པས་འཁྱེར་
ཡོང་རྒྱ་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཤད། བཅ་རྒྱུན་སྐབས་བཟང་ཕྱོགས་སྲང་ནང་དུ་སྐྱེའམ་སྐབས་
ནང་ལས་གྱེད་ཀྱི་མེད་ལ་བྱའང་མི་དགོས། དེའི་ཉེན་མོར་ཁོས་དེད་གཉེས་ལ་ར་སྲུགས་
བ་དང་། ལྷོ་སྐོར་བ་སོགས་ཚུན་ཉ་འཇུག་པ་ལྟར་དེད། ལྷུ་འབེལ་ནི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པས་དེད་གཉེས་ཀྱི་གནས་སྐོར་ལ་དོགས་པ་རྣུང་ཡང་དཔང་ཉལས་གང་
ཡང་མེད་པས་འགོག་མ་སྲུབ། དུས་དེར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་
ཀུན་གྱིས་རྒྱ་བ་སྐོར་གཏན་ནས་མེད། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་ལུས་ཟེན་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་
དམིགས་ཡུལ་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ནང་དུ་ཡོང་གི་མེད། འགྲོ་གྲོན་དེའུལ་མེད་བ་དང་ནང་
མིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པ་སྟེ། འཆི་གསོན་ཅི་འདྲ་འབྱུང་མིན་སོགས་དཔོག་མི་སྲུབ་པའི་
ལམ་འཕྲང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དགོས་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་ན་གཞོན་གྱི་སྐབས་སྲུ་
མི་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་ཏུང་མ་འོངས་པར་བསམ་སྐོ་མང་པོ་མི་གཏོང་བ་དང་། སོ་སོའི་

འདོད་པ་དེ་ད་ལྟ་རང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཅེས་པ་ནི་མིའི་རང་བཞིན་རེད་ཅེས་ལབ་ན་འད
 འགྲིག། དེ་མ་ཟད་རེད་གཉིས་ལོ་དེར་དགོན་པ་ནས་རྒྱགས་མཐར་ཕྱིན་ཟེན་ལ། དེར་
 བསྐྱད་ན་འདང་སློབ་སྦྱོང་ཐད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རེ་མེད་ཅིང་། ཉམ་རྒྱན་ ༥ གོང་ས་མཚོག་
 མཇེལ་ཁ་ཞིག་རག་ན་འདོད་པ་གང་བ་དང་། ཞོར་དུ་གདན་སར་མ་མཐར་ལོ་གསུམ་
 རིང་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལུགས་སྦྱོང་དགོས་བསམ་པའི་འདུན་པ་སྤར་ནས་ཡོད། རྒྱ་
 མཚན་ནི། དཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་དང་དཀའ་བཅུ་དག་དབང་པན་བདེ་གཉིས་
 གདན་སར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་གཞིས་དགོན་དུ་ཕེབས་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་སྐྱ་བ་གཞན་
 དང་མི་འདྲ་བར་རྣམ་དགོན་དང་ཉམས་ལེན། སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་དང་ལས་ཀ་བྱེད་
 སྟངས། ཐ་ན་སྐྱ་ཆས་གྲོན་སྟངས་དང་། གཙང་མ་བྱེད་སྟངས་ཡན་ཆད་ཡིད་དབང་
 འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད།

མདོར་ན། རྒྱ་རྒྱུན་མར་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་གཅིག་གིས་འགོག་མ་ཐུབ་
 པར་དབུ་ཐང་གོང་ནས་ཞོག་པ་ཞིག་ལ་ཐོན། སྐབས་ཡིགས་པ་ཞིག་ལ་གནས་སློང་དུ་
 འགོ་རོགས་པོ་མོ་ན་ཚོང་སོང་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 དེད་གཉིས་རྒྱུར་ལོག་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱས། དགོན་པ་ནས་ཐོན་པའི་ཉིན་དང་པོར་
 འགས་སྟེའི་སྐྱ་མཐར་དུ་འགྲོར། འགས་སྐྱ་དང་སྐྱ་མཐར་མཇེལ་བ་ཐོག་མ་ཡིན། སྐྱ་
 མཐར་ཆགས་ཡུལ་ས་ཆ་སྦྱིད་པོ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་གང་ཅམ་ཡོང་ས་རེད། སྤར་མ་
 ཁང་གི་ནང་དུ་འགས་སྟེའི་འདྲ་སྐྱ་རྗེ་ག་པོ་ཞིག་མཇེལ་བྱུང། སྐབས་དེར་ཐང་མགོ་གོང་
 གི་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་འཇམ་དཔལ་སྐྱ་མཐར་གྱི་མཚནས་པ་བ་རེད། ཁོང་ལ་རེད་
 གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་དང་འགོ་ས་སོགས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་ཞུས། རྒྱ་

མཚན་ཐག་རིང་ལུལ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པས་དདུལ་ཉོག་ཅམ་རག་ན་བླ། འགྲུལ་
བཞུད་བྱ་ལུལ་སོགས་ཞུས་ཚར་རྗེས་ཁོང་གིས། འདི་ནས་པར་སོང་ཚར་ནས་ཚུར་
ཡོང་བྱུང་གི་མ་དེད་ཟེར་བཞིན་ལམ་འགོ་ནས་སྐོར་ལྟོ་བྱིན། དེད་གཉིས་གིས་དདུལ་དེ་
སྒྲངས་ནས་ལོ་གསུམ་རྗེས་སུ་ཡོང་བྱུང་སྲིད་ཅེས་ཞུས་ཀྱང་། ད་ལོར་པ་ལུལ་ནས་
ཡོང་སྟེ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཉག་ཉག་འགོ་བཞིན་གདམ།

རྣམས་དོན་ཉིན་གཉིས་པར་ཤག་རོང་པོ་དགོན་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་གི་
གཉིན་ཉི་ཨ་ག་ཚར་གི་གྲ་པའི་ནང་དུ་བསྟན། དགོན་པ་མཇལ་ཁ་ཞུས། དགོན་པ་ཡིད་
དབང་འགྲོད་པ་ཞིག་འདུག། ཉིན་གསུམ་པར་ཤག་ཚུ་ཁར་འགྱུར། དེར་བསྐྱེདས་རྗེས་
སུ་དེད་གཉིས་སྐོར་འགྲུར་གི་ཡོང་མདོག་བྱས་ཏེ། རོགས་པ་གཉིས་ལ་སྟོལ་གནས་སྐོར་དུ་
འགོ་གི་ཡིན་ཞེས་པའ། སྐྱེས་པ་དེས་སྟོན་མ་ནས་དེད་གཉིས་གི་དམིགས་ལུལ་ཤེས་
གི་ཡོད། ཉག་མོ་དེས་རྒྱད་ཚད་ཚོས་རྗེས་མ་འོངས་པར་ར་ཚོའི་དགོན་པ་དེ་ཡག་པོ་
ཞིག་ཡོང་ས་མ་དེད། གྲ་པ་ཐུན་པའམ་ཡོན་ཉན་ཡག་གས་ཚར་མ་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་གི་
འདུག་ཟེར་བཞིན་མིག་ཚུ་གཉོང་གི་འདུག། ཁོང་གཉིས་གིས་ཅི་ལའ་མིན་ལ་མ་བསྟུན་
པར་ཤག་ཚུ་ནས་ཤར་དེར་སོན།

༡༢ རོད་དང་བས་ལུལ་ས་མཚམས་བསྐྱུད་ནས་སོང་བའི་སྐོར།

ཉི་མ་གསུམ་གི་ནང་ཚུན་དུ་ཤག་ཚུ་ནས་ནག་ཚུ་དང་། ཉག་ཚུ་ནས་ལྟ་ས། ལྟ་

ས་ནས་གཞིས་ཀ་ཅེར་བསྐྱེབས། དེར་འཕྲོར་རྗེས་སུ་དདུལ་མང་པོ་མེད་པས། བཟ་
 འི་ས་ལྷུན་པོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གདན་དང་ཉལ་ཁྲི་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁང་སྟོང་ཞིག་ལ་
 གནས་སྐྱོར་བ་མང་པོ་བསྐྱད་འདུག། ཉེ་མ་གཅིག་ལ་སྐྱོར་གཅིག་མ་གཏོགས་ཁང་སྐྱ་
 སྐྱད་མི་དགོས་པས་དེར་ཞག་ཚུགས་བྱས། ས་ཡུལ་ཁྱེད་པོ་ནས་ཡིན་པའི་གྲ་གཞོན་
 གཉིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་ཕྱོགས་སྐྱོར་ལ་སྐད་ཆ་ཁ་ཤས་སྐྱེད་ཡང་མན་ཚུན་ལ་
 གོ་བཞུགས་པོ་མ་འཕྲོད། སྐབས་དེར་བ་དང་གསར་འགྱུར་བརྟན་འཕྲིན་སོགས་ཁྱབ་
 ཚེན་པོ་མེད་པས། བོད་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ནང་ཁྱེད་པོ་དུ་གོ་བཞུགས་འཕྲོད་ཁག་པོ་
 ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁྱེད་པོ་དང་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་བར་ལ་གོ་བཞུགས་དག་ཅིག་མི་
 འཕྲོད། གཞིས་ཅེར་བསྐྱེབས་ནས་དེད་གཉིས་ཤར་ལྟོ་རུབ་བྱང་ག་བར་འགྲོ་དགོས་
 མི་ཤེས་པའི་རྫོང་ས་ཐོམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཡིན་ཡང་། སྟོད་གངས་རི་འམ་ང་ཚོའི་ལུང་བར་
 གངས་རི་ཞེས་འབོད། དེ་སྟོན་མ་ནས་གོ་སྟོང་བས་གནས་དེ་རྒྱ་གར་ཉེ་འཁོར་ཞིག་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས། ཡུལ་མི་ལ་སྟོད་གངས་རིར་འགྲོ་བའི་ལམ་ག་དེ་དེད་ཅེས་
 གིས་ཤིང་ཁ་དེར་གཏད་ཅིང་སོང། ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་སྟོང་མོ་རྒྱག་འགོ་བཙུགས། དང་
 པོར་ངོ་ཚ་པོ་འདྲ་བྱང།

ཡིན་ཡང་། ཐབས་དེ་ལས་མེད་མོད། སྐབས་དེར་གཞིས་ཀ་ཅེའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་
 ཟ་ཁང་དང་མགོན་ཁང་མང་པོ་མེད། དེ་བརྒྱལ་ནས་གྲོང་གསེབ་བརྒྱད་དེ་འགྲོ་དགོས་
 པས། དདུལ་ཡོད་ནའང་གཏོང་ས་ཁག་པོ་དེད། རྗེས་སུ་གོམས་ནས་སྐྱོང་མོ་བ་ཡང་
 ཅེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཉིན་དེར་ཤག་རྫོང་པོ་དགོན་ནས་ཡིན་པའི་གྲ་ལ་འགའ་དང་། འབྲི་
 གུང་གཏེར་སྐྱོམ་ནས་ཡིན་པའི་ཨ་ཞེ་ཁ་ཤས་ལ་འགྲད། ཁོང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་དགོས་

ཟེད། དེ་ཚོ་མཉམ་ཏུ་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡན་མན་གྲོ་མ་བ་བརྒྱབ་ཅིང། གཞིས་ཚེ་ནས་ལྷོ་ཆེ་
 ཚིག་རི། དིང་རི། གཉམ་ནང་རྒྱུ་བ་སྤྲུག། ལ་སྤྲི་གངས་ར་བརྒྱད་དེ་ལ་སྤྲི་བདུད་ལྷུ་ལ་
 རྒྱུ་བ་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོང། གཞིས་ཚེ་ནས་ལ་སྤྲི་བར་ཏུ་མང་ཤོས་གྲོ་མ་བ་བརྒྱབ།

སྤྲི་ལོ་༡༧༩༠ ལང་ས་མཚན་ལ་འདམ་བཤུགས་མེད་པའི་རྒྱུ་བ་སྤྲུག་ཚོའི་སྤྲི་ཤེ་ཤེ་
 བ་ཚོགས་རྒྱུ་ལོང་བ་ཡིན་པའི་ཏུ། རྒྱ་གར་ལ་ཚ་ཤོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གིས་ལོང་བྱིང་
 རྒྱུ་ས་ཉེ་མེད་ས་གཉིས་འགྲོ་སྤོང་ཟེད། རྗེས་སུ་དེ་ཚོ་མཉམ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་བ་སྤྲུག་
 ཟེན་པ་མ་ཟེད། མིག་ཡང་གཤག་བཅོས་བཏང་ནས་ལམ་སོགས་མཚོང་རྒྱུ། ཚོགས་
 རྒྱུ་ལ་དེ་ཚོས་འབྲིང་སྤྲུག་མེད་ལ། ལོས་སྤྲི་ཤེ་ཤེ་རྒྱུ་བ་ནས་དེ་ཚོ་ལ་སུ་ཚོགས་
 ཚེན་པོའང་རྒྱུ་མེད། དེ་ཚོ་ལ་དགོས་པའི་སྤྲི་ཤེ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་བ་ལམ་སྤྲི་རྒྱུ་ས་ཡོད་ཅན་ཞིག་ཤེད།
 ཏུ་ས་དེར་སྤྲི་ཤེ་
 བ་མ་ཤེད། རྒྱུ་ལ་འབྲོང་ནང་ཏུ་ལོང་བའང་དགའ་བའ་སྤྲི་ཚེ་ཅོམ་མེད་ཀྱང་གོམ་བ་
 བརྒྱབ། ལྷང་པ་དེའི་རྒྱུད་ཏུ་དགུན་ཁ་ཤོད་རྒྱ་བཅུ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ལྷང་བ་ལ་ཚོད་
 ཅིག་མི་འདུག་སྟེ། གཞིས་གཞིས་ལྷང་བ་དང་ལུ་ལ་མིའི་ལྷོ་སྤྲུག་ལག་ཤོ་མེད། ལུ་ལ་
 མི་རྒྱུ་ས་ཤྲི་ས་དེ་ཚོ་མཚོང་ཏུ་ས་ཨ་རོགས་ཁམས་བ་བསྐྱེད་ས་ཤོང་ཟེར་བའི་ཏུ་ཞེད་
 ལྷང་ལྷང་མཁན་ཏུང་ཏུང་མ་ཤེད། དེ་བས་ཁམས་སྤྲོགས་ནས་ལོང་མཁན་གནས་སྤོར་
 བ་དང། ཚོད་པ་སོགས་ཁ་ཤེས་ཤྲི་ས་ལུ་ལ་མིའི་རྒྱ་ལོར་འགྲོག་བཅོམ་ལྷང་གི་ཡོད་
 བཅོ་མཚོང། རྒྱུ་བ་སྤྲུག་དེར་དེ་ཚོའི་ལྷང་པ་དང་བསྐྱར་བ། གཅོད་སྤྲོགས་སྤྲི་འཚོ་བ་སྤྲོ་
 བའི་ཚོར་སྤང་ཞིག་རྒྱུད། ཡིན་ཡང། ལྷང་པ་དེར་རྩམ་པ་འབེལ་པོ་འདུག་ལ་སྤོར་བ་
 སྤོར་རྒྱུང་ཤེད། ལུ་ལ་སྤོལ་གོམས་གཞིས་མི་འབྲ་བས་གཅོད་སྤྲོགས་སྤྲི་རྩམ་པའི་ནང་

དུ་མྱོ་བརྒྱུ་བ་དང་། ར་ཐང་ནང་དུ་མྱོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་རྒྱལ་གྱི་འདུག་པས་དང་སོར་མ་
གོ་མས་སྐབས་བཟའ་བཏུང་གྲེད་ཁག་ཅམ་བུང་། མྱོང་ཚོ་རྒྱང་རྒྱང་རེ་ཡིན་ཡང་དགོང་
སོར་མི་མང་རྣམས་འདུས་ནས་ཞབས་པོ་རྒྱལ་སྲོལ་མཆིས། ལུགས་སྲོལ་དེ་ཡག་སོ་
མཐོང་བ་མ་ཟད་དེ་ནས་བཟུང་ང་གཅོང་གཞུས་ལ་ལྷ་ཉམ་བུ་རྒྱ་ལ་དགའ་སོ་ཆགས་
སོང་། སྦྱིར་ལུང་བ་དེར་འཚོ་རྟེན་བྱ་ས་གཙོ་སོ་ཞིང་ཁ་དང་དིང་རིའི་རྒྱུད་དུ་ལུག་མང་
སོ་འདྲ་ཡོད། རོར་གཞག་དགོན་སོ་ཡིན་བ་དང་ལུག་ལ་དོ་སོ་བཀའ་ནས་ཚོར་རྒྱལ་ཏུ་
འགྲོ་བ་མཐོང་དུས་ཚོར་སྣང་བྱུང་མཚར་ཞིག་བུང་།

དེས་ཅི་མཚོན་ཞེ་ན། རོར་གཞག་དང་ལུག་ཏུ་གཡག་མང་སོ་མེད་བ་དཔོག་
ཐུབ། གང་སྣང་གཅོང་སྲོགས་ནས་ལ་སྦྱི་ཏུ་འགྲོད། དེར་ས་མཚམས་སྲུང་མཁན་
དམིགས་བསལ་དམག་མི་སོགས་གང་ཡང་མེད། ལ་སྦྱི་གངས་ལ་བརྒྱལ་ནས་མི་ལ་
རས་བའི་སྦྱབ་ལུག་སོགས་མངལ། དེར་དགོན་བ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་ང་ཚོའི་
དུལ་ཉོག་ཅམ་རེ་བལ་སྐོར་དུ་བརྒྱུད། དེར་ཉིན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་བལ་ཡུལ་སྲོགས་
སུ་ཐོན། ལ་སྦྱི་སྦྱབ་ལུག་གི་ཉེ་འཁོར་ལུང་བ་སྦྱིད་སོ་ཡོད། ལྷོད་ན་རྩ་རི་དང་གངས་རི།
བར་ན་རྩ་ཤལ་དང་སྤང་ཤལ། སྤང་ན་རོང་རྩོང་ཤིང་ནགས་སྦྱག་སོ་མཆིས། མཚམས་
པ་བ་བྱས་ནས་སྦྱོད་མཁན་ཡིན་ན་དངོས་གནས་དེར་སྦྱབ་གནས་ཚད་ལྡན་ཞིག་
འདུག། འཚོ་བའི་ཐད་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད། དེ་ནས་པར་གཉའ་ལམ་དུ་སོང་ན་ཉིན་
གཉིས་འགོར་འགྲོ། མར་ཚོས་ར་དགོན་པར་སོང་ན་ཉི་མ་གཉིས་གོམ་བ་རྒྱག་དགོས།
དེང་སང་ཡང་རྒྱང་ས་འཁོར་ལམ་མེད། ཟས་གོས་རྒྱབ་ལ་ཁྲུང་ནས་བརྒྱུད་དགོས་པས་
དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད། ས་ཚདེར་ཞིང་ཁ་སོགས་འདེབས་ལས་བྱ་ས་མེད། དེ་ནས་ཉིན་

གསུམ་གོམ་པ་བརྒྱབ་མཐར་ཚེས་རྒྱལ་སོ་རྒླེ་ཞེས་པའི་ནགས་ཤོད་སྟོད་ཀྱི་མཚམས་
པ་བ་ཞེས་ལ་ཐུག། ཁོ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་དེ་ནས་འགྲོ་མ་ཐུབ་པར་ལམ་ཡིག་
རྒྱལ་ཞོར་དེར་རྒྱ་མཚམས་སུ་བསྟན་འདུག།

ལོ་མང་རིང་དག་བཅད་བྱས་པ་ཡིན་ཟེད། རྒྱབས་དེར་དག་བཅད་དེད། ང་ཚོའི་
ནང་ནས་མཚམས་པའི་སྤྱན་མཆེད་ཚུལ་གྲིམས་ཞེས་པ་གཅིག་དང་། འག་རོང་པོ་
དགོན་གྱི་གྲ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད། ཁོང་གཉིས་གཙོ་བོ་བྱས་འག་
རོང་གྲ་རྒྱལ་ས་ཚེས་སེར་དང་པམ་ཚུན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འགྲི་གྲུང་ཨ་ལེ་གསུམ་གྱིས་
ཀྱང་ཁོ་ལ་གྲུས་ཞབས་ཆེན་པོ་བྱེད། གཙོ་བོ་ཚོས་སྤྲུགས་བཀའ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་
པས་དེད་བྲན། མདོར་ན། ཚོས་རྒྱལ་སོ་རྒླེ་དང་ཚོ་སྤྲུག་ནས་ལམ་ཡིག་རྒྱུག་པོར་མེད་
པར་མཉམ་དུ་ཡོང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཁོས་གང་བཤད་མ་གཏོགས། རྗེ་འཕམ་པ་དང་དང་ཚོ་
སུས་འགྲོ་འདུག་གི་དུས་ཚོད་དང་ལམ་འགག་སོགས་བཤད་ན་ཅིས་མེད་དམ་ལུས་
མེད་དུ་རྒྱུད། ང་ཞི་ཁོས་ཐག་བཅད་པ་ལ་འདོད་པ་གང་གི་མེད་ལ་བསམ་ཚུལ་ཡང་
མང་པོ་འདོན་གྱི་ཡོད། རྒྱབ་སློབ་མང་ཉུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཆ་ལུས་མེད་དུ་རྒྱུད།
དག་དབང་ཚོས་གསུམ་པེད་གཉིས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་ཚོས་རྒྱལ་སོ་རྒླེ་ཞེས་པ། ལོ་མང་གྲག་
ཁུང་དུ་བསྟན་པའི་མཚམས་པ་བ་ཞེས་གི་མིང་ཚོས་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱས་མངའ་གང་
ཡང་མེད། མ་གཞི་ནས་རྒྱབས་དེར་རྣམ་དགོན་གྲུ་གསར་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལྷ་སྤུབ་འདི་འདྲ་
ཞེས་པེད། སློབ་སློབ་མང་པོ་བྱེད་མྱོང་བ་དང་སློབ་སློབ་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་མཁན་ཞེས་ཡིན་ན་དང་པ་དག་སྤྱང་སློབ་གི་པེད། དེ་གཞན་སློབ་སློབ་བྱེད་མྱོང་
མེད་པའི་རྒྱ་མ་དང་སྤུལ་སྤྱུ། མཚམས་པ་བ་དང་སྤྲུགས་པ། ལོ་པ་སོགས་སུ་ཡིན་ཅུང་

ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྲོལ་མེད། དེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལགས། བྱ་བུ་ལ་
བའམ་མཚམས་པ་བ་ཁོང་རག་བཅད་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཅུམ་རྒྱུད་དང་ཚུ་རྒྱུད་གིས་འཚོ་
བ་འགྲིག་པར་རྫོམ་གྱི་འདུག། བོད་རྒྱ་བཟུ་བ་ཡིན་ཡང་དེག་ནག་ཐོག་ཏུ་ཡི་གེ་འབྲི་
ཚོག་པའི་རས་གཟན་ཞིག་མ་གཏོགས་གྲོན་མེད།

གཞན་ལ་སྐད་ཆ་ལབ་དགོས་ན་རས་གཟན་དེའི་ཐོག་ཏུ་མཇུ་གྱའི་སེན་མོས་
ཡི་གེ་བྲིས་ནས་གོ་བར་འཕྲོད་ཐབས་བྱེད་གྱི་འདུག། རས་གཟན་གྱི་བཟོ་དུའི་བས་སྟོད་
སྟོད་གཉིས་མཉམ་དུ་འབྱར་བའི་གཟན་ཤམ་འདྲ་བོ་རེད། ཁོང་རང་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་མང་ཤོས་སོ་སོའི་རྟགས་དང་མཚན་མའམ་མི་
ལམ་འཆར་སྐྱར་སོགས་ལ་གཞིགས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཚོས་གྲགས་དེད་
གཉིས་བྱེད་སྟངས་དེ་ལ་འདོད་པ་དེ་ཅུམ་མེད་ཀྱང་། ཟུར་དུ་འཕྲོན་དགོས་ན་རང་
ཚུགས་མ་ཟུབ་ནས་མཉམ་དུ་ཉིན་གསུམ་སོང་རྗེས་བལ་མི་ཞིག་ལ་མུག། ཁོས་ལམ་
སྟེ་འཁྲིད་དགོས་ཟེད། ཉིན་དེར་དེད་ཚོས་པར་བཤད་ཚུར་བཤད་མང་པོ་བྱས། གཙོ་
པོ་ཚོས་གྲགས་དེད་གཉིས་བལ་མི་དེ་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་རྒྱལ་སེལ་གྱི་འདི་
ལྟར་བཤད། དེ་ལ་དོགས་པ་གཏན་ནས་བྱ་མི་དགོས་པ་མ་ཟད་དེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཞེས་ཐག་གཅོད་བྱེད། སྐབས་དེར་བལ་མི་སྟེ་ཤེད་པས་ཁྲོད་ཚོས་ང་ལ་ཡིད་
ཆེས་མེད་ན། ངའི་ངོ་སྟོོད་ལག་འཁྱེར་གཏའ་མ་འདྲོག་ཚོག་ཟེར་ཞེས་ལག་ཁྲེར་དེ་འདི་
ལག་པར་སྟུང། ངོ་སྟོོད་ལག་ཁྲེར་གྱི་པར་ནང་དུ་ཁོས་དམག་ཆས་གྲོན་འདུག། འདི་
ཅིའི་སྱིར་ཡིན་ཞེས་འདི་སྐབས། ཁོས་ང་དམག་ཟུར་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ཡང་དེད་གཉིས་
གྱིས་འདི་ལག་པོ་མི་འདུག་སྟུལ་མ་རེད། དམག་མི་རེད། ང་ཚོ་བལ་པོའི་དམག་གི་

ལག་པར་ཐེབས་ཚར་འདུག། མི་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱེད་ཅེས་མང་པོ་ལམ་གྱང་ཚོས་
སེང་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མ་མཉམ་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་འཁྲིད་སྒྲུ་སྒྲུད་ཅིང་མཚན་དེར་
ཐོན་འཆར་བཅོས། མཐར་དེད་གཉིས་ཁུ་ཐུག་ནས་བྱུར་དུ་ཕྱོས་བྱས་པ། རོ་དགོང་
མཚན་མོར་བལ་དམག་གིས་འཇུ་བཟུང་བྱེད་དེས་པས་སྐབས་དེར་བྱོས་ཐུབ་པ་བྱ་
དགོས་ཞེས་བྱུར་ཐག་བཅད།

༡༩ ལྷེ་ཤན་བ་མེད་པར་བལ་ཕྱུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།

གོང་གི་ཚོད་དཔག་ལྟར་མཚན་མོ་དེར་ཤིང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྣ་རེ་རིང་པོ་ཐོ་ཐོགས་
པའི་མི་མང་པོས་རྒྱབ་ནས་དེད་བྱུང། ཚུ་ཚོད་བཅུ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་མཐུན་ནས་
བལ་དམག་གིས་ང་ཚོ་བཀག་འདུག། ཚོ་བཟུང་ཐེན་ཏོ་ཞེས་མཐུན་ནས་སྐྱོད་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་སྐྱད་བརྒྱབ་བྱུང། མཚམས་དེར་ཚང་མ་རི་ལ་ལམ་གང་ཐོབ་ཀྱིས་བྱོས།
དང་པོར་མང་པོས་བྱོས་ནས་ཐར་ཡོད་ཀྱང་རོགས་པ་རྣམས་འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་
པས་རིམ་བཞིན་དམག་སྐར་དུ་ལོག། འཕྲི་གུང་གཉེར་སྐྱོམ་ནས་ཡིན་པའི་ཨ་ཞེ་བསོད་
ནམས་དང་། དག་དབང་ཚོས་བྲགས་དེད་གསུམ་བྱོས་ལམ་མཉམ་དུ་ཁེལ། ཨ་ཞེ་
བསོད་ནམས་ནི་འཕྲི་གུང་མཐེལ་གྱི་ལོན་ཡིན། གཟུགས་པོ་རིང་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱད་
གུང་ཐུན་པ། སྐྱ་བ་ཉུང་ཞིང་རོ་ཚ་སྐྱེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད། གང་ལྟར་མཚན་མོའི་ཚུ་ཚོད་
བཅུ་པའི་གཡས་གཡོན་ནས་གསུམ་པ་ཡན་མན་བར་དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་
ནགས་དཀྱིལ་དུ་ང་ཚོ་བཅུལ། མཚམས་དེར་རོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱད་བརྒྱབ་ཅིང་

འདི་ལྟར་ཟེར། ཁྱོད་ཚོ་གསུམ་ཤི་མེད་ན་མར་ལོག་ཤོག། དེ་གཞན་ཚང་མ་འདིར་ཡོད་
ཅེས་ཟེར། མདོར་ན། མཚན་མོ་དེར་ནགས་གསེབ་ཀྱི་ལ་དམག་མིས་བཅའ་ཡོད་
ཀྱང། དམག་གིས་རྩོམ་རག་བ་མ་ཟད་རྩོམ་རང་འབྲུག་གིས་དམག་ནང་དུ་ལོག་
མེད། སྐབས་དེར་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་དང་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ལ་
འདི་ལྟར་བཤད། ཁྱོད་དམག་སྐར་དུ་ཕྱིན་ན་ཡག་ཤོས་རེད། གང་གིས་ཤི་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
རོགས་པ་གཉིས་ཀ་དེར་ཡོད། བལ་ཡུལ་དམག་གིས་ཁྱོད་ཚོ་གསོད་མི་ཡོང། བར་
བོད་དུ་ལོག་གཏང་མིན། དེ་ཕྱོག་བཟུང་ཟིན་ནམས་བོད་དུ་བཏང་ཡོད་སྐད་འདུག། དེ་
གཉིས་ཁྱོད་དང་མི་འདྲ། དང་པོ་དགོན་པ་ནས་ཡོང་དུས་ང་རང་གཉིས་ལས་རོགས་པ་
གཞན་མེད།

དེ་རིང་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཚས་སྟོན་སྟེན་དན་བྱུང་ན་བྱུང་དུ་རི་ལ་བོས་འཆར་
བཏིང་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་ལབ། འོན་ཀྱང། ཨ་ཞེས་ང་དམག་སྐར་ལ་གཏན་ནས་མི་འགོ།
བལ་དམག་གིས་གསོད་དེས་རེད། དེ་རིང་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་
ཐབས་བྱེད་པ་འདི་ནི། རྒྱ་གར་དུ་བརྐྱོད་པའི་འབྲུག་པའི་འཇུག་ཐེངས་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་
ཕྱོག་ས་མཚན་དམག་གིས་བཟུང་སྟེ་བོད་དུ་ཚར་གཉིས་བཏང་སོང། ལུགས་རྗེས་
གཟིགས། ང་ཁྱོད་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོང་འཇུག་རོགས། ཚེ་འདིར་ གྲུ་ལ་བ་རིན་པོ་
ཚེ་ཞལ་མངལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་ན། ཤི་ན་འགྲོད་པ་མེད་ཅེས་དུ་བཞིན་
རེ་སྐུལ་བྱས་པས། དེད་གཉིས་ཀྱིས་ལོག་གཏོང་མ་ཤེས། ཉམ་ལང་ལ་ཉེ་བ་བར་དུ་
དེར་བསྐད་ཅིང། དེ་ནས་ལུང་པ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁ་གཏང་ནས་ཕྱིན། རྒྱ་མཚན་འགྲམ་
གྱི་ལམ་ཚེན་བཅའ་ཅིང། དེ་བརྒྱད་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་འགོ་ཐབས་བྱ་དགོས་བསམ་

མོད། དམག་སྐར་དེ་ལས་ཐར་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་འཁྲིད་མཁན་བརྩེན་ཟེན་གས་འགྲོ་བའི་
ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། བལ་པོའི་སྐྱད་མི་ཤེས་པས་ཡུལ་མི་ལ་གོ་བརྟེན་མི་འཛོད་པ། ཁ་
ལ་ཟ་བའི་ཟས་འབྲུ་རྟོག་གཅིག་མེད་པས་འགྲོ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པ་མ་ཟེང་། ལུང་པ་དེར་
ཚ་རྒྱས་མེད་པས་ཐ་ན་ཚོང་ཁང་ཡང་མ་རག་ནས་ཉིན་གཅིག་གྱིན། གང་སྟེང་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་བཟླས་ན་ལོང་བ་ཐང་ལ་སྐྱག་ས་སྟོན་སྟེང་། ལམ་བར་དུ་འགྲོག་ས་ལུག་
འཚོ་མཁན་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལ་སྟུག་ནས། དེ་ལ་སྟོ་བསྐྱངས་རྗེས་སྤང་འཇག་གི་
ཅམ་པ་ཉོག་ཅམ་དེ་གྱིན། དེ་ལ་མངར་སྤྱུང་གྱི་གོ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཚུད་མཉམ་
དུ་བསྐྱེས་ནས་ཐོས།

མཚམས་དེར་བད་ཚེས་དང་ལ་སྟུག་བཏབ་པའི་ཞིང་ཁ་དེ་བྱང་དང་སྟུག་དུས།
དེ་བཞོག་སྟེ་ཚོས་པས་འགྲོ་བའི་རྣམས་པ་བསྐྱེད་སྟུག་གནའ་དཔེ་ལ་རོ་སྟུག་པའི་སྐྱང་ལ་
ཁྲིས་སྟུག་ཅེས་པ་སྟེང་འགྲོ་ལམ་མེད་པའི་རི་བྲག་བརྒྱད་ནས་བརྒྱུགས་བྲགས་པས།
ཚོས་བྲགས་དེད་གཉིས་གྱིས་སྟུག་ནས་རྒྱ་སྟོར་༡༥ དེ་སྟེང་པའི་དབྱུག་སྟུག་ཐེབས་
ཚག་དེ་རལ་ནས་ཁྲོན་རྒྱ་མེད་པར་ཚགས། དེ་སྟེང་པས་བསྐྱེད་སྟུག་ཤིང་མོང་པས་རི་
ལུང་འགའ་ཤས་བཞུག་སྟེང་ཀྱང་ཐབས་ཟད་པའི་ལས་ཀས་སྟུགས་ག་ལ་ཚོད། གང་
མཚམས་ཤིང་ལ་སྤྱུང་པ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷམ་མེད་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཚོས་བྲགས་གྱི་
ལྷམ་གཡུགས་ནས་རྟེན་རྗེན་མར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་། ལུང་པ་དེའི་ཡུལ་མི་རྣམས་གྱི་
ཚས་གོས་དང་གོམས་གཤིས་སོགས་བོད་པ་རང་དེད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ནང་དུ་བོད་
པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། བལ་པོ་བ་ཡིན་གཏན་ནས་མི་བསམ་ཞིང་སྐྱད་དང་
རིག་གཞུང་ཚང་མ་བོད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལས་མ་འདས། དེར་འཚོ་བ་ཉ་ཅང་སྟོ། མ་

གཞི་ནས་ཐོན་ཁུངས་ཡག་པོ་མེད་ཁར་མི་འབོར་མང་བ་ལ་ཚད་མེད། ཉོག་ཅམ་འཚོ་གནས་བྱ་སྐབ་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ན་ལུང་པའི་མགོ་མཐའ་མེད་པར་གྲོང་པས་གང་ཡོད། ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཤིང་ནགས་མ་གཏོགས་མི་འཚོ་གནས་བྱེད་མི་སྲུབ། ལམ་དེ་བརྒྱད་ཅིང་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་མཁའ་བོད་པ་མང་པོ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པས་ངན་གོམས་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མིས་དེ་བརྒྱད་ནས་འགོ་སྐབས་དམག་དང་ཡུལ་མི་སྲུས་མཐོང་ན་སྤྱིང་རྗེ་སྲུ་ཅམ་མེད་པར་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ཨ་ནེ་བསོད་ནམས་ནི་ཉིན་མཚན་དབྱེ་བ་མེད་པར་མིག་ཚུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། མཚམས་རེ་ཨ་མ་དྲན་གི་ཟེར་བཞིན་དུ། སྐབས་འགར་འོགས་པ་གཉིས་ཤི་ཚར་ཡོད་འགོ་ལབ་བཞིན་དུ། མཚམས་མཚམས་སུ་སྲ་སྲི་མ་གཏོགས་བལ་བོས་ང་ཚོ་གསོད་དེས་རེད་ཅེས་སྐྱབ་སྐྱད་རྒྱག་ཅིང་དུ་བཞིན་གདལ།

ཚོད་དཔག་བྱས་ན་མོ་རང་སྲ་སྲི་ཅམ་མ་གཏོགས་ལུང་ཁུག་དེར་སྲུག་ཤི་དང་། ཡང་ན་དམག་དང་ཡུལ་མིའི་མཚོན་འོག་གས། རླུང་དེག་འོག་ཏུ་འཆི་བར་ཐག་ཚོད་བསྐྱད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་། དེད་གཉིས་ཨ་ནེ་ལྟར་དུས་མེད་ཀྱང་ལུས་ལ་ཁྲོན་པའི་གོས་དང་། གོས་གསེབ་ཏུ་འབྱར་བའི་དདུལ་དམར་ཉོག་ཅམ་མ་གཏོགས། ཅ་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་བལ་དམག་ལ་ཞོར་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད། ལྷབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཨ་ནེ་མོ་རང་ལ་བདག་པའི་སྒྲོར་མོ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཨ་ནེས་བཤད་དོན། འདིའི་སྒྲོན་དུ་ཐེངས་མང་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་ཐབས་བྱས་པས་སྒྲོར་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་རྫོགས་སོང་ཟེད། འོན་ཀྱང་། མོའི་ལུས་ཐོག་ཏུ་འག་འོང་གྲུ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་གིས་བཅོལ་བའི་རྒྱ་སྒྲོར་༥༠༠ ཡོད། མོས་རེད་གཉིས་ལ་འདི་ལྟར་བཤད། འདི་ལུས་ཐོག་

ཏུ་དངུལ་འདི་མ་གཏོགས་སྒོར་གཅིག་ཀྱང་མེད། འདི་ནི་བཙུག་དངུལ་ཡིན། སྐད་མ་
 འོངས་པར་དོ་བདག་ཐུག་མིན་སྲུང་གི་ཡང་མི་སྲུབ། དེ་བས་དཀའ་སྲུག་འདི་ལས་
 ཐར་སྐད་མེད་སྲུང་ན་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ལྟོས་ཟེད། བཙུག་དངུལ་དེ་
 འཚོས་མེད་སྲོད་མ་བཏང་། རྗེས་སུ་སྐབས་ལེགས་ནས་སྟོད་དྲིང་རིང་དག་དབང་སྒོ་
 བཟང་ལ་སྲུག་སྟེ་ཆད་ལུས་མེད་པར་ཅིས་སྲོད་བྱས། དེ་དུས་ཁོ་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་
 བོ་བུང་ཞིང་འཚོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད། གཞན་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གི་དངུལ་
 ཡོངས་རྫོགས་བལ་དམག་ལ་ཤོར་བ་ལྟར་འཚོས་ཤོར་སོང་ཞེས་བཤད་ན་ལབ་སྐྱེད་
 གང་ཡང་ལྟག་མེད། ལྐབས་དོན་ལམ་རོགས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཉིན་གཉིས་པའི་
 དགོངས་མོད། དེད་གསུམ་གས་ཁྲིམ་ཆང་ཞིག་ལ་བས་སྦྱིན་རོགས་ཞེས་ཅེ་སྐྱུལ་ལུས་
 ཀྱང་མཐར་ཆུ་ལས་མ་ཐོབ། འོན་ཀྱང་། མི་ཆང་དེའི་བྱ་ལ་རས་ལྷམ་རྙིང་བ་ཞིག་འདུག་
 པས། དེ་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བལ་སྒོར་༥༠༠ སྲུང་ཅིང་ཉོས། ལྷམ་དེ་རྙིང་བ་ཡིན་ཡང་
 ཀྱང་རྗེན་མ་དང་བསྐྱར་ན་སྲུང་དག་ཅེད། དེ་ནས་ཡང་ཅམ་སོང་རྗེས་ཚོང་ཁང་རྒྱང་
 རྒྱང་ཞིག་ལས་བས་རིགས་ཉོ་བ་ཅི་ཉོ་སྲུབ། གཙོ་བོ་འབྲས་རྫོང་མ་དང་། སྤི་སི་ཀོ་ལི།
 (besicuits)མོར་སྲུག་སོགས་ཅེད།

ཡང་ལུང་བ་དེར་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཡིན་ཟེར་མཁའ་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་
 ལ་སྲུག། ཁོང་ཚོ་ལ་དགོས་རྒྱ་དངུལ་ཡིན་པས་དེད་གསུམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་
 བསྐྱོགས། འཚོའི་དངུལ་རྣམས་དུམ་བུ་མང་པོ་བགོས་ཤིང་གོས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་བཅུག་
 བས་ཁབ་ཀྱིས་འཚོམ་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གོས་སྐབ་གསེབ་ནས་རྒྱ་
 སྒོར་༥༠ ཐོན་ནས། དེ་འབྲེག་བཙུག་བྱས། ལྐབས་དེར་འཚོས་བལ་དམག་འདི་ལྟར་

ལ་བ། ‘སྐྱ་མཁའི་བ་ར་ཚོའི་ཡོད་ཡོད་མེད་མེད་དད་ཅུལ་དེ་ཡིན། ར་ཚོའི་སྲོག་དེར་གནས་ཡོད་མདོག་” བྱས་ཀྱང་བལ་སྒོར་༥༠ སྤྱད་ཅིང་རྒྱ་སྒོར་འདི་ནས་ཁྲིར་མི་ཚོག་ཟེར་བཞིན་བཏང། སྒོར་དེ་ནས་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ་མི་གཅིག་གིས་རྗེས་འདེད་བཏང་བུང། ཁོ་མི་སེར་དགུས་མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དད་ཅུལ་གྱི་ཚེད་དུ་ཅི་བྱ་དགོས་ཀྱང་བྱེད་དེས་འདྲ་བོ་ཞིག་མཐོང། དེ་ནས་ཡར་མགྲོགས་པོར་བྲོས་ནས་ཁོས་མི་མཐོང་སར་འབྱོར་མ་ཐག་ནགས་གསེབ་ཅིག་ཏུ་ཡིབས་ཏེ། ས་མ་རུབ་བར་དུ་དེར་བསྐད་ཅིང། ས་སྲོད་མི་ཉལ་ཁྲི་ཉལ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ནས་ག་ལེར་ཤིང་ནགས་ཁ་བ་ཏོག་ཅམ་ཡོད་པའི་རི་ཚེ་ཞིག་ལ་ཁ་གཏད་ཅིང་བྱིན།

མཚམས་དེ་ལམ་མ་རག་ནས་ཤིང་ནགས་དགྲིལ་དུ་རྒྱ་ཚོད་མང་པོར་ལུས། སྐབས་འགར་བྲག་གཡང་སོགས་གྱིས་འགྲོ་ལམ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱ་ཚོད་མང་པོར་ཡང་ལོག་བསྐྱར་ལོག་བྱ་དགོས་བུང། གང་ལྟར་ཉིན་མོར་ལམ་དུ་སོང་ན་ལུལ་མི་དང་བལ་དམག་སོགས་གྱིས་མཐོང་བར་དོགས་ནས། མི་མེད་ལུང་སྟོང་དང་རི་བསྐོར་ནས་འགྲོ་ཐབས་ལ་འབད། མང་ཆེ་བ་ཉིན་མོར་ཉལ་ནས་མཚན་བསྐོད་བྱས། ཉིན་གསུམ་པའི་དགོང་མོར་གྲོང་གསེབ་རྒྱང་རྒྱང་གཅིག་ལ་འབྱོར། དང་པོར་ཚོ་དེར་སྐེབས་སྐབས་གྲོང་མི་རྣམས་ཚོགས་འདུ་འཚོག་ཡོད་ཀྱང། གྲོང་རྒྱར་དེ་ནས་ར་ཚོ་འགྲོ་བ་མཐོང་སྐབས་སྤྱང་ལུས་ལུ་གུ་རིག་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ལ་ཡོད། ལུལ་དེའི་མི་རྣམས་གོས་དང་གཞོང་བ། སྤྱད་སོགས་ཐོད་པ་འདྲ་བོ་རེད། ཐོད་སྤྱད་སོག་ནས་ཁྲོད་ཚོ་དེར་སྟོད། ར་ཚོས་བལ་ལུལ་ལ་བསྐྱལ་དགོས་ཟེར་བཞིན་མི་རེའི་ལག་ཏུ་གྱི་དང་སྟེ། རོ་སོགས་ཁྲིར་ནས་བརྒྱུགས་བུང། རེད་ཅིག་གིས་བྱིར་མིག་ཅམ་མ་འབངས་བར་རྐང་ལམ་དེ་

བརྒྱད་ནས་བར་སུ་མ་གྲོགས་ཀྱིས་བརྒྱགས། ལྷ་བས་དེར་ང་ཚོ་ན་གཞོན་ནད་མེད་
ལུས་ལྷུང་བདེ་ཐང་ཡིན། ལོ་དེར་དེད་གསུམ་ག་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པས། ལོ་ཚོད་ཀྱི་
རྒྱས་པ་དང་དངངས་སྐྱབ་གི་སྟོབས་ལུགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལམ་དེ་ནས་བྱ་འདུའ་
བ་བཞིན་དུ་སྐར་མ་ ༡༠ ཡན་མན་ཞིག་རྒྱག་གཤམ་སྟོད་ནས་ལོས་པས། ལུལ་མི་མང་
ཤོས་ང་ཚོ་འཕྲི་མིག་གི་མཚོང་སར་བསྐྱབས་མ་ཐུབ། ཁོང་ཚོ་འཕྲི་ནད་ནས་མི་གཅིག་ང་ཚོ་
ལས་མ་གྲོགས་པས་ཉེ་བོར་བཅར་བྱུང། དེ་ལ་མགོ་སྐོར་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་གཏོང་ཐབས་
བྱས། ཐབས་འདི་ལྟར། ལམ་སྐག་དུ་མཚོན་ཆ་ཡོད་ལུས་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཡོད་སར་ལྷག་
ལོག་གོམ་བ་ལྷ་བྱག་ཅིག་མ་གྲོགས་པོར་བརྒྱབ་པས། ཁོས་ཕྱིར་བལྟས་ཅམ་མ་བྱས་
པར་ལོས་ཕྱིན།

གོ་སྐྱབས་དེ་དང་བརྒྱན་ནས་ལམ་ཐོག་བརྒྱད་སྐར་མ་བརྒྱ་ཅམ་ལོས་རྗེས་སུ་
གྲོང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མཚོང་སར་འབྱོར། དེ་ནས་འགོ་མ་ཕོད་བར་ནགས་གསེབ་དུ་
ལོས་ཕྱིན་ཏེ། ཤིང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཡལ་གཤམ་ཐོག་དུ་ཡིབས་ནས་བསྐྱད། ཤིང་སྟོང་
དེ་ནས་ང་ཚོ་ལྷུངས་ན་བྲག་གཡང་ཞིག་ནས་འཇམ་འགོ། མཚམས་དེར་ལུལ་མི་མང་
ཤོས་དེར་བསྐྱབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ས་ཡང་དུབ། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་
གསུམ་རིང་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཅའ། ང་ཚོ་དེའི་གཡས་གཡོན་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་
དོགས་གྲངས་ཆ་གཏན་ཁེལ་མ་ཐུབ་པས། ཁ་ལྷག་ཡོད་ས་ཚང་མར་རྟོག་ལུགས་བ་
དང་ཐབ་རྟོག་བསྐྱེལ། ཐབ་མེ་མདའ་ཡང་འཕེན་གི་འདུག། ལྷ་བས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ང་
ཚོ་ཤིང་སྟོང་སྐར་དུ་འཇོགས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་མཚན་དེར་སྟོག་ཉེན་
ལའང་ཉན་ཉན་འཕྲད་ས་རེད། མཐར་ལུལ་མི་རྣམས་གྲོང་པའི་སྟོགས་སུ་ག་ལེར་ཐོན་

སོང་བས་རྩོམ་ལྟོད་ལྟོད་འདྲ་བུར། འོན་ཀྱང། འགྲོ་བའི་མི་ལ་སྤོང་བའི་གནས་མེད་
ཅེས་བ་ལྟར་དེ་ནས་ཐོབ། ཉིན་བཞི་བར་རྩོམ་དམིགས་ལུས་ལྟར་འགྲུལ་ནས་བལ་
ལུས་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ཆེན་དེ་ཐོབ། མཚན་མོ་གཅིག་རིང་ལ་ལས་ཆེན་དེ་བརྒྱུད་ནས་
སོང། ས་སྤྱང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་མོར་དེ་ལས་དོ་པོ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་
པོ་གཞོན་མོ་གཞོན་གསུམ་ཐར་སྤྲོ་པོ་འདྲ་རེད།

འོན་ཀྱང། ལྷན་སྐྱེས་མ་ལེགས་པ་གཅིག་ལ་ནམ་ལང་ཁར་ཕྱོད་ཁྱེད་ཞེག་ལ་
བསྐྱེད་སྐྱེད། ཉ་ཉོ་སྤྱོད་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྐར་རྒྱུ་སི་ཡིན་གསལ་པོ་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་
གཉིས་གང་དུང་ཡིན་ཆོད་མཐོང། དེའི་ཕྱོད་རྒྱུ་བྱི་ཚུ་བརྒྱུད་ནས་སྤྱིན་ཉེ་ཕྱོད་མཐོང་
ཟམ་རིང་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་དགོས་བསམ་ཡང་། ནམ་ལང་ལ་ཉེ་བས་དམག་མི་རྣམས་
ཡངས་ཚར་བ་དང་། ལུས་མིས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཉེན་ཁ་ལ་བརྟེན་ཟམ་བ་བཀལ་མ་ཤོད།
ཡང་ལོག་ནའང་ཉེན་ཁ་མེད་སར་འཕྱོད་ཁག་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཐབས་ཟད་ནས་ཕྱོད་
འདབ་བྱི་རྒྱ་གསེབ་བཟུང་དོ་རྒྱུར་རྒྱུར་ཞེག་གི་འོག་ཏུ་ཡིད་བསྐྱེད། མཚན་གང་གོ་མ་བ་
བརྒྱབ་ནས་ཡོང་བས་རལ་དུ་བྱིས་དེར་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་གཉིད་དུ་ལུད། ཚུ་ཆོད་
གཉིས་གསུམ་རྗེས་སུ་མི་སྐྱེད་བྱིས་གཉིད་དཔོགས་པོར། གཉིད་སང་ནས་ལྟ་སྐྱེད་སྐྱེད་
མི་ཆོགས་བྱིས་བསྐྱོར་འདུག། སྐྱེད་མི་ཤེས་ཀྱང་རྩོམ་སྐྱོར་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་
པའི་སྤྱང་བ་ཞེག་སྤྱིན། དེ་མ་ཟད་གཡས་གཡོན་ཚར་མ་སྐྱེད་པ་དང་གཅིན་པ་རེད།
མདོར་ན། ཕྱོད་མཐར་སྐྱེག་གཅིན་གཉོང་སར་ཉལ་ཡོད་ཆོད་གངལ། ལུང་བ་དེར་
གསང་སྤོང་དང་ཁར་བ་མེད་མཁན་སྤོང་པོ་མང་པོ་ཡོད་དེས། དེ་རྣམས་སྐྱེག་གཅིན་
གཉོང་དུ་རྒྱ་འགྲུལ་དེར་ཡོང་སྐབས། དང་པོར་མི་གཅིག་གིས་རྩོམ་མཐོང་ཡོད་ས་རེད།

སྤྱིར་བཏང་ནས། ང་ཚོ་ཉལ་ས་མེས་མཚོང་མི་སྲུབ་པའི་བཅའ་ས་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འབྲེ་
 འཕོད་པ་དང་ཨ་སྤྲད་པ་དུས་མཉམ་ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱུག་གཅིན་ནི་གཞན་གྱིས་མི་མཚོང་
 སར་འདོར་དགོས་པས་དང་པོ་མི་གཅིག་གིས་མཚོང་བ་འདྲ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་
 གཉིས་པོས། གཉིས་གྱིས་བཅུ་པོས་ནས་མི་ཚོགས་ཆགས་ཡོད། བན་ཚུན་སྐད་བད་
 མི་འཕྲོད་ཀྱང་ལུས་དག་གི་རྣམ་འགྲུར་ལ་བརྟེན་ག་བར་འགོ་གི་ཡིན། ཅི་ཡི་ཆེད་དུའོ་
 ཞེས་པའི་དེ་བ་རྣམས་ང་ཚོས་ཤེས་སྲུབ། འགོ་དགོས་ན་ལམ་མི་ཤེས་ལ་སྡོད་དགོས་
 བ་སྤྱུག་ཚང་རེད། དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དེར་བཟུང་རྒྱ་བདམས། གང་གིས་ཤེས་
 དམག་མི་དང་ཉེན་རྙོག་པས་མ་མཚོང་ནས་ས་རུབ་སྲུབ་ན་འགོ་དགོས་དྲན། ཉིན་གུང་
 ཡར་མར་ཞིག་ལ་མོ་གདོང་འབྱར་བའི་པོ་གསར་དཀར་པོ་གོས་སྒྲོག་གཅང་མ་གྲོན་
 མཁན་ཞིག་བསྐྱེབས། བོད་སྐད་གཅང་མ་བཤའ་བས། ཨ་ནེས་བོད་སྐད་སྐོས་པ་དང་
 དུ་ཤར་བརྒྱབ་ཅིང་ང་ཚོ་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སར་འགོ་ཐབས་གྱི་རོགས་ཤིག་གནང་
 རོགས་ལག། ཁོས་ང་བོད་པའི་སྒྲོབ་གྲུང་འགོ་སྤོང་བས་བོད་པར་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་ཞིང་།
 བོད་མི་མང་པོ་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སར་བསྐྱུལ་སྤོང་ཟེར་བཞིན་ང་ཚོ་ལ་དདུལ་ག་ཚོད་
 ཡོད་མེད་ཁ་སྡོག་ཡོང་གི་འདུག།

ང་ཚོས་ལྷོ་ཞིག་ཉོ་རོགས་ལབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་བལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱེབས་ནས་ཉིན་
 ༡༠ ཡན་མན་སྤྱིན་ཟེན་བས་ཟས་རིན་ཤེས་ཅམ་ཡིན། དཔེ་མཚོན་ཅམ་བཀོད་ན། ཟས་
 དེ་ལ་སྒྲོར་༡༠༠ གནས་གྱི་ཡོད་ན། ཁོས་ང་ཚོའི་ལག་ནས་སྒྲོར་༥༠༠ རྒྱངས་སོང་།
 དེར་བརྟེན་ཁོ་དང་མཉམ་དུ་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སར་མི་འགོ་རྒྱ་ཐག་ཚོད། བལ་ཡུལ་ས་
 ཚར་བསྐྱེབས་ནས་བཟུང་རྒྱས་མེད་མགོ་སྒྲོར་གཏོང་མཁན་མ་གཏོགས་ཡག་པོ་

གཅིག་གྲང་རྒྱག་མ་བློང། ཁོཾི་སྐད་ཆ་བཤད་སྐད་སེཾི་ལ་གཞིགས་ནས་ངེཾི་ལན་འདི་
 ལྟར་བཏབ། དདུལ་ཡོད་གྲང་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སེཾི་མ་གཏོགས་འདིར་མེད། རྒྱལ་སེཾི་
 བསྐྱེལ་སེཾི་དདུལ་ལ་སེཾི་མས་འབྲལ་བྱ་མི་དགོས་པར་སྐད་ཡོད་ལམ་གྲང། ཁོས་ང་
 ཚོཾི་སྐད་ཆར་ཡིད་ཆེས་གལ་བྲེད། ཁོ་པར་ལོག་ནས་མི་མང་ཅམ་ཁྱིད་བློང། ཁོ་དང་
 ཁོཾི་རོགས་པ་རྣམས་སྡོམ་མ་དང་མི་འབྲེལ་བར་སྐད་ཆ་ལམ་སྐད་སེཾི་སོགས་འགྲུར་བ་
 ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་སྡོད་ཐོག། ཁྱོད་ཚོར་དདུལ་ཡོད་ནང་ཚོས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སེཾི་བསྐྱེལ་
 དགོས། སྐད་ཆ་སྐྱ་གསང་བྱས་ན་ཉེན་ཉོག་པ་འདིར་ཡོད་གི་རེད་གདའ་བེར་བཞིན་མི་
 ཚང་མ་ལོག་སོང། སེཾི་ཡང་དུབ་ཡོད་བས་ཐག་རིང་མཐོང་མི་སྐབ་པར་གྲུར།

གོ་སྐབས་དེ་དང་བསྐྱེལ་ནས་ཡང་ཅམ་ཕྱིན་ཉེ། རྒྱ་གསེབ་གཞན་ཞིག་ཏུ་
 ཡིབས་ནས་སྐད་ཀྱི་སྡོད་ས་དེར་སོ་སྟོ་བྱས། སེཾི་བམ་ཐག་ཏུ་ཁོ་དང་ཁོཾི་རོགས་པ་
 མི་བཅུ་ཡན་མན་ཞིག་ཐོར་བ་དང་གི་ཁྱིར་ནས་བསྐྱེལ་ལོག་བརྒྱལ། སྐད་ཀྱི་སེཾི་ཆ་དེར་
 མི་གཅིག་གྲང་མེད་པ་མཐོང་རྗེས་སེཾི་སྡོག་བཞུ་སྐད་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་བཅའ་ཅམ་
 བྱས། སྐད་མ་ལུ་དུག་ཅམ་ལས་མ་འགོར་བར་ནང་དུ་ལོག་སོང། དུས་དེར་ངེཾི་སྐད་
 ཀྱི་རོགས་པ་དེ་དང་ཉ་ཅར་ཐག་ཉེ་པོ་བསྐྱེལ་ཡོད་གྲང། ཁོང་ཚོས་ཞིབ་འཚོལ་མ་བྱས་
 པས་དེཾི་དགོང་མོར་ཐག་ཚོགས་དེ་ལས་ཐར་ཅམ་བློང། ཡུལ་དེཾི་མི་རྣམས་གདོང་
 དེཾི་བས་སོགས་ཐོད་རིགས་དང་རོང་བ་བལ་ཐོཾི་རིགས་གཉིས་ཀ་མཆིས། ལུང་བ་
 སྐྱིད་པོ་ཞིག་མ་མཐོང། འགག་དོག་པོ་འདྲ་རེད། ཞིང་དང་ཐོག་སོགས་མང་པོ་མཐོང་
 རྒྱ་མ་བློང།

༡༤ བལ་ཕྱལ་ས་སྤྱད་དམག་གི་ས་བརྒྱད་ནས་ཤོད་ཏུ་གཏོང་བའི་

སྐོར།

མཚན་དེའི་རྒྱ་ཚོད་དང་མོར་མི་ཉལ་ཁྲི་ཉལ་ཁྲུ་སིམ་འཇམ་ཐིང་དེར་གྱུར་བའི་
 དུས་དང་བརྟུན་ཏེ། མོང་ཁྲིར་འདབས་ནས་སྤར་རྒྱུན་སྤར་འཇམས་ཏེ་སྤྱིན། ལམ་བར་
 དུ་མི་འགའ་ལྷན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ནས་བོས་སྤྱིན་བས་དོ་སྤྱད་སྤོད་མཁན་མ་བྱུང། བམ་
 རིང་ནས་ག་ལེར་སོང་བས་མོང་ཁྲིར་སྤོགས་ནས་དཀའ་ངལ་མ་བྱུང། འོན་ཀྱང། བར་
 སྤོགས་སུ་བསྐྱེབས་པ་ན་དེ་ནས་སོ་བས་མཐོང་སྟེ་མེ་མདའ་ཁྲིར་ཏེ་སྤྱད་བརྒྱབ་བྱུང།
 མེ་མདའ་བརྒྱབ་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་ནས་ཞེད་ཀྱང། ཐབས་གཞན་མེད་བས་དམག་
 མིའི་སྤྱད་དེས་ཁྲོད་ཚོ་རྒྱལ་ས་ལའ་བ་ནང་བཞེན་ཅི་མཚོགས་གང་མཚོགས་བྱས་ཏེ་
 མོས་བས་ས་མཚམས་དེ་ནས་ཐར། མཚན་དེར་རྒྱལ་མ་གོམ་གྱིས་སོང་བའི་མཐར་
 མོང་གསེབ་ཅིག་གི་མཐོང་སར་ནམ་ལངས། ཡང་དེ་ལེབ་ཀྱི་རོས་སུ་ནགས་གསེབ་དུ་
 ཡིགས། སྤར་ཉེས་པའི་བཟའ་ཆས་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་བར་རྫོགས། ཉིན་དེར་
 རྫོགས་ནས་འཆི་ལ་ཁད་དུ་གྱུར། ཁ་ཡང་གྲག་མི་སྤུབ་པ་ཆགས་གྲབས་བྱས། དེའི་
 མཚན་མོར་རྒྱ་ཚོད་བདུན་པའི་གཡས་གཡོན་ལ་མོང་གསེབ་དེར་མ་སོང་ལུ་མེད་པེད།
 སྤ་ཅམ་འགོ་མ་སྤུབ་ཆེ་ཚོང་ཁང་སྤོ་བརྒྱབ་ན་ཁ་བས་འབྲུ་རྗེ་གཅིག་གྱིས་མེད་ནས་ཉིན་
 མཚན་ཆ་གཅིག་སོང་བས་འཆི་བར་དོགས། མ་གི་ནའང་འབྲུལ་བཞུད་བྱེད་མི་སྤུབ།
 དེར་ཚོང་ཁང་ཡོད་མེད་དང་ས་སྤུང་ཡོད་མེད་སོགས་ཚོད་དཔག་བྱེད་རྒྱ་ལས་མ་
 འདས། ང་ཚོ་ལམ་དུ་ཐོན་ཁར་བྱི་ལ་གྲོན་རྒྱུའི་གོས་སྤུང་དང་སྤོད་སྤུང་གང་ཡང་མེད་
 གྱུར་ནང་འཇམ་གཅིག་ལུས་འབྲུས་བར་བྱས་ཏེ། ལུ་བ་སྤུང་ཅིང་འགོ་དགོས་ཞེས་གོས་

འགོ་བཏོན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཚན་མོར་ས་སྤྱང་དམག་གིས་ར་ཚོ་དང་རོང་པ་བར་ལ་
 དབྱེ་བ་འབྲེད་མི་ཐུབ་པས། ས་མཚན་མས་དེ་ནས་ཐར་བའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བསོད་
 བཅས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གཏུན་ནས་མ་བྱས། ཚོས་གྲགས་པེད་གཉེས་སྤྱི་པ་ཁུར་ཅིང་རྒྱ་
 ཚས་སྤྱད་ནས་སྤྱིན་ཀྱང། ག་ནས་བསྐྱེབས་ཡོད་མེད་མ་ཚོར་པར་ཚོང་ཁང་ནང་ནས་
 ཉོ་ཆ་རྒྱག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་འཇུག་སོང། རིམ་བཞིན་པེད་གཉེས་
 ཡང་འཇུག། བཟུང་ཚར་རྗེས་སུ་རེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱགས་ཐེན་པས་ཞེད་སྤྱང་སྤྱི་
 ཅེ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་པར་ལྷ་རྩུར་ལྷ་རེ་བྱེད་སྐབས་ས་སྤྱང་དམག་གིས་
 རྫོང་འགྲམ་ཚོང་ཁང་ནས་ཉོ་ཆ་རྒྱག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་འདུག།

ཉེན་རྟོག་ཁང་དུ་ཞིད་ནས་འདི་ཅུད་ཉོག་ཅམ་བྱས་ཀྱང། ར་ཚོའི་བར་ལ་རྗེ་བ་
 རྗེས་ལན་མང་པོ་མེད། རྒྱ་གར་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་བོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་སྤྱོད་ལག་
 ཁྱིམ་མེད་པ་སོགས་རྗེ་མི་དགོས་པར་ཤེས་ཐུབ། སྤྱང་དམག་གིས་དོགས་གཞི་གཙོ་
 བོ་ར་ཚོ་ལ་དདུལ་ཡོད་དམ་སྟམ་ཡོད། དེའི་སྐོར་སྤྱད་མ་ཤེས་ཀྱང་ཁ་བད་ལག་བད་ལ་
 བརྟེན་ནས། དང་པོར་ར་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནས་ཡོང་བ་དང་དེ་ནས་བལ་དམག་གིས་
 བཟུང་བ། དེར་ཅ་དངོས་ཡོངས་རྫོགས་པོར་བ་སོགས་ཁ་བད་ལག་བད་བྱས་པ་དང་།
 ད་དུང་ར་ཚོའི་ལུས་ལ་པོར་བ་ཅམ་མ་འབྱུར་བ་མཐོང་བས་སྤྱད་ཆ་མང་པོ་རྗེས་མ་
 བྱུང། དེར་བསྐྱེབས་མ་ཐག་ཏུ་བཏུང་བྱ་དང་བཟའ་བུ་སོགས་སྤྱད་རོགས་ལབ་པས།
 ར་མངར་པོ་སྐྱགས་པོར་གང་དང་སྤྱི་མི་གི་ཉི་(besicuits)ཁ་ཤས། དེ་གཞན་ཟས་
 ལྷག་ཆ་ཤས་ཅམ་སྤྱིན་སོང། ཨ་ནེས་དབྱུགས་རིང་འཐེན་ས་དང་སྤྱགས་ད་ཡིན་ན་
 ལམ་འགོ་བརྒྱགས་སོང། དེ་མ་གཏོགས་འཆི་ངེས་རེད་ཟེད། དེ་ནས་ཉལ་ཁྱིམ་ཁ་ཤས་

ཡོད་པའི་ཁང་སྟོང་ཞིག་ཏུ་བརྟུག་སྟེ། ལག་པ་སོ་སོའི་ཉལ་ཁྲིའི་ཤིང་ལ་ལྷགས་བརྒྱབ་
 བས་སྤང་དམག་གཅིག་དེར་བསྟུང་དེ། ང་དང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་
 རེད་དམ་བུ་མོ་རེད་ཅེས་དྲི་བ་ལགའ་བཏང། དྲི་བའི་ཡང་སྟོང་བཅའ་གཤམ་བྱེད་ལོད་
 ཁོ་ན་རེད། དེའི་སྟོན་ཏུ་བོད་མོ་མང་པོ་དཀའ་སྤྲུག་དེ་བརྒྱད་དགོས་བྱུང་ཡོད། སྤང་
 དམག་དེས་བསོད་ནམས་བྱ་དང་བྱ་མོ་གསལ་པོ་ཤེས་མི་སྤྲུག། གང་གིས་ཤེས། སྐྱ་
 མེད་པ་དང་གྲ་ཆས་དང་ཨ་ཞེའི་ཆས་གཉིས་ལ་ཁྲུང་པར་ལྟེན་ཁག་ཅམ་ཡིན་པས་གྲ་
 བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། གང་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྤང་དམག་གི་དམིགས་ལུལ་ཉོགས་
 ཡོད་ལ། རེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་བྱ་ཡིན་པའི་ཁ་བརྟེན་ལག་བརྟེན་བྱས་ཏེ་
 གཉིད་ཁྲུག་དགོས་པའི་བརྟེན་ཡང་བསྟན། ད་དུང་ཁོས་བསོད་ནམས་ཉལ་སར་བཅར་
 བས་ཚིག་ཁ་ཤས་ལ་བ་ཀྱང་། ཁོའི་སྐད་ཆ་ཡག་སྤྲུག་ཅི་ཡིན་ཅུང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 གོ་བརྟེན་མ་འཕྲོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས། གཞོང་གྱང་ལ་བསྟན་ཏེ་ཉལ་བས་དེའི་
 མཚན་མོར་སྤང་དམག་གིས་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་སྤང་སྤྲུབ་མེད།

ནམ་ལངས་ནས་ས་ཆ་སོགས་ལྟ་འདྲི་བྱེད་སྐབས་དེ་ནས་བལ་ལུལ་རྒྱལ་སའི་
 བར་དུ་ལེ་དབར་༥༠ མ་གཏོགས་མེད་པ་དང། ལུལ་དེའི་དམག་མི་མང་ཤོས་རོང་
 པའམ་རྒྱ་གར་མི་རིགས་འབྲུ་པོ་རེད། དུས་ཚིགས་དགུན་ཁ་ཡིན་ཡང་ལུང་པ་སྤང་ཁྲུ་
 མ་གཏོགས་ཐོན་ཁུངས་ཡོད་པའི་ལུལ་སྟེ་ཞིག་མ་མཐོང་བ་མ་ཟད་སྟོ་བའི་རྣམ་པ་ཚོ་དུ།
 གང་ལྟར་ཡང་། ཕྱི་ཉིན་ཚོས་གྲགས་རེད་གཉིས་ལག་པ་མཉམ་དུ་སྤྲུགས་བརྒྱབ།
 བསོད་ནམས་མོ་རང་གཅིག་བྱུར་ལག་ལྷགས་བརྒྱབ་ཅིང་སྤང་དམག་གཉིས་ཀྱིས་ས་
 ཚུགས་གཞན་ལ་ཅིས་སྤྲད། ས་ཚུགས་གསར་པས་ཅིས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ལག་པར་

ཉེན་རྟོག་ལས་དབྱེ་བ་ཆ་མཁུ་ཚོད་དེ་བཞུགས་ནས་མོ་འགོད་བྱས། ས་ཚུགས་དེས་
བསྐྱོད་པ་ཤེད་ཚར་གཅིག་བརྒྱད་དགོས། བསྐྱོད་པ་ཤེད་དེའི་དམིགས་ལྷུང་གཙོ་བོ་
དེའི་འཇུག་པོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་བསམ་སློབ་གཞན་གང་ཡང་མེད། ས་ཚུགས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ལ་ཅིས་སློབ་བྱེད་སྐབས་སུ་ལག་མཐིལ་དུ་དབྱེ་བ་པའི་མཛུགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་
དགོས་པ་དང་དམིགས་ལྷུང་། ལྷུང་རིམ་དང་ཚུ་ཁྲིམས་སོགས་གང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
མེད་དུ་ལྟ་ཡང་མགོ་ཚོམ་མ་སོང།

བའ་ལྷུང་ས་ཚུགས་༡༡ བརྒྱད་ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་དམག་ལ་སྤྱད། བའ་
ལྷུང་གི་ས་ཚུགས་བརྒྱད་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་མོར་ཟས་སྤྱད་རྒྱ་པར་ཞོག། ཚུ་ལྷུང་གང་
བཏུང་བཅུག་མ་སོང། ཉེན་དེར་མྱོད་ཁོག་ལྟོགས་པ་དང། ཁ་སྐྱོམ་བའི་དཀའ་ངལ་ནི་
སྤྱོད་པས་བརྒྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པེད། རྒྱ་དམག་དང་བའ་དམག་གཉིས་ལ་ཁྲུང་བར་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་དམག་གིས་དེའི་འཇུག་པོ་ཆེད་ཞེས་བཤེད་བྱེད་པ་དང། བཅོམ་གཡེམ་
ཆེད་དུ་སྤྱད་ཆ་ལབ་པ་སོགས་བྱེད་པ་མ་མཐོང། འགྲམ་གྱི་དམག་སྤར་ནས་འགྲམ་
གྱི་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁྲུང་ས་ལ་སྤྱད། དེར་ཉེན་ཤུགས་བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཀྱང། སྐབས་དེར་
འགྲམ་གྱི་དམག་སྤར་དང་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁྲུང་ས་སོགས་སུ་བལ་དམག་གིས་ཅིས་སྤྱད་
པའི་བཅོམ་པ་ལ་དམ་དྲག་གཏུག་ནས་མེད། མཚན་མོར་བཅོམ་ཁང་དུ་བསྤྱད་དགོས་
ཀྱང་ཉེན་མོར་ག་བར་སོང་ཡང་ཚོགས། དེ་བས་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཞབས་བརྟན་
ལ་བྱིན། ཁྲིམ་ཚང་དེས་སྤྱོད་ཤིང་པོ་སྤྱོད་བྱས་པར་བརྟེན། འགྲམ་ནས་བལ་ལྷུང་དུ་
འཁྲིད་མཁུ་གྱི་སྤྱོད་ཤིང་པོ་མང་པོ་རྒྱ་གཞི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱང། སྐབས་དེར་མི་རེར་ཁྲིད་
སྤྱོད་པའི་འཇུག་པོ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དག་དབང་ཚོས་འགྲམ་པེད་གཉིས་ལ་

རྒྱ་སྐོར་སྐོར་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་ན་གྲོན་གོས་སྲབ་མོ་ཅམ་ལས་མེད། ཉལ་
 ཆས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད། དདུལ་ཏྟིག་ཅམ་ཡོད་པ་དེས་གོས་ཉོས་ན་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་
 བའི་ཁྱིད་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྷན་མེད་བར་ཆགས་འགོ། དདུལ་མེད་ན་སོ་སོས་བལ་ཡུལ་དུ་འགོ་
 མི་ཐུབ་པ་གསལ་བོར་རྟོགས་པ་མ་ཟད། བསོད་ནམས་གཅིག་སུ་དེར་གཡུག་དགོས་
 བ་བདེ་བོ་ཞིག་མ་མཐོང། མི་གསུམ་འགོ་དགོས་ན་དདུལ་གྱིས་འདད་གི་མེད་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་བསྐྱར་ལོག་བྱས་ན་འཆི་ངེས་རེད་ཟེར་བ་ཞིན་འགོ་འདོད་ཀྱང་བྱེད་གྱི་
 མེད། རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེད་གཉིས་དགུན་གྱི་ཆེ་ལྷ་སར་བསྐྱད་ཅིང་
 དམྱེད་ཀར་འགོ་རྒྱ་ཐག་བཅད། འབྲམ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ངེད་གསུམ་ཡར་འབྲམ་མར་
 འབྲམ་མང་པོ་བྱས། ས་ཆ་དེ་ཚོར་འདུས་གྱི་གནས་ཤིག་རེད། ལུང་པ་དེ་ག་རང་དུ་
 རོན་ཁུངས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དེར་ལས་ཀ་བྱེད་ས་དང་ཚོང་ལས་བྱེད་ས་མང་པོ་ཡིན་
 ཅང་། བལ་བོ་དང་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་དེར་དདུལ་གསོག་ཆེད་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བོད་
 བའི་ཚོང་བ་མང་པོ་རེད། མང་ཤོས་ཨ་མདོ་རྩ་བ་དང་ཁམས་ཕྱོགས་སྡེ་དགའི་ཕྱོགས་
 ནས་ཡིན་ཚོད་མཐོང་། དེ་རྣམས་གྱིས་ང་ཚོ་གནས་སྐོར་བའམ་ས་མཐར་འགོ་མཁན་
 རྣམས་ལ་རོགས་ཡག་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་གྲོང་གསེབ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་འགོ་སྐྱེངས་མེད་པ་
 རེད་མ་གཏོགས། ཁོང་ཚོ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བའི་རོགས་བྱེད་རོགས་ཞེས་ལབ་ན་ཉན་
 ཉན་བྱེད་ས་རེད། གཙོ་བོ་ངེད་ཚོ་ལ་དདུལ་འདད་ངེས་ཤིག་མེད། ཏྟིག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་
 འགོ་བའི་ཐབས་ཤེས་མ་ཐོན་པའམ་མ་བྱས་པ་གང་ལབ་ཀྱང་ཚོགས། དེར་ཉིན་ཤས་
 བསྐྱད་རྗེས་སུ་ཉེན་རྟོག་པས་ང་ཚོ་གཉའ་ནང་རྫོང་དུ་བཏང་། གཉའ་ནང་དུ་བསྐྱེབས་

ནས་ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་མཁའ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་། སར་བལ་ལུལ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐོ་
 ལྷོ་བས་དེ་མེད། གང་གིས་ཤེས་ན། དཀའ་ཆེ་གས་མང་པོ་བརྒྱད་དེ་བལ་ལུལ་རྒྱལ་སའི་
 ཐག་ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱང་རྣམས་མ་ལེགས་པས་བོད་དུ་འཁོད། གང་ལྟར་དེ་ཐག་ཆད་
 ཅིང་གཉའ་བར་བརྒྱད་དེར་རི་ནས་ལྷ་སར་གདོང་གཏད་ཅིང་ལོག་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཏུ།
 ཐག་རིང་ནས་མི་ཚོགས་ལྷུ་གཅིག་རྩོམ་སྤྱོད་ལ་གཏད་དེ་ཡོང་བ་མཐོང། ཐག་
 ཉེ་དུ་ཉེ་དུ་སྐྱེད་དུས་ལ་ཕྱི་ནས་ཁ་བལ་བའི་རོགས་རྣམས་ཡིན་པ་ཤེས། སྐར་རྩོ་
 ལྷུག་སྐྱབས་འགྲི་བྱང་བཅུ་མ་གསུམ་ནི་སྤྱ་བུ་བཞིན་དུ་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་དུས་སོང།
 གཞན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་མི་མངོན།

ཁོང་ཚོ་བལ་དམག་གིས་དདུལ་དང་ཐ་ན་ལུས་ལ་གྲོན་པའི་གོས་ཡན་ཆད་
 འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་ཏེ། རོང་ཤར་བརྒྱད་བོད་དུ་བཏང། ད་དུང་ལུག་འཚོ་མཁའ་གྲིས་
 གྲིན་པའི་སྣོད་པའི་ལུག་རྩིའི་གོས་རྩལ་འགའ་གྲོན་ནས་སྣོད་གངས་རི་བརྒྱད། རྒྱ་གར་
 དུ་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་དང་བཅས་རྩོ་གསུམ་ཡང་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེད།
 མཚམས་པ་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷོ་ནུབ་ལྷུང་འཇུ་མ་དུས་ལེ་རེད། ཐབས་མཁའ་ཞིང་
 ཚོའི་ནང་ནས་དདུལ་མང་པོས་ཡིན་ཡང་། དདུལ་ཡོད་སྐྱབས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་བ་
 དེ་འགྲིག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ངང་ནས་གོམ་པ་བརྒྱབ། སྐོར་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཟད་
 ལྷོད་པའི་ལུག་རྩིའི་གོས་རྩལ་སྣོད་ལྷོད་ལྷོད་པ་ཞིག་གོན་ནས་སྣོད་སྐྱབས་སེམས་
 ལུགས་དངོས་གནས་ཡོད་གནད། དག་དབང་སྐོ་བཟང་ནི་བཅུ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
 རྒྱ་སྐོར་༥༠༠ སྐད་པས་ལག་པ་སྣོད་པ་རང་ཆགས་མེད། མཐར་ཉིན་དེའི་དགོང་མོའི་
 ཉེ་མ་བཞུད་འགྲོ་གི་ཡོད་ལ། ལྷོད་ས་ཞིག་བཅོམ་པ་དང་བཅས་ཡང་ཅམ་མཉམ་དུ་

སོང་ནས་གོང་པ་ཞིག་གི་སྤྱི་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའི་དགོང་མོར་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་བྱམ་
 ། གྲང་། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤད། ལུ་གཉིས་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གཏམ་ནས་
 མི་འགྲོ། གཅིག་ན་གནམ་གཤེས་གང་བ་དང་གོས་སྟོག་མེད་པ། གཉིས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་
 བར་ཐབས་ལམ་དགོས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ནང་ན་སྤྱང་སྤྱང་ལྡན་པ་གཅིག་གྱང་མེད། གས་
 སྲིད་ཡོད་ན་བལ་དམག་གི་ལག་པར་ཐེབས་མི་སྲིད་ཅེས་ཟེད། ངས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
 ཆ་བཞག་ནས་ཞོགས་ཟས་ཚར་རྗེས་དེད་གཉིས་ཡར་འགྲོ་འདོད་མེད། དེ་བས་མར་
 ལོག་དགོས་ཞེས་ལབ་པས། བཅུ་ན་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རོགས་བ་གཉིས་ལ་ང་
 ཚོ་འང་མར་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ལབ། བཅུ་ན་མ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཡར་འགྲོ་དགོས་ཞེས་
 ལབ་ཅིང་གོས་མ་འགྲིགས། མཐར་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་ཚོས་གྲགས་དང་བསོད་
 ནམས་ང་ཚོ་གསུམ་མར་ལོག་རྒྱ་ཐག་བཅད།

གཞན་རྣམས་ཡར་འགྲོ་བར་བརྩམས་ཏེ། སོ་སོ་ཐོན་ཁར་བཅུ་ན་མ་གསུམ་དུ་
 ཤར་བརྒྱབ་ཅིང་འཐམ་འདུ་བྱེད་སྐབས། ངག་དབང་སྟོ་བཟང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་
 ཀྱི་མིག་ནང་དུ་མཆི་མ་འཁོར་འཁོར་བྱས། མཚམས་བ་སོགས་འགའ་ཤས་ནི་ཅི་ཆ་
 མེད། དེར་འདུས་པའི་གོང་མི་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་རོག་ཁམས་བ་འདི་ཚོ་ཤ་ཚ་
 ཟེར་ནས་དུ་བཞེན་ཅམ་བ་མང་སོ་སྤྱད་སོད། དེད་གཉིས་བལ་དམག་གིས་བསྐྱེད་
 འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ནས་བཟུང་མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ལ། ཟུར་དུ་ཐོན་པའི་འཆར་གཞི་
 ཡོད་ཅང་དེ་ནས་ཐོན་ཁར་དམིགས་བསལ་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང། མདོར་ན། དེ་ནས་
 ཁ་བལ་མ་ཐག་ཏུ་དོས་སྐྱེལ་རྒྱངས་འཁོར་སྟོང་བ་སྟོར་མཁན་བོད་པའི་ཚོང་བ་ཞིག་
 གིས། ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲ་ཆ་མེད་པར་གཞིས་ཅེ་བར་

དུ་མྱེད། ད་དུང་ལྷ་ཅེའི་ཟ་ཁང་ནང་དུ་བོ་ལྟོ་ཕྱིན། གཞིས་ཅེར་མཚོན་ཁང་གླུ་ས་ཤིང་
དགོང་ཟམ་ཀྱང་སྤྲད་དེ། ལྷ་སར་འཕྲོ་སའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་འབབ་ཚུགས་ཀྱང་
བསྟན། གཞིས་ཅེར་ཞག་གཅིག་བསྐྱད་ནས་ལྷ་སར་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་ཐོན།
ལྷ་སར་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ་བསྐྱད་རིང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་གཉིས་འཕྲི་གྲུང་དུ་
གནས་མཇུག་པ་སོང་ན་ཡིག་པོ་ཡོད། གཅིག་ན་གནས་གལ་ཆེན་དེ་འདྲ་མཇུག་རྒྱ་
ཡོད་ལ། གཉིས་ན་ངའི་ནང་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པས་སྤོད་ས་སོགས་དཀའ་ངལ་གཏུག་
ནས་མེད་ཟེད།

ཕྱི་ཉིན་བཙུན་མས་བཤད་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་དུ་ཚོས་མཇུག་དུ་
ཕྱིན། འཕྲི་གྲུང་མཐེལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ནས་ཨ་མས་བཙུན་མ་ལ་འཐམས་ནས་ཞེ་པོ་དུས་
སོང་། བཙུན་མ་ཡང་དུ་བཞེན་འདི་ལྟར་བཤད། དེ་རིང་ནས་བཟུང་ངས་ཨ་མ་
གཡུགས་ཏེ་གཏུག་ནས་འཕྲོ་གི་མིན། ང་ལ་ བོང་ས་མཚོག་མཇུག་བའི་སྐྱེལ་བ་མི་
འདུག་པ་མ་ཟད་རོགས་པ་འདི་ཚོ་མེད་ན་ང་བལ་ཡུལ་དུ་ཤི་ཚར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བཞེན་
དུས། དེར་ཞག་གཉིས་བསྐྱད་ཅིང་གནས་སྐྱོར་དུ་སོང་ནས་ལྷ་སར་ཡོག། དེའི་སྐོན་དུ་
འཕྲི་གྲུང་མཐེལ་དགོན་པ་དང་གཏེར་སྐྱོན་ཚོ་ལྷ་ས་ཁྲི་དམར་པོ་སོགས་མང་པོ་ཚོས་
ཁྱོད་བས་གནས་སྐྱོར་ལ་འཕྲོ་འདོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དངོས་སུ་སྤེལ་སྐྱབས་ཚོར་སྦྲང་
ཆེན་པོ་དང་རོ་མཚར་ཆེན་པོ་མ་གྲུང་། གཅིག་བྱས་ན་ས་འབྲུམ་རྩོད་འབྲུམ་གྱི་དབྱུགས་
པས་ཡིན་སྟེད། འཕྲི་གྲུང་ཡུང་པ་ས་མ་འཕྲོག་སྤྱིད་པོ་དང་གནས་གཤིས་གང་མོ་དེད།
ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་གཙོ་བོ་ཞིང་སར་བརྟེན་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་།

༡༥ འབྲས་སྤྱད་ས་སྤྱ་བ་སྤྱད་ཅིང་སྤྱད་ཡང་བལ་ཕྱལ་ཏུ་བསྐྱོད་པ།

རྣམ་སར་བསྐྱེད་ས་ནས་འབྲས་སྤྱད་ས་སྤྱ་བ་ཉེར་རྫོང་བཟང་དཀོན་མཚོག་ལ་ཐུག་
 ཏུ་སོང་། དས་མི་ཤེས་ཀྱང་ཚོས་གྲགས་ཁོང་གཉིས་སྤོང་བ་གཅིག་པ་རེད། རྫོང་བཟང་
 དཀོན་མཚོག་ནི་གྲ་ཚས་སྤོན་སྤྱད་ས་སོགས་གཙང་མ་སྤྱད་བ་འགྲོ་བོ་ལྟུང་། ཁོས་
 བཤད་དོན། ཁྱེད་གཉིས་འདིར་སྤོད་དང་ཤ་མར་སྤྱད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཅམ་པ་དང་འབྲས་
 མོ་ཞིབ་སོགས་མཐུན་སྡེད་དས་སྤོར་ཐུབ་ཟེར། འབྲས་སྤྱད་ས་ལ་ཁྱེད་གཉིས་དཔེ་ཆར་
 བརྟེན་ཅིང་དཔེ་ཁྱེད་ཏུ་འགྲོ་ཚོགས། ཁམས་ཚོན་གྱི་ཁང་པའི་ནང་ཏུ་སྤོད་ཚོགས་ལ་
 ཚོས་རར་ཚོད་པ་ཡང་བརྒྱབ་ཚོགས། འོན་ཀྱང་། སྤྱིག་ཚུད་པ་ལ་ལོ་གཅིག་གཉིས་
 བསྐྱུག་དགོས་ཟེར། དེད་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཁ་ཤེས་རྣམས་ར་བསྤྱད་ཅིང་ས་ཚུར་ཤོད་བཟས་
 པ་དང་བརྟེན་སྤྱོད་གར་ལ་འགྲོ་བའི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་ཡོད། དེ་རྣམས་ཏུ་གྲུབ་སོང་།
 འོན་ཀྱང་། གྲུ་པ་མང་ཤོས་སེ་རར་འཇང་དགུན་ཚོས་ལ་སོང་བའི་སྐབས་དང་ཁེལ།
 ཚོས་ར་མེད་ལ་དཔེ་ཁྱེད་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ལས་མེད། ཉིན་ཞིག་རྣམས་འདི་གན་འཁོགས་
 འགས་རེད་གཉིས་སྤོད་སའི་འོག་ནས་དཔེ་ཆ་རེ་འཇུར་བཞིན་འགྲོ་བ་མཚོང་། ག་བར་
 འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེས་འདྲི་དུས། དཔེ་འཁྱེད་སར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཟེར་བས་རེད་གཉིས་མཉམ་
 ཏུ་བརྒྱགས། བར་ཏུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་གྲུ་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་དང་སྤྱོད་པ་ཁ་ཤེས་འདུག། རྫོང་ལ་
 དུ་ཞུ་སྤོན་མཁན་གྱིས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཅིག་ཅིག་དང་། ཁ་ལོ་བ་ཉིག་ཉིག་ཟེར་
 བཞིན་གདལ། ཡར་ལ་གྲུ་པ་དེ་ཚོས་འདྲ་འདྲ་ཐད་ཐད་ལ་བ་གི་འདུག། དེད་གཉིས་གྱིས་
 བསམ་པར་འདི་ཅི་འདྲ་ཡིན་ས་རེད། རྫོང་མས་སྤྱོད་ལ་གྲུ་པ་ཞབས་མི་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་
 མ་དེས་ཀྱང་ཚོས་འཇང་དུས་ཞུ་སྤོན་འདུག་ཏུན་སོང་། ཉིན་དེར་རེད་གཉིས་གྱིས་

སློབ་པ་འདྲ་ཤོས་མཚོག་གིས་གཡང་པའི་གྲུ་ཆས་སྲབ་མོ་སྟོང་པ་དེ་གྲོན་ཅང་ཞེ་བོ་གྲང་
བྱུང་། ཚོས་ཀྱི་གོ་དོན་སྣ་གཅིག་གྲང་མགོ་ཚོས་མ་སོང་བས་ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་ཕྱིན་
མེད། རྗེས་སུ་བསམ་སློབ་ཀྱི་གཏོང་དུས་སློབ་མ་དེ་ལས་རིམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔེ་ཁྲིད་
ཤིང་ཉིའི་སློབ་འབྲེད་སློབ་ཡིན་ས་རེད། དེར་སྟོད་སྐབས་འབྲུད་ཤིང་རག་ཁག་ཅམ་
ཡོད། དེ་བས་ཉིན་ཞིག་འབྲས་སྲུངས་རྒྱལ་རིང་ལྷོ་བ་སྐྱུག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། བ་སྐྱུགས་ཀྱི་སྤྱི་
བ་དང་ཤིང་ཐོར་གང་འཚམ་བུས་ཤིང་རི་ལེབ་དེར་བསྐྱད།

གྲུ་བ་བྱས་རྗེས་སྤྱི་མོ་ཁྱུང་ཏེ་རི་ལ་བྱུད་ཤིང་སྐྱུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་བལ་ཆེར་སོགས་མ་
ཡིན་ཞེས་ལབ་ནའང་ཚོགས། དེད་གཉིས་འདས་པའི་སྐྱོ་ཤས་རིང་དཀའ་ཆེ་གས་བྱུང་
རབས་དང་། བ་ཡུལ་བྱུང་བའི་སློར་སོགས་ལབ་སྐྱེད་བྱེད་ནས་ཉིན་དེར་སེམས་བ་སྤྱི་
སྟངས་ལྟར་འདྲ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། རང་གིས་བསོས་པའི་ཆང་དེ་ཞེས་པོ་མེད་ནའང་འཇུང་
དགོས་ཞེས་བ་དང་འདྲ་ལོ། ཉིན་ལྟར་ཅམ་བ་དང་འབྲས་ཁོ་ན་སྐྱོ་བས་མོད་བ་བདེ་བོ་
མི་ཡོང་ལ་བཟའ་ཡང་མི་སྐབ། དགོན་པའི་འོག་གི་ཟ་ཁང་ནང་དུ་མེངས་གཉིས་གསུམ་
འགོ་དགོས་བྱུང་། དེར་ཟས་ཞེས་པོ་ཡོད་ཀྱང་དུལ་ཉུང་ཤས་དེ་མཁྱོགས་པོར་
རྫོགས་ཀྱི་ཡོད། དགོན་པའི་ཚོང་ཁང་ནས་ཀུ་ཕུ་སོས་བ་རྒྱ་མ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་
ཉོས། དེད་གཉིས་དེར་གཞན་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་སློབ་སྦྱོར་སོགས་གང་ཡང་མེད་བས། བ་
ཡུལ་གཞིས་དགོན་དུ་སློབ་འཇིག་བྱས་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་ཞེ་སོགས་འདོན་ཚོག་ནམས་རག་
སློབ་བྱས་ནས་བསྐྱེད། ཉིན་ཞིག་རོང་པོ་རབ་བཞུག་དགོན་ཀྱི་གྲུ་བྱུང་སྟོད་དགོན་
པའི་གྲུ་ཚན་ཞིག་དེད་གཉིས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཡོང་སྟེ། ཁོས་དེད་གཉིས་སློབ་ལ་སྐྱད་
ཆ་མང་སོ་བྲིས། དེའི་ལན་དེད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱུང་རིམ་རྣམས་གསལ་གསལ་

ཆད་ལུས་མེད་པར་བཏབ་ཇེས། ལྷ་ཚན་གྱིས་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། ཁྱེད་གཉིས་
འདིར་བསྐྱད་ན་དེའུལ་གཏན་ནས་རག་གི་མ་རེད། དེ་མ་རག་ན་རྒྱ་གར་ལ་རི་ལྷར་
འགྲོ། དེ་ལས་ཁྱེད་གཉིས་དང་དང་མཉམ་དུ་ཤོག། ང་ལྷ་སར་གོང་ཚོགས་ཏུ་འགྲོ་སའི་སྤྱིན་
བདག་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་རྒྱུད་སྟོད་ཨ་མ་ལོ་ཁང་ཚོན་དུ་སྟོད་ཚོགས་ལ། ཞོར་དུ་རྒྱ་
གར་ལ་འགྲོ་རོགས་དང་འཁྲིད་མཁན་ཡང་བལྟ་ཚོགས། ཁྱེད་གཉིས་ལ་ཚང་དགོས་པའི་
ཆ་རྒྱུན་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀ་དག་ཐོག་ཏུ་སྐྱོར་རྒྱུ་འདུག་ལགས་ན་ང་ཡིད་རབ་ཏུ་མགུ་སོང་
ཟེད།

ངས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བྱུང་ནས། ཚོས་གྲགས་ལ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་
ལབ་པ་ན། ཚོས་གྲགས་གྱིས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་ཡོང་། གང་གིས་ཤེ་ན། དེ་
གཉིས་ལྷ་སར་ཡོད་པ་ནང་མིས་ཤེས་ན་དེ་མ་ཉིད་དུ་པ་ལུལ་དུ་འགྲུག་གྱིར་ཡོང་གི་
རེད། དེར་བསྐྱེབས་ན་རང་དབང་མེད་པར་པ་ལུལ་དུ་ལོག་དགོས། དེ་ནས་དེད་གཉིས་
སྤང་མ་འོངས་པར་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་མི་ཡོང་ཟེད། འདིར་བསྐྱད་ནས་
མཚན་ཉིད་གཞུང་ལུགས་སྐྱོང་ཁུལ་བྱས་ན་འགྲུག་མི་ཡོང་ལབ་སོང་། གང་ལྷར་དེད་
གཉིས་ལྷ་ཚུལ་མ་མ་ཐུན་པ་བྱུང་ནས་ངས་འདི་ལྷར་བཤད། ཁྱེད་རང་འདིར་སྟོད་དང་
ང་རྒྱུད་སྟོད་དུ་གོང་ཚོགས་ལ་བཞེན་ནས་དེའུལ་གསོག་དགོས། ངའི་ནང་མི་འདིར་
བསྐྱེབས་ན་འང་ཁོང་ཚོས་ང་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བྱུབ་གི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་སྟེ། སོ་སོའི་བསམ་
ཚུལ་ལྷར་ཉིན་ཤས་ཇེས་སུ་ང་ལྷ་ཚན་དེ་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་འགྲོ་འཆར་བྱས། ཉིན་
ཞིག་སྟོ་པ་ཁམས་ཚོན་རྒྱུ་ཏུ་དག་དབང་ཐོགས་མེད་དང་དག་དབང་སྒོ་བཟང་གཉིས་
ཁང་པའི་ཐོག་ཁང་ལྷ་བཞེན་ལོང་འདུག། ངས་སྤང་གཅིག་བརྒྱུ་བས་ཁོང་གཉིས་

གྱིས་མཐོང་ནས་ཡར་ནང་དུ་ཡོང། ཁོང་གཉིས་ནི་རོ་སྤོད་སྤོན་ལྷུས་ལྟར་དགོན་གནས་
 རྫོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། ལྟར་སྤོན་དགོན་དུ་ཚོས་གྲགས་པ་དེད་གཉིས་ཀྱི་སྤོགས་པོ་སྤོ་
 ཟུབ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་མང་དགོན་པར་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ཅིང་སྤོབ་སྤོང་དང་འབྲུམ་ལྷུས་
 ཚང་མ་མཉམ་དུ་བྱས། དམིགས་བསལ་དེད་གསུམ་ལྟ་སའི་རོ་མངལ་ལ་མཉམ་དུ་
 སྤིན། བ་ཡུལ་གྱི་གོ་མས་སོལ་ལྟར་ན་རོ་པོ་མཉམ་དུ་མངལ་བའི་ཚོས་སྤོགས་དང་།
 མནལ་ཤག་སྤྱིག་པའི་སྤོགས་པོ་ཞེས་པ་མི་ཚེའི་ནང་དུ་སྤོགས་ཡག་ཤོས་དང་དམ་
 ཚིག་མ་ཟུན་པོ་བྱ་དགོས་ཟེད། ཡང་སྤྱིང་ཁོང་གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་འདོད་ཅིང་ཚོས་
 གྲགས་པ་དེད་གཉིས་ལྟར་ནགས་ཤོད་རོང་སྤོང་ལ་ཁ་གཤམ་ཉེ་སྤོས་ཡོང་བ་ལྟེད། འོན་
 །ཀྱང་། ཁོང་གཉིས་དགོན་པ་ནས་ཐོན་ཁར་རྩ་བའི་སྤོ་མ་བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་
 ལ་གསལ་པོ་ལྷུས་པས། ཟན་དམ་པས་ཁོང་གཉིས་བརྒྱུད་ཚོས་གྲགས་པ་དེད་གཉིས་
 ཟུག་སོང་ན་སྤོད་རོགས་གསུངས་ནས་སྤོར་ཚིག་སྤོང་བསྐྱར་འདུག།

ཐོགས་མེད་སྤོ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་ཟན་དམ་པར་མངལ་སྐབས་ཚོས་གྲགས་
 དང་བརྟན་པ་གཉིས་དགོན་པ་ནས་ཐོན་ཁར་སྤོན་དང་མི་འདྲ་བར། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་
 ང་ལ་སྤོད་ཚེ་མང་པོ་ཞེག་ལབ་སྤོད་ཀྱི་འདུག་པ་མ་ཟང་ཐོན་ཁར་ཁོ་རང་གི་པོར་པའི་
 བང་དུ་རྩ་གང་སྤྱུགས་ནས་བཞག་འདུག། ཚོད་དཔག་བྱས་ན་ཁོང་རང་རྩ་རོག་པའི་
 སྤོན་ལམ་མམ་རྟེན་འཕྲེལ་འདྲ་པོ་ཡིན་ཚོད་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག། གང་ལྟར་ཁོང་
 གཉིས་ལ་ཟུག་ནས་བ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྩལ་དང་། དེད་གཉིས་ཐོན་རྗེས་ཀྱི་དགོན་སྤེས་
 ལབ་སྤོང་ཅི་བྱས་རྣམས་གསལ་པོ་བཤད། དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འཕྲང་གི་དཀའ་
 ཟུག་སྤོང་རབས་རྣམས་ཁོང་གཉིས་ལ་ལབ་ཅིང་ཉིན་དེར་སྤྱིད་པོ་བྱུང་། ཁོང་གཉིས་

གྱིས་འདི་ལྟར་བཤད། ཁྱོད་གཉིས་ལྷ་སར་ཡོད་པ་པ་ལུལ་ནས་ཤེས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་
མཚན་བར་སྐོར་དུ་པ་ལུལ་གཅིག་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་བས་རེད། དུས་རིང་མི་འགོར་
བར་ནང་མི་འདིར་ཡོང་ངེས་རེད་ཅེས་ཟེད། ཡང་ཁོང་གཉིས་པ་ལུལ་ནས་མ་ཐོན་སྡོན་
དུ་བཀའ་བཅུ་དག་དབང་དོན་ཡོད་མཇུག་བཅར་ཞུས་སྐབས་གན་ལགས་གྱིས་
གསུངས་དོན། ཁྱོད་ཚོས་སྐྱད་ཆ་གསལ་པོ་ལ་བམིན་ལ་མ་བཟོས་པར་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་
གི་ཡོད་པ་ངས་ཤེས། དེ་ལ་མ་འགྲིག་ཅེས་ལ་བམི་ཐུབ། གདན་སར་དཔེ་ཆ་བཟུ་ཐུབ་
ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལྷ་རྩམས་དགོན་དུ་ཁྱོད་ཚོ་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་གནས་
གི་རེད། གཞན་ཐུན་ཐུས་ཚོགས་པ་དང་གྲ་རྒྱས་པོ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་འདུག།

མདོར་ན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་སྦྱོང་གྱེད་པར་ཡོང་བ་དེ་ཅ་བའི་སྐྱ་མའི་བཀའ་
འཁོལ་ཐོབ་པ་འདྲ་རེད། འདས་དོན་གླེང་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་བའི་གྲོས་བྱས།
ཁྱོད་གཉིས་ཉིན་ཤས་མ་འགོར་བར་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་ཆེ་ནང་མི་བསྐྱེད་ས་
ནས་པ་ལུལ་དུ་འཁྲིད་ངེས་རེད་ཅེས་ཟེད། ཚོས་གྲགས་ངེད་གཉིས་བསམ་སྐྱོའི་གཏོང་
དུས་ཐོགས་མེད་སྟོ་བཟང་གཉིས་གྱི་སྐྱད་ཆ་ལ་མ་འགྲིག་ས་པའི་སྡོན་གང་ཡང་མ་
མཐོང་། གང་གིས་ཤེས། ང་ཚོ་བཞི་ཤི་ན་མཉམ་ཤི་དང་གསོན་ན་མཉམ་གསོན་ཐུབ་
པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྟོ་འབེལ་ཐུབ། ཐོགས་མེད་རང་ལོ་
༡༥ དང་ཚོས་གྲགས་ངེད་གཉིས་༡༧ སྟོ་བཟང་༡༣ རེད། བད་མེད་ལུས་སྟོབས་
རྒྱས་པའི་ཐོགས་ར་ཡིན་པས་ལམ་བར་གྱི་དཀའ་ཆེགས་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས། ད་དུང་
སྡོན་དང་མི་འདྲ་བར་ང་ཚོར་རྒྱ་སྟོར་ལྷ་སྟོང་ཡར་མར་ཡོད་ལ། ཚོས་གྲགས་ངེད་
གཉིས་མར་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས། ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་འཆར་ཡོད་པས་སྐྱར་

དམག་གི་ས་ཚིགས་སོགས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་སྤྲད་ཅིང། དུས་དེར་སྡེ་ཉན་པར་བརྟེན་
མི་དགོས་པའི་ས་སྐོར་ལས་རྒྱ་ས་ཡག་པོ་ཡོད། མདོར་བསྡུས་ན། ང་ཚོས་འགོ་ཆས་གྲ་
སྒྲིག་དང་ཉོ་ཆ་རྒྱ་གཞི་ས་པར་བརྟེན། དེའི་ཆེད་དུ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚང་སྣ་སར་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཆེ་དབང་རིགས་འཛིན་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོན་རྒྱུར་ཐག་བཅད་
ཅིང། དེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་སྤྱོད་གཉེར་སློང་བཟང་དཀོན་མཚོག་ལ་འདི་སྟར་ལ་བ། ས་
ཡུལ་ནས་དག་དབང་སློང་བཟང་དང་དག་དབང་ཐོགས་མེད་གཉིས་འདིར་འགྱོར་སོང་།
ཁོང་གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་མཁན་དེད་འདུག།

དེད་གཉིས་ད་ལྟ་རང་ཐོན་འཆར་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་ཅ་དངོས་དང་ཁང་བའི་སྡེ་ཏུ་
མིག་སོགས་ཡར་བཞེས་རོགས་ལུ་བས། སློང་བཟང་དཀོན་མཚོག་འཇུག་ཅམ་བུས་
ཤིང་འགྲིག་གི་རེད། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དག་དབང་འཇུག་དབྱངས་དང་དག་དབང་
སྟོབས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་སྟོར་༣༥༠ ཡོད་པས་འདི་ཁྱེད་རོགས་ཀྱིས། དེ་དང་མཉམ་དུ་
དེད་གཉིས་ལ་ལས་བར་འགོ་ཐོན་ཆེད་དུ་ཅམ་བ་རས་དཀར་ཕྱེད་ཀ་དང་མར་རིལ་
གཅིག་བྲིན་ནས། འདི་ཁྱོད་གཉིས་ལ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་སྟོར་༣༠༠ བྲིན་བ་མ་ཟད། ཁོང་
གིས་བདུན་གཉིས་ཅམ་རིང་ལ་རོགས་བ་ཡག་པོ་བྲས་བུར། རྒྱུད་སྟོད་གྲ་བ་དེར་དེད་
གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་གི་ཡིན། དེ་བས་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་སྣ་སར་འགོ་སྐྱབ་མ་སོང་
ཞེས་ལབ་ནས་སྣ་སར་ཐོན། སྐབས་དེར་འབྲས་སྤངས་སོགས་གདན་ས་ཁག་ཏུ་སྒྲིག་
ཚུད་ན་དཔལ་འགྱོར་ཐད་ལ་ཡག་པོ་ཡོད་བཞོ་མཐོང་། གྲ་བ་མང་པོ་མི་འདུག་ལ་སྣ་ས་
ནི་སྟོང་ཁྱེད་ཡིན་པས་འགྱོར་བ་ཅན་མང་པོ་དེར་ཡོད། གཞུང་གིས་ཟ་འབྲུ་དང་ཚོས་
ཐོགས་སོགས་ཡོད་བཞོ་མཐོང་། འབྲས་སྤངས་ལ་ཚོད་དབག་བྲས་ན་གྲ་བ་༣༠༠ ཞེ་

ཡོད། དེར་ཚུད་པ་ལ་དུས་རིང་བསྐྱུག་དགོས་པ་མ་ཟད་པ་ལུལ་ནས་གཞུང་གི་རྒྱབ་
 གཉེར་ཡིག་ཆ་ཡང་དགོས། དེའི་འགོ་སྟངས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་གཏན་ནས་མི་ཤེས།
 བསྐྱུད་རིམ་དེ་མ་ཤེས་ན་ལྷ་སར་འོ་ཤེས་ཡག་པོ་དགོས་ཚེད་རེད། དེ་ཡང་མེད་པས་
 རྒྱུ་ལྡན་གཉིད་ལ་ལྷ་སར་ལོ་གཉིས་བསྟུན་ཡུང་སྐྱིད་ཚུད་ཁག་པོ་བྱ་ས་རེད། ཚོས་
 ར་ལ་ཚོད་འཁུགས་ཆེན་པོ་མེད། མཚམས་རེར་ཚོས་རའི་ནང་དུ་དཔེ་ཆ་ཁྱེར་ཡོང་།
 ལུང་འབྲེན་བྱེད་སྐབས་དམ་བཅའ་བས་ཁས་མ་སྲངས་པ་བྱས་ན་དཔེ་ཆ་ལྷ་གི་འདུག།
 ལུགས་སྲོལ་དེ་འདམགས་ལུལ་གཏན་ས་ཁག་གི་སྲོལ་གཉེར་བྱེད་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན་
 ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། སྐབས་དེར་གཏན་སའི་བྲ་པ་རྣམས་ལྷ་ཆས་གྲོན་སྟངས་
 དང་ཀུན་སྲོད་ལུང་སྲོགས་ཐད་ལ་ཡག་པོ་མཐོང་། དོན་དངོས་ཅི་ཡོད་མེད་བདུན་
 གཉིས་རིང་ལུང་ལུགས་ནས་ཡོང་བའི་གསར་བུ་པ་ཞིག་གིས་དཔོག་ག་ལ་ལྷ་གས་
 བ་གཞི་
 བས་ར་ཚོ་དེར་བསྟུན་འཆར་མེད། ལོ་གཞོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐག་རིང་དུ་འགོ་སྐྱབ་པ་
 དང་། ལུལ་གཞན་བརྗེ་སྐབས་ལ་འཛོན་པོ་རུ་སློམ་པ་ནི་མི་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་གོ།

ལྷ་སར་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་ནང་དུ་བསྟུན། ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་ནི་ཐོགས་
 མེད་གྱི་སྐྱེན་མཆེད་དང་སྐབས་དེར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཚོང་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་
 ཡིན། ལྷ་སར་ཁང་པ་ཁ་ཤས་ཡོད། ཁོ་རང་ཚོང་གི་ཆེད་དུ་སྲོགས་སྲོད་བྱེད་པའི་
 སྐབས་དང་། བང་མི་གཞན་རྣམས་དེར་མཚམས་རེར་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་བས་དེར་ར་
 ཚོ་དང་གཡོག་ལོ་གཅིག་ལས་མེད། རྩོམ་རྩ་ལས་འགོ་ཆས་གོས་སྲོག་ཁ་ཤས་དང་
 ཟས་རིགས་ཏོག་ཅན་ཉོས། རེད་ཚོ་ལ་དདུལ་དེ་ཅན་མེད་པས་ཅ་དངོས་མང་པོ་ཉོས་
 མེད། ལྷ་ག་དུ་སློལ་བཟང་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་གྱིས་མང་པོ་མ་ཉོ་ས་མཚམས་སོགས་

སམ་ཡང་མིན་ན་ལྷ་སྐྱེས་ལམ་སྟོན་བྱས་པ་འདྲ། གང་ལྟར་སྤྱི་ཉིན་ཞོགས་ཟས་ལྷུ་བ་
རྗེས་སུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་ཅིང་འགྲན་གྱི་གཞུང་ལམ་བརྒྱད་དེ་ཕྱིན། ལྷུ་བ་དེར་རྒྱང་ས་
འཁོར་ཁ་ལོ་བས་གནས་སྐོར་བ་རྣམས་སྐྱ་མེད་ཡར་མར་ཁྱེར་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཆེན་
པོ་ཡོད། དེད་ཚོས་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་རྒྱང་ས་འཁོར་བཀག་གྱང་དེའི་ཉིན་ལྷུ་བས་
ལྷུང་སྤྱི་ལེ་ཁ་ཤས་ལས་འཁྱེར་མཁན་མ་བུར། མདོར་ན། གཉའ་བྱང་རྫོང་གི་ཉེ་འཁོར་
བར་དུ་གོམ་པ་བརྒྱབ་པ་དང་རྒྱང་ས་འཁོར་བརྟེན་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཕྱིན། ལམ་བར་
མི་ཚང་གཅིག་གི་ནང་དུ་བརྒྱད་སྟོང་པ་བསྐྲགས་པས་ལུག་ཤ་ལིང་གཅིག་དང་མར་
རིལ་གཅིག་ཕྱིན། ལུལ་དེར་རྩམ་པ་ག་ཚོད་དགོས་ན་རག་གི་རེད།

ཤ་ཟ་འདོད་བའི་ལྷུ་བས་སུ་ལྷུང་ས་ལྷུ་ས་ནས་ཉོས་པའི་གྱི་རྣམས་ལུག་ཤ་
གཞུགས་པེ་དང་བརྗེས་པས། གཉའ་བྱང་དུ་སྐྱེ་བ་དུས་གྱི་གཅིག་ལས་ལྷུག་མེད། དུས་
དེར་སྟོད་རྒྱུད་དེར་རི་སོགས་འཕྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཚོང་ལམ་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་མེད། ང་
ཚོའི་གྱི་དེ་ལུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོང་ཆེ་གྱི་དེ་འཚོང་གི་ཡིན་ནམ། བཙོངས་ན་ང་ལ་
འཚོང་རོགས་ཁོ་ལ་འཚོང་རོགས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལྷུ་སར་གྱི་དེ་རྩུབ་མ་དུ་རོས་འཛིན་
ལྱེད། དངོས་གནས་རྒྱ་ཆ་སོགས་སྤྲུམ་ཚད་ཡག་པོ་མ་རེད། ཏ་ལམ་གྱི་དེ་ཤིང་ལ་
མེངས་གཅིག་གཞུགས་ན་སོ་བརྒྱམས་རྒྱུད་རེད། དེད་དེ། གྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་ལུག་
པོ་བཟའ་རྒྱ་རག་སོང། གང་ལྟར་སྤྱི་ཉི་ཞོགས་ལ་གཞུང་ལམ་བརྒྱད་དེ་གདོང་གཉའ་བྱང་
རྫོང་དུ་གཏད་ཅིང་འཕྲོ་བཞེན་པའི་ལྷུ་བས་སུ་དོ་སྤྱོད་ལ་རྒྱང་ས་འཁོར་ཞིག་བསྐྱེད་སྤྱོད། དེ་
འགོག་ཆེད་ལག་པ་གཞུགས་པས་མདུན་དུ་བཀག་སྟེ། ཁ་ལོ་བ་ལྷུ་སའི་ཕོ་སར་ན་
གཞོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གིས་རྒྱང་ས་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བུ་ལུང་ནས་སྟོང་མར་ཐོན་ཏེ་ཁྱོད་

ཚོ་ག་བར་འགྲོ་དགོས་ཟེད། འགྲམ་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ལ་བ་དུས། ཁོས་འདི་ནས་ཉི་ག་
ཅམ་སོང་སྟེ་གོང་བ་ཞིག་ནས་ལུག་ཁ་ཤས་གོང་བ་གཞན་དུ་འབྱེད་དགོས། དེ་ནས་ང་
འགྲམ་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་ངས་འདོག་ཚོག་ཟེད། ང་ཚོ་ནི་མ་གྲུས་དབྱུང་རྩ་ཐོས་
བ་བཞིན་དགའ་སྟོའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་རྒྱུད་ས་འཁོར་སྐྱེད་དུ་འབྱུང། གཉའ་བ་དང་རྩོད་དུ་
ས་དུབ་ཅམ་ལ་འབྱོར་སྐྱབས་ང་ཚོ་རྒྱུད་ས་འཁོར་གྱི་དོ་ཞེས་པ་འོག་ཏུ་དོ་པོ་དང་མཉམ་
དུ་བཅུག་སོང། ས་སྐྱེད་དམག་གིས་ཁ་ལོ་བ་ལ་ཐོག་ཏུ་མི་ཡོད་དམ་ཞེས་དེས། ཁ་ལོ་
བས་མེད་དེ་དེང་ང་རང་གཅིག་བྱ་ཡིན། རོགས་བ་སྐྱེད་གཅིག་མེད་ཅེས་ལབ་པས་
རྒྱུད་ས་འཁོར་སྐྱེད་ལ་བསྟོན། བཤེད་ཅམ་ཡང་མ་གྲུས་པར་ཤར་རེ་བཅད་སོང།

༡༦ འགྲམ་བརྒྱུད་དེ་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྐོར།

འགྲམ་དུ་མ་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་ཁ་ལོ་བས་རྒྱུད་ས་འཁོར་བཀག་སྟེ། ཁྱོད་ཚོ་རྒྱ་
གར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ཚོད་རེད་ཅེས་མཇུ་མོ་དེ་སྟོན་གྱིས་འགྲོ་ཤེས་ན་འདི་ནས་
བལ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ལམ་ཡོད་ཟེད། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ལམ་དེ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་མི་
ཤེས། དེ་ལས་འགྲམ་དུ་སོང་ན་ཡག་ས་རེད་ཅེས་ལབ་པས་མཚན་མོའི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་
པའི་གཡས་གཡོན་དུ་འགྲམ་གོང་གསེབ་ཏུ་འབྱོར། ཁ་ལོ་བས་མགྲོགས་པོ་མར་
པོ་བས་གནས་ཚང་ནང་དུ་རྒྱགས། ཡུལ་མིས་ཉེན་ཉིག་ལས་ཁུང་ལ་སྐྱོད་སྟེད་ཅེས་
ལབ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སྐྱེད་པ་ཡུལ་མི་འགའ་འབྱོར། ཁ་ལོ་བས་མར་རྒྱགས་འདིར་
ཅི་བྱེད་དུ་ཡོང། དོ་པོ་དབབ་རྒྱ་གར་ཡང་མེད་ཅེས་ལབ་ནས་ཁོང་ཚོ་པར་བསྐྱེད།

ཐལ་སྐྱེས་སྐྱེད་ཏུ་ཉལ་འདུག། གང་ལྟར་སྐྱེད་ཀྱི་རོང་བ་རོ་ཤེས་དེའི་ནང་ཏུ་མགྲོགས་
 རོང་སོང་བ་ན། རོང་བ་དེས་ཁྱོད་ཚོ་སྤྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིན་དོས་ལེན་ཡག་པོ་མ་གྲུས།
 ཚོས་གྲགས་དེད་གཉིས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྣམས་གསལ་བོར་བཤད་ནས། རྒྱུད་
 ཚོག་ཏུ་སོང་ནས་རག་པའི་ལུག་ཤིག་ལུགས་གཅིག་དང་མར་རིལ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 ལམ་སང་སྤྲ།

ད་ཏུང་ཁོའི་བུ་སྟེ་ཤུལ་བ་ཡིན་པ་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བས་ང་ཚོ་
 བལ་ཡུལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་འཁྲིད་མཁའ་ཞིག་ལྟ་རོགས་ཞེས་ལབ་མ་ཐག་ཏུ་གྲན་པོས་
 ཡར་ནང་ཏུ་ཤོག་ལབ་བྱུང། དེའི་ཞོགས་བར་ཡིབ་ས་ཞིག་མ་རག་ན། ས་མཚམས་སྤྱི་
 བསྟོད་ཚོག་པའི་ཚོན་ཁྲིར་མེད་པ་དང་། ཤོས་སྟོག་སོགས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཡུལ་
 དེའི་མི་མིན་པ་ཤེས་ནས་འཛིན་བསྐྱུང་བྱ་དེས་ཤེད། རང་ཏུ་འཇུག་ས་རག་རྗེས་གནས་
 རྒྱབས་ཐོ་སྟོད་ཏུ་བབས། གན་པོ་དེས་ཁོའི་བུས་ང་ཚོ་བལ་ཡུལ་ཏུ་བསྐྱུལ་ན་མི་རེར་
 སྟོར་༥༠༠༠ ཡར་མར་ཡིན་ཁུལ་ལག་ང་ཚོ་ལ་སྟོར་༥༠༠༠ མེད་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་ཀྱི་
 མེད། རྒྱབས་དེ་ཏུས་མི་རེར་འཁྲིད་སྤྲོད་༦༠༠ ཡིན། འོན་ཀྱང་། གནས་རྒྱབས་ང་
 ཚོས་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་མ་ལབ་ན་གནས་ཚང་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་གཏང་མིད། ཞོགས་
 བས་རག་རྗེས་སྤྱི་མི་གཉིས་སྤྱི་ལ་ཚོན་ནས་ག་འདྲ་བྱ་དགོས་མིན་ལྟ་བུ་སྤྱི་ན། ར་ཁང་
 ཞིག་གི་སྟོར་སྤྱི་ཉེན་གྱི་ཁ་ལོ་བ་དེར་ཐུག་སོང་། མི་བཟང་དེས་ཁྱོད་ཚོས་ར་སྐྱེས་པ་
 སྤྱིན་བདག་ང་ཡིན། མདང་དགོང་གནས་ཚང་ཡག་པོ་རག་བྱུང་ངམ་ཟེད། ང་ཚོའི་
 གནས་ཚུལ་གསལ་བར་ལབ་རྗེས། ཁོས་འདིར་ནག་ཚུ་མི་མོ་ཀྱང་སི་ནས་ཡིན་པའི་
 སོག་ཨ་རྒྱུ་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད། ཁོ་དེ་རིང་ལྷ་སར་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཀྱང་སི་སྤང་

མཁན་ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཡུལ་མི་གཅིག་ཡོད། དེ་ངོ་ཤེས་སམ་ཟེམ། མི་ཤེས་ལས་
 པས། གལ་ཡོད་མ་རེད་ང་དང་མཉམ་དུ་ཤོག་ཟེམ་བཞིན་བྲིད་ནས་ལྷ་རྒྱལ་པོས་ཏེ།
 རྒྱོགས་པོ་འདྲིའི་ཨ་རྒྱལ་ཤེ་ཤེ་འགའ་བསྐྱེད་པས་འདུག། གནས་ཚང་རག་མི་འདུག་ལས་
 སོང། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་གཏོང་བཞིན་ག་རེ་བྱ་དགོས་ན། ཨ་རྒྱལ་སྐྱབ་
 མཆེད་ཡིན་ན་ངས་རོགས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང། ཨ་རྒྱལ་ངེད་གཉིས་ཁང་པའི་ནང་
 དུ་མི་གཉིས་མ་གཏོགས་སྡོད་ས་མེད། མཛོད་ཁང་ནང་དུ་ཚོང་ཆས་མང་པོ་རེད། རྒྱུད་
 ཚོ་དེར་ཉལ་ལོ་ན་དེར་སྡོད་དང་ཉིན་ཤས་རྗེས་སུ་ཨ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོང་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་
 རྗེས་མིག་ལག་པར་སྤྲད་ནས་ཁང་པ་བརྟུན། དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ན་ལག་
 རོགས་ཁ་པར་མེད་པ་དང། གཉིས་ན་མི་དང་མིའི་བར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་
 བརྟེན་ང་ཚོས་གནས་ཚང་རག། དེ་མ་གཏོགས་ཨ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་མཆེད་ཡིན་རྒྱུ་པར་
 ཞོག་ཨ་རྒྱལ་གྱི་མིང་གོ་སྤོང་བ་ཅམ་ལས། ངའི་མིག་གིས་ཨ་རྒྱལ་གྱི་གདོང་རིས་
 ཅམ་ཡང་མཐོང་སྤོང་མེད། འོན་ཀྱང། ཁ་ལོ་བ་དེ་དང་ལྷ་རྒྱལ་གཉིས་ངོ་ཤེས་རེད། དེ་
 བས་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མཛོད་ཁང་རྗེས་མིག་ང་ཚོར་སྤྲད།
 གཅིག་བྱས་ན་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཨ་རྒྱལ་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནའང་གནས་ཚང་གཡར་སྲིད།
 ཨ་རྒྱལ་སོག་ཚོང་དང་ང་ཚོ་འབྲི་དུ་ཚོང་ནས་ཡིན་པས་ནའོ།།

དུས་དེའི་སྐབས་སུ་མི་མང་རྣམས་གྲུ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།
 གྲུ་པའི་ཀུན་སྡོད་ཀྱང་ཚད་ལྡན་རེད། མདོར་ན། ལྷ་ས་དག་པའི་ཞིང་ཞེས་པ་ལྟར། ཡུལ་
 དེའི་མི་རྣམས་ཚོས་དད་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་སྐྱེས་པའི་ཁ་ལོ་བ་སོ་གསར་དེས་ང་ཚོ་ལ་
 པན་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བཏགས་སོང། གང་ལྟར་རོང་པའི་བྲིམ་ཚང་དེ་ནས་ནག་ཚུ་

ཞི་མོ་ཀྱང་སེའི་མཛོད་ཁང་དུ་སློབ་པ། མཛོད་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ནག་ཚུལ་ས་འགྲམ་དུ་སྐྱེལ་
འབྲེལ་བྱེད་པའི་བལ་དང་ར་ཁུལ་སོགས་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་ནག་ཚུ་དཔོར་འབྲེལ་
བྱ་དགོས་པའི་འོག་བྱ་སོགས་གྱིས་ཁང་ས་བརྒྱུད་ས་འདུག་དེ་དཙུལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ལ་བསྐྱད་ཅིང་སྤེ་འཁ་ས་འཚོལ་བ་དང་། ཉེ་ཆ་རྒྱག་ཆེད་ཕྱི་རུ་འགོ་སྐྱབས་མི་གཉིས་
གཉིས་མ་གཏོགས་གསུམ་བཞི་མཉམ་དུ་འགོ་གི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཚང་མར་
འདང་བའི་ཕྱི་གོས་ལྱོན་རུང་གོས་ལྷུང་སྟོད་ལྷུང་ཆ་མ་ཚང་པས་སོ།།

ཉིན་ཞིག་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་སྤྲད་དེ་རི་བརྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ས་འཁོར་ནང་མཉམ་དུ་ཡོང་
རོགས་སྡེ་དགེ་བ་དེ་ལྷན་ཞུས། བཅ་ཚུལ་སྐྱད་ཆ་ལ་བསྐྱབས་ཁོང་ཚོ་བལ་ཡུལ་དུ་འགོ་
མཁན་དང་སྤེ་འཁ་ས་ཡང་རག་ཟེན། མི་ཤེར་རྒྱ་སྟོར་༦༠༠ རེ་ཐག་ཚོད་ཅེས་རོ་སྟོད་
ལྷ་བུ་བྱས། དེ་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་རོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་འགོ་
ཐག་བཅད། འགྲམ་དུ་ཉིན་གསུམ་བཞི་བསྐྱད་དེར་ཨ་རྒྱལ་བསྐྱབས་མ་སོང་ལ། སྤོ་
ལོ་ཡང་འཕྱར་དགོས་མ་གྱུར་བ་མ་ཐད་དེལ་ཡོད་པས་ཉེ་ཆ་སྐྱུས་དག་བརྒྱབ་ནས་
སྤྱིད་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད། འགྲམ་ནས་ཐོན་ཁང་གོས་ལྷུང་སྟོད་ལྷུང་ཐེབས་ཆག་དེ་ཉེས་
ནས་ལ་ཚར་རམ་(རྫོ་ཚར)་བྱ་བ་དང་། ཁྱུང་གིང་བོད་བཟོའི་སྐྱམ་སོགས་ལྷ་རྒྱལ་སར་
བཞག་ཅིང་། ང་ཚོ་བལ་ཡུལ་དུ་ཐར་སོང་ན་ཅ་དངོས་རྣམས་ཨ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ནང་མི་ལ་
སྟོད་རོགས་ཞེས་སྟོད་ཡུལ་ང་ཚོའི་འབྲེལ་ཡོད་འགའ་རོ་སྟོད་བྱས། གནའ་དཔེར་ལག་
མགོ་ཐར་ན་དཔུང་མགོ་ཞེས་པ་ལྟར། ལྷ་རྒྱལ་ལ་དེ་བའི་འདྲ་ཞིག་ཞུས། ང་ཚོ་འགོ་
ལམ་དུ་དེལ་འདང་བ་ཞིག་མི་ཡོང་བས་དེལ་ཏོག་ཅམ་གཡོར་རོགས་ཞེས་ལམ་
རྗེས། བསམ་སྟོན་རྒྱུ་ཆ་ཁ་ཤས་དེར་བཏང་ནས་ལན་འདི་ལྷར་བཏང། ཁྱོད་ཚོ་ཨ་རྒྱལ་

སྤྱོད་མཆེད་ཡིན་མིན་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་མེད་པར་ད་ལྟར་བལ་
ཡུལ་དུ་ཐོན་བཞིན་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁྱོད་ཚོས་ལ་བ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ངས་དདུལ་ངེས་
པར་གཡར་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་ན་ངས་ལྷ་ལོགས་ཀྱི་སྒོར་༡༠༠ ལས་མེད་པས་
ངེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སམ་ཟེལ། དེ་ད་ཅག་གི་སེམས་ནང་དུ་དངོས་གནས་སྐད་ཆ་དེ་བཞེན་
པ་རེད་འོ།

ལོན་ཀྱང། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ནང་མིས་བྱ་ལོན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོ་མི་བཞེས་བྱ་ལོན་སྤྱོད་༡༠༠༠ སྐར་ལ་ལེན་པའི་བསམ་བློ་མེད།
དེ་བཞི་བའའ་བརྒྱབ་ན་མི་ཚང་ལེར་སྤོར་༣༥༠ ལས་མི་ཐོབ། དེ་ཚོ་པ་ཡུལ་ནས་
ཐོན་སྐབས་ནང་ནས་ལམ་ཐོན་གང་ཡང་ཁྱེད་མེད། ཡང་སྲོགས་གཞན་ཞིག་ལ་བསམ་
ན། བར་མི་དང་སྐད་ཆ་ར་འཕྲོད་དང་མི་འཕྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྱུང་སྲིད་པས། དེ་
ལྟར་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མ་རེད་འོན་ཏེ་དེ་ཡིན་ན་དདུལ་གཡར་མི་དགོས། ང་ལ་རྒྱལ་གྱི་
སྤྱོད་མཆེད་ཀྱང་མིན། ལོན་ཀྱང། ལ་རྒྱལ་དང་ང་ཚོའི་ནང་མི་པན་ཚུན་དོ་ཤེས་པ་མ་
ཟད། རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་རེད་ཅེས་ལབ་ནས་མཚན་མོར་ཚུ་ཚོད་༡༡ གཡས་གཡོན་དུ་གྲོང་
མི་ཉལ་བའི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ། འགྲམ་གྲོང་པའི་ཤིང་ནགས་རྐང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་བལ་
ཡུལ་སྲོགས་སུ་ཐོན། ལོ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲམ་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱང་དུ་བསྐྱར་ཡོག་ཐེངས་
གཅིག་གྱེད་སྐབས་ལྷ་རྒྱལ་ལམ་གཞུང་དུ་བྱུག། ངས་ཁོ་དོ་ཤེས་ཀྱང་ཁོས་ང་དོ་ཤེས་
མི་འདུག། ངས་སྲོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོ་ལམ་རྗེས་སུ། ཁོས་ཁྱོད་ཚོའི་ཅ་
ལག་ད་དུང་མཚོད་ཁང་ནང་དུ་ཡོད། ལེན་གྱི་ཡིན་ནམ་ཟེལ། ངས་ད་ནས་ཅ་དངོས་དེ་
རྣམས་བེད་མེད་དུ་གྱུར་ཟེན་བས་གཡུག་འོགས་ལྷུས། སྐབས་དོན་མཚན་དེར་ནགས་

གསེབ་དང་རྒྱ་ལམ་བྲག་ལམ་སོགས་བརྒྱད་དགོས་བས། ཉན་མ་ལང་བར་དུ་སོང་
ཡང་འགམ་གྱི་དམག་སྐར་རྟལ་རྒྱ་བ་ཏུ་རྟོག། དེའི་ཉིན་ཤིང་གསེབ་བྲག་གཡབ་ཅིག་
གི་འོག་ཏུ་ང་ཚོ་བསྐྱེད་ནས་སྡེ་ཤེན་པ་འགམ་སྐོང་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན། ཉིན་དེར་སྡེ་ཤེན་
བས་ང་ཚོ་ལ་སྡོམ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡང་རྒྱ་ག་མར་རྒྱ་ག་ཁ་ཤས་བྱས། ས་
རུབ་ནས་བལ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་བས་ལམ་དེ་བརྒྱད་བལ་ཡུལ་ནས་བོད་
དུ་ལོག་མཁན་མང་པོར་བྱས།

དེ་ནས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཁ་བརྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཟས་རིགས་འགའ་ཕྱིན། དེ་ཚོ་ལ་
ཡིད་སློན་ཞེ་བོ་སྐྱེས་བྱུང། རྒྱ་མཚན། རྒྱ་གར་དུ་སོང་ཞིང་ལ་གོང་ས་མཚོག་མངས་
ཁ་ཚོ་སྡེ་སོ་སོའི་འདོད་བ་དང་དམིགས་ཡུལ་བྱུབ་རྗེས། མར་ལོག་ནས་དེའི་མཚན་
མོར་འགམ་སྐོང་གསེབ་ཏུ་འཕྱོར་བ་རེད། གང་ལྟར་མཚན་དེར་རི་ཅེ་དང་ནགས་
གསེབ་བརྒྱད་ཅིང་རྒྱ་ག་མ་གོ་ས་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་རྒྱ་བ་ས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། དེ་ནས་ཉིན་
མོར་མི་ཚང་ནང་དང་ནགས་གསེབ། རྒྱ་ལྷག་དང་མཐའ་ལྷག་སོགས་སུ་ཡིབས་ཤིང་
མཚན་མོར་སྡེ་ཤེན་བས་ཅི་བཤད་གང་ལམ་ལྟར་ཕྱིན་བས། བལ་ཡུལ་རྒྱ་བ་སར་ཉིན་
གསུམ་བཞེ་ལས་མ་འགོར་བར་ཞོགས་བ་སྐྱ་པོར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་རྒྱ་བས་ཤིག་
ལ་འཕྱོད། ལམ་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། སྡེ་ཤེན་པ་ཡོད་པས་དེར་
ཡིད་ཆེས་སློ་འགྲོལ་བྱས་བས་སེམས་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་མ་བྱུང། སྡེ་ཤེན་བས་
བལ་ཡུལ་རྒྱ་བ་སར་བོད་ཀྱི་སྡེ་ལེན་ཁང་ཞེས་པའི་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཁོང་
རང་གསུམ་ལོག་ཕྱིན། གཙང་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ས་ཆ། མིང་ལ་སྡེན་སྐྱོར་ཟེར་གྱི་
ཡོད་པར། དེར་ཁང་མིག་ཁ་ཤས་ཤིག་དང་སློ་ར་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལས་མེད། ང་ཚོ་ཡང་

འཇུག་ནས་མར་ལྷ་ཚུར་ལྷ་བྱེད་སྐབས། ཁང་བ་ཡོངས་རྫོགས་མིས་གང་ནས་ཐོག་ཁ་
 དང་སྒོ་རེ་ནང་དུ་འང་མི་འགའ་ཤས་ཉལ་འདུག། ང་ཚོ་ལ་ཁང་བ་སྲུང་རྟོགས་ལབ་ས་
 མེད། སྐབས་དེར་ཁང་ཐོག་གི་རྩེར་གཅིག་ལ་རེད་བཞི་སྐད་ཆ་ལབ་ཅིང་བཟང་།
 མཚམས་དེར་ཕོ་མོ་གཉིས་དེ་ནས་ཡར་ལངས་ཉེ་ཁྲིད་ཚོ་ས་ཡུལ་གང་ནས་ཡིན་ཟེར།
 ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་བ་ཤད་རྗེས་སྟེ། ཁོང་གཉིས་ཀྱང་འབྲི་རུ་ནས་ཡིན་ཟེར། ཁྲོ་ག་
 དེའི་མིང་ལ་སྲིད་འདུས་དང་སྐྱེ་དམན་གྱི་མིང་ལ་བདེ་སྐྱིད་དུ་འབོད། སྲིད་འདུས་དོ་
 མཁར་དང་བདེ་སྐྱིད་སྐུམ་མདོ་ནས་རེད། ཉམ་ལངས་ནས་མ་བྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ཞོགས་
 ཟས་རྩམ་བ་དང་བོད་ཇ་སྲད་སོང་། དེ་ལེན་དུ་བརྟུར་རིང་ཕོ་བཟླིག་དགོས། སྐབས་
 དེའི་མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱོངས་མེད་པས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འཚང་ག་རྒྱག་བ་
 དང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འཇུག་བ་རྒྱག་བ། འགའ་ཤས་ཀྱིས་མ་བྱུན་ལ་ཁ་ཚོད་དང་ཁ་རྩུང་
 གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་སྤེ་ལེན་ཁང་དུ་མ་བྱུན་བུ་མོ་གཉིས་འདུག། མི་འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་ཁ་ཚོད་དང་ཁ་རྩུང་བཏང་བྲགས་པས། རུ་རུ་བཅུག་པ་ཡང་
 མཐོང་མྱོང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོ་བོད་ནས་གསར་འགྱུར་མང་བའི་སྐབས་ཤིག་རེད།
 གསར་འགྱུར་ནང་དུ་མི་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ལོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། བརྒྱ་ཆ་རྒྱག་བཅུ་
 ཟུ་བཅུན་རེད། ཁ་ཤས་སློབ་གཉེར་ཆེད་དུ་དང་། ཡང་ཁག་གཅིག་གནས་སློར་དང་ ག'
 གོང་ས་མཚོག་མཇུག་ཆེད་རེད། ལྷ་གྲུ་མང་ཕོ་ཞིག་ཡོད། དེ་རྣམས་པ་མས་སློབ་སྦྱོང་
 བྱེད་དུ་བཏང་བ་འདྲ། ཕོ་གཞོན་ཕོ་གཞོན་ཁ་ཤས་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་མང་ཕོ་མ་རེད། དེ་
 རྣམས་གནས་སློར་དང་ ག' གོང་ས་མཚོག་མཇུག་ཆེད་ཡིན་རེས། ཉུང་ཤས་ཤིག་བོད་

ནང་དུ་ལས་ཀ་འབྲེལ་བྱས་ནས་སྡོད་མ་སྐྱབ་བ་ཡང་ཡོད་ས་རེད། དེའི་རིགས་ཀྱིས་
སྡེ་ལེན་ཁང་གི་སྤྲིག་ལམ་གཏན་ནས་མི་ཁུར་བ་མ་ཟད། གྱི་རིང་པོ་དེ་འབྲེལ་གོས་སློབ་
འོག་དུ་བརྟུག་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ཉིན་དེའི་རྒྱ་ཚོད་དགུ་བའི་གཡས་གཡོན་ཞིག་ལ་ལས་
བྱེད་འགའ་ཡོང་ནས། དེ་རིང་གསར་དུ་འབྱོར་མཁན་རྣམས་ཐོ་འགོད་བྱེད་དུ་འོག་
ཅེས་ལབ་སོང། ང་ཚོ་དེར་སོང་ནས་བ་ཡུལ་གང་ནས་ཡིན་མིན་དང་འཚོ་ཐབས། འོད་
ནས་ཡོང་དགོས་དོན་སོགས་ལབ་དགོས་གདལ། སྤྱི་རྒྱལ་བ་གཅིག་དེར་ཡོང་ནས་
བར་འགའ་བརྒྱབ་སོང།

ང་ཚོའི་ལན་གཙོ་བོ་ ༥ གོང་ས་མཚོག་མཇུག་ཆེད་དང། སློབ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་
ཡོང་བ་སོགས་ཐོ་འགོད་བྱས། ཐོ་འགོད་བྱེད་མཁན་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་འབྲི་དུ་
རྫོང་ནས་ཡིན་ལབ་སྐྱབས་གཏན་ནས་མགོ་མི་ཚོས། བག་རྒྱ་ས་བཀས་ནས་ཡིན་ལབ་
དུས་གཞི་ནས་ཨ་ལེ་ཞེས་མགོ་བོ་ཀྱིག་ཀྱིག་འབྲེལ་སློབ་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་དུ་འབྲི་དུ་རྫོང་ཁོངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་
ཉུང་རེད། གཙོ་བོ་༡༩༩༩ ལོར་འབྲི་དུ་བ་རྣམས་དབལ་འབར་ཕྱོགས་སུ་དམག་རྒྱག་
དུ་བྱིན་ནས་རྒྱ་གར་ལ་སླེབ་མཁན་དེ་གཉིས་ལས་རྒྱུད་མེད། དབལ་འབར་ཕྱོགས་སུ་
འགོ་མཁན་གྱི་མི་འགས་བཤད་བ་ལྟར་ན། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་བཞི་སྐྱད་དུག་གི་དམག་
དེ་ནས་འགོ་ལམ་ཁེལ་ཡོད་བ་མ་ཟད། རྒྱ་བཞི་སྐྱད་དུག་གིས་དམག་བསྐྱེད་བརྟེན་ཐོ་ཡང་
བགས་ཤོད་འབྲི་དུའི་དམག་ནང་དུ་འབྱོར་ཡོད། སྐབས་དེར་འབྲི་དུའི་ཕྱོགས་ནས་
དམག་སྤྱི་འབྲི་དུ་ཞབས་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་མེད། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དུ་
འབྲི་དུ་ཞབས་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེས་འབྲི་དུའི་ཡུལ་དམག་རྣམས་རྒྱ་སྐྱད་གི་དམག་དང་

མཉམ་དུ་སོང་ན་ཅི་འདྲ་འབྲུང་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐང། རྒྱལ་སོ་ཤྲུགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཉེན་ལ་
བཀའ་ལུང་ཞུས་པའི་ལན་དུ་མ་སོང་ན་ལེགས་ཞེས་བབས་པར་བརྟེན་སྲིན་མེད་ཅེས་
དང། སྤྱི་ས་སྤྱ་འམི་རུ་ཞབས་དྲུང་རིན་སོ་ཆེ་ནས་ཤྲུགས་ལྡན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་
མེད་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད་ཅེས་གྲགས། སྐབས་དོན། རོ་འགོད་བྱས་རྗེས་སྤྱི་གཤེད་
འོག་དུ་སོ་སོའི་ལབ་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་དབང་ཉུགས་ས་ཉུགས་རྒྱུ་ལ་ལབ་སྐབས།
གཅིག་ན་ཡི་གེ་ཡག་སོ་འམི་མི་ཤེས། གཉིས་ན་ས་ཉུགས་ཞེས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་འམི་
དགོས་མིན་མ་ཤེས་པས། མཇུ་ལ་ཐེལ་བརྒྱབ་ནས་འོག་ཡོང་བ་ཡིན།

སྣེ་ལེན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དུ་འམི་རུ་བ་རྣམས་ནག་རྒྱའི་ཁོངས་གཏོགས་
སྤྱི་ས་བས། ལས་བྱེད་འགས་ནག་རྒྱའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡིན་ན་དབུ་གཙང་ཆར་གཏོགས་
ཡིན་པ་གཞི་ལ་བཞག་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ནག་རྒྱུ་ས་གནས་ཁོངས་སྤྱི་མདོ་སྟོད་
ཁོངས་གཏོགས་མང་པོ་རེད། ལྷག་དུ་འམི་རུ་རྫོང་དང། སོག་རྫོང། སྤྱི་ཆེན་རྫོང་
གསུམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་མདོ་སྟོད་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་ལབ་ནའང་ཆོག་
མོད། ཡིན་ན་ཡང། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ནང་དམངས་ཁོང་དུ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་
ཐ་སྣང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ༡༩༥༤ གཡས་གཡོན་དུ་བ་ཡུལ་གཅིག་པ་འགའ་ཡུ་
རོ་བ་ཕྱོགས་སུ་སྲིན་ནས། དེ་རྣམས་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་བཙུལ་ཞུ་དགོས་ཆེ།
བོད་ནས་གསར་འགྱུར་ཡིན་པའི་དབང་ཡིག་སྣེ་ལེན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་དགོས་འདུག་དེ་
ལེན་རོགས་ཞེས་ལབ་སོང། ང་ན་ས་སྣེ་ལེན་ཁང་དུ་སོང་ནས་གནས་ཤུགས་རྣམས་
ཞུ་དུས། ༡༩༥༠ ནང་འགྱུར་བའི་འམི་རུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དབུས་གཙང་གི་ཡིག་
ཆའི་ནང་དུ་བཞག་འདུག་ཟེད། ངས་དེ་མི་འམིགས་པ་འགའ་ལབ་པ་ཡིན། མཐར་མདོ་

རྒྱུད་ལའོར་ནང་དུ་བསྐྱོད་འདོད་ཡོད་ཅེས་དང་། སློབ་སྤྲུག་གི་ཅ་དངོས་དེ་རྣམས་
 ཁུར་སྤྲུབ་ས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲུག་མ་མེགས་ཉེ་ས་མཚམས་ནས་ཁྲལ་
 མང་པོ་རྒྱག་གི་རེད་ཟེར་ཅེས་བཤད་པས། བྱ་དགས་ཚོང་ཚས་ཡིན་ན་ཁྲལ་ཡོད་ཀྱང་།
 སློབ་སྤྲུག་གི་ཅ་དངོས་ལ་ཁྲལ་ཡོད་གི་མ་རེད་ཟེར་ཡང་ཁས་མ་རྒྱུད་ས། མཐར་བུ་
 དགས་དདུལ་ཚང་མ་རྩུར་རག་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན། མོ་འགོད་བྱས་ཟེན་པས་སོ་
 ཟེད། ར་ཚོས་སྐྱོན་ཚེན་པོ་མེད། གང་རག་བ་དེ་ལེན་རོགས་ལབ་པས། མི་རེ་ནས་སྐོར་
 བརྒྱ་ཅམ་རེ་རྩུར་བསྐྱོགས་མ་སོང་ཟེད། གང་ལྟར་བལ་ཡུལ་དུ་ཉིན་ཤས་བསྐྱད་རིང་
 སྐྱིད་པོ་ཞིག་མ་ཚོར། གཙོ་བོ་ཁ་ལག་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། སྐབས་དེར་སྣེ་ལེན་ཁང་དུ་
 དབུགས་ཐབ་ཀྱི་དབུགས་རྩོགས་སོང་ཟེར་བཞིན་ཁ་ལག་མི་འདུག། ཟ་ཁང་དུ་སོང་
 ཡང་ཞལ་ལག་ཡག་པོ་ཉོ་བའི་དདུལ་མེད། ད་དུང་ཁ་ལག་མང་པོ་ཞིག་ཞིམ་པོ་ཡོད་གི་
 མི་འདུག། གནམ་གཤིས་དེ་ཡང་ཁྱད་མཚར་འདྲ་རེད།

བས་ལངས་ནས་ས་གཞི་ཀྱུན་སྒྲུག་པས་བུམས་ཉེ་མཐོང་མི་སྤྲུབ་བ་དང་།
 འཕགས་པ་ཤིང་ཀྱུན་ནས་མཚོད་ཉེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་བར་དུ་འགོ་དགོས་ན། ལམ་
 འགག་སྐྱོ་བོ་ཡིན་པས་ལམ་བར་དུ་རྒྱུད་ལའོར་གྱིས་གང་ནས་རྩུ་ཚོང་གཉིས་གསུམ་
 ཅམ་འགོར་གྱི་ཡོད། མི་རྣམས་ཀྱི་གོས་སྐྱོག་དང་སྐྱད་རིགས་གོམས་གཤིས་སོགས་
 རྩོགས་ཡོངས་ནས་བཤད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། གང་ལྟར་བལ་ཡུལ་སྣེ་ལེན་ཁང་
 གིས་གསར་འགྱུར་འགོ་ས་སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱུད་ལའོར་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་གར་ལ་
 བཏང། བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་ནས་རྒྱུད་ལའོར་བརྗེ་དགོས། ས་
 མཚམས་ཉེན་རྩོག་པས་བསྐྱོག་བཤེར་བྱས་ཤིང་། ར་ཚོའི་དཀྱིལ་ནས་ཚོང་པ་ཅ་

དངོས་འབྱེད་མཁུངས་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཏེ། ཉེན་རྟོག་པས་ས་ཁུལ་དདུལ་མང་པོ་བྱིར་
ཤོག་ཟེར། ཚོང་བ་ཚོས་དདུལ་བསྐྱུ་དགོས་ལའགྲང། ཅ་དངོས་འབྱེད་ཡག་མེད་པ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་དདུལ་བསྐྱུ་མི་སྲུབ། ང་ཚོ་མི་རེས་ས་ཁུལ་ཅི་དགོས་པ་ལས་གཞན་
བའི་ཅ་དངོས་ཀྱི་ཁུལ་སྲུང་མི་སྲུབ་ཅེས་ལའགས། མཐར་ཚོང་ཐོག་གི་བདག་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་དདུལ་མང་ཅམ་སྲུང་དགོས་བྱུང། ས་རྩོགས་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་
ཁ་ལོ་བས་ཁུལ་མ་སྲུང་བར་བྲོས་ནས་ཐར། ཉེན་བཀའི་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྗོངས་
ལི་ཏུ་འབྱོར། དེར་བོད་ཀྱི་སྣེ་ལེན་ཁང་གཅིག་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཡང་བོད་ནས་གསར་
དུ་འབྱོར་བའི་མི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་འདུག།

དེར་ཐོ་འཕོད་བྱས་རྗེས་སྣེ་ལེན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་ཁྱོད་ཚོ་ཁ་སྲུབ་ན་
ས་ལ་སོང་ན་དགོས་པ་ཅང་མེད། འ་ བོད་ས་མཚོག་ད་ལྟ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཆིབས་སྐྱུར་
ལྱོད་བཞིན་བའི་སྐབས་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ལེབས་མ་ཐག་ཏུ་སྣེ་སྤྱོད་ས་སེ་ར་སོགས་ལ་
ཞབས་སོར་འཕོད་འཆར་ཡོད། དེ་བས་ཁ་སྲུབ་སེ་ར་ལ་སོང་བེད་བཞིན་གདལ། དེད་
ཚོ་བོད་ནས་ཡོང་བའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ འ་ བོད་ས་མཚོག་མཇལ་ཆེད་ཡིན་པས།
དེས་བར་དྭ་ས་ལ་འགོ་དགོས་ལུས། སྐྱོད་སེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་ཚོ་ འ་ བོད་ས་མཚོག་
མཇལ་ཆེད་ཅམ་ཡིན་ན། འདི་ནས་དྭ་ས་ལ་འགོ་འགྲོན་སྣེ་ལེན་ཁང་གིས་གཏོང་གི་
རེད། བལ་ཡུལ་སྣེ་ལེན་ཁང་དུ་ཁྱོད་ཚོས་ འ་ སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་གྱུར་
རྗེས་སུ། གདན་སར་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པས། གས་
སྤྱིད་དྭ་ས་ལ་འགོ་འདོད་ན་འགོ་སོང་ཡོངས་རྫོགས་སོ་སོས་གཏང་དགོས་ཞེས་
བསྐྱབས། དདུང་ང་ཚོས་ འ་ བོད་ས་མཚོག་མཇལ་ཆེད་དྭ་སར་གཏོང་རྟོགས་ཞེས་རེ་

སྐྱུལ་མང་པོ་ཞུས། མཐར་ཐོག་ལེན་གཏན་ནས་གནངས་མ་སོང། སོ་སོ་ལ་འགྲོ་སོང་
གཏོང་བའི་དདུལ་མེད་པས་སློ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱ་བྱས།

དེ་ནས་ཁ་ཐུག་སླེ་ལེན་ཁང་ནས་མི་ཞིག་གིས་མེ་འཁོར་ནང་དུ་ང་ཚོ་གྲུ་བ་ཁག་
ཅིག་བཏང། ལམ་བར་དུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོ་བོད་ལྷོ་༡༩
ཆེས་༥༩ ཉིན་སེ་ར་དགོན་དུ་འབྱོར། དེར་སླེབས་སྐབས་གྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་གསར་
ཀྱི་བྱ་སྤྲིག་བྱེད་བཞིན་གངལ། ༡ ལོང་ས་མཚོག་བོད་ལོ་རྗེས་མའི་བོད་ལྷོ་དགུ་བའི་
གཡས་གཡོན་བར་དུ་ཞལ་མཇལ་མ་ཐོབ། དུས་དེའི་རིང་ལ་སློ་ཕྱུལ་དུ་མ་ཤོང་བའི་
སེམས་ཁྲལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ར་སར་འགྲོ་དགོས་ན་འགྲོ་སོང་གཏོང་
བའི་དདུལ་མེད། སེ་རར་ལོ་དང་ལྷོ་བར་བསྐྱུག་དགོས་ན། བོད་ནས་ཡོང་ཁར་གཞན་
བའི་བསམ་སློ་མང་པོ་མེད། ༢ སྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་ཞལ་མཇལ་གསུང་
ཐོས་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས། ཕྱི་སློང་ལག་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་
རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱལ་ནས་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཡོང། མཚམས་རེར་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་
ཤིང་སྐྱུག་སྐྱད་འདི་ལྟར་བརྒྱབ་ཐོང། དངོས་གནས་བཅོན་བྱོལ་ནང་གི་ལས་བྱེད་འདི་
ཚོ་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ལས་བྱེད་ལས་སྐྱུག་ཡོད་ཚོད་རེད། ཁོང་ཚོས་ཤུལ་སྤྲོད་རྗེ་
གཏན་ནས་མེད་པར་ང་ཚོ་མགོ་སྐྱོར་བཏང་ནས་སེ་ར་དགོན་དུ་བཟངས་འདུག། ༡
ལོང་ས་མཚོག་ལྷོ་བ་རྗེས་མར་སེ་ར་དགོན་དུ་ཕེབས་འཆར་ཡོད་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་ལོས་
ཡིན། ལྷོ་བ་མང་པོ་འདི་ཅེས་བྱིན་ནའང་ད་དུང་ ༢ རྒྱལ་དབང་མཚོག་ཆིབས་བསྐྱུར་
གནངས་མེད་ཅེས་ལབ་ཐོང། སླེ་ལེན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་ཁག་ཡོད་ཚོད་
མ་རེད། སྐབས་དེར་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་མཁན་མང་བ་དང་། གསར་འབྱོར་

བཞིན་དུ་ས་སྐྱའི་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་མཁམ་གྱི་དགོན་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཚོས་བརྒྱུད་
འཛིན་མཁམ་གྱི་དགོན་པ་སོགས་མང་མོད། ལྷག་ཏུ་ཐོད་པའི་གཞིས་ཆགས་དང་སློབ་
བྲལ་སོགས་གཞི་རྒྱ་ཆེས་ཤོས་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གོ་བ་པེ་ལ་ཆགས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
ཐོད་མི་གཉེས་གསུམ་རེ་ལ་ཁང་མིག་རྒྱུད་རྒྱུད་རེ་སྤྲད། གཞུང་གིས་གནངས་པའི་ས་
ཆ་དང་ཁང་པ་སོགས་དགོན་པ་རང་གིས་དེ་ལ་ནང་ཁྲིམས་ཤིག་བཅོས་ཏེ། ས་ཞིང་
གང་ཡོད་པ་དེ་དགོན་པ་སྤྱི་ལ་བདག་པར་བྱས་ཤིང་། དེའི་དོད་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་བྲལ་ཆང་
གིས་རྫོ་ལྷོ་འམ་ཉིན་གུང་གི་ཁ་ལག་དང་། དགོང་ལྷོ་འམ་དགོས་ཟམ་བྲལ་ཆང་རང་གི་ལྷོ་
ཆང་ནས་སློད་ཀྱི་ཡོད། ཞལ་ལག་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ཀྱང་རིན་མེད་ཐོག་དགོན་པའི་
སྤྱི་ཐབས་ཁང་ནས་ཟ་ཆོག། མདོར་ན། དགོན་པའི་ལྷགས་སོལ་ནི་མཉམ་ཟམ་མཉམ་འཇུག་
ངམ། མཉམ་ལས་མཉམ་སློད་ཅེས་པའི་ཁ་དབེ་ལྷར་འཚོ་སློད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ རྗེས་སུ་ཐོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་རིགས་རྣམས་ལ་གཞུང་གིས་
ས་ཞིང་གང་ཡང་སློད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། བསྐྱད་ཚོགས་པའི་ལག་དེབ་R.C. ཡང་ཁྲིམས་
མཐུན་ཐོག་འཛོལ་གྱི་མེད། གང་རེད་ཅེ་ན། གཞུང་གིས་མི་འཕོར་མང་པོ་དེ་འདྲ་སྐྱབས་
བཅོལ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་མོད། ཡིན་ཡང་། དགོན་པའི་ནང་དུ་ལག་དེབ་R.C.
མེད་པར་ཐོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་རིགས་གངས་འཕོར་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཚོད་ཚོད་
བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ༡༩༧༠ དང་༡༩༩༠ རང་གསར་དུ་འབྱོར་རིགས་རྣམས་ལ་རྒྱ་
གར་དུ་སློད་ཚོགས་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་R.C. རག་ནའང་། ཁོང་ཚོའི་དཀའ་
ངལ་སེལ་མི་ཐུབ། དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་འཚོ་གོས་ཡིན། དེའི་ཐད་ལ་ཐག་ཚོད་ཐུབ་
ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་བཏང་ནས་དགོན་པར་དབལ་འབྱོར་ཡོང་ཁུངས་དགོན་

པོ་དེད། སེ་ར་གྲེས་གྲུ་ཚང་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོ་གཅིག་ཤུའི་ནང་
པོད་ནས་གསར་དུ་འཕྲོར་བའི་གྲུ་རྒྱུན་གྱི་གངས་འཕོར་སྐྱེས་བརྒྱན་ནས་བཞི་བརྒྱ་ཅེན་
གསལ་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ གཤམས་གཤོན་དུ་ལོ་དེར་པོད་ནས་གསར་དུ་འཕྲོར་བའི་གྲུ་རྒྱུན་
ཉིས་བརྒྱ་ནས་སྐྱེས་བརྒྱ་ཡར་མར་ཅིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་དང་།
རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡོད་བའི་པོད་པའི་གཞིས་ཆགས། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་
གྲུ་རྒྱུན་སོགས་བརྒྱུ་མས་ན། ལོ་དེ་བཞིན་གྲུ་གངས་རྗེ་མང་ནས་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར། གྲུ་རྒྱུན་ལ་འཚོ་གོས་ཐད་ནས་དཀའ་ངལ་ཡར་སྐྱད་དང་
འཕྱད་བཞིན་བ་དེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྤར་ཡོད་སོར་གནས་མ་གཏོགས། དེའི་
རྒྱབས་སུ་གསར་དུ་འཕྲོར་རིགས་ལ་ས་ཞིང་དང་། ཁང་བ་སོགས་འཛོལ་བ་གཏན་
ནས་སྤོད་གྱི་མེད། དཀོན་པའི་ཡོང་སྐྱོ་གཙོ་བོ་དགེ་བཤེས་ཚོན་རྗེས་སུ་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་
གྲུ་ཁག་དུ་མེབས་ཉེ། ཚོས་འཆད་ཅིང་སྐྱེ་དུལ་ཉོག་ཙམ་རྒྱ་བ་དེ་གྲུ་ཚང་དང་ཁང་
ཚོན། ཤག་ཚང་དང་མི་སྐྱེར་སོགས། བཏོར་ན། རང་ཉིད་གྱིས་སྤོ་སྐྱེ་གང་རྒྱ་བའི་
དུལ་དེ་དགོན་པའི་ནང་དུ་འཛུམ་ཐབས་ཀྱིས། དུལ་དེས་དགོན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཉིལ་པོ་དཀའ་ངལ་སེལ་ག་ལ་ཐུབ། ད་དུང་དཀའ་ངལ་གྱི་ཉོག་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་འཚོ་
གནས་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ལོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ང་རང་དགེ་མཚོན་དུ་བཀོད་ན། ང་
དང་། དག་དབང་ཚོགས་མེད། དག་དབང་ཚོས་གྲགས། དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་སོགས་
ཚོག་མར་པོད་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཁ་སྐྱོགས་ནས་བསྐྱུང་། དུལ་གང་ཡོད་མཉམ་ཟེ་
མཉམ་འཕྱུང་ལྟ་བུར་བེད་སྤོད་བཏང་སྟེ་ཡོད། སེ་ར་དགོན་པར་འཕྲོར་བའི་རྗེས་སུ་

ཁག་ཁྱར་དགེ་ཚུན་ནམ་ཁག་ཐེག་གི་དགེ་ཚུན་དང། སྡོད་སའི་ཁང་ཐེག་སོགས་ཁ་ཁ་
ཡིན་པས་མཉམ་དུ་བཟའ་འཐུང་བྱ་ཐབས་བྲལ། དེས་ན། དདུལ་ལྷག་མ་རྣམས་བགོས་
བས། མི་རེར་ཉིན་སྟོར་༣༠༠ ཡན་མན་རེ་ཐོབ། དགེ་ཚུན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་
གཞིགས་ནས། དེད་ཅག་ཁ་ཤས་ལ་ལྷ་ཆས་དང་མོར་བ་སོགས་དགོས་མཁའི་ཡོ་བྱད་
རྣམས་ཉོ་མི་དགོས་པར་གཞུངས་བྱུང། ཁ་ཤས་ལ་གང་ཡང་མེད་པས་ལག་དདུལ་
གང་ཡོད་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྡོད་པའི་ཡོ་ཆས་ཉོ་བྱེད་དུ་བཏང་བས། ཕྱི་ཉིན་ལག་བར་
དདུལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཆགས། དེའི་སྐབས་སུ་དགོན་པར་རྒྱ་རེའི་
བས་རིན་ཁ་སྟུག་སྟུད་མི་དགོས་པར་དགོན་པའི་ལྷོ་ཆང་དུ་མིང་ཐོ་བཀོད་ན་བ་ཆོག་
པའི་འཇགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། ལྷོ་རིན་རྒྱ་བ་རྗོགས་མཚམས་སུ་འབྲུལ་དགོས། དུས་
ཐོག་ཏུ་འབྲུལ་མ་སྟུབ་ཆེ་རྒྱ་བ་གཉིས་གསུམ་རིང་ལ་བྱ་ལོན་འཛོག་སྲོལ་ཡང་ཡོད།

རྒྱ་རེའི་བས་རིན་སྟོར་༣༠༠ ནས་༣༠༠ ཡར་མར་ཐོབ། དདུལ་ཡོང་ཁྱེད་ས་
གཙོ་པོ་ཆོགས་འཆོགས་ཤིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་འགྲེད་གསོག་དགོས། སྐུ་འགྲེད་ཆེ་
བའི་སྐབས་སུ་སྟོར་བཅུ་རེ་དང་ཉི་ཤུ། མཚམས་མཚམས་སུ་སྐུ་འགྲེད་སྟོར་ལྔ་བཅུ་
འབྲུལ་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་སྤིང་མཐའ་ཅོམ་ཡིན། རྒྱན་དུ་སྐུ་འགྲེད་སྟོར་མོ་སྟུ་དང་
གཉིས་གང་རུང་ལས་མེད། ང་དང་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ལྷོ་ཆང་ནང་དུ་ཐོ་
འགོད་བྱས། དག་དབང་ཐོགས་མེད་དང་དག་དབང་རྫོང་བཟང་གཉིས་སོ་སོའི་ཚུན་གྱི་
ཤག་ཆང་དུ་སོང། རྒྱ་བ་ཁ་ཤས་གྱི་རྗེས་སུ། དག་དབང་མཁའུའ་རབ་དང། སྐལ་བཟང་
ཆོས་གྲགས། དག་དབང་བསྟན་པ། ལྷང་རྟོགས་ཆོས་འཕེལ། སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་
སོགས་གཞིས་དགོན་གཅིག་པའི་སྐུ་རྒྱན་འགའ་འབྱོར། མཁའུའ་རབ་དང་ཆོས་གྲགས།

བསྟན་པ་གསུམ་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཟེན་མེད། དག་དབང་མཁའམྱེན་རབ་ཅི་ཐང་མགོ་གོང་ཕྱུང་
 པ་ཚང་གི་གྲུ་བ་རེད། དེད་གཉིས་གོང་པ་གཅིག་པ་དང་། ཁོ་ནི་མི་ལྷ་ཚུགས་ཚ་བོ་སྟེ་
 སོ་སོས་གང་བྱ་བ་དོན་ཐོག་སྐྱེལ་དགོས་ཟེར་མཁའ་ཞིག་རེད། ལོ་ཤས་རྗེས་སུ་ས་
 ཚུ་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཚེགས་བརྒྱུད་མ་ཐུབ་པར་བོད་དུ་ལོག། ། དག་
 དབང་བསྟན་པ་སྟག་སྟམས་གོང་ནས་དང་། ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཉོག་ཅམ་བྱ་
 དགོས་བསམ་ཡང་མིག་ལ་ན་ཚ་ཞིག་ཐོག་སྟེ། མིག་ལོང་བ་ཆགས་གྲབས་བྱས་པས་
 ལོ་ཤས་རྗེས་སུ་བོད་དུ་ལོག། ། སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་ཉོ་བོ་གོང་ནས་ཡིན་པ་དང་།
 ཁོང་ར་ཚོ་བོད་ནས་ཡོང་སྐབས་གྲུ་པ་མ་རེད། ཚུང་དུས་སློབ་སྦྱོང་དེ་ཅམ་བྱེད་སྦྱོང་
 མེད་ལ་ལོ་ཡང་ང་ལས་ཆེ་གི་རེད། དེ་བས་སློབ་སྦྱོང་དང་འཚོ་བའི་དཀའ་ཚེགས་
 བརྒྱུད་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱེད་པས་ནས་ལོ་གཅིག་ཅམ་རྗེས་སུ་བོད་
 དུ་ལོག།

ཕྱང་ཉོགས་ཚོས་འཕེལ་ལྗང་སློབ་དགོན་དུ་གྲུ་པ་བྱེད་སྦྱོང་མེད། འདིར་
 བསྐྱེད་པས་ནས་གྲུ་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཤས་སེ་ར་དགོན་དུ་བསྟན་རྗེས་སུ། དཀའ་ཁག་ནམས་
 གདོང་ལེན་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས། བཀའ་རྟེན་བཤའ་སྐྱབ་སྦྱིང་
 དགོན་པར་སྦྱིག་ལུགས་བྱས། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་དབུ་ཐང་རྒྱལ་མཚན་ཚང་གི་
 གྲུ་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་མིང་གིང་བདུན་ཡོད། བུ་མོ་གསུམ་དང་བུ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
 བྱག་པ་རེད། ཁོང་གི་ཨ་ཁ་སློབ་ཐང་ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་དུས་འགྱུར་སློབ་
 ཀྱི་གྲུ་པ་རེད། དུས་འགྱུར་སྐབས་སུ་བཙོན་ལོག་ཏུ་ཚུད་ནས་མཉམ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལོར་
 བགོས་པའི་སྐལ་བ་ཡང་རག་མེད། བཙོན་ལས་ཐར་རྗེས་སུ་ལྗང་སློབ་དགོན་དུ་

བཞུགས། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་ནི་ནང་མིས་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་དུ་ས་ནས་ཨ་ཁུ་མཉམ་
དུ་དགོན་པར་བཞག། ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་གཅིག་ཕྱི་དཀར་
ཚེགས་ཇི་ལྟར་བརྒྱད་དགོས་ཀྱང་། གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་དགོས་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་
ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས། སྤྱིར་ཁོང་དང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེས་སྐབས་ལོ་རྒྱུད་ལྷན་ལ་སློབ་
སྦྱོང་ཚད་ལྡན་བྱས་ཡོད། རིག་ས་ཡང་སྐྱེས་དག་ཡོད་པས་འཛིན་གྲུབ་ནང་ནས་སློབ་
སྦྱོང་ཡག་ཤོས་གྲས་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོའི་ཀླན་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཤག་ཚང་
ཞེས་པ་མེད་པས། དབང་བཟང་ཚོས་གྲགས་པེད་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་ཟ་འཕྲུང་བྱས། ལྟོ་
དེ་ཡང་ཉིན་གྲུང་གྲ་ཚང་ལྟོ་ཚང་ནང་དུ་ཐོ་འགོད་བྱས་ཤིང་། དགོང་ཟས་སོ་སོའི་ནང་
དུ་བཟོ་གི་ཡོད།

རྒྱ་དུ་ཉིན་གྲུང་གྲ་ཚང་གིས་འབྲས་དང་ལྗ་ལིའམ། འབྲས་དང་སྐྱ་ལ་
འཕགས་པའི་ཕྱག་པ་ཞིག་སྦྱོང་གི་ཡོད། དགོང་ཟས་སུ་ཕྱག་པ་ནང་དུ་བཟོ་གི་ཡོད་ཀྱང་
ཕྱག་པ་སོགས་དགོན་པོ་ཡིན། འཁོ་བྱེད་རག་ན་འཕྱག་སྒོལ་གྱི་ཡོད། དེ་མ་རག་ན།
ཚོང་དང་པད་ཚལ་ཀོ་མ་ཀོ་ tomato སོགས་བསྐྱེས་ཏེ་བསྒོལ་རྒྱ་རེད། ལྟོ་དུས་
ཕྱེད་ཀ་དགོན་པའི་ལྟོ་ཚང་ནང་དུ་ཐོ་བཀོད་ཅིང་། ཕྱེད་ཀ་རང་ཤག་ཏུ་བཟོ་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཉིན་གྲུང་ལྟོ་བཟོ་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱིས་འདང་ཁག་པོ་རེད། ལྟོ་འི་
ཚོས་ར་ཕྱོལ་ནས་ཉིན་གྲུང་ཏོག་ཙམ་ཉལ་དགོས། མཚམས་རེར་ལྟོ་འི་ཚོས་ར་
ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་པ་ལ་འཚོག་གི་རེད་ལ་མཚམས་རེ་དགུ་པ་ལ་འཚོག་གི་
ཡོད། དེ་ནི་དགེ་བསྐྱོས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད། གང་ལྟར་བརྒྱད་དང་དགུ་གང་
ཡིན་རུང་ཚོགས། བརྒྱ་གཅིག་བར་དུ་འཚོག་དགོས། རྒྱ་ཚོད་དང་པོ་ནས་དཔེ་ཁྲིད་འགོ་

འཇུག་པ་ཡོང་། དེ་བས་ཉིན་གྲངས་དང་ཤག་ཏུ་མོ་སྟོ་བཟོ་བའི་དུས་ཚོད་མེད། ལྷ་ཚང་
 སྤྱི་ཐབ་ཁང་གི་ཞལ་ལག་ལ་རེན་གོང་ཨ་ཏུ་ཅི་མཚོ་པོ་རེད་ལ་རྒྱ་ཆ་ཡང་ཡག་པོ་དེ་
 ཅུ་མེད། བཟོ་མཁན་ཐད་ལ་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་མེད་པ་དང། ལྷ་ཚང་གི་ཐབ་
 རེས་གྲིས་བཟོ་དགོས་པས། ཞལ་པོ་དང་ལུས་པོ་ལ་འཕྲོད་པའི་ཁ་ཟས་ཤིག་ཡོང་གི་
 མེད། དེ་དུས་ཚོ་གསར་དུ་འཕྲོད་པའི་སྐབས་སུ། གདན་སའི་ལྷ་རྒྱུན་རྒྱལ་ཞལ་ལག་སྤྱི་
 པོ་དང། སྤོ་བ་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་རྒྱག་དགས་པས་ཤིག་སྐྱེས་པོ། མདོ་ག་ནག་པོ། མདོ་ར་ན་
 བད་པའི་གཟུགས་ནང་བཞུགས་པེད། སྤོན་ཆས་ནི་རྙིང་རྩལ་ཚོས་ལོག་ཁ་མདོ་ག་སྤྱི་ཤར་
 ཤར་དེ་འབྲས་ལོད། དག་དབང་འཇུག་དབྱངས་དང། དག་དབང་སྤོ་བས་རྒྱས། དག་
 དབང་ཚོས་བཟང་གསུམ་གྲིས་དེ་དུས་ཚོ་ལ་ལྷ་ཚང་རྙིང་རྩལ་འགའ་སྤྱད་སོང་། ཉ་ལམ་
 གུས་ན་ལྷ་ཚང་དེ་ཚོ་སྤོན་ནས་ལོ་བཞི་ལྷ་སོང་ཟིན་ཚོད་རེད།

ཁོང་ཚོ་ལ་འདྲ་དེ་ནང་བཞུགས་མ་གཏོགས་སྤོན་ཡག་མེད། དེ་དུས་ཚོ་བཞི་ཉ་ལྟེན་
 པོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ལ་སེ་ར་དགོན་པར་བསྐྱེད་པ་བེད། ད་ལ་
 མཚོན་ན་དེ་ནས་བཅུ་པའི་རྒྱ་བ་གསུམ་བཞི་ཞེས་པའི་དེ་ལ་ལྷ་ཚང་རྒྱས་འཇུག་
 སྐབས་བརྗེ་མོ་རྒྱག་གྲེད་མེད། ལོས་ལ་དེ་ག་ནག་ཆགས་རྗེས་སུ་རྒྱགས་རྒྱའི་འགའ་
 དུ་མར་སོང་ནས། ལོས་གཙང་མ་བུ་ས་ཉེ་དེ་སྐམ་པོ་ཆགས་རྗེས་སུ་སྤོན་ནས་ལོག་
 ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱ་བ་བཞི་ལྷ་ཞེས་པའི་དེ་ལ་ཕྱོད་གསེབ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཞལ་པ་བཏུན་
 གྲེད་དུ་ཐེངས་མང་བརྒྱགས། ཉིན་གྲངས་སྤྱི་ལོ་སྤོན་སུམ་ཅུ་རྟག་གི་འདུག། དེས་
 དང་པོ་སྤོན་འགག་ཅིག་ཉོ་ཐུབ་སོང། སྐབས་ཤིག་ལ་དག་དབང་སྤོ་བས་རྒྱས་པོད་དུ་
 ལོག་པ་ཚེད། ཁོའི་ཅ་དངོས་གང་ཡོད་དེ་དུས་སྤྱད་པས། དེ་དུས་ཚོ་སྤོན་གསུམ་བཟོ་མོ་

རྒྱལ་བྱེད་བྱུང་། གཞན་གྱི་མཁོ་དགོས་ཡོ་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་དེད་ཚོ་ལ་བཞག་སམ།
དེས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སེལ་ཡོད། དང་པོ་གསར་བ་འབྱོར་སྐབས་ཡ་མཚན་བའི་
གཏམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོས། དག་དབང་འཇམ་དབྱེད་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཁྱོད་ཚོ་གཟའ་མིག་
དམར་ལ་ཞབས་བརྟན་འགྲོ་ས་རག་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེས་གཟའ་མིག་དམར་གྱུང་
གསེང་ཡིན་སམ་དཔེ་ཚེ་ཉི་ལྔ་ལྟོག་སྐབས་ཀྱི་མ་དེ། དེ་ལས་གྲོང་གསེབ་ཁག་ཏུ་ཞབས་
བརྟན་དུ་སོང་ན། ཉིན་དེའི་རིང་ཞབས་ལག་ཡག་པོ་ཞིག་རག་སྐབས་ལ། ལྷག་ཏུ་སྐོར་སྐུམ་
ཏུ་ཡར་མར་ཞིག་གྱང་རག་གི་དེ། དེའུ་ལ་དེ་གྲུ་ཚང་གི་ལྷོ་ཚང་ནང་དུ་ཟམ་རིན་སྲྀད་
ན་ཡག་པོ་ཡོད་གསུངས།

ཐོག་མར་དེ་ལ་ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བསམས་སྟེ། ཉིན་གཅིག་ལ་ལྷོ་ཡག་པོ་
ཞིག་རག་གི་དེད་ཟེར་བ་ཞི། ལྷ་མཚན་མེད་བ་མ་ཟད་སྲྀད་རྟགས་གྱང་དེ། ཉི་མ་
གཅིག་གི་ཁ་ཟས་དེ་ཆེ་གང་གོང་བར་ནི་འབྲུར་མི་སྲིད། དེ་ལས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་
དཀའ་ངལ་སེལ་བྱེད་སྐོར་སྐུམ་ཏུ་འཕྲོལ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་དེས་དེད་བརྟན་སྟེ། ཡིན་
ཡང་། རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རྟོགས་བྱུང་། ལུས་ལ་ཕན་པའི་ཁ་
ཟས་ཡུན་རིང་བཟའ་རྒྱ་ལ་རག་ན། རོ་བུ་དུད་ལྷན་པའི་ཟས་ལ་སྲིད་ཞེན་དངོས་གནས་
སྐྱེ་ཡི་འདུག། ཡང་དེའི་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མེད་
མཁན་གང་འཚམས་ཡོད། ཡིན་ཡང་། དེད་ཚོ་ནགས་ཤོད་འབྲི་དུ་བའི་གྲུ་རྒྱུན་རྣམས།
དེའི་སྐབས་སུ་འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་གས་ཤིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷོ་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར་ནགས་ཤོད་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་། ལྷ་མཚན་ལོ་
ང་དགའི་དུས་ཟིང་སྐབས་སུ་ནགས་ཤོད་པ་རྣམས་དཔལ་འབར་སྟོགས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་

དམག་དང་ཚོལ་འཛིང་གེད་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེར་སློབ་ཤོར་བ་དང་དེ་ནས་འཛིན་བཟུང་
 བྱས་པ་སོགས་གཙང་དག་བཏང་བ་བཅོས་རེད་ཅེས་ལབ་སློབ་ཡོད། དེ་བས་རེད་ཚོ་
 འདིར་འཁྱོར་སྐབས་སུ་ཉེན་ས་དང་རེ་ས་གང་ཡང་མེད། ང་ལ་མཚོན་ན་དགོན་པར་
 འཁྱོར་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གི་རྗེས་སུ། ཟས་གོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལ་བཅོད་
 བསྐྱེན་མ་རྒྱབ་པར་བོད་ལ་ལོག་ཐག་ཚོད། བ་ཡུལ་མ་དུན་པའི་ཉི་མ་འཆར་མ་སྤོང་
 ལ་བ་ནའང་འགྲིག། ལྷག་ཏུ་དགོང་མོ་ཉི་མ་རྒྱལ་བའི་དུས་དང་། ས་སློས་སྐག་ལ་ཉེ་བའི་
 སྐབས་སུ་བཅོད་བསྐྱེད་དཀའ་བའི་བ་ཡུལ་དུན་པའི་སྐྱོ་སྣང་ཞིག་སྤེལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་།
 ལམ་གྲོན་མ་རག་ནས་ལོ་མང་དགོན་པར་ལྷག། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ས་རྒྱ་སོགས་
 འཕྲོད་པོ་བྱུང་བས་ད་བར་འདིར་ལུས་པ་རེད། སྤྱིའི་ཚན་ས་ང་ཚོའི་གནས་བབས་དང་
 འཚོ་བའི་ཡོང་ཁུངས་སོགས་གཅིག་པ་ཡིན།

མི་འདྲ་བའི་ཆ་རྒྱར་ཅ་མ་ཞིག་སྤེང་ན། དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་རྒྱ་གར་དུང་
 ལས་ལོ་ཤས་འཁྱོར་སྲ་བས། ང་ལས་དཀའ་ཚེགས་མང་ཅ་མ་བརྒྱད་དགོས་བྱུང་ཡོད།
 དཔེར་ན། ལྷུང་པོ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤམ། དག་
 དབང་འཇམ་དབྱེངས་གསར་དུ་འཁྱོར་ནས་ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་རེད་གཉིས་ཤག་
 རོགས་བྱས། སྐབས་དེར་ཁོ་ལ་ཉལ་ཁྲི་གཅིག་འདུག། དེའི་སྤྲེང་དུ་སྐྱུག་མ་ཉིང་རྩལ་
 འདྲེ་ཤིག་གིས་བརྒྱུངས་པ་ཞིག་བཏིང་ཡོད། དེ་དུས་ཉལ་གདན་ཡང་མེད། མཚན་མོར་
 ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་ཚོས་རའི་གདན་གྲུ་བཞི་ཁ་གང་དེ་ལུས་ཀྱི་སྤོང་ལ་བཏིང་སྟེ་ཉལ་
 ཀྱི་ཡོད། ང་ལ་འཕོལ་གདན་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས། ཁོང་གི་བྱེད་སྐྱེད་ས་དེ་སེམས་ཀྱིས་
 མ་བཅོད་ནས་ལ་གཅིག་ཁོ་ལ་སྤྲ། དེ་ནས་བཟུང་ཁོ་ཉལ་གདན་བྱུང་བ་རེད་ཟེད། དེ་

མཚུངས་ཀྱོན་ཆས་དང། བཟང་བཏུང་ཐད་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད་པ་སྟོན་ཅི་དགོས།
ད་སྐབས་དུས་ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་འཚོ་གོས་
ཐད་ཨུ་ཙི་རེད། རྒྱ་མཚན་ལྟེ། རྒྱ་བས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེས་ཁམས་ཚན་ནང་དུ་
གྲུ་རྒྱུན་སྤྲུག་དཔེ་ཡག་པོ་གཟེགས་མཁུང་དང། དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཤེས་མཁུང་མི་བཞི་
ལྟ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་བདག་བཅའ་འདུག།

ཁོང་ནི་དེའི་ཁོངས་ཀྱི་གཅིག་རེད། དང་པོ་ལོ་རེར་སྐོར་བཞི་སྟོང་ཡར་མར་
ཞིག་རག་བ་འདྲ། དེ་ནས་རིམ་སྐར་གྱིས་མཐའ་མའི་ལོར་དེར་ཉིན་སྐོར་བརྒྱད་སྟོང་
ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་འདུག་བསམས། མདོར་བསྐྱུས་ན། སྦྱིན་བདག་མ་རག་བའི་སྟོན་གྱི་
ལོ་ཤས་རིང་ལ་ཁོང་ར་ཚོ་ལས་དཀའ་ཆེགས་ཆེ་ཅམ་སྟོང་ཡོད། ར་ཚོ་དགོན་པར་
བསྐྱེབས་ནས་བརྒྱུད། ཁོང་གིས་ལོ་ལྟར་སྦྱིན་བདག་དཔུལ་ཡག་པོ་ལྷན་རྒྱུང་རྗེས་དེད་
ཚོ་མི་ལྟ་ལས་གྲུབ་བའི་སྟོ་ཚང་དེ་ལ་ཁ་ལག་བརྗོ་བྱེད་སྐོར་ཆེད་སྟོང་རེ་སྤྲད་གྱི་ཡོད།
དེ་མཚུངས་སྤྲད་དགོས་ས་ཁ་ཤས་ཡོད་དེས། མཐར་ཁོང་ལ་ལྷག་ཡོད་སྐོར་ཉིས་སྟོང་
ཞེ་ཡོད་ཅན་གྱི་ཡོད། སྦྱིར་ཁོང་ནི་སྤྲུགས་རྒྱ་ཡངས་ཤིང་བསམ་ཤེས་ལྷུ་མཁུང་
འཆས་མ་ལྟར་ལ་དགའ་ཞིང་འདྲ་མཉམ་དུ་འབད་མཁུང་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་གང་ལས་
དཔོག་ཅི་ན། ཁོང་དང་རེད་གཉིས་སྦྱོན་མཆེད་ཐག་ཉེ་ཞིག་རེད་ལ་པ་ལུལ་ནས་འཆས་
པོ་འང་ཡོད། འོན་ཀྱང། ར་འདིར་གསར་དུ་འགྲོར་བའི་རྗེས་སུ། ཁོང་གིས་གཞིས་
དགོན་གཅིག་པའི་གྲུ་རྒྱུན་ནང་ནས་ད་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་རོགས་པ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་
བྱེད་གྱི་མེད། ཁོང་ལ་སྦྱིན་བདག་གི་དཔུལ་རག་སྐབས་སུ་རེད་ཚོའི་སྟོ་ཚང་ལ་ཁ་ལག་
བརྗོ་བྱེད་གྱི་དཔུལ་ཅི་ཅམ་སྤྲད་པ་དེ་ལས་རྒྱུར་དུ་ར་ལ་སྐོར་གཅིག་ཀྱང་སྤྲད་སྟོང་མེད།

དེང་སང་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་དུས་ར་ཁོང་ལ་ཡིད་སློབ་དང་དང་ལ། དགའ་ཞེན་དང་
གུས་བཀུར་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེད་གཉིས་
གཉེན་ཉེའི་འགྲེལ་བ་རྒྱུར་དུ་བཀའ་ཞིང་ར་ལ་རོགས་སུ་ཉོག་ཅམ་གནངས་ན། གནས་
སྐབས་སུ་ར་ལ་སྐྱོན་བྱ་སུ་སྲིད་ཀྱང་། ཁོང་གི་དེའི་སྐབས་སུ་དེད་ཚོ་ཚང་མའི་ནང་
ནས་ཚན་ཤོས་དང་། ལམ་སྟོན་ལ། ལྷ་ཁྲིད་ལ། སྤྱི་མི་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དག་
དབང་སྟོབས་རྒྱས་དང་། དག་དབང་ཚོས་བཟང་གཉིས་ར་ཚོ་བསྐྱེད་སྐྱོད་ནས་ཡུན་རིང་
མ་སོང་བར་བོད་དུ་ལོག།

དེ་ནས་ལོ་ཚོད་དང་འཛིན་གྲ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ར་ཚན་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་
འདྲ། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བཏང་བར། རང་ཡུལ་གྲམ་བའི་སྤྱོད་སྟོགས་
ཚོའི་ནང་ནས་དེད་གཉིས་རྒྱུར་དུ་སྤྱོད་མཆེད་ཡིན་མཛད་ག་དང་། གཉེན་ཉེ་ཡིན་ལུས་
བྱས་ན། གཞན་ཚོའི་སེམས་ལ་སོག་ཐུག་འབྱུང་དེས་ཡིན་པ་སྟོས་མེད་འདྲ། དེད་ཚོའི་
གྲ་རྒྱུན་ཚོའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་དེའི་སྐབས་སུ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་། བཅོ་བརྒྱད།
བཅུ་དགུ་ཅམ་ཡིན། དེད་གཉིས་ལ་མཚོན་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དང་ཅུ་དྲུག་ཡས་མས་སུ་
སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་དེད་ཅག་གསར་པ་ཚོ་ལ་འགྲོ་ལུགས་འདུག་སྐྱེད་སྐྱོང་དང་། ཟ་
ལུགས་འཕུང་སྐྱེད་སྐྱོང་ཡན་ཆད་ཁ་བརྟེན་བསྐྱེད་བྱ་བྱས་ཐོང་། མདོར་བསྟུན་ན། ཁོང་
གིས་དེད་ཚོ་ལ་སྤོགས་ཞེན་མེད་པའི་སོག་ནས་གཞིགས་ཉོགས་གནང་བའི་འགྲེལ་
བྱས། ཁོང་འཆི་ལམ་དུ་སེབས་ཐོབ་ཀྱང་དེད་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ནང་དུ་དེང་སང་ཁོང་
ལ་དད་གུས་དང་ཡིད་སློབ་ཀྱི་གཞི་འོད་མ་ཡལ་བར་བསྟན་ཡོད། མ་འོངས་པར་གཞི་
འོད་དེ་དེད་ཚོ་འཆི་ལམ་དུ་མ་སོང་བར་དུ་སྟོད་དེས་ཤིག་ཀྱང་འདྲ། ཁོང་རྒྱ་གར་ནང་

དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་འཚོ་གོས་གི་ཐད་དཀའ་ཚེགས་མེད་པ་དང་། ལག་དུལ་
འབེལ་འབེལ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཞིག་པོར་སྤོང་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་སྤོང་མེད་ཅེས་ལབ་ནའང་
འགྲིགས། མོད་དུ་ལོག་ལ་ཉེ་སྐབས་དེ་སར་དབྱིན་སྐད་སྤྱད་དུ་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་
ཀྱང་དུལ་གི་དཀའ་ཚེགས་རབས་དང་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད།

༡༤ ཅན་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤོང་བའི་སྐོར།

དག་དབང་འཇམ་དབྱེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོར་འཕགས་ལུལ་དུ་འབྱོར་བའི་རྗེ་
སྟེ། མོག་མའི་དམིགས་ལུལ་ལྟར་ ༥ ལོར་ས་མཚོག་མངལ་བཅར་བྱུང་རྗེས་སྟེ།
འཕགས་ལུལ་སྤོ་སྤོགས་སེ་ར་གྲེས་གྲ་ཚང་སྤོ་བ་ཁང་ཚོན་ནང་དུ་སྤྲིག་བཞུགས་བྱས།
ཁག་ཐོག་གན་ནགས་ལོད་འབྲི་དུ་ཚོས་སྤིང་དགོན་གི་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་
བཙུན་འགྲུས་རེད། དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་བཙུན་འགྲུས་ནི་ཤག་ཚུ་ལུལ་ཚོན་ས་
ཡིན་ཞིང་། ཚུང་དུས་ནས་ཚོས་སྤིང་དགོན་དུ་སྤྲིག་ཞུགས་གནངས། དེ་ནས་སེ་རར་
ལྷག་དཔེ་གཟེགས་ཆེད་མེབས་ཤིང་། དུས་འགྱུར་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་སྤར་ས་སོགས་
བརྒྱུད་དེ་སེ་ར་ཚོས་སྤར་དུ་བཞུགས་གནང་མཛད་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་གོ། དག་
དབང་འཇམ་དབྱེས་གིས་གཞུང་ཚེབ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་གན་སེར་སྤོ་སྐབས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉར་གདོང་དགེ་བཤེས་སྐབ་བསྟན་བཟུ་ཤིས། སེར་སྤོ་དགེ་བཤེས་
བྱམས་པ་དགེ་ལེགས་སོགས་བསྟེན། སྐབས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ལྷི། སྐབས་དེར་རྒྱ་
གར་གི་གདན་ས་ཁག་དུ་མཁས་བཙུན་བཙུན་བཙུན་གསུམ་འཛོམས་པའི་སྤྱི་བུ་ཞིག་ཡིན་

པ་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲིག་ཏུ་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལོངས་སྤོངས་ཀྱི་རྩ་བའི་
ལྷན་པོ་ཡིན་ལ། ལྷན་པོ་དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་སེར་སྤོངས་སུ་རྒྱུན་གཅིག་གྲུང་མ་ལུས་པའི་
ལྷན་པོ་ཡང་རེད། སེར་སྤོངས་དུ་འོང་གི་དགོ་སྲུག་སྤོངས་ལ་འགས་ཡོད།

དག་དབང་འཇམ་དབྱེད་ཀྱིས་ལྷན་པོ་དེ་རྣམས་ལས་མགོ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པོ་
བཟུང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྷན་པོ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་གནངས། གཞུང་ཆེན་
ཁག་ལ་གསན་བསམ་མཐར་འཇུག་ཏུ་སྐྱབས་རྗེ་ཆོས་ལུན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མཛུགས་དུ།
མོན་མི་སམ་རྩོལ་མཐར་འཇུག་པའི་སྐུ་མཛུགས་ཅུ་བ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྤྱི་དུ། དེ་དུས་
ཆུ་རྒྱུ་རྩེད་ཡེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཐར་འཇུག་པའི་སྐུ་མཛུགས་སི་ཏུའི་ཞལ་ལྷན་སོགས་འགྲེལ་
བའི་སྤྱི་དུ་ལྷན་པོ་འཆད་མེད་ལྟུང་། ཡང་སྤོངས་དཔོན་དཔྱེས་མཐར་འཇུག་པའི་སྐུ་མཛུགས་མེ་མོང་
མའི་ཅུ་བ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྤྱི་དུ། མོད་མཁས་པ་མི་ལམ་དགོ་ལེགས་རྣམས་ལྷན་
ཀྱིས་མཐར་འཇུག་པའི་སྐུ་མཛུགས་དག་བཞུགས་དཔྱེས་དཔོངས་ལྷན་སོགས་ཀྱི་མོན་ལྷན་སྐུ་
དག་གི་འཆད་མེད་ལྟུང་། མཚན་ཉིད་སྤོངས་གཉེར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་འཛིན་གྲུབ་ནང་
ལས་མོ་བ་དང་། དེགས་ལམ་ཡལ་ལོས་ཤིག་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆགས། ལྷན་པོ་
གསལ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཞོལ་བ་ལ་ཁམས་གཙང་གི་ཐལ་འཕྲེང་འཕེལ་ལྷན་གཙོ་བོ་
མཐར་འཇུག་པ་གཏོགས། ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་འཆོལ་མཁན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་
མིན། ལྷན་པོ་ཐལ་འཕྲེང་གཙང་མ་ལ་འགས་བཏང་བའི་རྗེས་སུ་པོ་ལོ་ལོ་ལ་གཞོད་ཀྱི་དེ་
གཏོང་སྐབས་ལམ། དེ་མ་སྐབས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པོ་གསལ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལེགས་ལྷན་
ཉིད་པ་ཞིག་གྲུང་རེད། ལན་འདྲེ་བས་མཐར་འཇུག་པོ་བ་གཙོ་བོ་འཛིན་གྱི་ཡོད། ལྷན་
ཚང་ནང་དུ་འོང་སྤོངས་སོགས་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲེ་སྐབས་སུ་ ལྷན་པོ་གསལ་

གཏོང་ཆེད་མི་མང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལང་རྒྱུ་ལ་དགའ་ཤོད་ཅེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། གཅིག་གྲས་
ལ། ཁོང་ཉི་འོ་ཆ་སློབ་སོ་ཡིན་པ་སུ་ལོ།

སློ་འཇིག་སློར་བ་གད་ན་འདི་ལྟར་ཤེད། ཉིན་ཞིག་དེ་འབྲི་རྒྱ་ལཔས་རྒྱང་སྤང་
དུ་སོང། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་སྤྱང་བྱི་སྐྱས་འཇོག་སྤང་དེར་དཔེ་ཆ་ཞིག་དག་ཐོག་
ལ་འདོན་བཞེན་བསྟན་འདུག། ཁོང་དེའི་སྐབས་སུ་འཇིག་གྲྲ་འདུལ་བ་ལོ་རིམ་གཉིས་
པ་དང་གསུམ་པ་གད་རྒྱུ་ཞིག་ཤེད། དམ་ཅིད་སོ་དང་སྐྱགས་དེ་རིང་གསར་བ་ནང་
བཞེན་སློ་ཁར་དཔེ་ཆ་སློར་གྱི་འདུག་གདལ། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཤེད་དམ་ལུས། ཁོང་གིས་
སྤྱང་བ་རྗེས་མར་གྲུ་ཚང་གི་སློ་འཇིག་རྒྱུ་གས་སློད་ལུག་ཡོད། སྤྱང་བ་འདི་ཚོས་མཚམས་
ཡིན་པས་དེའི་རིང་ལ་ལོ་འདིའི་སློ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་དག་སློར་གཏོང་གི་ཡོད་ཟེར།
དམ་སྤྱང་བ་གཅིག་གི་རིང་དུ་དག་སློར་གྲས་པ་ཅེས་གྲིས་རྒྱུ་གས་སློད་ལ་སུ་ཐོགས་
ཡོད་པ་ཞིག་སློ་འཇིག་སྤྱང་བ་ལོ་ཡོད་ལུས། ཁོང་གིས་གསུང་དོན། དམ་ལོ་ལྟར་དེ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་དུ་ཚོད་གཞུང་ཁ་སྤྱང་སློག་པ་དང། དཔོན་མཁོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་
གཞུང་དག་སློར་བཏང་ནས། ལོ་འཁོར་གྱི་སློ་འཇིག་རྒྱུ་གས་སློད་གང་ཡིན་པའི་གཞུང་
ཚན་རྣམས་ཚོས་མཚམས་སྤྱང་བ་གཅིག་གི་ཆེ་ལ་སྤྱུགས་བསྐྱབ་ན། དཔེ་རིང་ཐོག་
གངས་རྒྱུག་ཅུ་ཅེས་སློ་སྤྱང་ལ་ཡོང་སྤྱང་གྱི་ཡོད། དེ་ལོ་འཁོར་རྒྱུ་གས་སློད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ཅིས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། དེ་ཁོང་གི་ཐེག་རིག་ལ་ཉར་སང་བྱུང། སྤྱང་བ་གཅིག་
རིང་དཔེ་མཚམས་མ་བཞུགས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སློབ་མ་ལའང་དཔེ་མེད་གནང་དཔོན་
པ་དང་ཚོགས་དང་ཚོས་རང་འགོ་དཔོན། དེ་བཞེན་ད་དུང་ཞོར་དུ་ལས་ཀ་ཅག་ཅིག་
ཀྱང་བྱ་དཔོན། ལས་ཀ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྤྱང་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དཔེ་རིང་ཐོག་སྤྱང་བ་

ཅུ་ཚེ་ཐོག་ལ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་ཐུབ་པ་སོགས་དངོས་གནས་རིག་
 ལྟོ་བས་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་རེད་ཟེན་སྲོད། དེ་སང་ཡང་ཟེན་གྱི་འདུག དེ་དུས་ཁོང་གིས་
 དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་མོལ་གཞན་ཞིག་གསུངས། དེང་སང་རྫོང་འཛིན་འབྲུགས་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤
 ལོར་འཕགས་ལུ་འབྲོར་བཞུགས་བཟུང་། ༡༩༤༥ བར་དུ་རྫོང་ཁང་ཚན་གྱི་སྤྱི་ཁང་
 བང་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་ལོ་ལྗེའི་རིང་ལ་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་དང་། བར་ཕྱིན་
 སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་དབྱེ་བ་འཇུག་པ། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་
 མོ་སོགས་རྫོང་འཛིན་སྤྱི་དག་བྱས། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ཡང་དག་ཐོག་དུ་
 མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་པར་ཤོག་དུ་བཅུ་ཅན་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད། གཞུང་
 དེ་ནས་སྤྱི་ཐོན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པས། རྫོང་ཐོག་ལ་ཐང་པོ་
 ཡང་འབྲོ་གི་ཡོད་ཅེས་ཟེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་འབྲི་དུ་ཞབས་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་
 ལྟར་ཞབས་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཞབས་མཛད་དེ་སྤྱི་བྱང་བང་དུ་ཐེབས་འདུག། དེ་
 བས་བཟུང་རྫོང་འཛིན་མང་པོ་བྱ་ཐུབ་མ་སོང་ལ། རྫོང་འཛིན་ལ་འབྲུགས་ཀྱང་དེ་ཅན་རྒྱག་
 གི་མེད་ཅེས་གསུངས།

༡༧ བྱང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ།

པོ་འཁོར་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་འཛིན་གྲུའི་བང་ནས་ཅེ་ཕུད་ཨང་གི་
 གསུམ་པ་མན་ཆད་ཐོབ་པ་ཤིག་དུ་བས་ཉུང་། སལ་ཆེར་ཨང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རེད།

འཛིན་གྲུབ་གཞིར་རྩིང་གི་སྐབས་སུ་བྲུ་ཚང་ནང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་རིགས་ཚུང་གི་ཚོགས་
བཞེངས་གནང། འཇང་དགུན་ཚོས་ཐོར་ཚོས་དམ་བཅའ་དང། འཇང་དགུན་ཚོས་
ཚོས་ཐོག་ཚན་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བ་ནི་སེར་གྲེས་བྲུ་ཚང་ལྟར་ན། འཛིན་གྲུ་དེར་
སློབ་སྐབས་ཚོད་རྒྱགས་ཨང་རིམ་མཐོ་གལ་ནས་མར་གཏོང་སོལ་ཡོད། ཁོང་དེ་ཀུན་
བུས། ཁོང་གིས་ཐོར་ཚོས་དམ་བཅའ་འདོག་སྐབས་སུ་གཞུང་རིག་གྲེད་དང། ཉགས་
གསལ་གཏོང་མཁན་དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་བྲུ་ཚང་ལ་ཁེལ།

ལོ་དེའི་འཇང་དགུན་ཚོས་སེར་ལ་འཚོགས། འཇང་དགུན་ཚོས་ཞེས་བ་ནི།
གདན་ས་གསུམ་དང། བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ། རྩ་སྟོན། རྒྱ་སྟོན་སྐད་གཉེས་སོགས་མཉམ་
དུ་འཚོགས་པའི་དགུན་ཚོས་ཤིག་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་བྲུ་ཚང་ཚོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ད་
ལྟའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། སེར་གྲེས་གཙང་པ་ཁང་ཚོན་གྱི་དགེ་བཤེས་སློབ་མཐར་བརྟན་
འཛིན་མཚོག་གིས་དགེ་སྤྲུག་ལ་ཏེ་བ་འདི་ལྟར་བཏང་བ་ཐོས། མདང་དགོང་གི་དམ་
བཅའ་བ་དེ་སྤྲུ་རེད། གནའ་རྣམ་མོ་བོད་ནང་གི་མཁས་པ་ཚོས་ལན་འདེབས་གནང་བ་
ལྟར་བྱུང། ཉོག་བཤད་མར་བོ་བྲུ་མི་དགོས་པར་ཉགས་ལན་འདོད་ལན་ཁ་སྤྲུག་ཁ་སྤྲུག་
དཔེ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་སོང་ཞེས་སོགས་མཁས་པ་སྤྲུགས་འཕྲོག་པའི་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་
བྱུང་ཡོད། ལྷི་ལོ་༡༠༠༣ ལོར་སེར་གྲེས་བྲུ་ཚང་དུ་གཞུང་ཚེན་བཀའ་བོད་ལྟར་མི་ལོ་
བཙོ་ལྟའི་རིང་གསན་བསམ་གནངས་ཏེ་སློབ་མཐར་སོན། ལོ་དེའི་བོད་རྒྱ་བདུན་པའི་
ནང་དུ་གདན་ས་གསུམ་དང། ལྷག་ཚང་རྩ་བ་སྟོན་པ། གཙང་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ་སོགས་
ཀྱི་ཅེ་སྤྲད་སློབ་གྲལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དགེ་ལྡན་ལྷགས་བཟང་ཚེན་མོའི་རྒྱགས་སྟོན་དུ་
འཇུལ་ཞུགས་གནངས། དེ་ལོའི་བཀའ་རམས་ལོ་རིམ་དང་བོའི་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་ཀྱི་

ནང་ནས་རྒྱ་གསུམ་འབྲས་ཡང་གི་གཉིས་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ ལོར་
བཀའ་རམས་ལོ་རིམ་གཉིས་པའི་རྒྱ་གསུམ་འབྲས་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་ལས་ཡང་གི་གསུམ་
པའི་མཚན་གནས་བཞེས། ལོ་དེའི་རྒྱ་གསུམ་སློང་རང་སློང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་དང་(Tu-
berculosis) གི་ན་ཚས་མཐར་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚ་དེས་འཆི་ལམ་དུ་ག་ལེར་
བརྒྱུད་སོང་།

༡༠ ལྷི་ལི་ག་སློང་བའི་སློབ་དཔེ།

ཁོང་གི་དེད་དུས་ཀྱི་སློབ་སློང་གྲ་རྒྱ་ལ་དགའ་མོས་ཆེ་བ་དང་། རང་ལུས་ཡར་
ཐོན་ཅན་དུ་བརྒྱུད་རྒྱ་ལ་མོས་པ་འབྲུགས་ཆེ་བོ་རེད། དེ་མཚུངས་རྒྱ་ལ་ཁབ་གཞན་གྱི་
སྐད་ཡིག་སློང་འདོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཉིན་གྲང་རྒྱ་
ཚོད་བཅུ་གཉིས་ནས་དང་པོ་བར་སློབ་གྲུའི་སྟོན་ཀྱི་གྲང་གསེང་དང་བརྒྱུན་ཏེ། སློབ་
དགེ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཚོས་རར་མེབས་མཁན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
འདོད་ཞུས་པ་ལྟར། སློབ་ཤུག་དེའི་ལག་ནས་ལྷ་རེར་སློབ་ཡོན་སློབ་༡༠༠ ཅམ་
དེ་རྒྱུས་ཏེ། ཉིན་རེར་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་རེར་དེ་ལྟེན་སྐད་སློབ་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ཀྱང་
དེའི་ཆ་ཤས་རྒྱུད་ལ། འོད་ཀྱང་། དུས་ཚོད་ལོ་ལྔ་གཙོས་ལ་མེབས་ཡོད་མེད་གསལ་ལོ་
མ་ཤེས། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ ལྷ་བ་༧ བ་ནས་༡༩༡༣ ལྷ་བ་༧ བར་དུ་རྒྱ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
དགོངས་གཞི་ལྟར། (ནང་ཚོས་དང་ཚན་རིག་འཕྲད་པ) science meets
Dharma ཞེས་པའི་སློབ་ཚན་ཞིག་སེ་ར་དགོན་པར་བཅུ་གསུམ་པ་རེད། དེར་ཉི་མ་

ཟེད། ༡༠༠༥ ཟླ་བ་༤ བུ་དུ་དགེ་ལུགས་རྒྱགས་སྐྱོད་ཚར་ནས་ཁོང་སྐོ་ནད་T.b བ་
ཚའི་བཟླ་འབྲས་ཐོན་ཏེ། སྐོན་ཟླ་བ་དུག་ཡིད་བཟའ་དགོས་པའི་ཐག་ཚོད་བྱུང་ཡོད་
ཡང། ཁོང་ནི་དུང་སྐོ་བ་སྐོང་ཁོ་ནར་སེམས་ལ་བཅངས་ནས། དེ་སར་དཔྱིན་རི་སྐོང་
དུ་ཕྱིན། ཟླ་ཉལ་རྗེས་སུ་སྐོ་ནད་T.b བུ་ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་སྐོ་ནད་T.b བུ་འབྲུ་ཅན་
དུ་བྱུང། དེའི་རྒྱུན་པས་སྐོ་སྐྱོགས་སུ་ལོག་དགོས་བྱུང་སྟེ། ཏུང་སོར་(hunsor) སྐོ་
ནད་T.b་སྐོན་ཁང་ནད་དུ་བསྐྱད་བ་རེད། དེར་དེད་ཚོ་མཚམས་མཚམས་སུ་སྐོར་ར་
རྒྱག་ཏུ་འགོ་ཡི་ཡོད། དུང་དཔྱིན་རིའི་དེབ་ལག་པར་འབྲུང་འབྲུང་བ་རེད།

ཉིན་ཞིག་ངས་ཁོང་ལ་དེབ་ཀྱི་བཟོད་བྱ་གང་གི་སྐོར་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད་ལྟས་པས།
ཁོང་གིས་དེབ་འདྲ་མིན་ལྟ་ཡི་ཡོད། བུ་ཚོས་དེབ་བསྐྱས་ན་མི་ཤེས་པའི་དགའ་ངལ་
མི་འདུག། དཔྱིན་རིའི་སྐྱད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་དགའ་ངལ་ཉོག་ཅམ་འདུག་
ཟེད། ངས་ནད་རོགས་སྐོབ་བྱ་བ་མང་པོ་འདུག་ག། དེ་ཚོ་ལ་སྐྱད་ཆ་ཅིས་ན་ཡག་པོ་
ཡོད་སྲིད་ཅེས་ལྟས། ཁོང་གིས་འདི་ཚོ་འདྲིན་བྱ་དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་རེད་འདུག། དཔྱིན་
སྐྱད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་ཁོང་ཚོ་ཉོག་ཅམ་ཡག་སྲིད། ལྷོར་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་སྐོབ་ཁྱིད་ཀྱིད་
ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལས་ང་ཤེས་ཚད་མི་དམན་ཟེད། ངས་དེའི་སྐྱབས་སུ་ཁོང་
དངོས་གནས་དཔྱིན་སྐྱད་ཡག་པོ་ཆགས་ཡོད་ས་རེད། འདྲིན་བྱ་བཅུ་བ་ཞེས་བ་ལོ་
བཅུ་ཡི་རིང་ལ་དཔྱིན་རིའི་སྐྱད་ཡིག་སྐྱུངས་ཟིན་ཡང། དེ་ལས་ཁོང་ཡག་པོ་ཡོད་
གསུངས་ཀྱི་འདུག་ཟེད། ཁོང་སྐོ་ནད་T.b མ་འགྲུ་ནས་པོད་ལ་ལོག་སྐྱབས་དེད་གཉིས་
T.b སྐོ་ནད་སྐོན་ཁང་ཞིག་གི་ནད་དུ་མཉམ་དུ་སོང། ཁོང་གིས་སྐོན་པར་པོད་ལ་
འགྱོར་བའི་རྗེས་སུ་སྐོན་ཟ་སྐྱངས་དང། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་པོ་བདེ་ཐང་སྐོར་

རེས་མེད་ས་ཏེ། ལྷ་མང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོ་དགོས་ཀྱང་། ཚོན་རིག་སློབ་མ་རྣམས་ཐབ་
རེས་སུ་རྒྱལ་མི་དགོས་པ་དང་ཚོགས་ལ་འགོ་མི་དགོས་པ། ཁ་ལག་སྟོ་ཚང་སྟོ་འགྲམ་
དུ་བཟའ་ཚོགས་སོགས་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་སྤྲད།

སློབ་ཚན་སྟོར། ཉིན་གུང་གི་རྒྱབ་ལོག་དབྱིན་ཡིག་སློབ་ཚན་གཅིག་དང་། ཚོན་
རིག་སློབ་ཚན་གཅིག། དེ་གཉིས་བསྟོན་མས་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་སློབ་ཚན་གཉིས་ཡོད།
ཁོང་དེ་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལག་ཁྲེང་ཞིག་གུང་ཐོབ། དེའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་སྟོང་
ཚོར་དང་རྒྱགས་ཏེ་འདི་ལྟར་གསུངས། ཁོང་ཡུག་འདིར་ཚོན་རིག་སློབ་སྦྱོང་བུ་འདོད་
ཡོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན། དང་པོར་དབྱིན་སྐད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚུགས་པ་བུ་དགོས་ཀྱི་འདུག།
དབྱིན་སྐད་མ་ཤེས་ན་ཚོན་རིག་ཡག་པོ་ཞིག་གཏུན་ནས་མི་ཡོད། དཔེར་ན། དེད་ཚོ་
ཚོན་རིག་སློབ་ཚན་དུ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་སྐད་སྐད་སྐད་དག་ཅུང་ཅུང་ཡོད། འགའ་
ཤམ་དབྱིན་སྐད་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐོད་སྐད་ཀྱིས་མ་སྤྲེང་བ་དང་། ཐོད་སྐད་ཡག་པོ་
ཡོད་མཁན་ལ་དབྱིན་སྐད་ཀྱིས་མ་སྤྲེང་བའི་དཀའ་ངལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་
མཁན་རིགས་གཅིག་གིས་འགྲེལ་བའདད་སྐད་དག་རྒྱག་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཏེ། མདོར་
ན། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱིན་སྐད་མ་ཤེས་ན་ཚོན་རིག་སྐད་རྒྱ་དཀའ་མོ་ཡོད་ཅེས་
གསུངས། ཡང་ ༥ བོད་ས་མཚོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་ཨ་རིའི་America ཚོང་
པ་སྐྱེ་མེད་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་སྦྱིན་བདག་གནངས་ཏེ། དགེ་འདུན་པའི་ཚེད་དུ་ཚོན་
རིག་science for monk ཞེས་པའི་ཚོན་རིག་ཐབ་སྟོང་སློབ་ཚན་ཞིག་ལོ་རེའི་
ནང་དུ་རྒྱ་བ་རེ་རེར་འཚོག་གི་ཡོད། ཐབ་སྟོང་དེའི་ནང་དུ་ཡང་ཁོང་ལྷགས། ཐབ་སྟོང་
དེ་ལོ་རེ་བཞིན་ཚོགས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་བརྗེ་བོ་རྒྱག་གི་ཡོད། ༢༠༠༡ ལོར་དགའ་ལྷན་

དགོན་པ་དང་། ༡༠༠༣ ལོར་འབྲས་སྐྱུངས་དགོན་པ། ༡༠༠༣ ལོར་(རྟ་སྟེང་བོད་སྐྱུག་
ཁྱིམ་སྡེ་)Upper T.c.v ། ༡༠༠༧ ལོར་གོ་སལ་ཕུར་ (Gopapur) སོགས་
སུ་འཚོགས་སྐབས་ཁོང་དེར་མཉམ་ཞུགས་གནངས། དེ་ནས་བཟུང་སློབ་T.b ལ་ཚས་
ཟབ་སློབ་དེ་མཁུག་སློབ་མ་ཐུབ། ཚན་རིག་སློབ་ཚན་དང་། ཚན་རིག་ཟབ་སློབ་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་སློབ་ཉ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་གནང་གི་ཡོད། དེ་བས་སྐྱུངས་འབྲས་ཡག་
པོ་ཡོད་པ་སློབ་ཅི་ལ་དགོས། ལྷ་མཚན་ནི། གཅིག་ན་རིག་སྟོབས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་
དང་། གཉིས་ན་སློབ་ཚན་དེ་ལ་དགའ་ཚོས་ཡོད་པ། གསུམ་ན་སློབ་སློབ་དེ་ལ་དུས་
ཚོད་མང་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད། མདོར་ན། ཁོང་གི་ནང་པའི་དགོ་སློབ་ཚན་རིག་པ་ཞིག་
དང་། ༥ གོང་ས་མཚོག་གི་གསུང་བ་ལྟར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་གྲུ་པ་ཚད་ལྡན་
ཞིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་གི་སྐྱུངས་འབྲས་གོ་ལ་འདིར་སློབ་T.b སོགས་
ཀྱིས་རྒྱན་པོས་འཕྲོག་པའི་འོར་བཞིན་དུ་གྱུར་སོང་།

༡༡ གསུང་ཚོས་བྱ་སྤྱོད་སྐོར་སློབ་བ།

སློབ་གཞི་འདི་ར་རང་གི་མཚོང་ཚོས་དང་འབྲེལ་ནས་འོད་ཀྱི་ཡིན། སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༥ ལོར་མོ་ལྷོ་(mundgod) འདོད་རྒྱ་སློབ་དུ་ ༥ གོང་ས་མཚོག་གིས་
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་བསྐྱེད། དེའི་སྐབས་སུ་དེང་ཚོ་མེ་ར་བ་དེར་
བཅར། གྲུ་རྒྱན་རྣམས་ཆ་རྒྱུན་ཉ་ཅང་སློབ་པོ་ཡིན་པས། འགོ་བྱོན་ཚུང་ཐབས་བྱས་ཤིང་
ཁང་ཚན་གྱིས་གོ་སྐྱོབ་འོག་དོ་པོ་སྐྱེལ་འབྲེན་བྱ་སའི་རྒྱུངས་འཁོར་གཉིས་སྐྱེས། རེ་

འདི་ནང་དུ་མི་བདུན་ཅུ་ཡེ་བསྐྱད་དེ་ལམ་ལ་ཆས། རྒྱུ་ལ་འཁོར་ནང་དུ་ཨོང་བཀྲུག་
 བདེ་པོ་བྱ་སའི་ས་ཆ་མ་ཐོབ་པར་མོ་རྩོ་(MUNDGOD) བར་དུ་བྱིན། ར་བསྐྱད་
 སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཉུང་སློན་དགོན་གྱི་བྲ་རྒྱུན་དག་དབང་མཁུན་རབ། ལམ་དཀྱིལ་ཅམ་
 དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་ཁོས་སྐྱད་འུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་འདི་རྒྱུ་ལ་ཆས་སོང་ཞེས་
 བོས། ཡིན་ཡང་། འགྲོ་ས་དང་འགྲུལ་ས་གཏན་ནས་མེད་པས་བྱ་ཐབས་བྲལ། ཡང་ཉུང་
 སློན་དགོན་གྱི་བྲ་རྒྱུན་སྐལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་གཙོ་བོར་བྱས། འགའ་ཤས་ཞེན་པ་
 ལོག་ཅིང་སྐྱུག་གྲལས་བྱེད་སྐྱབས་རྒྱུ་ལ་ཆས་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཐོན་ཐབས་གྲངས་མང་
 བྱས་ཀྱང་། ལོ་མ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་འགྲོ་ས་མེད་པས་གཡས་གཡོན་གྱི་མིའི་སྐྱད་དུ་སྐྱུག་རྒྱ་
 ལས་ཐབས་གཞན་མ་བྱུང་།

མཚན་གཅིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ནམ་ལང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགའ་ལྗོངས་
 དགོན་པར་འབྱོར། མར་བབས་རྗེས་དག་དབང་མཁུན་རབ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཆས་མེད་ཀྱང་།
 འཚང་ག་ཆེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤུགས་ལས་ལས་བྱུང་ཅིང་བཅོལ་དགོས་བྱུང་།
 སྐྱབས་དེར་དེད་ཆོ་དུལ་དགོན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱུང་དེ་བྱུང་། དེ་མ་གཏོགས་སྤྱི་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལ་ཆས་འཁོར་དང་། མེ་འཁོར་སོགས་འགྲུལ་བ་སྐྱེལ་འདེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆས་མང་
 པོ་ལམ་དེ་ནས་པར་འགོ་རྒྱུ་གྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་། དེད་ཆོ་ལ་དུལ་དགོན་
 པོ་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱེབས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པར་རོས་འདྲིན་བྱས། དེའི་ཉེན་མོར་
 བཅོན་བྱོལ་ནང་དུ་ཆགས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྗོངས་དང་། འབྲས་སྐྱུངས་གཉིས་
 མཇལ་བ་ཐོག་མ་ཡིན། དགོན་པ་དེ་གཉིས་ལ་མཚོན་མཇལ་དུ་སྤྱོད་སྐྱབས་སུ་ཚོར་བ་
 འདི་ཉུང་བྱུང་། གཞིས་གྱི་གདན་ས་དང་བསྐྱུར་ན། གཙང་མ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་

མཐོང་ཡང་། ལྷ་ཁང་ནང་དུ་མཚོན་མངའ་ལ་འགྲོ་དུས་པོད་ལ་ཡོད་སྐབས་མཚོན་
མངའ་འགྲོ་བའི་དང་འདུན་འབྲེལ་བོ་མ་གྱུར། གང་གིས་ཤེས། དང་པོར་ལྷ་ཁང་གི་གྲང་
ངོས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་གྲང་མེམས། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་བྱིས་སྐྱ་གང་ཡང་མ་
མཐོང་བ་མ་ཟད། གྲང་ངོས་སུ་ཚོན་ཅི་དཀར་རྒྱང་ཞིག་མ་གཏོགས་རི་མོ་གཞན་གང་
ཡང་མེད་པས་རེད། གཉིས་པ། འདུ་ཁང་དང་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་ལྷ་ཡི་འབྲས་སྐྱ་ཉུང་ཉུང་ལས་
མེད། ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་མདུན་དུ་མཚོན་མེ་དང་བདུག་སྲོམ་ཏུ་ལམ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་མ་
ཟད་ཡོན་ཏེ་ཡང་ཉུང་ཉུང་འབྲས་བུ་འཐོང་།

གསུམ་པ་བཙན་སྲོལ་ནང་དུ་དད་གུས་ཆེ་བའི་མཚོན་མངའ་འགྲོ་མཁན་ཉུང་
ཉུང་ལས་མཐོང་རྒྱ་མེད། མདོར་བསྟུན་ན། དད་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་མང་པོ་ཞིག་མ་
ཚོང་བས། མཚོན་མངའ་དུ་འགྲོ་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་དག་སྦྱང་སྲོན་མ་
ལྟར་མ་གྱུར། དེར་བསྐྱེད་སྐྱེད་མཚུངས་སྤྱིད་ཤོས་ཤིག་གྲུང་བ་ནི། རོ་ཤེས་པ་ཡུལ་
གཅིག་པའི་ལྷ་རྒྱུན་འགའ་ཤུག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟམས་རེ་རེ་བཞིན་མིང་ཞིག་བཏགས་ན།
ནགས་ཤོད་འཕྲི་ཏུ་རབ་བརྟན་དགོན་རྫོང་ཁོམ་ནང་གོང་ལྗེའི་ལྷ་རྒྱུན་དགེ་བཤེས་ལྷ་
རྒྱལ་འབྲུང་གནས། ཁོང་རྒྱང་དུས་ནས་རབ་བརྟན་དགོན་དུ་ལྷ་པ་བྱས། དགོན་པའི་
འདོན་ཚོག་རྒྱགས་སྲོད་གྲུབ་རྗེས་སུ། པོད་ནང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ཤར་ཅི་
གྲ་ཚང་སྲོ་བ་ཁང་ཚན་དུ་སྤྱིག་ཞུགས་བྱས་ཤིང་། སྲོབ་སྲོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་
དུས་འགྲུར་གྱི་རྒྱེན་པས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་ད། དེ་ནས་ ལྷ་ར་ཏེ་པོད་ཀྱི་མཚོ་སྲོབ་དུ་སྲོབ་
སྲོང་བྱས་ཤིང་སྲོབ་མཐར་སོན་བའི་ལག་ཁྲིར་ཡང་ཐོབ། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་དགོན་དུ་
ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་གནས་ཐོབ་ཅིང་། མཁན་པོའི་ངོས་གཞིར་ཐོན་གྲང་

དགོངས་པ་ལྟུང་། མཐར་ཐུག་པར་དུ་སྐྱེ་ཆེད་འཕེན་པ་རྫོགས་པ། རབ་དགོན་རྫོང་ཁྲིམ་ལྷན་
གྲྭ་སྐྱེལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་རྩོད་ལྷུ་སྟེན་ལྟུང་། འགས་ཤོད་འཕྲི་རུ་རབ་བརྟན་དགོན་
མར་ལུག་གོང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་རྫོང་བཟང་བརྟན་རྒྱུ་ལ། འགས་ཤོད་འཕྲི་རུ་རབ་བརྟན་དགོན་
རྒྱུ་མདོ་གོང་གི་གྲྭ་རྒྱུན་རྫོང་མིམས་རྒྱལ་ལ། རབ་དགོན་གྲྭ་པའི་ནང་ནས་ཁོང་ར་
དང་འདྲིས་རྒྱུ་མེད་ཤིག་ཤིག་རེད། དེད་གཉེས་གཉེན་ཉེ་ཡང་འགྲོ། ཁོང་གི་ས་མིང་ལ་
རྫོང་བཟང་བརྟན་འདྲིན་ཟེའ། དང་པོ་རབ་བརྟན་དགོན་དུ་གྲྭ་པ་བྱས་ལྷོང་། དུས་འགྲུང་
རྒྱབས་སུ་སྐྱེས་རབ་བས་ནས་བྱ་གཉེས་དང་བྱ་ལོ་གསུམ་བྱུང་།

བུ་ཆེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་རབ་བརྟན་དགོན་དུ་རྩོད་དང་དུས་མཉམ་འབྲེལ་
གྲྭ་པ་བྱས་ཤིང་། དགོན་གྱི་འདོན་ཚོགས་ལོགས་སློབ་མཐར་མོན་ནས། ལྷོ་ལོ་༡༩༥༩
ལོར་སྐྱེལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་མཉམ་དུ་འབྲལ་ས་ལུལ་ལ་འབྱོར། དགའ་ཤར་རྫོང་
པའི་ནང་དུ་ལྷུགས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོར་གྲྭ་རམས་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བཞག།
མཚན་ཉིད་གཞུང་ལ་ལྟ་ཞོར་དུ་དེད་དུས་ཚན་རིག་ཐབས་སློང་མེད་མ་མང་ལྷུགས། ལྟོད་
རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་དེད་གཉེས་ཤིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྟན་ཅིང་ལོ་གཅིག་རིང་གསང་
སྤགས་སྦྱངས། དེ་བྱུང་རྗེས་སུ་དམིགས་སྤྱད་སྦྱང་མེད་ལོར་ལོགས་སུ་མཉམ་དུ་
ཕྱིན། རྒྱུད་རིག་སློང་པའི་དུས་ཚོད་ལོ་བཞི་ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་སློང་པའི་དུས་ཚོད་ཆེན་
པོ་མ་ཐོབ། གང་གིས་ཤེས། དགེ་བཤེས་སྐྱེལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ན་ནས་དེའི་ནང་
གཡོག་རྒྱ་མང་བསྟན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རབ་དགོན་གྱི་གྲྭ་གན་བརྟན་
འདྲིན་ཚོས་ཐུགས་ན་ནས་ཡང་དེའི་ནང་གཡོག་ཏུ་རྒྱ་མང་རིང་བསྟན་དགོས་བྱུང་།
མཐར་ཁོང་གཉེས་ཀ་ཤི་མཐར་བསྐྱངས་ཡོད། རྒྱབས་དེར་དགའ་ལྡོམ་སྤྱུག་པ་ཡང་

ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གུས་ཞབས་བྲས་ནས་བཟུང། རྒྱ་མཚོ་ན། གདན་སར་ར་
 ཚོ་གསུམ་བསྐྱེབས་སྲ་བས་དེད་ཚོ་ཚན་པ་དང། རྒྱད་སྟོང་ལ་སྐྱེབས་སྐྱབས་ར་ཚོ་
 གསུམ་ཚན་ཀུན་དགའི་དགོ་སྤྱུག་ཆགས་པས་གུས་ཞབས་ལོས་དགོས། ལོ་དེར་རྒྱད་
 སྟོང་ལ་ར་ཚོ་དངོས་གནས་སྐྱིད་པོ་བྱུང། དེས་གཟམ་ཉི་མའི་གུང་གསེང་སྐྱབས་སྲ་
 མཚམས་དེ་ར་ཚོ་དྲ་སར་འཆམ་འཆམ་དང། མང་ཤོས་ཚན་ཀུན་དགའི་ཤག་ཏུ་ཁ་
 ལག་བཟོ་གི་ཡོད། ཚན་ལ་དགོ་སྤྱུག་རྒྱད་སྟོང་གི་སྲ་བ་མང་པོ་དེད། དེ་ཚོ་ཁ་ལག་བཟོ་
 མཁས་པོ་ཡིན་པས་ར་ཚོ་ས་ཉི་ཆ་རྒྱག་ཡག་མ་གཏོགས་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱ་མི་
 དགོས། ལོ་དེར་སྤྱོད་ཐབས་གསེང་གི་ལྷ་ཁང་དང་སྤྱོད་མི་སོགས་ལ་འཆམ་འཆམ་སྐྱིད་
 པོ་བྱས། སྐབས་དེའི་འཕྲོས་བྱུང་དེ་ཅུ་ལགས།

ནགས་ཤོད་འཕྲི་ཏུ་རབ་བརྟན་དགོན་གི་སྲ་རྒྱུན་སྤྱིན་རིང་མོ་བཟང་སྤྱིན་པ་
 དང། སྤྱིན་རིང་མོ་བཟང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སོགས་ཡོད། དགོ་བཤེས་མ་གཏོགས་དེད་ཚོ་
 བན་ཚུན་ལ་པ་ཡུལ་ནས་རོ་ཤེས་གི་ཡོད་པས། དུས་དབང་གི་ཆེ་མཉམ་ཟ་མཉམ་
 འཕྱང་བྱེད་བཞིན་དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོའི་ངང་ནས་ཡར་རྒྱག་མར་རྒྱག་འགའ་བྱས། དེའི་
 སྐབས་སྲ་ཁ་པར་སོགས་སྐད་ཆ་བྲ་ས་མེད་པ་དང། འཕྲིམ་འབྲུལ་གི་ཆ་རྒྱུན་སྟོ་པོ་
 ཡིན་པས་འཕགས་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་གཉིས་ཅུ་མ་སོང་ཡང། དེད་ཚོ་དེའི་ཉིན་མོ་
 མ་གཏོགས་སྐད་ཆ་ཅུ་མ་ཡང་བྱུང་ལྲོང་མེད། དེ་དུས་དགོ་བཤེས་ལགས་མ་གཏོགས་
 དེད་ཚོ་ཆང་མ་ཆ་རྒྱུན་ཡང་སྟོ་པོ་དེད། དགོ་བཤེས་ལགས་ཏོག་ཅུ་ཟག་ཡོད་མྱིད།
 དེ་བས་དགོ་བཤེས་ལགས་གིས་སྤྱིན་བདག་བྲས་ཤིང་བྱང་ཅེ་སྲ་ཆང་ཡིན་ནམ། ཡང་
 བ་བྱང་ཅེ་ཏེ་ཉོར་ཁང་ཚན་གི་ཟ་ཁང་དེད་ཟེད། བྱུང་སྤུབ་པའི་ཟ་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་

ཐུག་པ་མོར་བ་གང་རེ་སྤྲད། ཐུག་པ་དེ་མོ་བ་ཞིམ་ལོ་བྱུང། དེར་སང་ཡང་བརྗེད་མེད།
གཅིག་གྲས་ན་དབལ་འཕྲོར་སྐྱོ་ལོ་ཡིན་པས་རོ་བུ་ཅུད་ལྡན་པའི་ཁ་ཟས་མ་རག་པར་
དུས་རིང་སྲིན་པ་འདྲ།

དེའི་སྐབས་སུ་དེད་ཚོ་དབལ་འཕྲོར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཆེ་ཚུང་ལ་མ་སྟོམ་པར་ལོན་
ཚུང་ཚུང་དང། བ་ཚ་མེད་པ། འཆར་གཞི་མེད་པ། ད་དུང་ཡུན་རིང་མ་སྐྱབ་པའི་ངོ་
ཤེས་ས་མཐའ་འདིར་ཐུག་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། བར་མི་སྤྲོན་
མཆེད་ཡུན་རིང་བུལ་ཞིང་སྤར་ཐུག་པ་སྣ་ཤུའི་དགའ་ཚོར་ཞིག་བྱུང། དགའ་བ་ཅ་མ་དུ་
མ་ཟད་སྤྲིད་པོ་ཡང་བྱུང། ཉིན་བཅུ་ཡན་མན་ཞིག་དེར་བསྟན་པའི་རིང་དུས་ཚོད་ག་
འདྲ་སྲིན་མིན་མ་ཚོར། དེ་རིང་གསལ་པོར་བྲན་གྱི་མི་འདུག་གྲང་། དགའ་ལྡན་པ་ཚོས་
དེའི་སྐབས་སུ་དེད་ཚོ་ལ་སྟོམ་པ་བྱས་པོ་ཞིག་བྱ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
དེད་ཚོ་དགའ་ལྡན་དུ་འགོ་སྐབས་ཁོར་ཚོས་བྱ་སྤྲིག་དང། ཞལ་ལག་རྒྱས་པོ་གཅིག་
སྟོན་སོལ་ཡོད། ཚུར་སེ་ར་ལ་ཡོང་སྐབས་དེད་ཚོས་དེ་ལྟར་བྲེད་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ས་
མཐའི་སྤྲོན་ལོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་མཚོན་བྲེད་ལ་བ་ནའང་འགྲིགས། གསུང་ཚོས་ཆར་
ནས་པར་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་རག་དབང་འདམ་དབྱངས་གྱིས་ར་ནི་དེ་རིང་སྤྲི་སྟོན་
རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་འགོ་དགོས། རོ་པོ་སྤྲིལ་འདྲེན་བྱས་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ནང་དུ་སོང་
ན་འཆི་ས་རེད་ཅེས་གསུངས། གསུང་ཚོས་སྐབས་སུ་སྤྲིལ་འདྲེད་ཏོག་ཅ་མ་རག་པས་ང་
ཡང་མཉམ་དུ་འགོ་གི་ཡིན་ཞེས་ཞུས། དེ་དང་དེ་མཚུངས་མི་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་དུ་སོང།
རྗེས་མར་པར་ལོག་སྐབས་སུ་རོ་པོ་སྤྲིལ་འདྲེན་བྱས་པའི་ནང་དུ་འགོ་མཐའ་ཅུང་ཅུང་
ཆགས་ཤིང། ཁོར་ཚོ་སྤྲིད་པོ་བྱུང་ལ་དུལ་ཡང་མང་ཅ་མ་སོང་བེད། དེ་ནི་འབགས་

ཡུལ་དུ་གསུང་ཚོས་ལྷ་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་ཚེགས་དང་སྲོང་ཚོར་དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཞིག་
 བཀོད་བཤིན། གསུང་ཚོས་ལྷ་ས་གཙོ་བོ་ ༧ བོད་ས་ ༧ སྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་
 གོར་བུ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་བཅུ་བཞི་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་དང་། སྐབས་རྗེ་
 ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བགཉིས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གསུང་ཚོས་ལྷ་སའི་དུས་ཚིགས་
 འིག་ལྷ་ས་ན། ལོ་ལྟར་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་ད་རམ་ས་
 ལར(Dharamsala) ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་གཙོ་བོ་བྱས། དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་
 བ་ཁག་དང་། ལྷོ་སྐྱོགས་སོགས་ནས་ཐེབས་པའི་དགེ་འདུན་སྟོང་སྟག་ཁ་ཤས་འདུས་
 འིང་། ལྷ་སྐྱོན་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་ད་རམ་ས་ལ(Dharamsala) གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་ནང་དུ་ལྷ་སའི་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཚོག་གི་ཡོད།

དེ་མོའི་རྗེས་སུ། ༧ བོད་ས་མཚོག་གི་གསུང་ཚོས་དེ་ལ་དབྱིད་ཚོས་ཆེན་མོའི་
 གསུང་ཚོས་ཞེས་ལོ་ལྟར་ཉིན་བཅུ་གངས་རེ་ཡོད། ཁོང་ནི་དེར་ལོ་ལྟར་འགྲི་དུ་ཞབས་
 དུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་གསུང་ཚོས་ལྷ་དུ་འགོ་གི་ཡོད། ཁོང་རྣམས་བགཉིས་ལ་
 མཚོན་ན་དེའུལ་གྱི་འགོ་སོང་ཆེ་ཤོས་དེར་ཆགས། ལྷོ་སྐྱོགས་ནས་ད་རམ་ས་བར་དུ་
 སྐྱི་སྐྱོད་རྒྱངས་འཁོར་ཉིན་མཚན་ཆ་གཅིག་དང་། མེ་འཁོར་བརྒྱུད་ཉིན་མཚན་བཞི་མ་
 ཟིན་ཅམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས། དེར་འགྲོར་རྗེས་སུ་ཁང་བ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས།
 མཚམས་རེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཤིག་སྐྱེ་མེད་རལ་ཀྱང་། དེར་དག་དབང་འཇམ་
 དབྱངས་བསྟན་ས་མེད་པ་འདྲུང་སྐབས། ཁང་སྐྱེ་མ་ཤོར་པའི་ཐབས་འཚོལ་གྱིས་
 བསྟན་ས་ཐེབས་ཆག་ནང་དུ་འདྲུང་བཞུགས་སྲོང་། སྐྱིར་ལུང་བ་དེར་ཁང་སྐྱེ་དང་ཟས་
 རིན་ཏུ་ཅང་ཆེ། རྒྱལ་དབང་མཚོག་དེར་བཞུགས་ཡོད་པས་སྐྱི་སྐྱིང་མགོ་སེར་དང་།

གསུང་ཚོས་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་སྤོང་། ཁང་ཚན་ནང་དུ་དེ་མཚུངས་གསུང་ཚོས་མང་པོ་
རག་གི་ཡོད་ལ། གསུང་ཚོས་ཅམ་མ་ཟད་མགོ་བསྐྱུས་གྲུབ་ས་བཟུང་མཇུག་འདུལ་
བའི་བར་དུ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱང་ལྷིས། ༥ རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་དང་། སྐྱབས་རྗེ་ཚོས་
ལྷན་རིག་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ས་ནས་ལུང་ཁྲིད་ཐོབ་པའི་དཔེ་ཆའི་མཚན་རེ་རེ་
བཞིན་ངས་མི་དྲན་བས་སློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་དག་ལྷ།

༡༡ གནས་སྐོར་ཕོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེད་བ།

དཔེ་མཚོན་མཐོང་ཐོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་ཁོང་དང་རག་
དབང་ཐོགས་མེད། རག་དབང་ཚོས་ཀྲགས། སྐལ་བཟང་ཚོས་ཀྲགས། འབྲི་བུ་དགོན་
ཀྱི་ལྷ་སྐྱོན་བཟོད་པ། ང་བཅས་སེ་ར་དགོན་པ་ནས་ཡོང་བའི་མི་དྲུག་སྟེ། ང་ཚོ་རྗེ་
གདན་དུ་བསྐེབས་རྗེས་སུ་ལྷ་ར་སྐོན་དགོན་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོན་ལུང་ཉོགས་ཚོས་འཕེལ་དང་།
རབ་བཏུན་དགོན་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོན་སྐོར་བཟང་དཔལ་ལྷན། བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་རག་
དབང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱོན་མཆེད་འཇིག་ལོ་ཡང་ཡོད། དེད་ཚོས་བཟང་ས་དང་ཟ་
ཉལ་འཕྱང་གསུམ་མཉམ་དུ་བྱས། གནས་སྐོར་འགོ་ས་བྱ་རྒྱུ་དུང་རི་དང་ཡངས་ལ་
ཅན། མཚོད་ཉེན་རྣམས་དག། ལྷ་སེའུ། བསེལ་བའི་ཚལ་ཀྱི་དུང་ཁོང། འོད་སྲུང་སྐྱབ་སྐྱུག།
པོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་ས། ཚུ་པོ་ཉེ་རྒྱ་ན་སོགས་རྗེ་རྗེ་གདན་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཀྱི་གནས་
རྣམས་ཡིན། དེར་རྒྱངས་འཁོར་སྐྱུས་ཤིང་ཉེ་མ་གཅིག་གིས་བསྐོར་ན་འཁོར་སྐྱབ་ཀྱང་
དེད་ཚོས་དེ་ལྷ་ར་མ་བྱས། གནས་མཇུག་དུ་སྐོར་སྐྱབས་སུ་ང་ཚོ་ལ་ལྷ་ཚང་ཞིག་ཡོད།

ཚུལ་གྲོལ་གླིང་གི་ཉེ་འཁོར་མཚོ་རྒྱལ་བ་འདད་སྐྱབས་གླིང་དུ་སྤྲིག་འཁྲུགས་གནང་སྟེ། བཅའ་བྱུང་བའི་དུས་ལ་དེ་དང་མེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ཐག་ཉེ་རེད། མཚམས་རེ་ཁོང་ཚོ་གྲུང་གསེང་སྐབས་སུ་སེ་ར་ལ་ཡོང་གི་ཡོད། ངཚོ་སྐབས་དེ་དུས་གསར་འགྲུང་ཡིན་པས་དཔལ་འགྲོལ་ཐད་ནས་ཉ་ཅང་སྟོ། ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོ་ཡར་ཡོང་སྐབས་ཟུང་ནས་ཁ་ལག་ཅིག་ཉེས་ཏེ། དེ་མཉམ་དུ་བཟས་ནས་ཁོང་ཚོ་མར་ལོག་འགྲོ། ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ལ་གོ་བ་གཞིས་ཆགས་སུ་ ལ་ གོང་ས་མཚོག་ཡང་ཡང་ལེབས་ཀྱི་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ངཚོ་གསུང་ཚོས་ལ་མཉམ་འཛོམས་བྱེད། ཤེས་རབ་བཟང་མོ་ཉི་ལྔ་ཐང་ལྔ་མ་རིན་ཆེན་དོན་འགྲུབ་ཀྱི་བྱ་མོ་ཡིན། རིན་ཆེན་དོན་འགྲུབ་ནི་ཚོད་ལུང་བཅུན་དགོན་གྱི་དགོན་བདག་ལྔ་མ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཚོས་མཚོའི་ནང་མི་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

གང་ཡིན་ཟེར་ན། མོ་རང་གི་བ་དར་འཕེལ་ཐང་མགོ་གྲོང་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ནས་དུས་རིང་སྟོན་སྟོན་བས་སོ། དེ་བཞིན་མོ་རང་གི་ཨ་ཁུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་ལྡན་ལྟར་སྟོན་དགོན་གྱི་གྲུ་བ་ཡིན་པས། ངཚོ་ལོ་བདུན་ཅམ་ལ་མཉམ་དུ་བསྐྱད་སྟོང་། ཚོས་དབྱིངས་སྟོལ་དཀར་པོ་དགཉིས་སྟུན་མཚེད་འགོ་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མོ་རང་གི་བ་དཔལ་ལྡན་འོད་ཟེར་ཐང་མགོ་ཡོང་སྐབས་དེད་ཚང་ནང་དུ་གནས་ཚང་མང་པོ་སྟོན་སྟོང་། ཁོང་ཚོའི་སྟོར་རོ་བ་ཅམ་ཞུས་ན། བགས་འོད་སྟོན་རྙིང་ལུགས་འཛིན་པ་བཅུན་དགོན་ཚོད་ལུང་བསམ་གཏན་གླིང་ནས་བཅུན་མ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ དང་། ༢༠༠༠ ལང་སོགས་འཕགས་ལུལ་དུ་འགྲོལ། དེ་ཀྱང་བཅུན་དགོན་མཚོ་རྒྱལ་བ་འདད་སྐྱབས་གླིང་དུ་སྤྲིག་འཁྲུགས་བྱས། རྒྱ་མཚན་མཚོ་རྒྱལ་བ་འདད་སྐྱབས་གླིང་ནི་ཚོས་རྒྱུད་རྙིང་མ་དང་། འཕགས་ལུལ་རྙིང་ལུགས་འཛིན་པའི་བཅུན་དགོན་ལང་ནས་བའདད་

གྲ་ཡག་ཤོས་ཤིག་རེད། དེར་མདོ་དང་སྤྲལ་ས། བྱི་ཡི་སྐད་རིག་དང་པོད་ཀྱི་རིག་
གནས་སོགས་སློབ་ཚན་ཡག་པོ་ཡོད། དེར་བཅུན་མ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ས་རེད།
འཛིན་གྲ་ཐོན་ནས་དགོན་པས་ལུང་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། དགོན་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འདྲི་ནང་
སློབ་བྱིད་བྱེད་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ཤག་ཚུ་སློབ་པ་བཟང་མོ་དང་། ཉ་རྩོད་ཚུ་མ་
བྲིམས་ཚོས་མཚོ། རྒྱས་མདོ་བསམ་གཏན་དཔལ་འདྲོམས། རླ་ཐང་ཚུལ་བྲིམས་
དཀར་མོ། ཤག་ཚུ་སྐལ་བཟང་དབང་མོ་སོགས་མཚོ་རྒྱལ་བཤད་སྐྱབ་སྲིད་ནས་སློབ་
མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། སློབ་བྱིད་བྱེད་དུ་ས་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ལ་ཕེབས་དང་ཕེབས་བཞིན་
ཡོད། རླ་ཐང་ཤེས་རབ་བཟང་མོ་ནི་ད་ལྟ་མོ་རྫོ་བཅུན་དགོན་བྱང་ཚུབ་ཚོས་སྲིད་དུ་
མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའོ།

གཞན་ཡང་ནགས་ཤོད་འབྲི་དུ་སྟག་ལྟས་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་སྐྱུ་འཇུམ་མ་བྱ་
གཉིས་སོགས་དོར་གདན་དུ་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱལ། སྐྱུ་འཇུམ་ནི་ང་ཚོ་
དང་དུས་མཉམ་འདྲ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར། བྱ་མོ་བསོད་ནམས་སློལ་དཀར་བོད་ནས་སྐྱུ་
འཇུམ་གྱིས་རྒྱབ་ལ་ཁུར་ཉ། རྒྱ་གར་ནང་བྱ་གསོ་ཁང་དུ་སློབ་གྲར་བཏང་། མཐར་ཉེ་
པའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་པའི་ཡོན་གནས་ཐོབ། དང་བོ་ཁོང་མ་བྱ་གཉིས་དཀར་
སྟག་ཚང་མེད་བརྒྱད་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་པ་ཡུལ་ས་སྐྱུ་ནས་ཡིན་པ་
གཞུང་ཞབས་པ་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་སྐྱལ་ནས་དཀར་ཚེགས་ཚུང་དུ་སྲིབ། ད་ལྟ་བུ་མོ་
འུལ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སོང་ཞིང་མ་སྐྱུ་འཇུམ་དང་སྐྱུན་མཆེད་ཀྱན་བཟང་། མོ་རང་
གི་བྱ་དོན་བཟང་སོགས་ལ་རོགས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པས། མ་བྱ་རྣམས་ལ་འཚོ་གོས་
ཀྱི་ཐང་དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མེད། མདོར་བསྟན་ན། དེད་ཚོས་འཕགས་ཡུལ་བྱང་

ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་དོན་རྒྱུ་གདན་དང་། ལྷ་རྩེ་ལོ་སྤྱི་ བྱ་ཚོད་ལྷན་པོ། ཡངས་པ་ཅན།
 ལྷ་མོ་ཉེ་རྩེ་ལ། ལྷ་མཚོ་གཞོན་། བསེལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཚོད་སོགས་བསྐོར། ལྷ་བས་
 དེ་དུས་དོར་གདན་དུ་ ལ་ ལོང་ས་མཚོ་གཞིས་གསུང་ཚོས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད། དེར་ལེད་
 ཚོ་གྲ་ཚང་སེ་ར་བྲེས་ཀྱི་མཚན་ཐོག་ནས་ཇ་འབྲེན་ཉིན་གསུམ་བཞིར་བརྒྱགས།
 གསུང་ཚོས་ར་བའི་ནང་དུ་ལུག་བདེ་རྒྱུག་སྐབས་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཇ་སྐྱུག་ཁག་
 བོ་ཡོད། རོང་ཚོ་གསུང་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་བཅུགས་ཉེ་ཚོས་ཉན་བཞིན་སྟོད་པ་
 མ་གཏོགས། ཇ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཕོར་པ་གཏན་ནས་བཟེད་རོགས་བྱེད་ཀྱི་མེད།
 ཚོས་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་ཇ་འབྲེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དེར་སྐྱད་བརྒྱབ་
 བ་མི་འགྲིག།

སྐྱད་པ་བརྒྱབ་ནའང་མ་འགྲིག་པ་འདྲ་བོ་ཡོད། གནས་སྐོར་དེའི་སྐབས་སུ་དེད་
 ཚོ་སེ་ར་ནས་འགོ་བཅུགས་ཉེ་དྭ་རམ་ས་ལ (dharamshala) མ་བསྐྱེད་ས་བར་
 དུ། མི་སྐྱེར་སོ་སོ་ལ་བདག་པའི་མེ་འཁོར་ནང་དུ་ཉལ་ཁྲིའི་འཛིན་བྱང་མེད། ལུག་
 བཀྲུག་དང་ཉལ་ཁྲི་དེས་བརླུང་མེད་པའི་མི་དམངས་སྐོར་བོ་སྐྱོད་སའི་འཁོར་སྐྱམ་ཀྱི་
 འཛིན་བྱང་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ཉེ་བྱིན། དོན་རྒྱུ་གདན་ནས་ལྷ་རྩེ་ལོ་སྤྱི་ལ་མེ་འཁོར་བརྒྱུད་
 བས་མཚན་གཅིག་ཅུ་བསྐྱོད་དགོས། དེར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་འཚང་ཁ་ཉ་ཅང་ཆེ།
 མེ་འཁོར་སྐོར་ནས་ནང་དུ་འཇུག་ལུག་ཁག་སོ་དང་། སྐོར་ས་ཡར་ཐར་ཀྱང་ནང་ལ་རྐང་
 པ་སྐོར་ས་རག་གི་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ལོག་ཉེད་ཚོ་ཚུ་ཚོད་སྐྱར་མ་བཅུ་ཅུ་
 འཚང་ག་བརྒྱབ། མཐར་དག་དཔང་ཐོགས་མེད་དང་ང་མེ་འཁོར་ནང་དུ་སྐྱེབ་ཅུ་ལྷན་
 ལ་ཅ་ལག་མང་ལོས་ནང་དུ་བཅུག་སྐྱུག། འོན་ཀྱང་། རོགས་པ་རྣམས་ནང་དུ་འཇུག་

སྤྱབ་མེད། མཚམས་དེར་མེ་འཁོར་འགྲོ་གྲངས་བྱས། རོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
ཟེད། དེད་ཚོ་མེ་འཁོར་ནང་དུ་སླེབ་ཐབས་བྲལ་བས། ཁྱོད་གཉིས་མར་ཤོག་ཅེས་
འཁོར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལོགས་ནས་སྐད་འབོད་བརྒྱབ། དེད་གཉིས་སྤྱི་ལ་ཐོན་པའི་ཐབས་
གང་འགྲུས་ཀྱང་མེ་འཁོར་ནང་དུ་མི་ཚོགས་མང་ནས་སྤྱིར་མ་ཐར། ཁོང་ཚོའི་རྟོག་
ཁྲིམ་རེ་གཉིས་ཤིག་མར་གཡུག་རྗེས་སྤྱི་ལ་འཁོར་ཐོན། དེད་ཚོའི་འཛིན་བྱང་ཚར་མ་
མི་གཅིག་གི་ལག་པར་ཡོད་པས། དེད་གཉིས་ལ་མེ་འཁོར་ནང་དུ་འགྲོ་ཚོག་པའི་འཛིན་
བྱང་མེད་ཀྱང་མ་སོང་སྤྱི་ལ་མེད་དུ་གྱུར།

དེའི་མཚམས་མོར་རྒྱབ་འཛོགས་ཅམ་ཡང་མ་རྒྱལ་བར་སྐྱ་རྩ་ཏ་སིར་སྐྱ་རེདས་
ཀྱི་དུས་སྤྱི་ལ་འབྱོར། མེ་འཁོར་ནང་དུ་འཛིན་བྱང་ཡོད་མེད་ལྟ་མཁན་ཞིག་མི་འདུག་ལ།
གལ་སྲིད་ལྟ་མཁན་བསྐྱེདས་ན་དེད་གཉིས་ལ་དགའ་རལ་འབྲད་སྲིད་ཀྱང་། ལྟ་ཞིབ་པ་
ཁོ་རང་ཡར་འཇུག་སྤྱབ་ཀྱང་མར་སྤྱི་ལ་ཐོན་སྤྱབ་ས་མ་རེད། རོགས་པ་རྣམས་དེའི་
མཚམས་མོར་མེ་འཁོར་རྗེས་མར་བཟད་དེ། སྤྱི་ཉིན་ནམ་གསལ་རྗེས་སྤྱི་ལ་སྐྱ་རྩ་ཏ་སིར་
འཛོམས་སྤྱབ་ཅམ་བྱུང། དེར་ཀན་མགོ་སའི་དགོན་པ་ཞེས་པའི་ཤོད་དགོན་ཞིག་ཡོད།
དེར་ཡུན་རིང་སྡོད་ས་མེད་ཀྱང་ཚུགས་རྒྱག་བྱས་ཡོད། ལྷ་རྩ་ཏ་སི་ལི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཚོས་འཁོར་དང་ཤོ་བདེན་བཞི་གསུང་སའི་གནས་མཚོག་རེད། དེར་མཚོད་རྟོན་
ཞིག་རལ་ཁ་ཤས་ཡོད། གཅིག་བདེན་བཞི་གསུང་ས་དང་། གཞན་དེ་འཁོར་སྤྱི་
བཟང་པོས་དེར་སངས་རྒྱས་མཇལ་བར་གྲགས། ལྷ་རྩ་ཏ་ནས་ལེ་དབར་སྤྱི་ལ་སོང་
ན་ཚུ་མོ་གརྒྱ་ཡང་མཇལ་རྒྱ་ཡོད། གརྒྱ་ལི་ཉིན་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཚ་ཆེན་ཞིག་
ལ་རོས་འཛིན་བྱེད། ཐག་ཉེ་རིང་མེད་བར་མི་ཤི་རྗེས་སྤྱི་ལ་སྤྱང་པོ་གརྒྱའི་རྒྱས་བསྐྱས་ཉེ་

དེར་མེར་སྲེག་བཏང་ན། ཚེ་འདས་ལ་མཁ་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་གྱེད།
 ཉིན་རེར་སྤང་བོ་བརྟུ་གངས་ལས་མི་ཉུང་བ་མེར་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་ཉིན་མཚན་
 ད་ཆེ་བ་མེད་པར་སྤང་སྲེག་གི་མེ་རླུན་ཆང་མེད་པས་དེ་ལ་རླུན་འཇགས་ཀྱི་མེ་ཟེར།
 སྤང་བོ་སྲེག་གྱེད་ཀྱི་ཤིང་སྤང་གིས་རླུག་རྩ་ཆེན་པོ་དེའི་རྩུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 བཀའ་ཡོད། སྤང་བོ་དེར་བྱེད་རྩུབ་བའི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཆ་རླུན་མེད་ན། སྤང་
 སྲེག་གི་ཐལ་བ་དེར་བྱེད་ནས་རྩེའི་ནང་དུ་གཡུག་སོལ་གདལ། གསོན་པོ་རྣམས་ཕྱི་ག་
 སྤྲིག་དག་ཆེད་ལུས་སྤང་དེར་གརྒྱས་འཁྲུད་ཀྱི་ཡོད།

གཙོ་མོ་རྩུ་དེ་དབང་སྤུག་གི་གནས་སྟོང་གངས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤང་བས་རེད།
 དེར་སང་བོད་པ་འགས་ཉིན་རྒྱ་བའི་ལད་རྫོས་བྱས་ཏེ། སྤང་སྲེག་ཐལ་བ་དེར་འདོར་བ་
 དང་སྤུས་པོ་གརྒྱའི་རྩུས་འཁྲུད་ཀྱི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་མི་འཁྲིག་པ་གང་ཡང་ཡོད་ཀྱི་
 མ་རེད། སྟོང་གངས་རི་ནི་དབང་སྤུག་གི་གནས་རེད་ལ་བདེ་མཚོག་གི་གནས་སྤུང་
 རོས་འཛིན་གྱེད། འོན་ཀྱང། བོད་བའི་རིག་གཞུང་ནང་དུ་སྤང་ཐལ་རྩུ་ལ་གཡུགས་ནས་
 ཚོས་གྱེད་བའི་ཕོ་མས་གཤེས་མེད་ཅང་བྱུང་མཚར་ཞིག་མཚོང་། ཅ་མཚོག་གྲོང་ནི་སྤྲ་
 རྩ་མི་ནས་ཐག་རིང་མིན་པས། དེ་ནས་རྒྱ་གཙུགས་ཏེ་བགས་སྐྱོར་དུ་འཁྲིད་མཁན་
 རྒྱངས་འཁོར་ཡང་མཆིས། ར་ཚོས་དེ་བསྐྱོར་ནས་ཉིན་ཤས་རིང་སྤྲར་ཁ་རུ་བཟུང། དེ་
 བས་ཡར་རྩ་རམ་ས་ལ་སོང་། དེར་འགྲོ་སྐབས་མེ་འཁོར་གྱི་འཁོར་སྐམ་སྤར་བཞིན་
 ཡིན་ཡང་མི་ཚོགས་ཀྱི་འཚང་ཁ་སྤྲ་མ་ལས་ཏོག་ཅམ་རྒྱང་། ཡིན་ཡང། སྟོང་ས་རག་
 ཅམ་མ་གཏོགས་རྟོག་ཞེས་ཚང་མ་མི་གཞན་གྱི་རྒྱ་འོག་དང་རྒྱ་འོག་ཏུ་ལྷག། དེ་
 བས་རྩ་རམ་ས་ལ་བར་དུ་མེ་འཁོར་བརྒྱུད་ཉིན་མཚན་བཞི་ཅམ་འགྲོ་དགོས། ལམ་བར་

མཚན་མོའི་གཉིད་དུས་ཤིག་ལ་དཔལ་ལྷན་གྱིས། ས་ལྷ་ཟེར་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་
ཐོག་ནས་དམོད་མོ་བྱེད་བཞིན་པ་ཐོས། ང་གཉིད་ཉར་གྱིས་སད་དེ་ཁོ་ལ་ལྷ་དུས་ཁོའི་
མགོ་ཐོག་ཏུ་ཉལ་ཁྲི་གོང་མར་སྡོད་མཁན་དེའི་སྤྱ་གྲུས་གཅིན་པ་བཏང་འདུག གོང་གི་
སྤྱ་གྲུའི་ཨ་མ་ལ་ཁག་ཅི་ཡོད། མེ་འཁོར་ནང་དུ་ཡར་མར་འགོ་ས་རག་གི་མེད། དེ་ནི་
ཞོར་འགོ་ས་གྱི་མཚར་གཏམ་ཅམ་ཡིན། མཐར་དྭ་སར་འབྱོར་རྗེས་སུ་ང་ཚོའི་ཅ་དངོས་
ལྷག་སྡོད་ཚང་མ་མི་གཞན་གྱི་རྐང་པས་བཞེས་ཏེ་རལ་ཞིང། དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གྲ་
ཚས་དང་ཉལ་ཚས་ཀུན་སྤྱི་ནས་མཐོང་སྟེ་པ་བཞོས་འདུག།

ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་མེ་འཁོར་འཚང་ཁའི་
ནང་དུ་མི་འགོ་ཟེར་བཞིན་གདལ། འཛིན་བྱང་རིན་གོང་ཏོག་ཅམ་རྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་སྡོད་
དེ་ལ་སྡོར་ ༣༠༠ གནས་ཡོད། དེ་འགོ་བརྒྱག་ཏུ་སོང་བས་དོན་དངོས་ཐོག་དེའུལ་གྱི་
འགོ་སོང་གཅིག་པ་རེད་ཟེད། ཚིག་དེ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།
སྐབས་དོན་བརྗོད་བྱ། དྭ་རམ་ས་ལ་འབྱོར་སྐབས་ཤོད་རྒྱ་དང་མོའི་ལོ་གསར་སྐབས་
དང་ཁེལ། གནས་གཤེས་ཏེ་ཅང་གྲང་ཞིང་ཁ་བ་ཡང་འབབ་གྱི་འདུག། ད་དུང་དམིད་
ཚོས་ཆེན་མོའི་གསུང་ཚོས་ལྷག་པ་ལ་ཉིན་ཤས་བསྟེན་དགོས། དེའི་རིང་བྱ་བལ་བ་
ནགས་ཤོད་རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་གྲ་བ། གན་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་གྱི་བཞུགས་
ཤིག་དྭ་རམ་ས་ལ་འཛིན་ལུག་གསེབ་དགོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པས་དེར་བསྟེན། གན་
བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་ནི་དུས་འགྲུར་སྡོད་རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་གྲ་བ་ཡིན། དུས་
འགྲུར་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ འཕྱི་རུའི་དུས་ཟིང་ནང་དུ་ཞུགས་པས་བཙོན་འོག་ཏུ་དུས་
ཡུན་རིང་ཤོར་ལུས། ང་ཚོ་ཤོད་ནས་ཡོང་སྐབས་ཚོད་ལུང་རི་ཁྲོད་གོང་མའི་མཚམས་

བ་བ་རེད། ང་ཚོའི་རྗེས་སྲུ་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་ནས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནས་བབ་
 དང་། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་ཆེ་ཡི་འཕེན་པ་མ་རྗེས་པ་བར་བསྐྱེད་ཆེན་སོགས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་
 བྱས་ནས་ད་སར་བཞུགས། ཁོང་མོ་དེ་ལ་ཡོད་དུས་ནས་ཕྱག་ལོ་སྐྱོན་གི་ཡོད་ལ་ཐེག་
 བོ་ཡང་རེད། དེ་བཞིན་ཀུན་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་མོད་དུ་མེད་ས་སྐབས་སྲུ། དག་
 དབང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀུན་ལགས་ལ་ཕྱག་ལོ་ཞིག་སྐྱོན་རོགས་ཞུས། ཀུན་གྱིས་ལོ་
 ཚར་གཉིས་བརྒྱུ་རྗེས་སྲུ་ཉར་སངས་མདོག་གི་རྣམ་པ་དང་བཅས་ཉེ། ལོ་ཁྲུང་མཚར་
 ཞེ་བོ་ཞིག་བབས་སོང་བས་འདིས་ཐེག་ས་མ་རེད་ཅེས་གསུངས། ཐོག་མེད་ཀྱིས་ཅི་
 ཡི་ཕྱིར་ཞུས་པས། དེའི་ལན་དུ་ཀུན་གྱིས་ལོ་དང་མོ་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་ལོ་དང་། ལོ་རྗེས་
 མ་དེ་ཚད་ལས་བརྒྱུ་བའི་སྲུག་ཅག་བབས་འདུག་ཅེས་གསུངས། རྗེས་སྲུ་དག་དབང་
 འཇམ་དབྱངས་མོད་དུ་འགྲོ་སྐབས་ཐོན་ཁྱེར་ཚད་ལྡན་མེད་ཀྱང་དཀའ་ངལ་སྡེ་གཅིག་
 མེད་པར་འགྲོ་སྐབས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སྲུ་སྐྱེ་ཆེ་ལ་བར་ཚད་བྱུང་བ་སོགས་ཐོས་རྗེས།
 བྱ་བུ་ལ་བ་སྐྱོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་ལ།

དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་མོད་ལ་ལོག་སྐབས་ཀུན་བསྐྱེད་འཛིན་ཚོས་གྲགས་
 ཀྱི་ལོ་ལྷང་དེས་ཞེ་བོ་ཐེག་འདུག་ཅེས་གསུངས། ཐོག་མེད་ཀྱིས་ག་འདྲ་བུས་ནས་ཞུས་
 སྐབས། རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དང་མོར་མོད་དུ་ལོག་སྐབས་ལམ་བར་དུ་དཀའ་ངལ་སྡེ་གཅིག་
 མ་ཕྱད་པར་བདེ་འབྱོར་སྐབས་པ་མ་ཟད། ལྷང་པ་ལ་པན་ཐོགས་དང་མཚན་འཛིན་ཡང་
 ཡག་ལོ་རྒྱས་ཡོད། མཐའ་མ་རྒྱེན་དན་བྱུང་ནས་དཀྱང་ལོ་རྒྱུང་སྐབས་སྲུ་གོངས་
 བ་རེད་ཅེས་གསུངས། ཀུན་བསྐྱེད་འཛིན་ཚོགས་གྲགས་ལ་བྱ་བུ་ལ་བ་དང་། བཙོན་
 རྒྱར་མིང་ཐོག་ནས་གཞུང་གིས་དུལ་ཉོག་ཅམ་སྐོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དད་ལྡན་མི་

དམངས་དང་རྗེ་སའི་གསུང་ཚོས་སོགས་ནས་ཐོབ་པའི་དདུལ་དེ། ང་ཚོ་རྗེ་སར་ཡོང་
སྐབས་སུ་དདུལ་ཉོག་ཙམ་གྱིན་པ་དང་། ཉོ་ཆ་འདྲ་བརྒྱབ་ནས་བཟའ་ཆས་ཉོག་ཙམ་
སྟོང་གི་རེད། དེ་ནི་ནགས་ཤོད་སྟོང་སྟོང་དང་རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་ལྷ་ས་ཡིན་མིན་ལ་
ཁྱེད་པར་མེད། སྤྱིར་རྗེ་ས་ནི་ ༥ གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་བཞུགས་ལུལ་ཡིན་པས་
ཁོར་ལུག་སྦྱིད་པོ་ཡོད། ལྷག་ཏུ་ཉོན་དཔྱིད་གྱི་ལྷ་ས་ཁ་ཤས་རིང་གནམ་གཤིས་ཚ་བོད་
སྟོམས་པོ་དང་། མཁའ་རྒྱུད་གཙང་མ་སོགས་དངོས་གནས་སྦྱིད་པོ་འདུག། དབྱར་ཁ་
ཆར་ཞོད་ཆེ་བ་དང་རླུགས་པ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ། ལྷན་གཤེར་ཆེ་བ་སོགས་གིས་སྦྱིད་
པོ་དེ་ཙམ་མེད། དགུན་ཁ་ཤང་རར་ཆེ་བ་དང་ཁ་བ་ཡང་འབབ་གི་ཡོད་པས་སྦྱིད་པོ་མ་
རེད།

སྐབས་དོན་བརྗོད་བྱ། དེའི་སྐབས་སུ་རེད་ཚོར་དདུལ་དགོན་པོ་ཡིན་པས།
འགོ་སོང་ཆེད་ཏུ་རྗེ་སར་པོད་པའི་གཞིས་ཆགས་ནང་ཞབས་བརྟན་འགར་བརྒྱགས།
ཉིན་རེར་ཉིན་སྟོར་བརྒྱ་མང་ཆད་རག་གི་ཡོད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ལ་
ལྟོ་དུས་གསུམ་སྟེང་པས་ང་ཚོར་འགོ་སོང་ཆུང་དུ་སྤྱིན། དེར་འབྱོར་ནས་ཉིན་བརྒྱ་ཙམ་
གི་རྗེས་སུ་དཔྱིད་ཚོས་ཆེན་མོའི་གསུང་ཚོས་འཚོགས། འགྲི་རུ་ཞབས་བྱར་རིན་པོ་
ཆེ་ཡང་རྫོ་སྟོགས་ནས་དེར་གསུང་ཚོས་ལུ་རུ་མེད་པ། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ནི་
ལྷ་མའི་ཞབས་སྤེལ་ལྷ་མའི་རོགས་པར་ཞབས་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱིན།
གཞན་འགའ་ཤས་སྟོང་ས་རྒྱར་དུ་བཙལ་ཞིང་དཔྱིད་ཚོས་ཆེན་མོའི་གསུང་ཚོས་གི་
སྐབས་སུ་རེད་ཚོའི་སྟོང་ས་ཁ་ཁར་ཆགས། རྗེ་ས་ནི་པོད་མིའི་ལྷ་ན་མེད་པའི་ ༥
སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་ས་བཞུགས་ལུལ་ཡིན། ཁོར་གི་འཕྲིན་ལས་འཇམ་སྤིང་ལུལ་

སྲུ་ནག་མོ་འགའ་བསྐྱབས་ཤིང་ལ་རྣོག་ཏུ་བཤད་ཅིང་ཉལ་ཁྲི་བུ་མེད་དེ་ཚོ་ལ་སྤྱད་
 དགོས་ལའག་ན་ངའི་ཉལ་ཁྲི་ཁོ་ཚོར་འཚོར་སྲིད། ལྷག་ཏུ་རྒྱས་མོ་ཚོས་རྣོག་ཏུ་བཤད་
 བ་ཉན་ཉན་འཚོར་ངེས་རེད། མདོར་བཤ། དེའི་ཉིན་མོར་འབྲུག་འཛིང་དང་འཚང་ག་རྒྱག་
 བཞིན་ཡོང་བའི་ལམ་བར་དུ། ར་ཚོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱས་འཁོགས་བཟའ་འཚོ་
 གཉིས་ཀྱིས་རོགས་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་འདྲེས་བག་མེད་པའི་ཐོག་
 རས་རྒྱ་འདྲེ་བརྒྱབ། དེས་མ་ཚད་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲིར་བའི་ལྷོ་ཆས་དེ་ཡང་དེད་ཚོ་ལ་
 རོ་ཞེས་ནན་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱི་འདུག། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དེད་ཚོ་ལ་དྲི་བ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་།
 ཁྲོད་ཚོ་ས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཡོང་ཞིང་གང་དུ་འགོ་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁྲོད་ཀྱི་སྲ་ཕུང་
 བང་དུ་མི་རིགས་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ཕུངས་ཁྲག་རྒྱག་གི་ཡོད།

ཁྲོད་ཚོས་རྣོན་བ་སྲུ་འདྲ་ཞིག་རེད། ཚོས་བརྒྱད་ག་འདྲ་ཞིག་འདྲིན་ཀྱི་ཡོད་
 ཅེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་དྲིས། དེད་ཚོས་ཀྱང་ལན་དྲང་པོར་བཏབ་བས། ཁོང་གཉིས་
 ཡི་རང་ཞིང་འདི་རྣམ་གསུངས། དེད་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་ཁྲོད་ཚོ་ཐོད་པའི་གྲ་བ་
 ཞིག་དང་ནང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་འདྲིན་མཁན། ད་ལྟར་གནས་སྐོར་དུ་སྐྱོད་མཁན་ཞིག་
 རེད་བསམས་སོང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རེད་འདུག་ཅེས་ཟེར། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རོགས་
 རོན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུ་བར་ཞིག་དེད་ཚོ་ལ་བསྟན། དེ་ནི་འབྲུམ་
 རམས་བ་ཨམ་རྟེ་ཁར་(Doctor Ambedkar) ཀྱི་སྐྱུ་བར་རེད། ཨམ་རྟེ་ཁར་
 ནི་༡༩༥༡ ལྷ་བ་༠༧ ཚེས་༡༧ སྐྱེས་ཤིང་། ༡༩༥༦ ལྷ་༡༢ ཚེས་༠༦ ལ་གྲོངས། རྒྱ་
 གར་ལ་རང་བཅོན་ཐོབ་རྗེས་སྲུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་དེའུ་ལ་ལོ་སོགས་བཙོ་
 མཁན། རྒྱ་གར་ནང་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་འོད་སྲོལ་འདུག། ཁོང་དང་

པོར་ཚོས་ལུགས་ཉིན་རྒྱ་རྩམས་ལྟར་། རིགས་དམའ་པོ་ཡིན་པས་ཉིན་རྒྱ་རྩམས་ཚོས་ལུགས་ནང་
དུ་རིགས་དམའ་པོ་ནི་མགོ་བོ་དབྱེ་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རྩམས་པའི་ལུགས་ལྟར་། དེ་ལ་བཟོད་པར་ཁོང་ཚོས་
མེད་སྐྱབ་བ་བྱ་འདོད་ཡོད་ཅེས་ལོ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་རིགས་རྩམས་ལ་དབྱེ་བ་དེ་
ཅུ་མེད་པ་དང་། ལྟ་སྦྱོར་སྦྱོར་དག་པོ་སོགས་གང་ས་སྤྱི་ལོ་ཐད་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་
དབྱེ་ལ་ནས་ནང་ཚོས་དེ་ཡག་ཤོས་ཤིག་མཚོང་པས། ཁོང་གིས་ཉིན་ཞིག་ཚོགས་ཆེན་
བསྐོར་ས་ཉེ། ལེགས་སྦྱར་སྦྱང་སོག་ཏུ་སྦྱབས་འགྲོ་བཏོན་ཞིང་དེ་རིང་ནས་བརྒྱུད་པའི་
ཚོ་ནང་པ་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ།

དུས་དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཉིན་རྒ�་རྩམས་ཚོས་ལུགས་འཛིན་མཁན་མང་པོ་
ཞིག་ནང་པར་འགྱུར་བ་རེད་ཅེས་ལབ་སྟོལ་ཡོད། ཅི་ཡིན་མིན་ལ་མ་གཞིགས་པར་
ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔེར་ན། ཁོང་མ་
ཐེབས་པའི་སྟོན་ཏུ་རྒྱ་གར་ལུང་པར། ལྷོ་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཚོས་སོ་སོ་
ནང་པ་ཡིན་ཞེས་ལབ་སོད་ཀྱི་མེད་ཟེར། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཉིན་རྒྱ་དང་ཁ་ཆེ་གཉིས་
སྟོབས་ལུགས་ཆེ་བ་དང་། དག་སྦྱོར་གྱིས་ཐེངས་མང་ཚོས་རྒྱུད་བཏང་བས་རེད། ཁོང་
ཐེབས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་ལ་སྟོབས་པ་
བསྐྱེད་ས་ཉེ། ང་ནང་པ་ཡིན་ཞེས་ལབ་སོད་པ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་སྟོལ་མཆིས། དེ་
བས་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ནི་ལྷ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིད། ལྟས་འཁོགས་
གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་གར་ནང་པ་ཚང་མའི་སྟེ་ལ་ཁོང་གི་སྦྱོར་པར་རེ་
བཏགས་ཡོད་ཟེར། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་པའི་གནས་ཡོད་དོ་ཅོག་བསྐོར་བྱུང་
ཅིང་། གནས་རྣམས་ལ་ཆ་རྒྱས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་རེད་ཚོ་ལ་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་

ཞིག་གནང་ས། དེ་དེ་ཁྱོད་ཚོ་དོར་གདན་སྟོན་སུ་འགྲོ་སྐབས་གཟབ་གཟབ་ཤོས་མ་
གཏོགས། ལྷན་མ་མང་པོ་དེ་དེ་ཅེས་ཁ་བརྒྱབ་སྐབས་བྱ་དང་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་
ཀྱང། དེ་དེ་ཚོས་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིག་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས། བར་ཚོས་དང་ལྷ་གྲུབ་
ཚོས་ལུགས་སོགས་ལས་འཕྲོས་པའི་སྐད་ཆ་ལོད་སྐབས་ཡིག་པོ་ཞིག་གོ་སྟབས་ཀྱི་
མེད། ད་དུང་འབྲུག་བཞུད་སྐོར་ནས་བསྐབས་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ། དོན་དངོས་ཐོག་
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དེ་ཚོ་ལ་དོགས་མཚན་དེ་ལྟར་བྱེད་དོན། ཚོས་ལུགས་ནང་པ་གཅིག་
པ་ཡིན་པས་དེ།

དེའི་སྐབས་སུ་དེའི་སེམས་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ལུང་པར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་ཉོག་
ནོར་རྒྱན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེང་བ་མ་ཟད། དེའི་བཀ་ཆགས་ངན་པ་བསྟུབ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་
ལྷག་འདུག་ཟེན། ཁོང་ཚོ་མི་དེགས་གཅིག་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང། དེ་
ལས་མི་དེགས་མི་གཅིག་པའི་ཚོས་ལུགས་གཅིག་པ་རྣམས་གཅིགས་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་ལགས་ན། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་སྟེང་ནི་དེའི་འདྲའི་གཉིང་ཟབ་པ་ཞིག་དེ་དེ་ཅེས་
བསམ་སྟེང། གང་ལྟར་ཡང། ཚོས་ལུགས་ནི་མི་ཡི་སེམས་ཁམས་འགྱུར་བ་གཏོང་
བྱེད་དང། ཞེན་ཁོག་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཞིག་དེ་དེ་ཅེས་ལབ་ནའང་ཚོགས། ཁོར་གཏམ་
པོ་དེར་བྱང་སྟོན་གནས་སྐོར་ཏེ་ཅང་སྦྱིད་པོ་བྱུང། དེའི་སྐབས་སུ་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་
ཆ་རྒྱུན་སྟོ་པོ་ཡིན་ཡང། རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་འཆར་པོངས་བྱུང་བའི་
ཚོས་སྟོགས་ཚོས། ཏ་ཏ་ཏོ་ཏོ་ཟེར་བཞིན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཅ་ཆེན་རྣམས་
བསྐོར་བ་དེ། བལ་རྒྱུན་དེ་དེ་ཚོ་སེ་ར་དགོན་དུ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང། སོ་སེའི་
ཁང་པའི་ནང་དུ་སོ་སོ་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སེའི་སྟོན་སྟོང་ལ་མགོ་འཁོར་ནས། མཚམས་དེ་

ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་ཡན་མན་སྐད་ཆ་སྟོད་སྟོད་ལབ་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་མེད། ཁ་
 ལག་ཟ་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་སྟོ་ཚང་གཅིག་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་འཛོལས་པ་མ་
 གཏོགས། ཟུར་དུ་དེད་ཚོར་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་རྣམས་སྟོ་མཉམ་དུ་ཟ་བའི་དུས་ཚོད་ཅུང་
 ཅུང་ཡིན་ལ་མཉམ་དུ་ཟ་བྱེད་ཀྱི་དུལ་ཡང་མེད། ལོ་དེར་གནས་སྐོར་གྱི་རིང་ལ་སྟོབ་
 སྟོར་སྟོས་བཏང་སྟེ། དེ་གཞན་ལས་ཀ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ཅེད་སྐྱིད་པོ་བྱུང་།
 འཕགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་མངའ་སྐབས། སྟོན་མ་བོད་ནང་དུ་གནས་མངའ་
 དུ་འགྲོ་སྐབས་ཀྱི་དང་བ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ། བ་ལེ་རྒྱར་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་སྐབས་
 སུ་མཐོང་ཚུལ་ཁྱད་མཚར་འགའ་བྱུང་། སྟོན་མ་ཡིན་ན་དགོན་པ་དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་
 བཏུ་བྱུབ་རྒྱུ་དུག་མཚོག་གཉིས་གཙོས་བཏུ་བྱུབ་མང་ཤོས་ཐོན་པ་དང་། དགོན་པ་
 དེ་ནང་པའི་སྟོབ་སྟོར་གི་ལྟེ་གནས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ། དེའི་སྐབས་སུ་ནང་དོན་རིག་
 པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིག་པའི་གནས་ལྟ་སྟོང་པའི་སྟོབ་སྟོར་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་སང་
 དེར་གྱུ་ཤོག་ཞིག་རོལ་ཁ་ཤས་མཐོང་ཡག་ཡོད།

ཆེ་ཆུང་གི་ཚོད་ཀི་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་གཅིག་ཉལ་ས་དང་འདུག་
 ས། དེའི་ལྷག་མ་མདུན་དུ་གོ་མ་བ་ཁ་ཤས་རྒྱག་ས་ཞིག་ཡོད། འཛོར་བའི་ཞིག་རོ་མ་
 གཏོགས་དགོན་པ་ཟེར་བ་ཉ་ལམ་ལྷག་མེད། ཐང་སྟེང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ས་རོ་དང་གྱང་
 རོས་བཀང་ཡོད། ཞིག་འཛོར་ཆེན་པོ་མ་སོང་བའི་ཁང་བ་རེ་གཉིས་ཙམ་ལྷག་ཡོད་ན།
 དེའི་སྐོ་ཁར་ཡུལ་མི་སྐྱུར་པོ་རེ་རེ་བསྐྱད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོ་མཐོང་མ་ཐག་དུ་
 བརྒྱགས་ཏེ་ཡང་མཚོད་མངའ་དུ་ཤོག། ཅིག་ཅིག་འགའ་རེད། མར་མཚོད་མངའ་དུ་
 ཤོག། ཉིག་ཉིག་འགའ་རེད་ཟེར། དེར་སོང་ནས་དུལ་སྟོར་མོ་གཅིག་ཙམ་བཞག་ན།

རེད་ཚོ་དེ་ནས་མར་མ་སོང་གོང་ནས་ཁོ་ཚོས་དེའུལ་གྱི་དོན་དུ་རྒྱ་འབྲེ་རྒྱག་གི་འདུག།
 བམ་རྒྱུན་རེད་ཚོས་སྣ་ཁང་ནང་དུ་མཚོད་འབྲུལ་བྱེད་པ་དེ། ད་ལྟ་སྣ་ལ་ཕྱུལ་བ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། མཐར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་དང་། ཚོས་རྗེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོང་ན་
 བསམས་ཤིང་འབྲུལ་གྱི་ཡོང། མར་ངན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་སྲིལ་ཡོད་ཀྱང་གཏོང་
 སྐྱངས་དེ་འདྲ་མ་རེད། ཡར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་། མར་ངན་པ་ལ་
 སྦྱིན་པ་བཏང་བ་གཉིས་བསམ་སློབ་ཀྱི་སྲོལ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་པའི་
 གོམས་གཤིས་ལ་ཚོས་བྱེད་སྐབས་ཡར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་དང་། མར་ངན་པ་
 ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་གཞིར་བརྒྱུད་ནས། བསམ་བཞི་ཚམ་
 གྱི་དུར་ཁོང་དུ་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་སྐབས་ཤིག་ལ། རེད་ཚོ་ལ་དེའུལ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་
 རང་ཉིད་ཚེ་འདི་དང་བྱི་མའི་ཆེད་དམ། ད་དུང་པ་མ་སྦྱུན་མཚེད་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ཚོ་
 གནས་ཅ་ཆེན་འདིར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དུ་བརྒྱུད་སྟེ། ཁོང་ནམས་གྱི་ཆེད་དུ་
 གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་མཚོད་འབྲུལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། དེའི་ཉིན་མོར་ངས་སྐོར་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་སེལ་སྐོར་གཅིག་ལོ་
 དང་། གཉིས་ལོར་བརྗེས་ནས་སྤྱང་འབྲེད་བྱས། གང་མཚམས་ཤིག་ལ་སྤྱང་འབྲེད་
 རག་ཚར་བའི་སྤྱང་པོ་ནམས་བརྒྱགས་ཏེ་སྤྱང་དེའུལ་མ་རག་པའི་སྤྱང་ཁལ་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཏེ་བསྐྱད། ངས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱད་ཚོག་ནས་དེ་འདྲ་མ་བྱེད། ཁོང་ཚོ་སྤྱང་སྐལ་
 རག་ཚར་མཁན་ནམས་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྤྱད་ཀྱི་མིན་ལ་བ། ངའི་སྤྱད་ཆ་ཁོང་ཚོས་
 སེམས་ནང་དུ་མི་འཛོག་པ་མ་ཟད། གང་མཚམས་ཤིག་ལ་སྤྱང་པོ་འགའ་ཤས་ཤིག་
 སྤྱང་ཁལ་ལས་ཡར་ལངས་ཏེ། ངའི་ལག་པར་ཡོད་པའི་སྤྱང་འབྲེད་ཀྱི་དེའུལ་སྣག་མ་

རྟེན་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་སྣོད་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུབ་པས་སྤྲུལ་རྒྱལ་བརྟེན་ཏེ། ས་ག་ཚྭ་
 པའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་བ་ཤེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད།
 དབྱ་སེམས་གཉིས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་རེད་ཅེས་ཟེད། དེ་བས་
 ཤིང་སྣོད་དེ་རྩ་ཆེན་གྱིས། གནས་སློང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་སྣོད་དེའི་ལོ་མ་ཐང་ལ་སྤྱང་
 བ་རྣམས་བསྐྱབས་ཏེ་བྱིན་རྟེན་དུ་བྱིང་། གན་རྫོ་ལ་མཚོད་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་གྲམ་ཟེ་ཇོ་
 སའི་བྱ་ཐང་གྲམ་ཟེ་དགོ་བ་ཞེས་པས་བཞེད་ས། ཡང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་པེད་ཀྱིས་
 བཞེད་ས་པ་ཡང་བཤད་སྟོལ་ཡོད། གན་རྫོ་ལའི་རྩེའི་མཚོད་རྟེན་ཐང་དུ་དེ་ནི་སྤྲུལ་
 ཀྱིས་བཞེད་ས་པར་གྲགས། ཤིང་ནང་དུ་བཙོ་ལྷ་ལྟར་འདས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་བྲེ་གང་ཡོད་
 ཟེད། མཚོད་རྟེན་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཡོད། སྟེང་གི་ནང་དུ་སྟོན་མ་རང་རེའི་
 ལྷ་སའི་རོ་བོ་བཞུགས་སྟོང་བ་ཤིང་སྟོལ་འདུག། ལྷ་ཁང་འོག་མའི་ནང་དུ་སྤྲུབ་དབང་གི་
 སྤྲུལ་མི་ཚད་མ་གཅིག་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་ཆེ་གྱིས་ཀྱི་རེད།

དེའི་རྒྱ་མཚོན་མི། སྤྲུ་དེ་སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུབ་པ་དངོས་སུ་མངལ་སྟོང་མཁན་
 ཇས་མོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུགས་དབྱིབས་དང་། ཞལ་ངོ་སོགས་འདི་འདྲ་
 དང་དེ་འདྲ་ཡོད་ཟེད། ཇས་མོས་ཞལ་བཞོད་གནངས་པ་ལྟར། ལྷ་བཟོས་བཞེད་ས་པ་
 རེད་ཅེས་འོད་སྟོལ་མཚིས། དེ་བས་སྤྲུ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུ་བརྟན་དངོས་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད་ཟེད་ཏེ་དང་བ་ཆེན་པོ་གྱིས། དུས་རབས་གདུས་ཡིན་མི་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལྷང་
 པར་ཁ་ཆེ་དང་ཉིན་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་མཚོད་རྟེན་རྩ་མེད་གྱི་ད་
 སྐབས། བང་བ་རྣམས་ཉུ་སྤྲུག་སྟེ་དོར་གདན་གྱི་མཚོད་རྟེན་ས་འོག་ཏུ་སྤྲུས་པར་
 གྲགས། མཚོག་རྟེན་མཐོན་པོ་དེ་ས་འོག་ཏུ་སྤྲུས་སྤྲུབ་པ་ལ་དང་པོར་གྲང་རྒྱལ་ཤིང་སྣོད་

གཡུག་མ་རྒྱུ་ཆེ་མཚོད་རྟེན་གྱི་སྐོར་ལམ་དམའ་པོ་དང་། རྒྱུ་གཡམས་གཡོན་མཚོ་པོ་
ཆགས་རྒྱ་སྐོར་མེད་པེད། དེ་རྣམས་ཞོར་འཕྲོས་ཅམ་ཞིག་པོ།།

༡༥ འབྲི་རྒྱ་ཞབས་རྒྱུ་རི་ན་པོ་ཆེ་ལི་མཚམ་ཞབས་གཞན་པའི་
སྐོར།

ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྐོན་མེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་འབྲི་རྒྱ་ཞབས་རྒྱུ་རི་ན་
པོ་ཆེ་ལི་མཚམ་ཞབས་གཞན་པའི་སྐོར། བསྟན་པའི་སྐོན་མེ་རྣམ་གསུམ་རོ་སྐོར་མཚོར་
བསྟུས་ཤིག་བྲས་བུ། ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྐོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ། རྒྱ་ནགས་
ཤོད་པ་ཡོངས་གྱི་འདི་སྤྱི་ལམ་སྐོན་པའི་ས་མཁའ་དང་། རྩོད་པའི་སྐོན་པ་མེས་
པའི་སྐོན་མེ། སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་སྐོར་པའི་ག་ཆེན། གསོན་པོའི་མགོན་སྐུ་བས་ལྷ་
སའི་སྐུ་བས་གཞན། ཤི་པོར་ཐང་ལམ་སྐོན་པའི་གྲེ་མ། པ་ཆེ་ནས་ལྷ་རྒྱུ་བས་མི་རྟོག་
ནས་མི་རྟོག་བརྒྱུད་དེ་ལྷུང་བ་འདི་ལ་སྐོན་ལམ་དང་དམ་ཆིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་གྲེ་ཆེན་
གསུམ་ལ། ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྐོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ། དེ་རྣམ་སྐུ་སྐུ་བརྒྱ་
བརྒྱ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ལས། "ལྷག་ན་བརྗོད་པའི་སྐུ་འབྲུལ་སྐུ་སྐུ་བ། །མཚོ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
གདུང་འཚོའི་ཉི་མ་གྲགས། །སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་རྒྱུ་མཚོ་ག་གི་སྐུ་སྐུ་སྐུ་། །བསྟན་པའི་
སྐོན་མེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།" ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་འབྲུབ་བདག་སྐུ་སྐུ་བ་
དང་། ཆགས་རི་ཉི་མ་གྲགས་པ། འབྲི་རྒྱ་ཞབས་རྒྱུ་གསུམ་པོ།། དེའི་དོན་གང་ལགས་
ཤེས། ལྷི་ར་ནགས་ཤོད་འབྲི་རྒྱའི་ཡུལ་རྒྱ་ཚོས་ལྷགས་པོན་པོ་དང་རྟེན་ལ། བཀའ་

ལ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་མངོན་གནང་སྟེ།

སྐབས་དོན་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ གཤམས་གཤོན་དུ་དག་དབང་འཇམ་
 དབྱུངས་ཞབས་དྲུང་ལྷ་ཡང་དུ་ཕེབས། རྩོམ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་
 སྐབས་སྐབས་ཁོང་འགྲི་དུ་ཞབས་དྲུང་ལྷ་ཡང་དུ་བཞུགས་ཡོད། ཁོང་དང་ཕོ་ལྷ་ཡང་དུ་
 ཕེབས་ཀྱིན། འགྲི་དུ་ཞབས་དྲུང་སྐྱེ་སྤྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་བརྟན་འཛིན་མཁས་ཀྱིས་
 མཚོག་གིས་བཀའ་འདི་ལྟར་སྟེ། ཁོང་ལྷ་ཡང་དུ་སྤོད་རྟོགས་གྱིས། རྩོམ་ཡི་རྒྱུ་
 སྤོགས་སྤོར་ལ་རྟོགས་པ་ཉོག་ཅམ་གྱི་ལྷ་ཡང་ན། ཁ་ཚད་དགོས་གཏུགས་གྱི་སྐབས་སྐབས་
 ཡོད་མ་དེད། དཔེ་ཆ་ལྷ་ཡི་རྟོགས་པ་ཞིག་དང་དཔེ་ཆ་ཡི་རྟོགས་གནད་འདི་ས་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་ཟེད། དེའི་སྐབས་སྤྱི་བོད་ནས་གསར་དུ་འཕྱོད་པ་
 འགྲི་དུ་དགོན་ནས་ལྷ་ཡང་དུ་གཉིས་དང་། ཚོས་སྤྱི་དགོན་ནས་ལྷ་ཡང་དུ་གཉིས་ལྟར་
 སྤོན་དགོན་ནས་ལྷ་ཡང་དུ་བཅས་ཡོད། མང་ཤོས་སྐྱེ་གས་ལས་མ་བསྟུན་པར་པ་ལྷ་ཡང་
 དུ་ཕོག་པ་དང་དགོན་པ་གཞན་དུ་སོང་། མཐར་འཇུག་ཚོ་སྐབས་པའི་སྐབས་སྤྱི་བོད་སྤོན་
 དགོན་གྱི་ལྷ་ཡང་དག་དབང་འཇམ་དབྱུངས་དང་། དག་དབང་ཚོས་བཟང་། དག་དབང་
 ཚོས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་ཡོད། སྤྱི་དེའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པའི་དུ་ལྷ་ཡང་དུ་
 དེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཡོད་འཕྱོད་པའི་ལྷ་ཡང་དུ་དགོན་གྱི་དགོ་བཤེས་བརྟན་
 འཛིན་དག་དབང་དང་། ཚོས་སྤྱི་དགོན་གྱི་ལྷ་ཡང་དག་ལྷ་ཡང་དུ་ཡོན་པ་དགོ་བཤེས་
 བརྟན་འཛིན་བཅོམ་འགྲུས། ལྟར་སྤོན་དགོན་གྱི་ལྷ་ཡང་དུ་མང་མགོ་སྤོན་ནས་ཡོན་པ་
 དགོ་སྤོན་དག་དབང་སྤོན་ལས་གསུམ་ཡོད། དེ་དུ་ཚོ་འཕྱོད་པའི་སྐབས་དག་དབང་སྤོན་
 ལས་སྤོན་ཟེན། དགོ་བཤེས་བརྟན་འཛིན་དག་དབང་གིས་ཞབས་དྲུང་ལྷ་ཡང་ལ་ལྷ་

སྐྱོད་གནང་གི་འདུག། དེ་དུས་ཞབས་བྱུང་སྐྱབས་ཀྱི་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཐང་ནས་ཉ་ཅང་
སྐྱོ་བོ་རེད། དཔལ་འཕྲོར་ཡོང་ཁུངས་འདི་རེད་ཟེང་ས་གཏན་ནས་མེད། ཞབས་བྱུང་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་མཛོད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དག་དབང་རེད། ཁོང་གྲོང་གསེབ་
ཁག་ཏུ་ཞབས་བརྟན་ལ་མེབས་ཤིང་དེའི་སྐྱེ་ཡོན་གྱིས་སྐྱབས་བྱུང་དུ་འགྲོ་གོན་གཏོང་བ་
དང་། ཞབས་བརྟན་ཚར་རྗེས་སྐྱེ་དགོན་པར་ལོག་ཞོར་ལོ་མ་འགྲིག་དམ་གང་རེ་ཁྱེར་
ཡོང། དེ་ཉིན་རྣམ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྲུལ་གྱི་ཡོད།

སྐྱེ་མའི་ཞལ་ལག་དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་གྱིས་བཞོ་གི་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་
ཁ་ལག་དེ་དང་མཉམ་དུ་རག་གི་མེད། གང་གིས་ཤེ་ན། སྐྱབས་སྐྱོ་བོ་ཡིན་པས་སོ།།
ཞལ་ལག་བཞོས་བྱུང་རྗེས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱལ་ནས་ཁང་བ་ཨང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཤག་
ཚང་དུ་སོ་སོའི་སྟོ་ཚས་ཆེད་དུ་འགྲོ་དགོས། ཡང་ཉིན་གསུམ་རེའི་མཚམས་སུ་ཤག་
ཚང་གི་ཐབ་རེས་ཐངས་རེ་འཁོར་སྐྱབས་དེའི་ཉི་མོར་སྐྱེ་མའི་ཞལ་ལག་བཞོ་ཡ་དང་།
ཤག་ཚང་གི་ཐབ་རེས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུག་དགོས། ར་ཚོ་སྐྱེ་བས་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོའི་ཤག་
ཚང་ལ་མི་མང་དུ་སྐྱེན་བས། ཉིན་བཞི་ལྷ་རེའི་མཚམས་སུ་ཐབ་རེས་ཐངས་རེ་ཁེལ་གྱི་
ཡོད། མཚམས་རེར་ཁོང་ལ་སྐྱབས་ནང་དུ་དམིགས་སལ་གྱི་ལས་ཀ་ཐོན་བ་དང་། སྐྱ་
མ་ལ་དཔེ་ཆ་སྐྱོབ་ཁིད་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དང་ཁེལ་ཆེ། ཤག་ཚང་གི་ལས་སྐྱལ་གང་ཡོད་
པལ་ཆེར་རྟུར་སྐྱོན་དགོན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་དག་དབང་སྐྱོ་བཟང་དང་སྐྱལ་བཟང་ཐོགས་མེད།
ཚོས་སྤིང་དགོན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་བསྟན་འཛིན་བསྐྱབས་གསུམ་དང་བསྟན་འཛིན་ལེ་ཤེས་
སོགས་གྱིས་ཚབ་བྱས་ཏེ་ཐབ་རེས་སོགས་རྒྱུག་གི་རེད། ཁོང་ཚོ་ལྷ་གན་བསྟན་འཛིན་
བཞོན་འབྲུས་གྱི་ཤག་ཚང་དགེ་སྤྱུག་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ལས་ཚབ་བྱེད་བདེ་བོ་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་འབྲི་རུ་དགོན་གྱི་གྲུབ་སྐྱེས་ལ་བཟང་ཤེས་རབ་དང། སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན་ཆེ་ཚུང་གཉིས། སྐལ་བཟང་དགོ་འདུན། སྐལ་བཟང་སྦྱིན་པ། སྐལ་བཟང་
ཡོན་ཏན་སོགས་འབྱོར། ཁོང་རྣམ་པ་དགོན་པར་འབྱོར་བ་ནས་བཟུང་འབྲི་སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན་དང། སྐལ་བཟང་ཤེས་རབ། སྐལ་བཟང་དགོ་འདུན་གསུམ་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ་
སྐལ་མཚན་ཞེས་ཀྱི་ཞུ་མཁན་དུ་བསྐྱེད།

དེ་ནས་བཟུང་སྐལ་མཚན་ཞེས་ལག་བརྩོ་རྒྱ་དང། བང་ལས་ཉོ་ཆ་བརྒྱལ་རྒྱ་
སོགས་ཁོང་གསུམ་གྱིས་འགན་ལེན་གྱི་ཡོད་པས། དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་ལ་
དཀའ་ངལ་ཉུང་དུ་སྦྱིན། འོན་ཀྱང། ཁོང་ལ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཞབས་ཞེས་
པའི་མིང་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་སྟོགས་སྐོར་ལ་
རོགས་གཉེན་གྱི་ལྟུང་། ཁོང་པོ་དེ་ལ་མ་ལེབས་བར་དུ་སྐྱེས་པར་བྱས་ཏེ་བཞུགས་ཤིང་འགན་
ཁུར་གནང་སྤྱིར་ཞིབ་དབྱེད་མ་ཁྲུལ་ན་སྐལ་མཚན་ཞེས་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པ་
འདྲ་པོ་ཞིག་མཚོང་སྤྱིད་ཀྱང། དེའི་བང་དུ་འཇུག་ནས་འགན་ཞིག་ཁུར་ན་ཁག་པོ་ཡོད་
པ་ཤེས་སྟུན། བཟ་རྒྱུན་གྱི་བཤའ་སྟོལ་ལ། གཞན་ལ་སྟོན་ཁིད་ཀྱི་རྒྱུའི་འགན་ཞིག་
ཁུར་ན། རང་གིས་སྟོན་སྟོང་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པ་གཞི་ནས་ཚོར་སྟུན་ཅེས་ཤོད་
སྟོལ་ཡོད། ད་དུང་སྐལ་མ་གྱི་སྐྱེས་ཚུང་ཚུང་ཡིན་པས་སྟོན་སྟོང་ཐད་ལ་སོ་སོས་འགན་
ཁུར་སྟུན་ཁག་པོ་ཡིན། ཁོང་སྟོན་སྟོང་དང་ཀྱུན་སྟོན་སོགས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
ནགས་ཤོད་སྟེ་དགོན་ཡོངས་ཀྱིས་རེ་བ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་གྱི་ལྟུང་
རྒྱུན་དུ་དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཏུ་དྲོག་ཞེས་སྟེ་པོ་ཞིག་འཁུར་དགོས།
ཉིན་ཞིག་ང་ཁོང་གི་བང་དུ་འབྱོར་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས། སྟོན་མ་ནས་ཁྱོད་

བཙུག་འགྲུལ་ལ་ར་ལྷ་བྱང་ནང་དུ་སྡོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ལྟ་
 རོགས། དེའི་རྣམས་པ་ར་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ལྟ་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་
 གི་མ་རེད། དེ་མ་ཐུབ་ན་མི་གོ་མི་ཚོད་མི་ལམ་འགོག་ཅིས་པ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་
 མེད། འབྲི་རུ་ཞབས་རྒྱུ་ལྡན་ལྷ་མ་རྩུང་ཁག་ཞིག་མ་རེད། སྤེ་ལུང་པས་རེ་བ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱབ་ནས་བསྟན་ཡོད། ཁོང་ལ་ཡོན་ཏྱུ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱར་མ་ཐུབ་ན། ད་ལ་འགན་
 འཁུལ་མེད་པའམ་ཡང་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་གི་མ་རེད། དེ་བས་ར་ལྷ་བྱང་ནང་
 དུ་སྡོད་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་རོགས་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་། གནང་བ་གཏན་
 ཅན་སྤྱད་མ་སོང་། དཔལ་ལྷན་ཞུས་བཞིན་ད་ལྟར་འདོད་པ་གང་བ་ཞིག་ལྷ་མའི་ཕྱག་
 རོགས་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅིང་། ད་རང་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཞིང་ལས་ཀ་དེ་
 མ་འདོན་པར་ང་འདིར་བསྟན་ན། ལྷ་མ་དང་ལུང་པ་སོགས་ཀུན་ལ་ཕན་མེད་པའི་ཁར་
 གཞོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་བཞིན་མིག་རྩུ་གཏོང་གི་འདུག།

དེའི་མི་ཆེའི་ནང་དུ་ཁོང་གིས་མིག་རྩུ་གཏོང་བ་མཐོང་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ལ་
 མཐའ་མའང་ཡིན། དཔལ་དེའི་སྐོར་ལ་ཡག་ཉེས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་གང་ཡང་ལབ་ཤེས་མ་སོང་།
 མདོར་བསྟུན་ན། ལྷ་བས་དེར་སོ་སོས་སྐོབ་སྐོབ་ཀྱང་དགོས་པ་དང་། ལྷ་མར་ཕྱག་དཔེ་
 གཞེགས་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བལྟ་དགོས་པ། ལྷ་བྱང་ནང་དུ་ཕྱག་མཚོད་ཡོད་ཀྱང་དཔལ་
 འགྱུར་ཐང་ལ་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། གང་ལྟར་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་
 བ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་བཞོམ་ཐོང་། ལྷ་མ་གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བར་འབྲི་རུ་
 ཞབས་རྒྱུ་རེན་པོ་ཆེ་དང་དེའི་མཚན་ཞབས། ཞབས་ཕྱི་སོགས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕར་
 མ་ཞིག་ཡོད། རགས་པོད་འབྲི་རུ་བའི་བྱ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སེར་ལ་ཡོང་ན་གྱ།

ཚང་མེ་ར་བྲེས་དང་། ཁང་ཚན་ལྟོ་པ་ཁང་ཚན་དུ་སེབས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ལྷ་མ་
 ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྲེ་ཚང་མེ་ར་སྤྲད་དང་། ཁང་ཚན་གངས་རི་དང་ལྟོ་པ་ཁང་
 ཚན་གཉིས་ལ་ཐོབ་ཀྱི་འདུག། དེའི་རྒྱ་མཚན་ངས་གསལ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཚོད་དཔག་
 ཅིག་བྲུས་ན། སྐྱེ་ཤོང་མ་གཅིག་གི་དུས་སྟུན་གས་ཤོད་ནས་བྲུ་རྒྱུན་གདན་སར་སེབས་
 མཁན་མེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། གངས་རིའི་བྲེ་རྒྱུན་གྱི་ཡོང་ཁུངས་ནི་ནགས་ཤོད་ཀྱི་
 སྤེ་དང་ས་འབྲེས་ཡིན་པས། དེ་ཚོས་ཞབས་བྲི་འབྲེ་བྲུས་ནས་གངས་རི་ཁང་ཚན་དང་།
 མེ་ར་སྤྲད་ལ་སེབས་པ་ཡིན་ཀྱི་རེད་པས་མ། དེ་ལས་གཞན་སྤྲད་འགའ་ཡོད་ཀྱང་
 གནས་ལུགས་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་གི་མེད། བྲེ་ཚང་གཉིས་ལ་གཞིགས་ན། ལྷ་མ་གཅིག་
 མེ་ར་བྲེས་དང་། ཡང་ན་མེ་ར་སྤྲད་གང་དུ་སེབས་ཀྱང་ཁུངས་པར་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་སྤེ་
 ནགས་ཤོད་ལུང་པ་ལ་བསམ་ན། རྩོགས་གང་ཐད་ནས་ད་ལྟ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད།

ནགས་ཤོད་འབྲི་དུ་བ་ནམས་གཅིག་གྱུར་གྱི་དམིགས་ལུལ་ནི། ད་ལྟ་ནགས་
 ཤོད་འབྲི་དུའི་ལུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་རྒྱུང་ཚང་མ་རྩོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱིང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྲེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འགྲུབ་པའི་དུས་
 ཤིག་གྱུར་ན། ལྷ་མ་དང་བྲེ་རྒྱུན་གཉིས་བྲེ་ཚང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ད་ལྟའི་གནས་བབས་ཀྱི་ཐད་ལ་སྒྲ་མ་དང་། ལྷ་མའི་མཚན་
 ཞབས་དང་། ཞབས་བྲི་སོགས་ཚང་མ་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་མཚན། མེ་ར་
 བྲེས་སྤྲད་གཉིས་ཚོས་ར་འཚོག་དུས་དང་གོལ་དུས། ཚོགས་འཚོག་དུས་དང་གོལ་
 དུས་སོགས་གཅིག་པ་མ་རེད། བྲེ་ཚང་དང་ཁང་ཚན་གཅིག་ཡིན་ན་ཞབས་བྲི་ལྷ་བདེ་

༡༦ དཔེ་བྲིད་སྐོར་སྒྲིབ་པ།

ལྷི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་ལོ་བཅུགས་ཏེ་ཁོང་གིས་སློབ་ཞོར་དུ་གསར་བུ་པ་
 རྣམས་ལ་དཔེ་བྲིད་གནངས། རྟོག་མར་སློབ་པ་ལོ་རྣམས་ལ་གོ་བདེ་ཡོང་ཆེད་དུ་གདན་
 སའི་སློབ་དགོ་དང་། སློབ་མའི་དབར་གྱི་འགྲོ་སྐྱེད་སའོ་སློབ་མའོར་བསྐྱེད་ཤིག་ལྷུས་
 བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་གཤམ། ཡང་ན་བོད་པའི་ཡ་རབས་བཟང་
 སློབ་ཀྱི་གོ་མས་གཤམ་ཏེ། ལྷ་མ་དང་སློབ་བུའི་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་གཞུང་ལུགས་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར། བཤམ་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཉམས་པར་སློབ་བཞིན་ཡོད། ལྷི་ར་དུས་
 རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་སློབ་དགོ་ཆེ་ཚུང་ལ་མ་བསྟེན་པར། སློབ་ཡོན་མེད་པའི་
 དགོ་གན་ནི་ཉེན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་རེད། ད་དུང་མི་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་ཡོན་མེད་
 པར་སློབ་བྲིད་བྱེད་མཁུ་ལོ་ཤིག་གྲུ་ལ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། གདན་
 སའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དགོ་གན་རྣམས་ལ། སློབ་ཡོན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཆེ་གང་
 བོར་སློབ་བྲིད་གནང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལུགས་བསམ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོའི་གདན་
 ག་ཞིག་ཀྱང་རེད། ལྷ་ཚོས་ཀྱི་གཟེ་བརྗིད་རེད་ལ་གྲུ་པའི་སློབ་སའི་འཇུག་རིང་མོ་
 རིགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་མཚོན་ཞིང་ཡབ་མེས་ཚོའི་རྒྱ་འཛིན་ཞིག་ཀྱང་མཚོན་ཐུབ། གང་
 ལྟར་ཁོང་རྣམས་ལས་ལུགས་ལས་དེ་དག་རྒྱན་བསྐྱེད་སའོ་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་མཛད་གནང་གི་ཡོད།
 གཞན་མ་གཏོགས་གདན་སའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་བྲིད་དགོ་གན་རྣམས། ཤར་
 ལྷོ་བུ་བུར་ཀུན་ནས་གདན་འབྲེན་ཞུ་མཁུ་ཁ་ཆར་བུ་ལུགས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། དེར་གི་དུས་སུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་བྲིད་དགོ་གན་ཚད་ལྡན་ཞིག་བཙུག་
 དགོས་ན། ལོ་ལ་འདིའི་སྐར་དུ་ཁོ་ཚོ་ལས་ལུགས་པའི་སློབ་དགོ་གན་གཏན་ནས་མི་རག།

ཐོག་མར་ཁོང་རྣམ་པ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡན་མན་སློབ་མ་བྱས་ཏེ། སློབ་གླིང་གི་ཚོས་ར་
འགྲིམས་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་སྦྱོང་གི་བྱུང་འབྲས་ཅེ་ལུད་ཁོན་བཞེས་ཤིང་། སློབ་མས་
བདམས་ཐོན་གྱི་དགོ་ཀན་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མགོ་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་
བ། ཡང་ན་སོ་སོ་རང་འདོད་གྲིས་དགོ་ཀན་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོའི་མདུན་
དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་སློབ་མ་རག་ཁག་པོ་རེད། སྤྱིར་གདན་སའི་སློབ་དགོ་དང་སློབ་མའི་
ལུགས་སློབ་ནི་བྱུང་མཚར་ཞིག་ཡིན། ཀན་གྱིས་སློབ་བྲིད་བྱེད་དང་མི་བྱ་དགོ་ཀན་སོ་
སོའི་འདོད་བ་དང་རང་དབང་ཡིན་ལ། སློབ་མས་དགོ་ཀན་སུ་འདྲ་ཞིག་བརྟེན་དང་མི་
བརྟེན་སློབ་མའི་འདོད་བ་དང་རང་དབང་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་སློབ་གསལའི་ཁོར་
ལུགས་གི་འགྲོ་སྣངས་དེ་རང་དབང་དང་། ལུ་ཡངས་གྱི་རྣམ་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རས་
ཏྟག་ཏུ་མཚོང་བཞེན་ཡོད། གཞན་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁོར་ལུགས་གང་དུ་བྱིན་
ཟུང་། དགོ་ཀན་གྱི་མིང་འདྲིན་འགས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སློབ་བྲིད་ཚད་ལྡན་བྱེད་
མི་ཐུབ། ལུགས་སློབ་དན་པ་དེ་སློབ་གླིང་དེ་དང་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་ན། སློབ་གླིང་དེ་དང་
དེའི་སློབ་མ་རྣམས་སློབ་ཚན་ལ་དགའ་ཚོར་མེད་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད། སློབ་ཚན་ལ་
དགའ་ཚོས་དང་དོན་གཉེར་མེད་ན། སློབ་མའི་སྦྱོང་འབྲས་ལ་ལུགས་སྐྱེན་དན་པ་ཞིག་
ཐེབས་ངེས། གདན་སའི་དགོ་ཀན་ལ་སློབ་ཚད་ཀུན་ལས་མེད། དཔེར་ན། ར་ལྟ་བུ་
ཞིག་དེ་རིང་གསར་དུ་དགོན་སར་འབྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་ཁག་ཐེག་ཀན་
བཅའ་རྗེས་སུ་དགོན་སའི་ནང་དུ་སྤྲིག་ལུགས་བྱེད། དེ་ནས་ངས་ཁ་བཏགས་གཅིག་
དང་། ཤོག་ཆག་སློབ་མོ་བཅུ་ཅན་ཞིག་བྲིད་ཏེ་དགོ་ཀན་མིང་གསལ་ཅན་སུའི་མདུན་

དུ་དཔེ་ཁྲིད་དུ་སོང་ན་ཚོག་ལ། ཉི་མ་གཅིག་ལ་དགོ་ཚུན་མི་འབྲ་བ་བཞི་དང་ལྔ་ཡི་
མདུན་དུ་བཅར་ན་འདྲ་བུ་། འོག་ཚག་དང་ཁ་བཏགས་ནི། སོ་སོ་གཞུང་ལུགས་ལ་
ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཉེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་ཅམ་རེད།
ཡང་ཁ་བཏགས་དང་འོག་ཚག་མ་ཕུལ་བར་འཛིན་གྲའི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་འདྲ་འགྲིགས།
གཞན་ཚན་ལ་དམིགས་བསམ་འགྲོ་སོང་གང་ཡང་མེད། སོ་གསར་སྐབས་སུ་ཚན་དང་
དགོ་སླབ་གཉིས་ཀ་དགོན་པའི་ནང་དུ་བསྐྱད་ཡོད་ན། སོ་གསར་གྱི་བཟ་ཤེས་ཁ་
གཡང་སློབ་བྱེད་ཁ་བཏགས་གཅིག་དང་། འོག་ཚག་གཅིག་སྤུལ་ཏེ་མངལ་ཁར་བཅར་
བའི་ལུགས་སློབ་ཞིག་ཡོད། འོག་ཚག་ནང་དུ་སློར་ག་ཚོད་སྤུལ་དང་མ་ཕུལ་སོ་སོའི་
འདོད་པ་ཡིན་ལ་རང་དབང་ཡང་ཡིན། སློར་མང་སོ་འབྲུལ་བའི་ལུགས་སློབ་མེད།

ཡང་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་
ལེན་མཁན་གྱི་སློབ་མ་འགའ་ཡིས། གུང་གསེང་གི་སྐབས་སུ་ཚན་གྱི་ཤག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ།
བཞུགས་ཤག་གཅོང་བཟོ་དང་ན་བཟའ་གཅོང་འབྲུད་བྱེད། གུང་གསེང་ཡིན་མིན་ལ་མ་
བརྟེས་བར་སྐབས་འགར་དགོང་ཟས་ཚན་དང་མཉམ་དུ་འདྲེན་བཟོ་གི་རེད། ཡང་ང་རང་
གིས་མཚོང་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ན། ཕྱི་ཚུལ་ལ་མཛེས་ཚོས་དགོས་ཤིང་དོན་དངོས་ཐོག་
ཚན་ལ་བཀའ་ཉིན་མི་ཤེས་མཁན་རེ་རྒྱུད་གིས། ཚན་ཤར་ནས་ཡོང་བ་མཚོང་ན་བུ་
ཏུ་བྲོས་འགྲོ་བ་དང་། གཏོད་སླབ་བརྒྱབ་ན་སྐད་ཆ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལབ་བར་མགོ་
འོ་བསྐྱར་ནས་སློབ་མཁན་ཡང་ཡོད།

ཡང་ངའི་མིག་གིས་མཚོང་སར་དཔལ་འབྱོར་ཏེ་ཚང་སྐྱོ་བའི་དཔེ་ཁྲིད་དགོ་ཚུན་

འཕྲོས་གཏམ་ཅམ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཁམས་ཏ་ཅང་སྤྱིད་པོ་ཡོད་
 སྲིད། མིའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དདུལ་དང་དབང་ཆ། བཟའ་བཏུང་
 དང་གནས་མལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མི་ཐུབ། སོ་སོ་ལ་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་
 འཕྲོས་དགོས་ན། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གྲུས་བཀུར་བྱེད་མཁན་རྣམས་དགོས། ཁོང་ཚོ་ལ་
 གྲུས་བཀུར་བྱེད་མཁན་གང་ཡོད་པ་དེས། སེམས་གཉིང་ནས་གྲུས་འདུད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ཡང་ཚོང་དང་ཁེ་སློགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་ལ་གཏམ་དང་སྤྲོད་གཤམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 དེ་བས་མིན། ཁོང་ཚོའི་ཆེད་དུ་རང་སློབ་ཀྱང་གཏང་དགོས་ན་མོད་པ་དང་རུས་བ་ཡང་
 མང་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུས་བཀུར་བྱེད་མཁན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན། རེ་བ་
 བཅོལ་མཁན་ཡོད་པས་ཁོ་ཚོའི་སེམས་ཁམས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་
 སྲིད། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་ཚོ་ཆེ་འདི་ལ་མིང་གཤམ་ཡོད་ལ་གཞན་ལ་པན་འབྲས་ཀྱང་
 ཡོད། ཆེ་བྱི་མའི་ལམ་རྒྱགས་ཡོད་ལ་འི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཐར་ཡང་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར། ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་དགའ་མོས་བྱེད་པ་དང་ཡི་རངས་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བར་བལྟས་ན། ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཞན་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེའི་ཐད་
 ལ་གསལ་པོ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ཁིད་ཁོ་ན་བྱེད་བཞིན་མི་ཆེ་
 རྗེས་པར་འདོད་པ་ལས། སོ་སོས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་རྒྱུའི་
 བསམ་སློབ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུལ་ཆེན་པོ་རེད། སོ་སོ་མཁས་མིང་རྗེ་ལྟར་
 གཤམ་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་དགོད་མ་ཐུབ་ཆེ། མཁས་མིང་དེ་རང་ཉིད་
 འི་བའི་རྗེས་སུ་ལོ་བརྒྱ་ལས་སྡོད་མི་སྲིད། ད་དུང་པངས་དགོས་པ་གཅིག་ལ། གཞུང་
 གི་གོ་བ་ལེན་སློབས་དང་དོགས་དཔྱོད་བྱེད་སྐྱེད་སོགས་ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་འཆི་འགོ་

བའི་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གྲོང་གུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་མ་ཟད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གྲིས་
ན་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རེས། གང་གིས་ཞེ་ན།
ཁོང་ཚོ་མཁས་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་གཞུང་གི་གོ་བ་ལེན་སྤངས་དང་། འོགས་དཔྱད་བྱེད་
སྤངས་སོགས་བཀའ་མོལ་བྱ་སའི་གང་ཟག་ནི། གང་ན་སའི་ནང་དུ་ཕྱག་དཔེ་བཞེགས་
བཞིན་པ། སློབ་ཤིང་བཟུང་བའི་སློབ་བྱ་ང་ཡིན་ཁོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་རྣམས་ཡིན། སློབ་བྱ་
ཚོ་དང་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རིགས་པ་གསར་བ་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་ཚོ་ལ་རག་
གི་ཡོད། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། སློན་མ་ཚོས་རའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་འཛིན་མཚན་སྤངས་དང་།
དེང་སང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་གསར་བ་སོགས་ཚང་མ་ཁོང་ཚོ་ལ་རག་གི་
ཡོད། དེ་ཀུན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་དགོད་སྟུབ་ན། མ་འོངས་པར་བསྟན་པ་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེན་
པོ་ཡོང་བ་སློབ་མི་དགོས།

གཞུང་གི་གོ་བ་ལེན་སྤངས་དང་དོགས་པ་དཔྱད་སྤངས། དགག་གཞག་མཛད་
སྤངས། འཛིན་མཚན་བརྒྱུད་སྤངས། ཞིབ་ཆ་དབྱེ་སྤངས་སོགས་ཁོང་ཚོས་ཡིག་
ཐོག་ཏུ་བཀོད་ན་པན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མ་ཡིན་པར་དགོན་པ་དང་བྲལ་ནས་ལོ་
མང་སོང་བའི་མཚན་ཉིད་པ། རིག་པ་གོག་པོ་རེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཛིན་མཁན་འགས།
གཞུང་འབྲེལ་དང་དོགས་དཔྱད་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་སོད་ཉི་མང་པོ་ཞིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
དེ་ནི་ཨ་མ་དམག་སར་ཕྱིན་ནས་ཨ་པ་ཐབ་གཡོག་ཏུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ། མདོར་བསྡུས་
ཉེ་ཆོག་ཐག་གཅད་ན། འཇུང་འཇུང་གི་སློབ་དེབ་ནི། ད་ལྟའི་གྲིས་ཐེན་པ་རྣམས་ཆགས་
རེས། གྲིས་པའི་དེབ་ནི་མ་འོངས་པར་སློད་རེས་ལ། དག་རྒྱན་ནི་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་མན་ཆད་
དུ་གནས་མི་སྟུབ་པ་ཚོས་ཉིད་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་འདོད་དུང་མི་འདོད་ཀྱང་། མི་རབས་

རྗེས་མ་ཚོས་ད་ལྟར་གྲིས་ཟེན་པའི་དེ་བུ་དེར་བལྟས་ཤིང་དེ་ལ་གཞི་བཙུག་དགོས་པ་
 ཆགས་རེས། རིགས་གཅིག་གིས་དཔེ་ཆ་གསར་པ་བྲི་དགོས་ཀྱི་མེད། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་
 དཔེ་དེ་བལྟ་སློབ་ལྷན་པའི་འགྲིག་ཅེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད། སྐད་ཆ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཏན་ནས་
 མེད། དུས་རབས་ནས་ལོ་རབས་སྤྱི་ཉེ་རིམ་བཞིན་སྐད་དང་བརྟ། ཐ་སྙད་སོགས་
 རིམ་བཞིན་འགྲུང་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་དཔེ་རྩིས་དུས་རབས་རྗེས་ཟེན་པའི་སོག་ནས་གཞུང་
 ཚིག་ལ་བཅད་སློད་གཏོང་སྐྱེད་ས་ཐད་བསམ་སློང་ལ་པར་དུ་གཏང་དགོས། མི་རབས་
 འོག་མ་ལ་ཅིས་སློད་ཀྱང་བྱ་སྲུབ་དགོས། དཔེ་ཆ་གསར་པ་གཏན་ནས་མ་གྲིས་ན།
 དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེན་གཞུང་དོན་གཏན་ནས་མི་གོ་བ་དང་། གོ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་
 ཡང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཤིག་ཆགས་རེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 དམངས་ཁྲིད་དུ་དགོས་སློད་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་། དཔེ་ཆའི་ནང་གི་ཚིག་གཉིས་ལ་བར་
 ཐག་རིང་པོ་ཆགས་པས་སོ།།

མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་དཔེ་ཆ་བྲི་མི་དགོས། སློབ་ཁྲིད་ཞོར་དུ་དཔེ་
 ཁྲིད་སྐྱེད་འགྲུག་བྲས་ན་འགྲིག་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་རེད། བྲི་སྐྱོག་
 བྱེད་སྐྱེད་ས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡི་གེ་གྲིས་ན་དམིགས་བསམ་པའི་དཔེ་སློབ་རྒྱག་
 པ་དང་། བསམ་སློབ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་དགོས། དཔེ་ཁྲིད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་
 ལ། མཚན་པར་དེར་ཁོར་ཁོར་ནས་ཉག་ཉག་མིན་པའང་ལབ་ཀྱི་རེད། ཡང་གདན་ས་
 དང་བཅས་ལྟ་ལབ་ན་ཚིག་ལ། མ་གཞི་ནས་བོད་པའི་གོ་མས་གཤེས་སམ། སློབ་
 ཁྲིད་བྱེད་སྐྱེད་ས་ལ་སློབ་ཆ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། དཔེ་ཆའི་གཅིག་ལ་
 འཛིན་བྲི་གཅིག་གི་ནང་དུ་དཔེ་སྲུག་སྲུམ་རྩུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དེའི་ནང་

ནས་སློབ་ཤིང་ཡག་ཤོས་ཅན་གཉིས་གསུམ་ཞིག་གིས་དེ་བ་མང་པོ་འདྲི་ཡོད། གཞན་
རྣམས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུན་འཛིན་གྲུང་སོང་ནའང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་བ་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་
གི་མེད་ལ་ཞན་གྱིས་དེ་ལ་དེ་བ་སྤོང་ཤོག་ཅེས་ལབ་སློལ་ཡང་མེད། མཐར་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཡན་མན་འཛིན་གྲུང་སོང་ཞིང་དགེ་བཤེས་ཆགས་སྐབས་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་
གཅིག་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། དེ་སྲིད་ལོར་འཇུག་རེད། སློབ་མའི་ལོར་
འཇུག་ཡིན་དང་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་དགེ་ཞན་ཡག་མདོག་དང་བཟང་མདོག་གིས་
ཉམས་ལེན་བ་ཡིན་ལུས་བྱས་པའི་ལོར་འཇུག་མེད་པ་གཏན་ནས་མ་རེད། དེའི་ཐད་ལ་
ལུ་བ་སྟོན་པ་བ་གཙོས་དེད་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐྱད་སློབ་སྤྱོད་ལེན་
དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། མ་གཞི་ནས་མཚམས་རེར་སོ་སོས་སོ་སོ་སྤྲོད་བ་དག་ནས་
འཇུག་ཤོར་མང་པོ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས།

ཡང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སློབ་མས་ཞན་པ་དེ་བ་བཏང་རྗེས་སུ་ཞན་གྱིས་དེ་
དོགས་པ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་མདོག་དང་། ལོ་རྒྱ་དེ་ཅུ་མེད་མདོག་གིས་ཡན་གཞན་སློབ་
ཡོད། དེ་ནི་ཞན་རང་ཉིད་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོད་པ་བརྒྱབ་ཅིང་མཐར་
ཕྱིན་པའི་གོ་མས་གཤེས་དེ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་མར་ཁྲེང་ཡོང་པའི་སློབ་རེད། ཞན་གྱིས་
གནང་སྐྱད་ས་གསུང་སྐྱད་ས་དེས། མ་འོངས་པར་སློབ་མའམ་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་མང་
ནང་དུ་དེ་བ་དེས་ཡན་གཏན་ནས་བྱེད་མི་སོད་པ་བཟོ་གི་ཡོད། ཚིག་སྲུག་ཅག་ཤེད་
སྤྱོད་ལ། སློབ་མའི་སློབ་ས་བ་བརྒྱལ་ཏུ་བཅུག་གི་ཡོད། ལུ་བ་སྟོན་པའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་
བསྐྱེད་བྱའི་ནང་དུ་སློབ་མའི་དེ་བ་ག་རེ་བཏང་ཡང་། དེ་ལ་དོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་
གཞིགས་པར་ཞན་གྱིས་སློབ་མའི་སེམས་ཤུགས་སྤར་ཆེད་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱི་

ཚོགས་ནང་དུ་ཚོན་སྐབས་སློབས་པ་དང་གདེང་ཚོད་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཆེད་དུ་མི་བ་
དཔེ་ཡག་པོ་རེད། དེར་དོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་དངོས་གནས་གནད་ལགག་ཆེན་པོ་
རེད་ཅེས་ལབ་སློབ་གནད་ལ། ད་ལྟར་ངས་བཏོན་པའི་བསམ་ཚུལ་འདི་སློབ་པོ་རྣམས་ལ་
སྟོན་པོ་མེད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཡིན་པས་བསམ་ཤེས་གནང་རོགས་ཀྱི།

དཔེ་སྐབས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་
གིས་ཉི་མ་རེར་འཇིན་བྱ་གཉིས་རེ་ཅམ་ལ་སློབ་ཁྱིད་གནང་གི་ཡོད། སྤྱིར་འཇིན་བྱ་
གསུམ་མམ་བཞི་ལ་སློབ་ཁྱིད་བྱ་དགོས། འཇིན་བྱ་རེ་ལ་སློབ་ཁྱིད་གྱི་དུས་ཚོད་ནི་ཆུ་
ཚོད་རེ་རེ་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སློབ་གཉེར་བ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཚོས་རར་འགོ་
དགོས་པ་དང་། དཔེ་སློབ་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད་ཚན་རིག་སློབ་ཚན་ལ་ཡང་འགོ་
དགོས། ཁོང་གིས་སློབ་ཚན་དང་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་བསྐྱོམས་ན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འདུག་
ཅེས་གསུང་སློང་། རྗེས་སུ་ཁོང་མོད་ལ་ཐེབས་ཚར་རྗེས་སུ་ཁོང་གི་དགེ་བྲུག་འགའ་
ཡིས་གསུང་དོན། ཆན་དག་དབང་འཇམ་དབྱེངས་སློབ་གཙོང་(ཉི་མེ) Tuberculo-
sis གི་ན་ཚེད་དབང་གིས་ཐོད་ལ་ཐེབས་དགོས་ལྗང་བ་དེས་དེད་ཚོར་གྱིང་གྱུད་ཆེན་
པོ་རྒྱ་སོང་། ཁོང་འདྲ་བའི་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆན་ཉ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། གོ་བདེ་ཐོའི་ངང་
ནས་གཞུང་གི་དོན་དག་དང་། ཚིག་འབྲེལ། རིགས་ལམ་སོགས་ཕུན་སུམ་འཚོགས་
པོ་དེ་འདྲ་དངོས་གནས་དགོན་པོ་རེད། དེད་ཚོ་ཁོང་གི་མདུན་དུ་དཔེ་ཁྱིད་དུས་ཚོད་
རིང་ཅམ་རྒྱ་ཡོད་ན། ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་པའི་སློབ་སླེ་སྤྲུགས་འདོན་
གྱི་འདུག།

གཏན་ཁེལ་བའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གང་འཚམས་ཕྱིན་
 ཡོང། འཚོ་བ་དང་སྐོན་སོགས་མ་སྐོན་རྒྱུ་ཡག་པོ་རེད། བརྟག་དབྱུང་གི་འབྲས་བུ་ཐོན་
 པའི་རྗེས་སུ་སེ་ར་དགོན་དུ་སྐོན་ཁང་བརྩམས་གཏུག་བྱས་ཤིང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཙམ་བསྐྱད།
 ཉིན་ཞིག་ཁོང་གིས་གསུང་དོན། འདིར་བསྐྱད་ན་ཉོ་བ་ཉོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག། སྐོན་ལེན་
 ས་དང་དག་ཡོད་མེད་གི་བརྟག་དབྱུང་བྱ་ས་སྐོན་ཁང་ད་རམ་སར་སྐྱུར་འདོད་ཡོད།
 ཞོར་དུ་དབྱེན་རིའི་སློབ་ཚན་ཞིག་ལའང་འགོ་བསམ། འོན་ཀྱང། དེའུ་དགོན་པོ་ཡིན་
 པས་བསམ་རིན་གི་ཆེད་དུ་གི་བ་ཆེ་མཚོག་གིང་དགོན་པར་དཔེ་ཁྲིད་བྱ་སའི་ས་མིག་
 གཅིག་བལྟས་ཡོད།

དགོན་པ་དེས་རྒྱ་མཐོང་། ༢༠༠༠ རེ་སྤྱད་ལ་བ་སོང་ཞེས་གསུངས། དེའི་སྐབས་
 སུ་ཁོང་དང་ཁོང་གི་དགའ་ཉེ་ཚང་མས་སློབ་གཙུག་ལྷན་ལ་ལྟོད་ཡོངས་ཤོར་བར་བརྟེན།
 ར་སར་འགོ་རྒྱུ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་མཁན་བྱུང་མེད། ར་ས་ཁོང་ལ་འདི་ལྟར་ལྷུས།
 སྐོན་ཁང་བརྩམས་གཏུག་བྱེད་ཞོར་གཞན་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་དང། ར་དེ་ཉིད་འཛིན་གྲར་
 འགོ་རྒྱུ་སོགས་ཚང་མ་མཉམ་དུ་ཁག་པོ་རེད། དེ་ལས་ཐབས་གཞན་འཚོལ་ས་མེད་
 དམ། དེད་ཚོས་ཐབས་གཞན་བཅོལ་ན་ཉན་ཉན་ཐབས་ལམ་ཞིག་རག་སྲིད་པ་རེད་
 ཅེས་ལྷུས། དེའི་སྐབས་སུ་ཤོད་ནང་དུ་འབྲེལ་བ་བྱ་བའི་པོ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་བཀག་འགོག་གྲང་བྱེད་གི་མེད་པས། ཉིན་ཞིག་ཤོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བྲ་རྒྱུན་
 གོགས་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས། བར་མི་སྐོན་མཚེད་སོགས་ནས་ཉིན་སློང་ཁྲི་བདུན་
 བརྒྱད་ཅིག་ཐོབ། ཁོང་གིས་གསུང་དོན། ད་ནི་ར་ལ་དེའུ་ཡོད་པས་ར་སར་འགོ་གི་
 ཡིན། འདིར་བསྐྱད་ན་སློབ་སློང་གང་ཡང་མི་ཡོང་ལ། ད་དུང་སློབ་ན་ལྷོ་བེ་མ་དག་བར་

དུ་བསྐྱུག་དགོས་ན། རྒྱ་བ་དུག་གི་རིང་ལ་སློབ་སློབ་གཅིག་ཀྱང་བྱ་མི་ཐུབ་པས་དུས་
ཚོད་ཀྱང་འཛོལ་བསྐྱུག་རེད། དེར་གོ་དུས་སྐྱེ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐྱད་ཡིག་གཅིག་ཀྱང་
མ་ལོས་ན་མི་གལ་ནས་འབྲུང་གི་འདུག།

དེ་བས་ངས་དེ་ལྟར་རིམ་སྐྱད་ཡིག་ཁྱེད་མེད་པ་ཞིག་སྐྱུང་ངེས་ཡིན། དཀའ་
ལས་ཁྱིམ་གྱི་བརྒྱུ་བ་ལེ་འབྲས་བུར། རྒྱ་བ་ལྷ་དང་ཁྱེད་ཚུ་འབྲས་བུ་ལེ་དུལ་འདི་ལ་
ཡུལ་ནས་སློབ་སློབ་གི་ཚེད་དུ་བཏང་བས། དེ་བཟུང་མེད་པོངས་སྐྱུང་བ་གཏན་ནས་
མི་དུང་ཞེས་ལབ་སོང། མདོར་ན། དེད་ཚོ་ཀུན་གྱིས་སློབ་གཙོང་ལེ་ལེ་ལ་སློབ་ཡིངས་
ཤོར། དུང་ངས་འདི་ལྟར་བཤད། ཁྱེད་རང་ན་སར་དེ་ལྟར་རིམ་སྐྱད་ཡིག་སློབ་དུ་སོང་
ན་ཉག་ཉག་རེད་ཅེས་ལབ། རྒྱ་མཚན་ཅི། རྒྱ་བ་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྐྱུང་འཚར་ཁོང་
གི་དགོངས་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་ཡིན། ཞོར་དུ་དུལ་འདི་སློབ་ཉོག་ཅམ་ཞིག་ལྷུས་ན།
མཐར་དུལ་དེ་ལས་ཁྱིམ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཁྱེད་ཉེ་ན་རམ་ས་ལར་སློབ། དེར་རྒྱ་བ་
གཉིས་ཅམ་གྱི་རྗེས་སྐྱུང་གཙོང་ལེ་ལེ་ནད་ལོག་བརྒྱབ་ཉེ་སྟོ་སྟོགས་སྐྱུ་ལོག་དགོས་
ལྷོད། ལྟོ་སྟོགས་སྐྱུ་བསྐྱེད་པས་ནས་ལེ་ལེ་སྐྱོན་ཁང་ནད་དུ་བསྐྱུང་ལོས་དགོས། ལྷོན་ཁང་
དུ་དུལ་འཛོལ་སོང་གཏོང་ས་མེད་པས། དུལ་ལྷོག་ཉིན་སྟོར་༦༠༠༠༠ དེ་རྒྱ་གར་
སློབ་མི་(pipsi) འཚོང་སློབ་ཀྱི་དམའ་གཅིག་ལ་དུལ་སྐྱུང་བཏང། ༢༠༠༥ ལོར་
ལྟོ་སྟོགས་སློབ་ཀོབ་གཞི་ཆགས་སྟོགས་སྐྱུ་ལོད་པའི་ཚོང་པ་འབྲས། མི་མང་དུལ་
སྐྱུང་གཏོང་བའི་མ་དུལ་ཚང་མ་ཁོང་ཚོའི་ཚོང་ལས་ཉ་ལོག་པའམ། མ་ཅ་བཞིན་ས་
པར་ཁ་གཡར་ཉེ་ཉམ་ཐོས་བྱས། མིག་སྟོས་ངན་པ་དེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མི་ལ་ལོད་
མིས་དུལ་སྐྱུང་བཏང་བ་ཚང་མ་རྒྱ་གར་ཡུལ་མིས་འཛོགས། ལྷོན་ས་མ་ལེགས་པའི་

དུས་ཚོད་དེ་དང་བསྐྱེད་ཁོང་གི་ཉིན་སྐོར་༦༠༠༠༠ ཐམ་པ་སྲིར་རྒྱ་རྒྱ་ཐབས་བྲལ། རྒྱ་
 གར་བ་དེས་རྗེས་མ་སྤྲད་དགོས་རྗེས་མ་སྤྲད་དགོས་རྒྱང་རྒྱང་ལ་བ་བཞིན་ལོ་ནས་ལོ་
 བསྐྱེད་ཐབས་བྲལ་པ་རེད། མཐར་ཁོང་བོད་དུ་ལོག་ཁར་འཛིན་བྱང་དེ་ངའི་ལག་པར་
 བཞག་ནས་སྲིན། ང་དེར་ཡང་ཡང་བརྒྱུགས་མཐར། ཉིན་སྐོར་ལྔ་སྟོང་ཡན་མན་ཞིག་
 རྒྱ་གར་དེས་མི་མང་གི་ལག་ནས་ཉམ་ཟ་བྲལ་སའི་དདུལ་གྱིས་མགོན་
 ཁར་རྗེས་ལོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད། དེར་ཞག་སྟོང་བྲལ་ན་དདུལ་འཛིན་དེ་བཅད་སྟོང་གཉོང་
 ཚོགས། ཡིན་ཡང་། རིན་གོང་ཉ་ཅང་ཆེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་ལྡན་ཞག་གཅིག་ལ་མགོན་ཁར་
 དེར་སྐོར་༥༠༠ ཡིན་ན། དདུལ་འཛིན་བཅད་སྟུང་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱང་ནས་སྐོར་༡༠༠༠
 འཐེན་གྱི་ཡོད། དེར་གྲུང་གསེང་གི་སྐབས་སུ་ལས་ཀ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དདུལ་
 འཛིན་གཙང་མ་བཟོ་ཆེད་སྟོང་སྟོང་བྲལ་ཉེ་ཞག་སྟོང་འགའ་བྲལ། དེས་རང་སེམས་
 གཙང་མ་བཟོ་བྱེད་ཅམ་ལས་པན་སྐོགས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། མ་ཟད་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱོང་
 དང་ལས་ཀའང་འཇུག་ཤོར་སོང་ཡོད། མདོར་ན། ཁོང་གི་དདུལ་འཛིན་དེ་དདུང་ངའི་
 ལག་པར་ལུས་ཡོད། ལྷོ་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་བྲིས།

དེ་ནི་སྐབས་དོན་སྐྱེད་མཚམས་ལ་འཇུག་པར་འདོད། ཁོང་ན་སར་སོང་ཞིང་
 སྐོན་ཁར་བསྐྱེད་གཏུག་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིན་རིའི་སློབ་ཚན་ལ་སོང་བ། རང་སྦྱོང་ལུགས་
 ཚེ་བྲལ་བ། ད་དུང་༢༠༠༧ ལོར་སྤྱི་ཚེ་༡༩ ལ་དུ་གོ་བལ་ལུགས་(Gopapur) ཚན་
 རིག་ཐབས་སྦྱོང་ལ་མཉམ་ཞུགས་བྲལ་བ། དེ་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས་སྟོན་དེ་ལི་ཏག་སྦྱེད་
 བྱུང་མེད། ཉིན་ཞིག་སྐོན་པ་བསྐྱེད་གཏུག་གི་ཆེད་པདེ་ལེགས་སྐོན་ཁར་དུ་སྲིན་ནས་
 དེ་ཉིན་རིའི་སློབ་ཚན་རྗེས་སྐྱབས་བྲལ་སོང་བེད། དེའི་རྗེས་སྐྱབས་གིས་ད་སའི་རི་

ཅམ་ལ་བཟུང། རྗེས་སུ་སྐྱེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་སུ་སློབ་གཙོང་ཉི་མའི་སྐྱེན་ཁང་ཞིག་
གསར་རྒྱལ་བྱས་པ་རེད། དེ་བྱུང་རྗེས་སུ་སྐྱེལ་ཀོབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནད་བ་རྣམས་སྐྱེན་ཁང་
གསར་བ་དེར་སློབ། སེ་ར་དཔོན་བ་སྐྱེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་
བས་ཁོང་ཡང་སྐྱེན་ཁང་གསར་བ་དེའི་ནད་དུ་སློབ། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ལ་སྐྱལ་འཕྲུང་
བྱེད་མཁན་དགའ་ཉེ་སྐུན་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བདེ་པོར་ཆགས། དེས་གཟུང་མིག་
དམར་གྲུང་གསེང་གི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཚོ་སེ་ར་བ་རྣམས་ཟ་ཁང་དུ་ལྟོ་ཟ་ཞོར་དུ་འགྲོ་
ཚོགས་གི་ཡོད། དེས་གཟུང་ཉེ་མར་མཚོ་རྒྱལ་བ་འདྲེ་སྐྱུབ་སློབ་དུ་བཞུགས་པའི་ནགས་
ཤོད་ཚོད་ལུང་བཅུན་དཔོན་གྱི་བཅུན་མ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཁོང་ལ་སྐྱལ་ཏུ་འགྲོ་གི་
ཡོད། སྤྱིར་ཁོང་ལ་སློབ་ར་རྒྱལ་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་རེད།

༡༤ རོར་འཕྲོས་ཡུལ་གྱར་སྐུན་ལྡན་འབྲུག་སྤྱིལ་སྐོར།

སྤྱིར་ལུང་བ་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་ར་ཚོ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་གྱར་སྐུན་ལྡན་
རྣམས། གཅིག་པན་གཅིག་རོགས་ཐད་ལ་དངོས་གནས་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་སྐུན་ལྡན་
ལ་བ་ཚོགས་དང་ལ་བ་འོས་པ། ལ་བ་རུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ལུང་བ་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་
ཚོས་ལུགས་ལ་དབྱེ་འབྱེད། སྤེ་དཔོན་ལ་ཁྱད་བར་སོགས་གང་ཡང་མེད་བར་ནགས་
ཤོད་འབྲི་རུ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལྷོང་སྤེ་གཅིག་གི་མི་ནང་བཞེན་འཆམ་པོ་དང་། མ་སྐུན་
པོ་བྱས་ཤིང་གཞན་ཡུལ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ར་ཚོའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་མི་ཚོ་ཞིག་
དང་ཡུལ་གྱར་པའི་གཞི་བརྗེད་ཅིག། ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཞིག་གམ་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་

ལྷ་སྲུབ་མ་སྲུན་པ་སྒྲོལ་མེད་རེད། དེ་མ་གཏོགས་མ་སྲུན་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དཔེར་
 བ། རྫོང་གཉིས་སྐྱེ་དུས་ལོ་རབས་གསུམ་དང་བཞིས་ཚོད་ན། རྫོང་གཉིས་དཔལ་
 འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་སོགས་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་གོགས་སོ་དང་གོགས་སོ་
 ཆགས་སྲིད་ཀྱང་། རྫོང་མ་སྲུན་གྱི་གོགས་ཤིག་གཏན་ནས་ཆགས་མི་སྲིད། དེ་ནི་རྫོང་
 གཉིས་དབང་ལ་དུས་ཚོད་རིང་སོ་ཡོད་པས་ཡིན། གཉིས་ན་རེད་ཚོའི་ས་ཡུལ་གཅིག་
 བ་ཡིན་ལ་འདིར་སྐྱེས་ཤིང་འཆར་ལོངས་བྱུང་བ་ཉུང་ཉུང་རེད། གང་ཡོད་པ་དེ་ཉ་ལས་
 བོད་ནས་འབྱོར་ཡོད། བོད་ནས་འབྱོར་བ་དང་བཅན་གྱོལ་དུ་འཆར་ལོངས་བྱས་པ་
 གཉིས་གྱི་དབང་ལ། ཁོར་ཡུག་དང་གོམས་གཤིས་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་སྲུབ་མི་མ་སྲུན་པ་
 ཆེན་སོ་འབྱུང་གི་ཡོད། གསུམ་ན་རེད་ཚོ་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ལ་འབྲུ་བོ་རེད། གཞན་མ་
 གཏོགས་སེམས་ཐག་ཉེ་སོ་ཡོང་ཁག་སོ་ཡིན། དཔེར་ན། རྫོང་གཉིས་དབུལ་སྤྲུག་གི་
 རྫོང་པར་ཆེན་སོ་སོང་ན་གོ་ལ་འདིའི་སྤྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་རྫོང་གཉིས་གོགས་སོ་དང་
 གོགས་སོ་ཆགས་ཁག་སོ་རེད། བཞིན་ན་རེད་ཚོ་བོད་ནས་ཡོང་སྐབས་མང་ཤོས་གྲུ་བ་
 དང་ཨ་ནེ་རེད། རེད་ཚོ་ཁོར་ཡུག་གཅིག་དང་གོམས་གཤིས་གཅིག། སྤྱིག་ལམ་གཅིག་
 དང་ལྷ་སྲུབ་གཅིག་གི་འོག་ལ་སྤོང་སྤོང་བ་གཅིག་བ་ཡིན་པས་ལྷ་བ་ཡང་མ་སྲུན་གྱི་
 ཡོད་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད།

རེད་ཚོ་ནགས་ཤོད་འབྲི་དུའི་ཡུལ་གྱུར་བ་རྣམས་པན་ཚུན་དབང་ལ་རོགས་
 པན་གྱི་ཚུལ་སྐྱོར་དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཞིག་བཀོད་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་དུ་འགོ་མ་
 དགོན་གསར་གྱི་སྤྱིག་ཁོངས་སུ་བཞུགས་ཅིང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཚུ་བཞི་སྐྱོད་ཀྱི་དམག་
 ཏུ་ཞུགས་སྤོང་བའི་མི་གསུམ་ཡོད། བཅན་གྱོལ་དུ་འབྱོར་ནས་བཅའ་ལག་གྲོང་གི་འབྱུང་

གནས་དང་། རོགས་པ་ཚོས་ཉིད་གཉིས་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་ནང་དུ་འཇུག་ཞུགས་བྱས།
ཁོང་གཉིས་དམག་སྐར་དུ་བཞུད་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་གསེང་སྐབས་སུ་ཁོང་གཉིས་གྱི་
རོགས་པ་ནགས་ཤོད་འབྲི་བུ་བ་རྩལ་ཁྲིམས་དང་འཚོ་བ་མཉམ་དུ་བསྐྱུལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཁོང་གསུམ་གྱི་ནག་མོ་དང་མཉམ་དུ་གཞིས་ཚགས་སུ་བཞུད། སྤེས་སུ་འབྱུང་
གནས་རང་ལོ་༤༩ རོགས་ཁོང་གསུམ་གྱི་ནག་མོ་གོངས་རྗེས་སུ་ཁྲིམ་ཚང་ཁ་ཐོར་སྤོང་
ཉེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤེས་སུ་ཚོ་མཉམ་དུ་བཞུད། དུས་ཚོད་གང་མཚམས་རྗེས་སུ་འབྱུང་
གནས་ནི་པ་ཡུལ་རྗེས་ཐང་ནས་ཡིན་པའི་ནག་མོ་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱུལ།
དེ་ལ་སྤེས་སུ་བྱ་བུ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཁོ་དང་ཁོའི་ནག་མོ་གཉིས་ཀ་སློབ་གྲྭ་
གཅིག་གི་ཁ་ལག་བཟོ་མཁན་རེད།

རྗེས་སུ་ཁོ་ལོ་༤༧ ཅམ་ཟེན་སྐབས་སློབ་གྲྭ་དེའི་ནང་ནས་ལས་ཀ་ཤོར་ཉེ་ང་
ཚོའི་མིག་མཐུན་དུ་འཚོ་གོས་སློབ་ཆགས། དེད་ཚོ་ཡུལ་གྱི་བ་རྩལ་གྱི་ནང་ནས་
ཚོས་སྤྱིར་དགོན་གྱི་གྲྭ་རྒྱུན་མཁས་གྲུབ་འབགས་མཚོག་དང་ད་གཉིས་དེུལ་སྤྱད་
མཁན་གྱས་ཉེ། བགས་ཤོད་འབྲི་བུའི་ཡུལ་གྱི་བ་རྩལ་ལག་ནས་འབྱུང་གནས་ཁྲིམ་
ཚང་གི་ཆེད་དུ་ཞལ་འདེབས་བསྐྱངས། ཚང་མས་ཆེ་ཡོད་ཆུང་ཡོད་གྱིས་རོགས་པ་ན་
ཅི་ཐུབ་གྱས་པ་རེད། བསྐྱང་ཡུལ་ཡང་ཚད་མཐོ་ལོ་གང་ཡང་མ་རེད། མང་ཤོས་གྲྭ་
བཙུན་དང་སློབ་གྲྭ་བ་ཡིན། འགའ་ཤས་གྱིས་རང་ལ་གང་ཡོད་པ་ཆ་བཞོས་གྱས་པའི་
སྐྱོར་༣༠ ཅམ་ཡང་གནང་མཁན་བྱུང་། ལག་དེུལ་ཉོག་ཅམ་ཡོད་རིགས་ཚོས་སྐྱོར་
སྐྱོང་ཐག་འགའ་ཤས་ཀྱང་གནངས། ཡུང་བ་གཞན་ཡིན་ན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་
གྱི་བ་རྩལ་ལག་ན་གཚོ་བོ་སྤངས་ཉེ་རོགས་པ་ན་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་། དེའི་སྐབས་

སྤྱང་ཚོའི་ལུང་པའི་མི་ཨ་རི་དང་ལུ་རོབ་སོགས་ལ་གཞིས་ཆགས་པ་ཉ་ཅང་ཉུང་། དེ་
 བས་ངེད་ཚོས་འགན་འཁུར་དགོས་བྱུང་བ་རེད། སློང་མཁམ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་
 བ། སློང་རྒྱ་ལ་དཀའ་ངལ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། གང་གིས་ཤེ་བ། སྦྱིན་པ་པོའི་ངོས་ནས་
 དགའ་ལྷན་སློབ་གསུམ་གྱིས་སོ་སོའི་རུས་པ་ལ་དབག་སྟེ་གཞུང་ས་བས་སོ།། དེང་སང་
 བང་བཞིན་བྱ་ལམ་བརྒྱད་ནས་སློང་མོ་བྱ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་གྱིས་འདད་གི་མེད།
 ཁ་པར་བརྒྱད་ནས་གཞན་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་བཤད་བ། དོ་སློང་བྱ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་སློབ་འགྲོད་དགོས་པ་གཅིག་ལ། ངས་རེ་བ་མཐོན་པོ་བྱ་
 ས་རུབ་ཕྱོགས་གནས་བཞུགས་ནགས་ཤོད་པ་ཞིག་ལ་ཁ་པར་བརྒྱད་ནས་བྱུང་རིམ་
 དང་འགྲེལ་བཤད། ལོ་རྒྱུས་སོགས་མང་པོ་བཤད་པ་ཡིན། ཁ་པར་གཏོང་བར་སྐྱོར་མོ་
 ༡༠༠ ཉག་ཉག་ཕྱིན་སོང་། སྐབས་དེར་སྐྱོར་ཉིས་བརྒྱ་ལ་བཟུང་མང་པོ་རེད།

རྗེས་སུ་མི་དེས་འབྲུང་གནས་ལ་ཞལ་འདེབས་སྐྱོར་གཅིག་ཀྱང་སྤྲད་མ་སོང་།
 ངའི་སྐྱོར་མོ་༡༠༠ དེ་ཉམས་ཐག་འབྲུང་གནས་ལ་སྤྲད་ན་ཉག་ཉག་ཡིན་ཐེངས་མང་བློན་
 གྲོང་། ཡིན་ན་ཡང་། ཐབས་ལམ་རྫོགས། དེང་སང་ངས་བཟོད་སྐོམ་བྱ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
 གང་གིས་ཟེར་བ། ལོ་ལ་རྒྱུང་རྒྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་རྩ་བུ་འཇམ་མིན་ཡོད་པ་ཤེས་པས་
 སོ།། སློང་དེུལ་དེས་དབྱུགས་ཐབས་སོགས་དགོས་མཁོའི་ཅ་ལག་འགའ་ཉོས། སློབ་
 ལམ་ཞིག་ཀྱང་ཁྲིད་ཡོད། ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བརྟན་འཕྲིན་
 གཅིག་ཀྱང་ཉོས། དེ་ནི་ཁོང་ལ་རྒྱས་འཁོགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བུ་ལ་དམིགས་ཏེ་རེ་བ་
 བཏོན་པ་ཞིག་རེད། བརྟན་འཕྲིན་དང་སློབ་ལམ་སོགས་རྒྱ་ཉུང་དེུལ་སྤྲད་དགོས་
 པས། ངེད་ཚོས་རྒྱ་རེ་བཞིན་བརྟན་འཕྲིན་དང་སློབ་ལམ་གྱི་དེུལ་ཉག་ཉག་སློང་གི་

བྱས་ན། ང་ཞི་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་ནས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་སྲ་ཤོས་ཤིག་རེད།
 ངས་ཁྱོད་ཚོ་གསར་པའི་སྐབས་སུ་རོགས་བྱ་དགོས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་མེད། དེང་སང་
 ཁྱོད་ཚོས་ང་ལ་རོགས་བྱེད་པ་མཚོང་སྐབས་སེམས་པ་ཉ་ཅང་སྟོ། ཡིན་ཡང་། ང་ལ་
 ཐབས་ལམ་རྫོགས་སོང་བེད་བཞིན་མིག་ཚུ་གཏོང་གི་འདུག གང་ལྟར་ཀྱང་ང་ཚོས་
 སྒྲོར་མོ་གང་འཚམ་ཞིག་ཁོ་རང་གི་ལག་པར་བཞག། གང་འཚམ་ཞིག་ཟས་རིན་གྱི་
 ཚེད་དུ་བྲིམ་ཚང་གི་རྣས་མོའི་ལག་པར་བཞག་པ་ཡིན། རྗེས་མར་སྤྲོད་རིན་གང་སོང་
 བ་དེ་འཛིན་བྱང་དེད་ཚོ་ལ་སྤྲད་རོགས་གྱིས། དེད་ཚོས་ཅིས་ཉག་ཉག་བརྒྱུག་དགོས་
 ལམ། སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མ་བསྐྱད་པར་གྲོངས་སོང་།
 ཁོ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེའུལ་དེས་དགོན་པ་ལ་མཚོད་འབྲུལ་དང་། ལྷ་མ་ལ་བསྐྱོ་སྐོན་ལྷ་
 བ་སོགས་གང་གཟབ་བྱས།

ཡང་འབྲུང་གནས་ཚང་ལ་ཁང་པ་གཏན་ནས་མེད། དེའི་སྐོན་དུ་མི་ཚང་གཞན་
 ལས་གཡར་པའི་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱད་ཡོད། དེའི་དཀའ་ངལ་བསལ་ཚེད་ཡང་
 བསྐྱར་ཁང་པ་ཉི་ལྟེད་ཞལ་འདེབས་ཚར་གཅིག་བསྐྱངས། མྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་བཞུགས་
 པའི་སྤྲོད་རྒྱ་ཚོ་གཙོ་བུས་དེའུལ་ཡག་པོ་རྒྱ་སོང་། མདོར་ན། ཉིན་སྒྲོར་འབྲུམ་བཞི་
 མ་ཟེན་ཅ་མ་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་ཉོས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་ཁོང་གྲོངས་སོང་། དེར་ཡོད་
 བགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ཡུལ་གྱར་བ་ཚོས་རོགས་པ་ཅི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཉག་
 བྱས་པ་རེད། དེ་ཞི་ངས་དཔེ་མཚོན་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན། བམ་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་མཚུངས་
 དེད་ཚོ་སྤྲད་སྤྲད་ཡིན་ན་རོགས་བྱེད་རེས་ལ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཡག་པོ་ཡོད།

༡༧ བོད་དུ་ཡོག་པའི་རྫོང་།

ཁོང་རྩལ་སོར་རབ་རྒྱས་སྤིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེན་ཁང་ནས། ཡར་སྤེལ་འོབ་གཞིས་ཆགས་འཚོ་བྱེད་སྐྱེན་ཁང་དུ་སློབ་ནས་ཡུལ་རིང་བསྐྱད་ཀྱང་དག་སྤྱེད་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་། སྐབས་དེར་བོད་དུ་ཡོག་རྒྱུ་ར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མེད་པས་ཁོང་གིས་ང་ནད་འདིས་གཏོང་ས་མ་རེད། དེ་བས་མཚུག་འབྲས་ཅི་བྱུང་ཐད་ལ་བསམ་སྐྱོ་མང་པོ་མི་གཏོང་བར་ཨ་མ་མ་ཐུག་ཆེད་བོད་དུ་འགོ་བར་འདོད། ཆེ་འདིར་ཨ་མ་ཐེངས་གཅིག་ཐུག་པའི་རེ་བ་ཡོད། མ་འོངས་པར་ངས་སློབ་སྦྱོར་ཐད་ལ་འཛོལ་ས་མ་རེད། དེ་ལས་བོད་ལ་ཡོག་ཆོག་པའི་ལག་ཁྲེར་ཞིག་ཐོབ་ན་ཡོག་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེད། རེད་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ་གཅིག་ཉུ་བྱས། བོད་དུ་བསྐྱེབས་ན་མཁའ་རྒྱུད་སོགས་གཙུང་མ་ཡིན་པས་ནད་དེ་ལས་ཐར་པའི་རེ་བ་ཡོད་སྲིད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཞུས། རེད་ཚོ་ལ་དམིགས་འདུན་དེ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དངོས་ལ་སློབ་དགོས་པས། བླ་མ་འོད་འཕྲི་རུའི་ཡུལ་གྱར་བས་བོད་དུ་ཡོག་ཆོག་པའི་ཐོན་ཁྲེར་ཉུ་ལམ་རག་སྤོང་མེད། ཁོང་ཡང་འཕྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པས་ཐོན་ཁྲེར་རག་པའི་ཐབས་ལམ་པལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ་བོ་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ ཡན་མན་ནས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཚོ་བོད་ལ་གཉེན་འཕྲད་དུ་འགོ་ཆོག་པའི་ལག་ཁྲེར་ཞིག་སྤྲད། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བོད་དུ་འགོ་མཁན་ཡང་མང་པོ་རེད། ལག་ཁྲེར་དེ་ཐོ་འགོད་བྱེད་ཆེད་ལྗི་ལིར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་སྐོར་འགྲམ་དུ་མཚན་གང་བསྟར་བསྐྱབས་ཏེ། བམ་ལངས་ཤིང་ལས་ཁུངས་སྐོར་བྱེ་བ་དང་མཉམ་དུ་འཁོང་ཁ་བརྒྱབས་ཏེ་ཐོ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་། ང་ཚོའི་ལུང་པའི་མིས་བོད་ལ་གཉེན་འཕྲད་དུ་འགོ་

ཚོགས་པའི་ལག་ཁྲིམ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལས་རག་སྤོང་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་དབང་
ཚོགས་མེད་དང་། རྒྱ་དབང་ཚོས་གྲགས། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས། ཚོས་སྤིང་དགོན་
ཀྱི་བྱ་རྒྱུན་བསྟན་འཛིན་བསྐྱབ་གསུམ། ར་རང་བཅས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་བོད་ལ་
གཉེན་འཛམ་དུ་བྱིན།

དང་ལོར་དེར་མོ་འགོད་བྱ་རྒྱུ་ལེ་བ་བྱས་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་རྒྱ་
པའི་གཤེད་ཚོད་ཡོད། དེད་ཚོད་ལེ་སྐབས་སུ་གཞུགས་པོ་ཐང་ཐང་དང་། ལོ་ན་ཚུང་ཚུང་
ཡིན་པས་ལག་ཁྲིམ་མེད་ཀྱང་ལས་བར་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བརྐྱོད་བསྐྱབ་ཐུབ་གྱི་ཡོད།
མོད་དུ་ཚོན་ཚོགས་པའི་ལག་ཁྲིམ་མེད་ཅང་། འགྲམ་འགག་སྐོན་ས་རྒྱ་ནག་ཉེས་ཚེག་
པས་བརྒྱུད་སྟེ་གཞིས་ཅི་ཉལ་ལེ་བཅོན་ཁང་དུ་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བསྐྱད་དགོས་
ལྷན་། དེ་ནས་སྐོད་སྐོབ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འགྲི་དུ་རྫོང་སྤྱི་བདེ་ཚུཅུས་ལེད་ཚོ་མི་ལེད་ཉེས་
ཚད་སྐོར་༥༠༠ ལེ་བཅད། རྫོང་ནས་ཉེས་མིང་དག་རྗེས་སུ་རྫོང་མི་དམངས་མིང་
གཞུང་གིས། ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་སྐོད་ཚོགས་པའི་ལག་ཁྲིམ་མེད་པར་རྒྱལ་མཚམས་
བཀལ་བའི་རིགས་ཕྱིས་འབྱུང་དགོན་པའི་སྤྱི་གཞིར་སུ་སྐོད་མི་ཚོགས་པ་བྱས། རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་རྒྱ་བ་བདུན་ཅུ་བསྐྱད་ནས་ཚུར་ཐོན་
ཁྲིམ་མེད་པར་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐོན་མ་བཞིན་བོས། དེ་ནང་བཞིན་རྒྱ་དབང་འཇུག་
དབངས་གྱིས་བྱས་གྱི་མེད། གཅིག་ན་གཞུགས་པོ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ན་སྤོ་
གཙོང་འི་མེའི་ནང་ཡག་སོ་ཤག་མེད། ཡིན་ཡང་། དེད་ཚོས་འགྲོ་ཐབས་ཤིག་དེས་པར་
དུ་བྱ་དགོས་གྱི་ཡོད།

སྐབས་དོན་བརྗོད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱ།

འདི་མན་ཆད་བོད་དུ་མ་འཕྲོར་བར་སྐྱེད་ཤོད་མཁན་སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་པ་
 ཡིན་པས། ང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་པ་ལ་གོ་དགོས། གང་གིས་ཤེ་ན།
 འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལག་ཁྲེར་རག་ཐབས་འཚོལ་མཁན་དང་བལ་ཡུལ་བར་དུ་སྐྱེལ་
 མཁན་ཁོང་རེད། སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤད། “ཉིན་ཞིག་ང་ཁོང་གི་
 གམ་དུ་སྐྱོན་ཅིང་ཁྲེད་བོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོན་ཁྲེར་འདྲ་རག་ཐབས་ཡོད་དམ་
 ལུས། ཁོང་གིས་འགྲོ་འདོད་ཉ་ཅང་ཆེ་ཡང་འགྲོ་བའི་ཐོན་ཁྲེར་རག་ཐབས་གང་ཡང་མི་
 འདུག་ཟེད། འོ་ན་ཕྱི་མི་(Dheli)རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕྱོད་འགྲོད་སྐྱེད་རེད་
 གཉིས་དེར་སོང་ན་ག་འདྲ་ཡོད་དམ་ལུས། ཁོང་གིས་ཕན་ཐོགས་ཁག་པོ་རེད། རག་
 པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་རྒྱ་བ་རྒྱལ་ཡོད་མན་ཆད་ཞིག་བསྐྱུག་དགོས་རེད་ཟེད་པའི་ནུ།
 ལྷན་ཁང་ནང་དུ་སྐྱོན་ཐག་ཚོད་པའི་གདོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་བསྐྱུག། ངས་ཚོད་དཔག་
 གུས་ན་ཁོང་སྐྱོན་ཁང་ནང་དུ་ཉིན་གཅིག་གྲངས་སྡོད་དགོས་མ་གྱུར་ན་བསམ་པའི་ཚོར་
 ལྡང་སྐྱེས། དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མིར་སེར་གྲེས་བྱ་ཚོང་གི་མགོན་ཁང་ནང་དུ་ངའི་འཛིན་
 རྟོགས་སོག་ཅན་དགོན་གྱི་བླ་རྒྱུན་འཕགས་ལྡན་བླ་ཚོང་གི་འཁོར་རྒྱུང་ཁ་ལོ་བ་གུས་
 བས་བསྐྱེད་ཡོད། ཁོང་ལ་ཁ་བར་ཞིག་བཏང་སྟེ། དེར་བོད་དུ་འགྲོ་སྡོད་ཚོག་པའི་ལག་
 ཁྲེར་འདྲ་ཉོ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཟིགས་རོགས། སྐྱོན་ཁྲེན་གན་དག་དབང་འཇམ་དབྱེད་ས་
 ལྷོ་ནང་ཉེ་བེས་མནར་ནས་སྐྱོན་ཁང་དུ་ལོ་མང་རིང་བསྐྱེད་གྲངས་བྱསྟེ་བྱུང་མེད་པས།
 ཁོང་གིས་ངས་པར་དུ་ཐོད་ལ་ལོག་ཐབས་ཤིག་ལྟ་རོགས་གསུང་གི་འདུག། ང་ལ་ཡོད་
 པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྲེད་ལ་རེ་བ་ལུ་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱུག་མི་འདུག་ཅེས་ལག་ འཕགས་ལྡན་

གྲིས་ངས་བལྟ་དགོས་ཟེད། དེའི་ཉིན་ལས་གྲི་རྗེས་སུ་འབགས་ལྡན་གྲིས་ང་ལ་ཁ་བར་
བརྒྱད་ནས། རྗེ་མིང་གྲུ་ཚང་གི་མཚོན་ཁང་ནང་དུ་ལས་ཀ་གྲེད་མཁན་ལྷུང་པོ་འབ་
རྒྱས་གྲིས། བོད་དུ་འགོ་སྐྱོད་ཚོགས་འཛིན་ཚོན་ཁེར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོད་ལ་ལོག་རྒྱ་
མིན་ལས་གྲི་འདུག།

ལག་ཁྲེར་བཚོང་ས་འདེ་ཟེད། ངས་ཚོན་ཁྲེར་དེ་ཉོ་རོགས་གྲིས་དང་རིན་གོང་
ག་ཚོད་དགོས་ན་སྤྲད་ཚོགས་ལའ། འབ་རྒྱས་གྲིས་ར་ཚོ་ངོ་ཤེས་ཡིན་པས་རིན་གོང་
ཆེན་པོ་ལ་མི་ཡོང་ཉིན་སྐྱོད་ ༣༥༠༠ དགོས་ཟེད། དགའ་ཐག་ཚོད་ནས་དེ་སྤྲད་
རྒྱ་བྱས། ལག་ཁྲེར་གྲི་མཁོ་བར་བརྗེ་དགོས་པས་སྤེལ་གོ་བ་གཞིས་ཆགས་སུ། ཆབ་
མདོ་རིན་ཆེན་ཚོས་འཕེལ་གྲི་ངོ་ཤེས་བརྒྱད་རྒྱ་གར་ཡུལ་མིའི་ཚོན་ཁྲེར་བཚོ་བཅས་
གྲེད་མཁན་ཞིག་འདུག་ཟེད་ལ་ཚོས། རིན་ཆེན་ཚོས་འཕེལ་གྲི་གམ་དུ་འཛིན་
ཚོགས་ཆབ་མདོ་བ་བྱམས་པ་ཉི་མ་ཞིད་ནས་ཅི་གཟབ་གར་གཟབ་ལས་ཅིང་། ཚོན་ཁྲེར་
རིན་ཆེན་ཚོས་འཕེལ་གྲི་ལག་བར་དུས་གང་འཚམས་རིང་བཞག་ཀྱང་བཚོ་མ་ཐུག་
ཡིན་ཡང་། ཁོས་རྗེ་མིང་འགྲུལ་སྐྱོད་ལག་ཁྲེར་བཚོ་བཅས་གྲེད་མཁན་བལ་པོ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ངོ་སྐྱོད་གནང་ས། མཚམས་དེར་ང་གན་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་གྲི་སར་
སོང་སྟེ་ཚོན་ཁྲེར་དེ་བཚོ་ཆེད། རྗེ་མིང་ང་རང་ཉིད་འགོ་གི་ཡིན་ལྟ་སྐྱབས། ཁོང་གིས་
ཉེ་ཆར་ཆབ་མདོ་བ་བསྟན་འཛིན་སྤྱད་འགྲུབ་རྗེ་མིང་ཕྱིན་སོང་། ཚོན་ཁྲེར་བཚོ་རྒྱ་དེ་
ལ་བསྐྱར་ཚར་ཟེད། ར་ཚོ་ལ་དེ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེད་ན། མི་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མང་པོ་བརྒྱད་ན་མཐར་ཚོན་ཁྲེར་དེ་ཡང་བརྒྱལ་མི་སྲིད་པ་མ་
འདེད་པ། ངས་རྒྱ་མཚོན་དེ་ལྷས་ཤིང་། ཡང་བསྐྱར་ང་རང་རྗེ་མིང་འགོ་དགོས་ལས་ལ་

གསུམ་རྗེས་སུ་བལ་མི་དེས་ཁ་བར་བསྐྱེད་པས་ཤིང་དེར་ཤོག་ལམ་སོང་། དེར་འགྲོ་
བར་ཚེས་སྐབས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་རྒྱ་མཐོང་ལུང་ཚོའམ་སྤྱིན་རིང་གོང་ཚོ་ནས་
ཡིན་པ། བུ་ལས་ཤོད་རབ་བརྟན་དགོན་གྱི་ལྷ་རྒྱུན། དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་ལྷོ་པ་སློབ་བཟང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་ཡིན་ཟེད། ཁོ་དེའི་སྐབས་སུ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་
རྫོང་རྒྱ་མཐོང་ལུང་ཚོའམ་རྫོང་ཁྲིམ་གོང་ཚོ་ནས་ཡིན་པ། བུ་ལས་ཤོད་རབ་བརྟན་དགོན་
གྱི་ལྷ་རྒྱུན་དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་ལྷོ་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་རྒྱལ་འབྲུང་གནས་སྐྱེལ་མཁམ་
རེད། དགེ་བཤེས་ལགས་ཤོད་དུ་འགྲོ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ཚོན་ཁུང་རག་ཡོད། ཁོང་གཉིས་
དེའི་སྐབས་སུ་ལྷོ་ལིང་འདུག།

དམ་བལ་མོ་བ་དེ་ལ་དང་མཉམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོང་ཚོགས་གམ་ཞེས་སྐྱད་ཆ་
འི་སྤྲེལ། ཁོས་རྟོགས་པ་སུ་ཡོང་ན་ཚོགས་ཟེར་བའི་བཅའ་ལན་འབྲུང་། དེ་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་དེད་གཉིས་མཉམ་དུ་སྤྱིན། བལ་མོ་བ་དེས་ཚོན་ཁུང་གི་མགོ་པར་བརྗེ་སྐྱོང་
ཉིན་རྒྱུ་ཧ་ཧ་སྤྱད་དགོས་ཟེད། དེད་གཉིས་གྲིས་དེ་ལྟར་སྤྱད་ནས་དོན་དག་གྲུབ་
སོང་། ལྷོ་ལིང་བཟང་བྲས་ན་མགོ་པར་བརྗེ་སྐྱོང་ཉིན་རྒྱུ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་ཧ་
ལེན་གྱི་ཡོད་ཚོད་རེད། རོན་ཀྱང། རིན་ཆེན་ཚོས་འཕེལ་གྲིས་དོས་སྐྱོད་བྲས་པ་ཡིན་
པས་རྒྱུ་ཧ་
གན་དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལ་བྱུང་རིམ་རྣམས་རེ་རེ་བཞེན་ཁ་བར་བརྒྱུད་ནས་
བཤད། ཁོང་གིས་དགའ་ཚོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནངས་སོང་། ལུག་རིང་བལ་བའི་ཨ་
མ་དང་སྤྱན་ཉེ། གཞན་ཡང་ལུང་ལུང་སོགས་མཇམ་འདོད་གྲིས་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་གེལ་ཚུལ་
གནང་ཡོད་པ་སློབ་མེད་རེད། ཁོང་ཚོན་ཁུང་འབྲི་རུ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོང་བཟང་

སྤྱོད་གྲགས་ཁ་ཤིང་ལོད་པ་མཐོང་བས། ཁོང་ཚོས་རེད་གཉིས་ཚོང་བ་ཡིན་པ་དང་ཅ་
 ལག་ཚོང་ཚོག་ཡིན་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་ཚོགས་ཤིག་བཏབས་ཏེ་དེའུལ་ཟ་རྩམ་བྱེད། དེར་
 བར་ལ་བ་ཚུར་གཏམ་འགའ་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་གཅིག་ཅུམ་བསྐྱུག་དགོས་བྱུང། དེ་
 བས་ཐར་བའི་རྗེས་སུ་མེ་འཁོར་བརྟེན་ཏེ་སྒོ་ར་སོར་བར་དུ་བྱིན། དེར་འབྱོར་ནས་སོ་
 བས་སྤོང་ནས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱལ་དགོས་པ་དང་། རོན་ཁྱེར་ལ་ཐེལ་ཅེ་ཞིག་ཀྱང་
 རག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་འཁོར་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སོང། རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱལ་རྗེས་
 སུ་གནས་སྤྱང་བསྟན་དེ་བལ་ཡུལ་དུ་བྱིན། བལ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་སུ་གནས་ཤོད་
 འབྲི་དུ་རྫོང་ཆ་རྒྱུལ་ཚོའམ་སྐྱུག་སྐྱུས་གོང་ཚོ་ནས་ཡིན་པ། བསོད་ནམས་ཚོས་
 མཚོའི་ནང་དུ་ཉི་མ་གསུམ་བཞི་ཞིག་ལ་བསྟན། ཉིན་ཞིག་དགེ་བཤེས་རྣམ་རྒྱལ་འབྱུང་
 གནས་བལ་ཡུལ་ནས་གནས་སྤྱང་བརྒྱད་དེ་སོད་དུ་ཐོན་བཞིན་ཡོད། དེ་སྐྱེལ་མཁན་ཚུལ་
 འཁྲིམས་འགོ་དགོས་པས་རའང་དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱིན། དགེ་བཤེས་ཀྱི་གནས་ཚང་དེ་
 འཁྲིམ་ཚང་འབྱོར་བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་སོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚོད་མཐོང་། འཁྲིམ་བདག་དེས་གནས་
 ཐང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བལ་སོ་བ་ཞིག་ལ་ཁ་བར་བཏང་། ཁ་བར་གཏོང་ས་དེ་ཡང་
 གནས་ཐང་གི་ལས་མི་དཀྱུས་མ་ཞིག་མ་རེད།

དེད་ཚོ་གནས་ཐང་དུ་སྐྱེབ་སྐྱབས་ལས་མི་དེས་བསྐྱུགས་བསྟན་འདུག། གནས་
 ཐང་སྒོ་འགྲམ་ནས་དགེ་བཤེས་ལགས་འཛིན་ནས་ནང་དུ་བྱིན། སྤྱིར་དགེ་བཤེས་ལགས་
 ལ་ཐོན་ཁྱེར་ཚོད་སྟོན་ཡོད་པས་དཀའ་ངལ་ཡོང་མི་སྲིད། ངའི་སེམས་ནང་དུ་དེ་རིང་ང་
 ལ་དགོན་མཚོག་གིས་གོ་སྐྱབས་ཡག་སོ་ཞིག་གནང་བ་དེ་ངས་དམ་འཛིན་བྱུ་མ་ཐུབ་
 ཚོ། ང་རང་གིས་འཐུས་ཤོར་དུ་གཏོང་བ་རང་རེད་ཅན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱི་

གནས་བདག་དེ་ལ་ཞུས་དོན། ཀྱན་ལགས་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་རོགས་ཤིག་གནང་རོགས།
ངའི་ཀྱན་དབང་འཇམ་དབྱངས་སློབ་གཙོང་འི་མེད་ཅན་གྱིས་ལྷན་རིང་མཉམ་ནས་
དག་སྐྱེད་མ་བྱུང་བས་བོད་དུ་ལོག་དགོས་བྱུང་། དེ་ཡང་སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་ཞིག་ལ་
ཐོན་འཆར་ཡོད།

འོན་ཀྱང་། འགྲུལ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ཐོན་ཁྱེད་སྐྱུས་དག་ཅིག་ཐོབ་མ་སོང་། དེད་
ཚོས་ཐབས་ཅི་དྲག་བྱས་ཀྱང་ཐབས་ལམ་དེ་ལས་གཞན་མ་རག། ལག་ཁྱེད་དེའི་ཐོག་
ནས་བསྐྱོད་དགོས་ཚེ་ང་སློབ་བདེ་བོ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཀྱན་ལ་
རོགས་ཤིག་གྱེད་རོགས། གནམ་ཐང་གི་ལས་ཀ་གྱེད་མཁན་བལ་པོ་བ་དེ་ལ་གཅིག་
གསུངས་རོགས་ཞུས། ངས་དེའི་སྐྱབས་སུ་ཐོན་ཁྱེད་སྐྱོར་གསལ་པོ་མ་བྱས་ན། ཡང་
རྗེས་མར་མགོ་ལོག་འདྲུང་མི་སྲིད་པ་མ་རེད་ཅན་ནས་ཐོན་ཁྱེད་མགོ་བར་བརྗེས་པའི་
སྐྱོར་སོགས་གསལ་པོ་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་གནས་བདག་གི་བལ་པོ་བ་དེ་ངས་ངོ་
ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་། ལོ་གསར་སྐྱབས་ཤིག་ལ་མཉམ་དུ་གཅིག་
བསྐྱེད་སྐྱོང་། དེ་ཚོ་ཅི་ཡིན་རུང་མ་ཡིན་རུང་ངས་བལ་མི་དེ་ལ་ལབ་དགོས་ཟེད།
གནམ་ཐང་ནས་ཚུར་ལོག་སྟེ་ཀྱན་དབང་འཇམ་དབྱངས་ལགས་སུ་ཉིན་དེར་དགེ་
བཤེས་ལགས་ཀྱི་གནས་བདག་ལ་ངས་རོགས་གྱེད་རོགས་ཞུས་པའི་སྐྱོར་ལབ་
སྐྱབས། ཀྱན་ལགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་ཚེན་པོ་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་དང་
བཅས། འོ་ཡ་ཡ་ཞེས་གསུངས། མ་གཞི་ནས་ཀྱན་ལགས་དག་འཇུག་གི་ཚོར་བ་སྐྱེན་
པོ་ཅན་ཞིག་མ་རེད། ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བལ་མི་དེ་ལ་རེ་བ་ཚེན་པོ་བྱས་མེད།
མདོར་ན། ང་ཚོས་བལ་ལུལ་ཁྲིམ་དུ་ཁག་ནས་མཁོ་དགོས་ཀྱི་ཅ་དངོས་ཉོས་ནས། ཕྱི་

ཉིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀན་ལགས་བལ་ལུལ་གནམ་ཐང་བར་དུ་བསྐྱུལ།
 ཁོང་གནམ་ཐང་ནས་ཐོན་རྗེས་སུ་དེད་གཉིས་ཐོན་ཁྲིར་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྤང་གི་
 ཡོད་མེད་དོགས་པ་དང་བཅས། བལ་ལུལ་རྒྱལ་ས་ཁུ་མེལ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་རྒྱུ་ལུམ་
 ཉུལ་བྱེད་དུ་སྤྱིན། ལྷན་པས་དེར་སྟོ་ཁ་གནམ་ཐང་ནས་མེབས་བསུ་བྱེད་མཁན་ཁོང་གི་
 དགོ་སྲུག་ངག་དབང་ཚོས་དར་ཡོད། དུས་གང་འཚམས་སྤྱིན་རྗེས་སུ་ངས་ངག་དབང་
 ཚོས་དར་ལ་ཁ་པར་ཞིག་བཏང་། ཀན་ལགས་འཕྱོར་སོང་ངམ་ལའ་དུས་འཕྱོར་སོང་།
 ར་ཚོ་འཁོར་ཚུང་ནང་དུ་སྟེ་སར་ཐོན་འགོ་གི་ཡོད་ཟེར་བ་མ་ཟངས་ཁ་པར་ཀན་གྱི་ཕྱག་དུ་
 ཕུལ་སོང་། ཀན་གྱིས་ཉང་སང་མདོག་གི་རྣམ་འགྲུར་དང་བཅས་སྐད་གསང་མཐོན་
 བའི་ཐོག་ནས། ཁོ་དེ། བལ་མི་དེས་ང་ལ་རོགས་པ་ཚད་ལས་བཀྲལ་བ་བྱས་སོང་།
 གཞན་མ་གཏོགས་དཀའ་ངལ་ཡོང་ས་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་།

ལྷན་པས་དེར་འཕེ་ཚོར་བ་རི་འདྲ་བྱུང་ཞེས་ན། ལྷོ་ལོ་༢༠༠༦ གཡས་གཡོན་དུ་
 ར་རང་ན་ནས་སྐྱོན་བཅོས་ཆེད་དུ་སར་རྒྱ་བ་གསུམ་ཅེས་བསྟུན་ཅིང་སེ་ར་དགོན་དུ་
 ཡོག་རྗེས་སུ། ཀན་པོད་དུ་ཡོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱོན་སྤྲད་རྒྱ་བ་གཅིག་སྟེན་ཅེས་རིང་།
 ཁུར་པོ་ལྗེད་པོ་ཞིག་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཁུར་བསྟུན་པ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་
 དགའ་བདེ་བྱུང་། མདོར་ན། དཀའ་ངལ་ཁྱད་གསོད་ཀྱིས་འབད་བཅོལ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བུ་སྐྱེན་སོང་སྟུང་ནས། དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོའི་རང་ནས་རང་དགོན་རིགས་པའི་འབྲུང་
 གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དགོན་དུ་ཡོག་སྤྱིན། །

ལྷ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་རྟེན་བཟང་ཚོགས་ནས་ར་ཚོ་ལ་རྒྱུད་ལྷ་བྱེད་བཞིན་བསྐྱད་ཡོད་
 བའང་། ར་ཚོ་སྐྱེ་ཚུན་ངོ་མཉམ་འབྲེན་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཅིག་རེད། གནས་སྐྱེད་སྐྱེ་དེ་འགྲོ་བ་
 གྲུབ་གྲིས་འདོད་བ་མེད་ཀྱང་དང་ལེན་བྱ་རྒྱ་ལས་འོས་མེད། ར་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་
 དང་རེ་བ་འདི་ལྷ་ར་རྒྱལ་གི་ཡོད། རྒྱུད་ད་ལྷ་ར་རྟེན་བཟང་གི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་འཚོ་
 གནས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་དེས་བསམ། རས་འདི་ནས་གསལ་པོར་ལབ་ན། ལས་འགྲུས་
 བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདེན་སྟོབས་ལ་བརྟེན་འབྲེན་གྱིས་སོས་སྲིད། གང་ལྷ་ར་ཡང་། རྒྱུད་གོ་
 ལ་འདི་ནས་ཁ་བྲལ་རྗེས་སུ་སེམས་ཆགས་ལུལ་དང་། ལེས་འདོད་ཆེ་ཤོས་འབྲི་བ་
 ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱོར་ཡིན་དེས། དེ་ལོས་ཡིན། དེའི་ཐད་ནས་འབྲེད་
 བདེ་མོར་མེད་སེམས་ཚོགས་ལགས། རྒྱུད་མེད་སེམས་སྐྱེ་བ་མེ་ར་དགོན་པར་བཞུགས་
 བས་འབྲེད་ཡོད་བ་དང་འབྲེད་མེད་དུ། གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སྟོབས་སྐྱོར་ལྷུང་བཅོམ་གནང་ས་
 ཤིང་དགོ་ལུགས་རྒྱལ་སྐྱོད་དུ་མེད་སམ། དགོ་བཤེས་དམ་བཅའ་བཞག་ཅིང་སྟོད་རྒྱུད་
 ལྷ་ཚོང་ལ་གསང་སྐྱབས་སྐྱེད་སམ།

མདོར་ན། མདོ་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁུངས་ཚོད་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་བ་
 ཞིག་སྐྱེད་སེམས་བཅོམ་གནང་སམ། དེ་བཞིན་འབྲེད་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་དང་འབྲེད་པར་མེད་
 པར་ གོང་ས་མཚོགས་གཙོས་སྐྱེད་སེམས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གན་སྐྱབས་བསྐྱེན་
 རིན་ཆེ་སོགས་ནས་དབང་ཕུང་མན་དག་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་བྱེད་སམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་
 གསལ་གནས། ད་ལྷ་ར་ཚོ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་མའི་བཀའ་དགོངས་ལྷ་ར་སྐྱོམ་སྐྱབས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 པ་དང་། གཞུང་བྱ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་ཤིང་། རོར་དུ་སྐྱེ་ཚོང་དང་
 ཁང་ཚོན། གཞན་ཉམས་ཐག་སྐྱོད་པོ་སོགས་ལ་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་

ཡུང་གི་འབྲས་ཉམས་ ༥ རྒྱལ་བའི་མོ་བྱང་དུ་དཀར་སྤོ་ཚོགས་ལང་དང་། མེ་ར་མྱ་
སྤྱིའི་ནང་དུ་རིགས་ཆེན་ཚོགས་ལང་དང་། ལྷ་རམས་ལོ་རིམ་དང་མོའི་སྐབས་སུ་ཅེ་
ཡུང་ཨང་གི་དང་མོ་ཡང་བཞེས། མདོར་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠༧ ལོར་དགེ་ལུགས་རྒྱགས་
སྤོད་དུ་སོང་ནས་༡༩༠༩ ལོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ལོ་རིམ་ཚོན་གནས་ཐོབ། ལྷ་
རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་གནས་ཐོབ་པ་ལ་དང་མོའི་བརྒྱུད་རིམ་ངོ་སྤོད། དཔེར་ན།
གྲུ་ཚང་མེ་ར་བྱེས་ནས་ཐོན་པའི་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ལིག་ལ་མཚོན་ན། གྲུ་ཚང་ནང་
དུ་བསྐྱུས་གྲུ་ལོ་གསུམ། བར་ཕྱིན་ལོ་བདུན། དབུ་མ་ལོ་བཞི། འདུལ་བ་ལོ་གསུམ།
མཚོད་ལོ་གཅིག་གམ་གཉིས།

མདོར་ན། ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དགུའི་རིང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་ལ་
སྤོད་བ་མཐར་ཕྱིན་བ་བྱ་དགོས། སྤྱངས་བ་ཚམ་མིན་པར་རྒྱགས་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོབ་
ནས། དགེ་ལུགས་རྒྱགས་སྤོད་དུ་མཉམ་ཞུགས་བྱ་དགོས། གྲུ་ཚང་ནས་རྒྱགས་འབྲས་
ཅེ་སོན་བདམས་བ་རྣམས། གདན་ས་མེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། ལྷག་ཚང་རྩ་བ་
སྤོད་པ། གཙང་བཟ་ལིས་ལྷན་པོ་བཅས་གྲུ་ཚང་བརྒྱུད་ནས་རྒྱགས་འབྲས་ཅེར་སོན་
སྤོབ་མ་རྣམས་ལོ་དྲུག་རིང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་དང་། ཤོད་ཀྱི་སུམ་ཉམས་གཙོ་
རིག་གནས། ཚོས་འབྱུང་སོགས་རྒྱགས་སྤོད་བཅར་ནས་འཛོན་དགོས། ལོ་དྲུག་གི་
རྒྱགས་སྤོད་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ན། ལྷ་ལྷན་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ། ལྷ་སའི་སྤོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་དམ་བཅའ་གཞག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ལོ་རིམ་བྱུང་།

སྐབས་དོན་ལྷ་སའི་སྤོན་ལམ་དམ་བཅའ་བཞག་བྱུང་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྤོད་གྲུ་ཚང་

དུ་གསང་སྤྲུགས་ལོ་གཅིག་སྤྱངས་ནས་སྤྲུགས་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་གནས་ཀྱང་
ཐོབ། གང་ལྟར་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོས་བསམ་བྱུང་ནས། ད་ལྟར་གདན་
སར་སྤར་རྒྱན་བཞིན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བཞིན་བཞུགས་ཡོད། དེར་
སངས་ལོ་རྒྱུ་དུ་སློབ་མ་མང་པོས་ཀྱི་དགོ་ཚུན་ཞིག་རེད་ཅེས་ལ་བ་ནའང་འཇུག་
ལྷག་ཏུ་གྲ་མ་སྤྲུལ་བའི་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཡོངས་འཛིན་ནས་དགོ་ཚུན་གདན་བཞིན་
བསྟུན་ཡོད། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བ་བྱམས་པ་ཡང་འཕེལ་ལ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
རྒྱུང་པོས་ལྷ་རྩམས་དགེ་བཤེས་དུ་བྲུ་བ་བྱས་ཤིང་།

སྐབས་དེར་བྱམས་པ་ཡང་འཕེལ་གྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་བཤད། ང་རང་གྲ་
བ་མཐའ་སྐྱེལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། ང་ལ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མ་རྒྱུང་འདི་རྣམ་རིག་
ཡག་པོས་ཤིག་ཡིན་བས། དེ་ངའི་ཚབ་ཏུ་ལྷ་རྩམས་དགོན་ལ་གྲ་བ་བྱས་ཡོད། སྤྱད་མ་
ཡོངས་པར་ལྷ་རྩམས་དགོན་པ་ལ་བཞག་ཐོགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་རེ་བ་དང་སློབ་ལམ་
ཡོད་ཅེས་ལ་བ་ནས་དགོན་པར་བཞག་པ་རེད། བ་ཚུན་གྱི་སློབ་ལམ་དང་རེ་བ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་། ལྷ་རྩམས་དགོན་དུ་ལོ་བདུན་བསྟུན་རིང་དགོན་པ་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་། འདོན་རྟ་དབྱངས་ལྟའི་གར་འཆམ་སོགས་
སློབ་མཐར་ཕྱིན། དེར་དགོན་པའི་ཞབས་སྡེ་གང་འཆོམས་བསྐྱབས་ཐུབ་ཡོད། སེ་ར་
དགོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་དང་སློབ་ཞོར་དཔེ་ཁྲིད། སློབ་མཐར་མོན་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་ད་
བཞིན་བསྟུན་པའི་བྲུ་བ་སྐབས་ཆེན་གནང་ཡོད། དམིགས་བསམ་ལ་ལུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ།
ཁྲིད་འཛིག་རྟེན་འདྲིར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སྟེ། ཉེན་ཞིག་ང་ལ་ཁ་བར་བརྒྱུད་འདི་འདྲ་
ཞིག་གསུངས་སྟོང་། ཐོགས་མེད་ལ་མོད་ནང་གི་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགོ་

བཤེས་གཏོང་སྒོ་རོགས་པ་བྱ་དགོས། དགེ་བཤེས་གཏོང་བྱུང་རྗེས་སུ་གཞིས་དགོན་
 ཁག་ལ་དཔེ་བྲིད་ཆུན་ཡོང་རོགས་ལ་བ་གི་རེད། དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཁས་ལེན་ལ་བ་
 རོགས། གང་གིས་ཤེ་ན། དགེ་བཤེས་གཏོང་སྒོའི་ཐད་དུ་ངས་འགན་ལེན་ཚོག་ལ་
 དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱིར་ངས་བོད་ནང་གི་དགོན་པ་ཁག་ལ་ཕན་ཐོགས་མ་བྱེད་
 ལ་བ་གི་མེད། འོན་ཀྱང་། སེར་བྲེས་ཚོགས་གཏམ་ཆེན་མོའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། གང་ན་
 སའི་སྤྲིག་ལམ་ཟུར་ཆ་ཞིག་ཉམས་པ་དང་གཞིས་དགོན་ཕན་ཚུན་འཐོར་བ་གཉིས་
 བྱས་ན། གཞིས་དགོན་ཕན་ཚུན་ཐོར་བ་དགའ་ཞེས་པ་ལྟར། གང་ན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་
 དང་གཞིས་དགོན་གཉིས་བྱས་ན། གང་ན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་ལ་དཔེ་བྲིད་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་
 ཆེན་རེད། གང་ལྟར་འཚོ་གོས་ལ་དཀའ་ངལ་ཉོག་ཅམ་བྱུང་ན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་
 བསྟན་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་གང་ན་ས་སྡོད་རོགས་ལ་བ་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས།
 བྲིད་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་ནང་ནས་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཔེ་བྲིད་དགེ་
 ཆུན་དུ་གང་ན་ལུ་བྱས་ཀྱང་། ཚོས་ཕྱོགས་བྲིད་གི་རེ་བ་ལྟར་གནས་སྐབས་གི་འཚོ་
 གོས་དང་། བདེ་སྤྱིད་ལ་མ་བསམ་པར་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་སྤིང་བཅངས་ཐོག་ནས།
 གང་ན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་བྲིད་བྲེད་བྱུང་ན། ཕན་འབྲས་ཆེ་བར་མཐོང་
 བས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་དེ་དཔེ་བྲིད་བྲེད་པ་དང་། ས་སྤྱོད་ལ་འབྲེ་མིན་དུ་མཁས་པའི་
 བཟོ་སྐྱེད་མཉམ་ཞུགས་བྲེད་བཞིན་བཞུགས་ཡོད།

སྤྱིར་ནགས་ཤོད་ཡུལ་གི་བྲལ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གང་ན་སར་ཐེབས་པའི་ནང་
 བས་སློབ་སློང་ལུལ་བྱུང་དང་། དཔེ་བྲིད་དགེ་ཆུན་ཅེ་ཕུད་དེ་འབྲེ་བྱུང་བ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་
 དེས་ལ། མ་འོངས་པར་ཐོན་དགོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་གི་རེད་ཟེ། དེ་བས་སྤྱན་

བྱས་ཤིང་འབྲེལ་ས་སྐྱེལ་གྱི་དུས་ལྟར། དེ་ནི་གནས་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་བའི་པ་ཁྲིམས་སྐོར་བོད་
 བསྐྱུར་དང་པོ་ཡིན་པས། བཞུགས་གང་འཚམས་ཡོང་རེ་ཡོད། སློབ་ཞོར་དུ་ནགས་
 ལྟེང་སློབ་མེད་ཚོ་མ་སྲིག་པའི་ལས་ཀ་ལོ་གསུམ་དང་། སློབ་ལམ་བོད་ཀྱི་ཚིག་མཛོད་
 ཚེན་མོའི་ཡུལ་སྐྱེད་བསྐྱུ་བྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོ་མ་སྲིག་པའི་ལས་ཀ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡
 ལོར་བཟུང་དུ་བར་ལོ་༡༠ ཅམ་རིང་བྱས། དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ལ་
 བཞུགས་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད། ད་དུང་ཡུལ་ཚུ་འབྱུང་ན་ཡུལ་
 ཁྲིམས་འཁུར་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། སེར་གྲེས་སློབ་ཁམས་ཚོན་གྱི་ཁང་རྒྱུ་ལོ་གཅིག་
 བྱས། སློབ་ཞོར་ལོད་ལུང་པའི་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚན་པ་ནགས་ལོད་འབྲི་བྱ་བ་
 བཞུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་གཙོ་བྱས། སྐད་མ་འོངས་པར་སོ་སོའི་ཆེད་སློབ་ནང་
 ཚོས་དང་ཡིན་ཅིའི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་སྤྱི་ལུགས་དུ་བྱ་འཆར་ཡོད།

དེ་བས་ཁྱེད་འདི་ཐད་ལ་སློབ་པའི་བོད་མེས་ཚོགས་ལགས། དག་དབང་ཚོས་
 ལགས་ཀྱིས་མེ་ར་དགོན་པར་གཞུང་ཚེན་བཀའ་བོད་ལྷ་ལ་གསན་བསམ་ཚད་ལྡན་
 བྱས། སྐབས་དེར་སློབ་པའི་ཆབ་རིལ་ལོ་གཅིག་ལྟར། དགོན་པར་བསྐྱེད་སྐབས་འཛིན་
 ལྷ་གཅིག་པ་དང་། ཁང་ཚོན་ལྷ་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྱིས་ཁོང་ཀྱུང་དང་མཐུན་ཞིང་མི་གཤེས་
 བཟང་བ། སྐྱེ་བ་ཉུང་ཞིང་གཞུང་སྐྱེད་དང་བ། མཐོ་དམན་སྤྱི་དང་འགྲོགས་ན་འགྲོགས་
 བའི་བཞིག་ཡིན་པས་ཀྱུང་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། གཞུང་ཚེན་རྒྱུ་སྐྱེད་
 ལ་གསན་བསམ་གྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་ལུགས་སྐྱེལ་འཇམ་ལུང་པར་སྐྱེན། དེའི་དམིགས་
 ཡུལ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ལུང་པར་བསྐྱེད་ན། ཡུལ་ལུང་གཞན་དུ་སྐྱེད་ཚོགས་
 པའི་ཐོན་ཁྲིམ་མི་རྒྱ་གར་སྤྱི་ལུང་པར་སོང་ནས་ཡུལ་དེའི་མི་སེར་ལག་

ཁྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ལྷ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་ལ་གནས་སྐོར་དང་ཚོས་མངས་སྐོར་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་
དམིགས་ལྷ་ལ་བརྒྱུ་ཡོད་ལ། ད་རྒྱུ་དམིགས་ལྷ་ལ་དེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉགས་
ཤོད་འབྲི་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་སྐྱེད་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཚོགས་གཙོ་༢༠༡༩ ཉས་༢༠༢༠
བར་ལོ་གསུམ་རིང་གནང་ས།

གསལ་བཤད་རྒྱ་དཔོན་པ་ཞིག་ལ། ཉགས་ཤོད་འབྲི་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་ཞེས་
པའི་འབྲི་རྒྱ་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་སྐྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལོར་ལྷ་རྒྱུ་ཉགས་ཤོད་འབྲི་རྒྱ་བ་
ཉམས་ཀྱིས་གསར་འཛུགས་བྱས་ཤིང་། ༢༠༢༡ ལོར་རྒྱ་གར་དང་བལ་ལྷ་ལ། ལོ་སྐྱིད་
སོགས་ཉམས་རྒྱུ་ལས་པ་ཡང་ས། རྒྱུ་ལས་ལོ་གསུམ་རིའི་མཚམས་སུ་བརྗེ་དགོས།
ཚོགས་དངུལ་ལུང་བ་དེའི་ཁོངས་ཚང་མས་འགན་ཁུར་བ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
པ་ཡང་དེ་མོས་ཀྱིས་མི་མང་འོས་འདེམས་ཀྱི་སྐོབ་ཉམས་འབྲོ་བཞིན་ཡོད། དེས་འབྲི་
རྒྱུ་ལོ་སྐྱིད་ལ་དང་ཉམས་ཐག་སྐོར་ལོ། ཚོང་བ་སོགས་ལ་ཐན་སོགས་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་སྐྱེད་མ་འོངས་པར་ཆེ་སྐྱེད་མེ་ར་དཔོན་པ་ཉམས་
སྐྱེད་འདོད་ཡོད་སྐོར་ཡང་ལབ་བཞིན་འདུག་ལགས་ན། གང་རྒྱུ་ཡང་། ལྷོགས་
ཡོངས་ཉམས་ཤོད་སྐྱི་དང་ལུང་བ་སྐྱེད་ལ་ཐན་པའི་ལས་ཀ་སྐྱ་མང་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད།
ཨ་ཁུ་རྒྱུ་དབང་དོན་ཡོད་དང་ཁྱིམ་ཚང་གི་དམིགས་ལྷ་ལ་རྒྱུ། རྒྱུ་སྐྱེད་བཟང་
ལྷོགས་སྐྱེད་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ལྷོགས་མགོ་མེར་
ལུང་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚོགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡང་སྐྱེད་ལོ་ཚང་ལ་ད་རྒྱུ་དཔོན་སྐོར་ཉམས་པར་
དག་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཐད་ཉམས་ཁྱེད་ཉིད་སྐོར་ཡོད་བའི་ལོ་སྐྱིད་ཚོགས་ལགས།
སྐྱེད་བཟང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ཚོགས་པར་སྐོབ་

སྐྱོང་བྱས། དེ་བྱས་པ་ཙམ་མིན་པར་ར་ཚོའི་འཛིན་བྲལ་གཅིག་པ་མི་སུམ་བརྒྱ་ཡན་མན་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཡོངས་གྲགས་སུ་སློབ་སྦྱོང་ཡག་ཤོས་ལྷན་ཡིན་པ་རོས་འཛིན་
 བྱེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥ ཡན་མན་ནས་བཟུང་གཟུགས་པོའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱི་ལོ་ཚ་
 འབྲུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་བལྟ་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་བྱུང་ལྟོང་། ཁོས་དམིགས་
 བསལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཡིག་སྐྱོང་ལྟོང་མེད་ཀྱང་། ཞ་དང་ཞོར་ལ་དོ་སྣང་སྦྱང་པས་རྒྱ་གར་
 སྐད་ཡག་པོ་ཤེས། ཤེས་པ་ཙམ་མིན་པར་བྲལ་རྒྱུ་ནད་པ་རྣམས་སྤོང་ཁང་དུ་བསྐྱོད་
 དགོས་ཚེ། སྐད་སྦྱར་དང་ནད་གཡོག་གཅིག་ཚོག་གིས་ཁང་ཚན་དང་ནད་པ་ལ་པན་
 བདེ་མང་པོ་བསྐྱུན་ལྟོང་། ཁོང་ལུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་རྗེས་སུ་ནད་པ་ལ་སྐད་སྦྱར་
 སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྲང་སྐབས། ཁོང་འདིར་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཆ་དང་རོ་སོ་སོགས་གང་
 ཡང་མི་དགོས་པར། སོ་སོའི་སྤྱན་མཆེད་ནང་བཞིན་རོགས་བྱེད་དེས་ཀྱང་། ལྷན་པས་མ་
 ལེགས་པས་ད་ལྟ་ཁོང་འདིར་བཞུགས་མེད་ཅེས་རྗོད་མཁན་ཡང་ཡོད།

ཡང་༡༩༠༧ དང་༡༩༠༩ ལྷན་པས་སུ་སེར་བྱེས་སྟོང་པ་ཁང་ཚན་གྱི་ཆབ་རིལ་གྱི་
 ལས་གནས་ལོ་གཅིག་ཁྱེད། ལྷན་པས་དེར་ཆབ་རིལ་མིང་ཐོག་ནས་འཛིན་བྲལ་བསྐྱུས་བྲལ་
 གསུམ་ལ་བོད་ཡིག་གིས་དབེ་སློབ་ཚན་དང་རྒྱ་གས་སློང། གཞུང་གསར་རྗེང་ཡན་ཚོད་
 འཛིན་བྲལ་ཁག་གཉིས་བཅོས་ནས་དེར་སློབ་ཚན་རིལ་བ་གཉིས་བཞག་ཁོག་མ་ལ་སུམ་
 ཅུ་པ་དང་། ལོང་མ་ལ་རྟགས་འཇུག་སློབ་ཚན་དང་རྒྱ་གས་སློང་བཅུགས་པ་མ་ཟད།
 ལྷན་པས་ཆེར་སོན་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱེས་འབྲུལ་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་བཅོས།
 འཛིན་བྲལ་གོང་ལོག་དབྱེ་བ་མེད་པར་སློང་འདོད་ཡོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དབྱིན་
 ཇིའི་སློབ་ཚན་ཡང་གསར་འཇུགས་བྱས། སློབ་ཚན་འཛིན་སློང་སློང་གསལ་བཤད་

ཅིག་ཀྱིས་ན། བསྐྱུས་གྲགས་ལྷན་ལ་གྱིས་དཔེ་ལྟར་བསྐྱོད་ཏེ། ལྟན་གྱི་སར་ནས་སློབ་མས་གྱིས་དཔེ་ལྟར་དགོས།

བདུན་པའི་མཚན་སྲུ་གྱིས་དཔེ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ཐད་ཆལ་རིམ་རང་ཉིད་གྱིས་ལྷན་དག་གྲེད། སྐྱུས་ཉམས་གྱི་ལྟན་བསྐྱོད་ཤིང་། ལྟན་གྱིས་སློབ་ཚན་གྲེད་སྐབས་སློབ་མ་རྣམས་འཛིན་གྲུ་ཉམ་ཉམ་སླེབ་མིན་ཐད་ལ་ཆབ་རིམ་རང་ཉིད་གྱིས་ཐོ་བཤེར་གཏོང་། དེ་ལྟར་རིམ་སློབ་ཚན་སྐབས་ཐོ་བཤེར་མེད་ཀྱང་། སློབ་ཚན་སྐབས་ཆབ་རིམ་ཡོད་ནས་སློབ་མ་རི་ཙམ་གཅར་གྱི་ཡོད་མེད་དང་། སློབ་ཚན་འགོ་ཕྱོགས་ཐད་ལ་ཞིབ་བཤེར་གྲེད། སློབ་ཚན་དེ་རྣམས་འཇུགས་དགོས་པའི་དམིགས་ལྷུང་ཅི་ཞེ་ན། དུས་དེར་གདན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་མང་ཤོས་བོད་ནས་གསར་འཕྱོར་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་མང་ཤོས་ཤིག་བོད་ཡིག་གིས་གཟུགས་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། དག་ཆ་དང་སྐྱུས་ཉམས་སྐྱུས་དག་མེད་པས་གྲ་ཆོད་གི་རྒྱ་གས་སློབ་དང་། དགེ་ལུགས་རྒྱ་གས་སློབ་སོགས་གྱི་སྐབས་སྲུ་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་འཕྲད་གྱི་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་བསལ་ཆེད་ལས་གཞི་དེ་འགོ་བཙུགས་པ་ཞིག་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་དུ་འཛིན་སློབ་དེ་ལྷན་གནས་ཐུབ་ཡོད། མ་ཐད་སྐལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུང་པར་སོང་རྗེས་སྲུ་ཆབ་རིམ་རྗེས་མ་ལ་བཤད་དོན། “ལས་ཀ་དེ་རྒྱུན་སློབ་གྲེད་དོགས། ད་ལོ་རྒྱ་གས་སློབ་གྱི་ཡིགས་སླེབ་སླེབ་བདག་ད་བྱ་དགོས་” ཞེས་ལབ་ནས། དེ་ལྟར་བྱས། ལྷན་ཏུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལས་ཀ་དེ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་བྱས་སོང་ཞེས་བསྐྱུས་ཐོག་དང་འབྲེལ། ད་ལྟ་སྐར་ལྷན་སྐར་རྒྱུན་སློབ་གྲེད་བཞིན་ཡོད། ལྷན་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ལྷན་ཕྱོགས་སླེབ་འཇམ་ལྷུང་པར་སོང་ཞེད། ཁོ་རང་གཙོས་སླེབ་འཇམ་

གནས་བཞུགས་སེ་ར་རྫོང་པའི་སྤྲིག་ཁོངས་ནང་དུ་སྡོད་སྡོད་པའི་སྐབས་དང་། ལྷ་ལྷུང་
རྣམ་པས་སེ་ར་རྫོང་པ་ཁང་ཚོན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཞབས་ལུ་ཚོགས་པ་ཞིག་གསར་
བཟུགས་བྱས་ཤིང་། ལོ་གསུམ་རིང་དེའི་འགན་ཁུར་ལས་ཀ་བྱས། སྤྲོད་སྤྲོད་ཞབས་
ལུ་ཚོགས་པ་དེས་ད་ལྟ་ཡང་ཁང་ཚོན་གྱི་སྐབས་རྣམས་ལ་སོན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཚོན་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་ཡུ་ཤོབ་གནས་བཞུགས་ནགས་ཤོད་འབྲི་དུ་བ་རྣམས་
གྱིས། ཉགས་ཤོད་འབྲི་དུ་ཀུན་པན་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གསར་བཟུགས་
བྱས་ཤིང་། མི་མང་ལོས་འདེམས་གྱི་ཐོག་ནས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལོ་གསུམ་
བྱས། དེ་མིན་གཞན་ཤོད་སྤྱི་ལ་པན་པའི་ལས་ཀ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་༡༩༧༩ བར།
སྤེལ་འཇམ་ས་གནས་ཤོད་རིགས་སྤྱི་མ་ཐུན་ཚོགས་པའི་སློབ་ལཱའི་ལས་ཀ་ལོ་གཉིས་
རིང་བྱས། ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལས་༡༩༨༡ བར་ཤོད་རིགས་སྤྱི་མ་ཐུན་ཚོགས་པའི་རྒྱན་
ལས་ལོ་གསུམ་བྱས་ཡོད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སེར་བྲེས་ལྷ་ཚང་ནས་སྤེལ་འཇམ་
སེར་བྲེས་ནང་བརྟན་རིག་གཞུང་བརྟེན་གནས་ཁང་གི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་གཞོན་པོ་
གསུམ་རིང་ཁུར། དཔལ་འབྲོར་ཐད་ནགས་སྤྱི་སྤྱོད་མེའི་ཚོན་སྤྲིག་ཁང་གི་སློབ་མའི་
བཏུ་སྡོད་རིག་གནས་བཟོ་སྐྱོད་སྐབས་སུ་རོགས་པ་ལུགས་ཆེན་བྱས་པ་དང་། ཉགས་
ལྷ་ཚོན་སྤྲིག་ཁང་གིས་ཚོན་པ་ལོ་རྣམས་ལ་ལེགས་སྤྲེས་འབྲུལ་སྐབས་དཔལ་འབྲོར་
གྱི་ཐད་ནས་རོགས་པ་ལུགས་ཆེད་བྱས། དེ་བཞིན་དུས་དེའི་འདོན་སྤེལ་སྐབས་སུ་
སྤྲོད་བདག་ཀྱང་བྱས་སྡོད། མདོར་བཤུ་ ཤོད་སྤྱི་ལའི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་སྐད་སློབ་ཆེད་
དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གང་སྐབ་ཅི་ལུས་བྲེད་གྱི་གདལ། ད་ལྟར་བཟའ་ཆེན་པོ་ནོན་

མཚོག་ཚོས་འཛོམས་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། རྒྱུད་འཛིན་བྱ་མོ་བསྟན་
འཛིན་སྤང་གསལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། ད་དུང་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་ལས་གངས་
མེད་བརྒྱབ་ཅིང་དེའི་དུལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་སྲིང་ཆེད་ལས་ཀ་
བྱེད་ལུས་རེད།

མདོར་ན། རྣམ་བཟང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས་
མི་དགོས་པས་བྱེད་ག་མེད་མེདས་ཚོག་ཨ། འདིར་སློབ་མ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཅེས་སྒྲ་མང་ཁ་བྱེ་ཚུང་བ། འབེན་འདུལ་ཚང་གི་
གྲ་སློབ་བཟང་ལྷན་རྒྱལ་གཅིག་པ་མངར་མེད་ནད་ཀྱིས་མཉམ་ཉེ་བྱེད་མེདས་པའི་ལུས་
ལས་བསྟེགས་སོང་། མ་གཞི་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལས་དེ་ནས་བརྒྱུད་དགོས་
པ་ཚོས་ཉིད་རེད། ཁོང་མ་གྲོངས་པའི་སློབ་དུ་སློབ་གཉེར་རང་བུས་གང་སྟོགས་བྱེད་པ་
དང་། ལྷག་ཏུ་མེ་ར་བྱེས་ཏེ་མཉིན་བསྐྱང་གསེའི་ནང་དུ་ལྷགས་ནས་ལོ་མང་སྤྲུག་ལས་
གནངས། དགོན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་ཕུལ་གྲུ་མང་པའི་ནང་དུ་སོང་ཞིང་། དགོན་པར་
ཞབས་ཀྱི་སྒྲ་བ་མེད་པ་བསྟུབས་ཡོད། དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལས་རྒྱགས་སྤྲུབ་དག་སྤྲུབ་
ལོས་སྤྲུབ། ངས་འཛིག་ཉེན་འདི་ནས་བྱེད་གཉེས་ཀྱི་མའི་ལས་དུ་མཉམ་འཕྲད་ཡོད་
པའི་རེ་བ་དང་སློབ་ལས་འདེབས་བཞིན་ཡོད། ཡང་ཁྱོད་རང་གི་གྲོགས་སོའམ་ཚོན་
རིགས་སློབ་སློང་མཉམ་དུ་བྱེད་རོགས། རབ་དགོན་གྲུ་རྒྱུན་དགའ་ལྡན་ཤར་ཅི་སྟོབ་པ་
ནས་ཡིན་པ་སྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉེས་ཡོད། དང་པོར་
སྐལ་རྒྱལ་སློབ་རོལ་ཅམ་ལུས་ན། ཁོང་གིས་གཞུང་ཆེན་ཁག་སོས་བསམ་གྲུབ་རྗེས་སྤྱ་
དགེ་བཤེས་དང་སྤྲུགས་རསས་དགེ་བཤེས་མཚན་གནས་བཞེས། དེ་ནས་དགོན་པའི་

ཕྱག་ལས་ཀྱང་མང་པོ་གནང་ས་ཡོད། ལྷག་ཏུ་ཁོང་དང་རབ་དགོན་དགའ་སྡེའི་གྲྭ་རྒྱུར་
རྒྱན་འགྲུབ་འབྲི་དགོན་གྲྭ་རྒྱུན་སེར་སྡེ་ནས་ཡིན་པ། འབིས་ཚང་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་
མཚན་དང་ར་བཅས་བཞེས་ནགས་ལྟའི་སྡོན་མེ་ཞེས་པའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ཞིག་གྱི་ལོ་
༡༩༠༩ ལོར་གསར་འཛུགས་བྱས། དེའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་རིག་
གཞུང་རྒྱན་གནས་དང་། བགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལུལ་ནས་རྩོམ་པ་པོ་མང་ཚམ་བོན་ཆེད་
དུ་དམིགས། ལས་གཞི་དེ་ནི་ལོ་རེར་དུས་དེབ་ལེ་འདོན་གྱི་ཡོད། དེ་གཞན་རིག་གཞུང་
ལ་ཕན་པའི་བསྐོ་སྐྱེད་སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་གྱི་ལས་འཆར་ཡང་ཡོད།

ཁོང་དང་འབིས་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དེད་གསུམ་གྱིས་ནགས་རྣམས་ལྟ་བུ་མཛོད་
ཅས་པ་ཞིག་བཟོས། མདོར་ན། སྐལ་རྒྱལ་ཆེ་ཡི་འཕེན་པ་མ་རྩོགས་བར་དུ་བོད་ཀྱི་
སྐད་དང་རིག་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་ས་ནས། ལོ་གསུམ་གྱི་སྡོན་པ་ཁྱེད་
དང་མཉམ་དུ་གྱི་མའི་ལས་དུ་བཞུད་སོང་། ལྷེ་བ་ལྷེ་མར་ཁྱེད་གཉེས་འབྲུང་ནས་ལྱར་
བཞེན་ཉ་ཉ་ཉོ་ཉོ་ཟེར་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཁོང་གི་མཛད་
རྗེས་དུས་དེབ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་སོགས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་བ་གཞན་གྱིས་རྒྱན་སྐྱོད་
གནང་བཞེན་ཡོད་པས། ད་ལྟར་ལྱར་ལས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་སུ་སློབ་ཡོད། ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་སྐོར་ནི། ཁོས་ཉེན་མཚན་མེད་པར་མཚན་ཉིད་དཔེ་ཆ་སྦྱངས་ནས།
ཤར་ཅི་གྲ་ཚང་དུ་སྦྱངས་འབྲས་ཅི་སུད་གྱིས་འཇང་དགུན་ཚོས་དང་། ཐོར་ཚོས་དམ་
བཅའ་དང་ཚོགས་ལང་སོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དགོ་ཕྱགས་རྒྱགས་སྐོད་དུ་སོང་
ཞིང་། དགོ་བཤེས་རྣམས་པའི་མིང་གནས་དང་རྒྱད་སྟོད་ལ་སོང་ཞིང་སྒྲགས་རམས་
པའི་མཚན་གནས་ཐོབ། ཡང་སྐོབ་ཞོར་དུ་ཚོན་རིག་ཟབ་སྐོར་མང་པོར་མཉམ་ཞུགས་

བྱས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་དབྱིན་སྐད་ལོ་བཞི་ལ་སྦྱངས། དུས་ཚོད་དེའི་རིང་དགེ་བཤེས་
སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནད་ཚབས་ལྗེ་བས་ནད་གཡོག་འགྲོ་དགོས་ཆགས་ཡོད། དེ་
གོངས་རྗེས་སུ་སྟོན་མ་ལྟར་རབ་དགོན་གྲུ་གན་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་ན་ནས། སྟོན་
ཁང་དུ་རྒྱུ་མང་ལྷག་བས་དེའི་ནད་གཡོག་འགྲོ་དགོས་བྱུང་སྟེ། དབྱིན་སྐད་སྦྱས་དག་
ཅིག་སྦྱོང་བའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། འདིར་ཡོད་ནགས་ཤོད་བ་ཀྱི་ཀྱིས་ལ་བ་སྐྱོང་
དང་། ལུང་པ་གཞན་གྱི་མི་རྣམས་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་ནད་གཡོག་བྱེད་
སྟངས་ལ་ཉུང་སང་ཡོད།

མདོར་ན། དགེ་བཤེས་རྣམ་རྒྱལ་འབྱུང་གནས་དང་། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན། གན་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་སོགས་ལ་ལོ་དང་རྒྱ་བར་ནད་གཡོག་
བྱས་ཤིང་ཤི་མཐའ་བསྐྱངས་སོང་། ད་ལྟར་དགེ་ལུན་ལུགས་བཟང་ཆེན་མོའི་དོ་དམ་
བའམ་བྱུང་ཡིག་གི་བྲལ་ལས་གནད་བཞིན་བཞུགས་གདལ། དེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་
བའི་ཐད་ལ་སྐྱབས་སེམས་སྟོན་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕེབས་ཚོག་ལགས། དེ་བཞིན་ཁྲིད་གྱི་ངོ་
ཤེས་སམ་ལྷག་པར་སྟོན་ཁང་དུ་བཞུགས་རིང་ཤིང་འབྲས་དང་། ཞལ་ལག་སོགས་
ཁྲིད་ནས་སྐྱབས་འབྲུད་དུ་ཡང་ཡང་ཡོང་མཁན། མཚོ་རྒྱལ་བའདད་སྦྱུང་སྦྱིང་གི་ཨ་ཞེ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཚོས་མཚོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དཀར་མོ། སྦྱིན་པ་བཟང་མོ། བསམ་གཏན་
དཔལ་འཛོམས་སོགས་ཀྱིས་བཅུན་དགོན་དེར་སྟོན་སྟོན་མཐར་སྦྱིན་པ་བྱས་ཤིང་།
སྟོན་མཐར་སོན་རྗེས་སུ་མཚོ་རྒྱལ་བའདད་སྦྱུང་སྦྱིང་དུ་དགེ་བསྟོན་ཁུར་བ་དང་དཔེ་
ཁྲིད་བྱེད་པ། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་ཚོས་གསུམ་སྟོན་སྦྱུང་གནད་བ་སོགས་
སོ་སོའི་སྐྱབས་འདོད་དང་མ་སྐྱབས་འཕམ། ཡང་ན་སྐྱབས་ཏུ་བབས་པའི་འགན་འཁྲིད་དགོན་

བའི་ལས་གནས་བསྐྱབས་དང་སྐྱབས་སྤྲོས་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་བྱང་སྤོགས་དང་ལུ་བ་
 སྤོགས་བལ་ཡུལ་སོགས་ལ་ཕེབས་ཏེ། དགོན་པ་མང་པོའི་ནང་དུ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱེད་
 བཞིན་གངས། དེའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་བཟང་མོས་དགོན་པའི་ལས་སྣེ་དགོ་བསྐྱོས་
 ལྷན་རྒྱུ་སྤྲོ། བཅུན་དགོན་བྱང་ཚུབ་ཚོས་གྲིང་དུ་སོང་ནས་ད་ལྟར་མཚན་ཉིད་རིག་
 བའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་མཆིས། དེ་ནས་ལ་ཁྲེད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ལྷན་བྱ་
 དགོས་མི་འདུག་པས་བདེ་བར་ཕེབས་ཚོགས་ལགས། དེ་སྔོན་འདིས་རྒྱ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་
 ཡང་ཁྲེད་དང་འབྲེལ་བ་ལྡན་པར་ཅན་ཡོད་པའི་མི་ཁག་ཅིག་དོ་སློབ་ཉུང་དུ་རེ་བྱས་ན།
 ཁྲེད་ཀྱིས་སྤར་ཡོད་སེ་ར་དགོན་དུ་ཡོད་པའི་ལྟར་སློབ་དགོན་གྱི་རྒྱ་སྐྱོན་ཚང་མ་རང་
 འདུགས་བསྐྱད་ཡོད་མེད་དང་། མ་གཞི་ནས་ད་ལྟར་སེར་དགོན་ལ་ལྟར་སློབ་གྲྱ་རྒྱ་
 ག་ཚོད་ཡོད་དམ་ཅན་སྲིད་པས་དེའི་ཐད་གསལ་པོ་ཞིག་བཟོས་ན། ཐོགས་མེད་དང་
 ཚོས་གྲགས་གཉིས། རྩོམ་ཐང་རྣམ་རྒྱུ་ལ། ང་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ལྷན་ཟེེ།

དེའི་ལྷན་མ་ཉོ་ཐོ་གཡང་ཆེན་ཚང་གྲྱ་དག་དབང་བསྟན་རྒྱས་དང་། ལྷན་ལྷས་
 བསམ་གཏན་ཚང་གྲྱ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་སེ་ར་དགོན་པར་ལོ་མང་བསྐྱད་
 ཅིང་། རང་སློབ་སྤོགས་ཚོད་ཀྱིས་དབུ་པར་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་ཅི་སྤྲུབ་བྱས། ལྷན་
 པར་དགོན་པར་བསྐྱད་རིང་དགོན་པའི་སྤྲིག་ལམ་རྩལ་བཞིན་བསྐྱེད་སྤྲོས་ལས་ཚོགས་
 ཚོས་ཉུང་ཐག་འགྲིམས་ཏེ། མཐར་དག་དབང་ཚོས་གྲགས་དང་སྐལ་བཟང་ཚོས་
 གྲགས་གཉིས་ལུ་བ་སྤོགས་ལྷན་པར་བསྐྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བལྟད་ཟེེན་ལྟར།
 ཁོང་གཉིས་ད་ལྟར་ལུ་བ་སྤོགས་སྤེལ་འདུག་ལྷན་པར་བྱིས་ཐབ་བཟུང་ཞིང་། མ་འོངས་
 པའི་རྒྱུད་འཛིན་དག་དབང་བསྟན་རྒྱས་ལ་བྱ་གཉིས་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་བྱ་མོ་གཅིག་

ཡོད། ད་ལྟར་བྱིད་པ་ལུལ་དུ་ལོག་རྗེས་སུ་ཐང་མགོ་བརྒྱ་དབང་འདུས་གྲུང་ག་དབང་
ཚོས་ལྷན་དང། ཉེ་མོ་སྤྲུག་ཚུང་གྲུ་སློབ་ཐང་བཟུ་ཤིས་གཉིས་འདིར་འབྱོར་ཡོད། ཁོང་
གཉིས་དབུ་པར་རྣམ་འབྲེལ་འདུལ་བ་སོགས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་བཞི་ལ་སློབ་
གཉེར་གྲུབ་ཅིང། ད་ལྟར་མདོན་པ་མདོད་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཐང་ལ་
ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཁུར་གནང་དགོས་དོན་མེད་པས་བྱིད་བདེ་བར་མེད་པས་ཚོགས་ཨང་།

མཐའ་བསྟོམས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་དང་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་འཛམ་གླིང་
སྤྱོད་པས་ཡོངས་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ལ་མོད་པའི་གནས་སྟངས་ཡང་དེ་
བཞིན་རེད། འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་ར་ཚོ་ཡང་ཚུད་ཡོད། དེ་བས་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དགོས་ལ། མ་འོངས་པའི་དམིགས་ལུལ་ཡང་
དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་སོང་བའི་རྗེས་དང་བསྟུན་པའི་ཤུལ་མེད་ན། ཁྱིད་དུང་འགོ་
དང་ཁྱད་པར་ཅི་ལ་ཡོད། མ་གཞི་ནས་ངས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་འདི་སློག་པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་ཚོ་
མེད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་སྲིད་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཅམ་ཡོང་བའི་རེ་བ་
བརྒྱབ་ནས་བྲིས་པའོ།།

ངས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སམ་འབྲུན་ཐོ་འདི་གཞི་འདོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེར་
གང་ཡང་མེད། ང་རང་གིས་འབྲུན་ཚོད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ནས་དག་དབང་ཐོགས་མེད་དང་
དག་དབང་ཚོས་གྲགས། ལྷལ་བཟང་ཚོས་གྲགས་དང་དག་དབང་བསྟན་རྒྱས། དག་
དབང་བསྟན་འདྲིན་དང་དག་དབང་ཚོས་ལྷན། སློབ་ཐང་བཟུ་ཤིས་སོགས་མ་ཚི་ཨང་།
(whatsApp) ཚོགས་པ་ཞིག་བཟོས་ནས། དེ་རྣམས་ལ་ཚང་རེ་སློག་རོགས་ཞེས་

རེ་བསྐྱལ་ལྷན། ཁོང་རྣམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་ང་རང་གི་སློབ་འཐད་བ་རྣམས་བཙོས་
 བས་གཏན་འབེབས་བྱས་བ་ཞིག་ཡིན། མཐའ་མའི་ལྷ་དག་གྲེད་པོ་དགོན་མཚོག་
 དགའ་བའི་སློབ་གྲོགས་སམ་གྲོགས་པོ་རྐང་མིག་བར་སྤྲད་བ་ཡིན། དགོན་མཚོག་
 དགའ་བ་ཞེས་བ་ནགས་ཤོད་སྟག་ལྟས་གོང་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། བོད་ནང་དུ་གསོ་རིག་དང་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གང་འཚམས་སྦྱངས་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་འབྱོར། འཕགས་ཡུལ་
 ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སྤིང་དང་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཏུ་ལའི་སློབ་མཐོ་རིམ་སློབ་
 གཉེར་ཁང་སོགས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། མཐོ་སློབ་དེ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབས་
 འབྲམ་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ། ད་ལྟར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བྱུག་ལས་གྲེད་
 བཞིན་བའོ།།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ སྤྱི་ཟླ་༠༡ ཚེས་༡༣ ཉིན་མཇུག་ལེགས་བར་གྲུབ་བར་བྱས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་ཡུག། །དེ་བའི་མགོ་ནས་མཚུག་མ་རྫོགས་བར་དུ་བསམ་
ཚུལ་འདོན་རོགས་དབང་ཚོགས་མེད་དང་། དབང་དབང་ཚོས་གྲགས། སྐལ་བཟང་
ཚོས་གྲགས་དང་། བར་སྐྱེན་གྱི་སྐྱེན་བདག་དབང་ཚོས་གྲགས། ལྷས་དག་གི་སྐྱེན་
བདག་ཚོས་གྲགས་གཉིས་དང་། དབང་དབང་བསྟན་རྒྱས་དང་དབང་དབང་བསྟན་འཛིན་
བཅས་གྱིས་གནངས་སོང་ལགས་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བ་དང་། ལྷས་དག་པ་རྐང་མིག་པ་
དང་། དེ་བའི་རྒྱབ་ལ་ལྷས་འགོད་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་བཟོ་བ་བཅས་ལ་སྦྱིང་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་བྱ།

ང་ཚོའི་འགྲུལ་བཞུད་རིང་ལོ།

ཚེས་པ་ལོ།	དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་དག་དབང་བསྟན་པ།
དེབ་གཟུགས་སྐྲིག་སྐྱོར་བ།	དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།
དཔར་སྐྱེན་སྤྱིན་བདག།	དག་དབང་ཚོས་གྲགས།
དཔར་ཁང་།	ལྷོ་ལི་ལྷིས་ཨེན་པར་ཁང་།
དཔར་ཐངས་དང་ལོ།	ཕྱི་ལོ་༢༠༢༣
དཔར་གྲངས།	༢༥༠
དེབ་ཚད།	14cm x 21cm
ཡིག་གཟུགས།	ཀྲུལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཤོག་གྲངས།	༢༦༡
ཡིག་གྲངས།	༧༩༤༣༤
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CC 2014
རྒྱབ་པ།	དཀྲུས་མ།
སྤྱིའི་དེབ་ཐོང་།	གཉིས་པ།
ཀྲུལ་སྤྱིའི་དཔེ་ཉལ་ས།	༧༧༤༩༣༥༧༠༦༡༧༧༥
རིན་ལོང་།	༡༥༠/-

Copyright: ©2023 Geshe Ngawang Tenpa

Title: Our Long Journey

Author: Geshe Ngawang Tenpa

Published By: Kunchok Gawa

Printed at: VEE ENN Print-O-Pac, New Delhi-110020

ALL RIGHT RESERVED

No portion of this publication may be reproduced in any form without prior permission of the published.

Rs.150/-

